

JUTRO IDĘ DO SZKOŁY
PRZEWODNIK METODYCZNY ZE SCENARIUSZAMI
DO ZAJĘĆ Z 5 LATAKAMI

Zespół autorski

Dorota Rąpała, Liliana Fodrowska – rozkład i scenariusze zajęć dla 3 i 4-latków
oraz zestaw ćwiczeń dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (spe)

Janina Huterska-Górecka – rozkład i scenariusze zajęć dla 5 -latków

Bogna Bartosz – konsultacja naukowa

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
--------------	----------

I. PRZEWODNIK - ROZKŁAD I SCENARIUSZE DO ZAJĘĆ Z 5 LATAKAMI

Jesień	
Rozkład - Tematy tygodniowe	11-31
Scenariusze	
Scenariusz 49. Co to znaczy „My”?	32
Scenariusz 50. Do czego ludzie wykorzystują kalendarz?	33
Scenariusz 51. Jak poznajemy świat?	34
Scenariusz 52. Gdzie i jak rosną warzywa?	35
Scenariusz 53. Którą drogą dojść do celu?	36
Scenariusz 54. Co wiemy o drzewie?	37
Scenariusz 55. Dlaczego wszystkie warzywa są ważne?	38
Scenariusz 56. Czy warto być przedsiębiorczym?	39
Scenariusz 57. Co to znaczy „Ja”?	40
Scenariusz 58. Jak powstaje chleb?	41
Scenariusz 59. Co to są wiatr i powietrze?	42
Scenariusz 60. Co wiemy o wodzie?	43
Scenariusz 61. Jak zbudować karmnik dla ptaków?	44

Zima	
Rozkład - Tematy tygodniowe	46-71
Scenariusze	
Scenariusz 62. Dlaczego człowiek tworzy wynalazki?	72
Scenariusz 63. Jak powstają śnieg i lód?	73
Scenariusz 64. Jak organizować działania, aby osiągnąć cel?	74
Scenariusz 65. Co robią zwierzęta zimą?	75
Scenariusz 66. Dlaczego warto umieć liczyć?	76
Scenariusz 67. Jak określamy miejsca w przestrzeni?	77
Scenariusz 68. Dlaczego warto porozumiewać się z innymi?	78
Scenariusz 69. Czego uczymy się stawiając pytania?	79
Scenariusz 70. Jak dbać o bezpieczeństwo własne i innych?	80
Scenariusz 71. Jak przygotować inscenizację?	81
Scenariusz 72. Dlaczego warto mieć przyjaciół?	82
Scenariusz 73. Dlaczego trzeba oszczędzać papier?	83

Wiosna**Rozkład - Tematy tygodniowe 85-104****Scenariusze**

Scenariusz 74. Skąd wiemy, że nadeszła wiosna?	105
Scenariusz 75. Co sprawia, że przyroda budzi się do życia?	106
Scenariusz 76. Dlaczego człowiek hoduje zwierzęta?	107
Scenariusz 77. Dlaczego są dzień i noc?	108
Scenariusz 78. Co robić, aby wiedzieć jaki/jak jest?	109
Scenariusz 79. Co to są dźwięk i hałas?	110
Scenariusz 80. Co to jest muzyka?	111
Scenariusz 81. Po co człowiek nauczył się pisać i czytać?	112
Scenariusz 82. Jak powstaje życie?	113
Scenariusz 83. Co wiąże się z pojęciem „rodzina”?	114
Scenariusz 84. Co to znaczy „Mój kraj”?	115
Scenariusz 85. Co wiemy o swojej miejscowości?	116

Lato**Rozkład - Tematy tygodniowe 119-140****Scenariusze**

Scenariusz 86. Czy słońce i wiatr mogą zagrażać człowiekowi?	
Scenariusz 87. Dlaczego należy chronić las?	
Scenariusz 88. Co wiemy o pracy ludzi różnych zawodów?	
Scenariusz 89. Dlaczego należy oszczędzać wodę?	
Scenariusz 90. Dlaczego śmieciom mówimy: NIE?	
Scenariusz 91. Do czego przydają się wyobraźnia i pomysłowość?	
Scenariusz 92. Dlaczego warto oszczędzać pieniądze?	
Scenariusz 93. Dlaczego ruch na powietrzu to zdrowie?	
Scenariusz 94. Jakie uczucia budzi w nas przyroda?	
Scenariusz 95. Co nam daje poznawanie ludzi innych krajów i współpraca z nimi?	
Scenariusz 96. Czego uczą nas podróże?	

III. Zestaw ćwiczeń dodatkowych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

1. Ćwiczenia usprawniające proces komunikowania się i porozumiewania
2. Ćwiczenia wspomagające rozwój intelektualny (edukacja matematyczna)
3. Ćwiczenia rozwijające motorykę dużą

4. Ćwiczenia rozwijające motorykę małą
5. Ćwiczenia rozwijające sprawność ruchową
6. Ćwiczenia rozwijające orientację przestrzenną, spostrzegawczość i uwagę
7. Ćwiczenia usprawniające aparat mowy
8. Ćwiczenia usprawniające koordynację wzrokowo- ruchowo- słuchową
9. Ćwiczenia rozwijające słuch fonematyczny
10. Ćwiczenia rozwijające myślenie przyczynowo- skutkowe
11. Ćwiczenia wyrabiające gotowość do nauki czytania

IV. Załączniki w e- zeszcie: utwory wykorzystywane w programie JIDS

- Utwory dla 3 i 4-latków
- Utwory dla 5-latków

WSTĘP

*„Ludzie uczą się mądrości nie z książek, lecz z nieba, ziemi, dębów i buków.
To oznacza, że muszą uczyć się poznawać rzeczy same w sobie,
a nie świadectwo i obserwacje poczynione przez innych o rzeczach”.*

Innowacyjny program edukacji przedszkolnej „Jutro idę do szkoły” jest przeznaczony dla dzieci 3-4 oraz 5-letnich. Ukierunkowany jest na przygotowanie dziecka do nauki w szkole oraz szeroko rozumiany rozwój: intelektualny, ruchowy, emocjonalny, społeczny - dopasowany do indywidualnych możliwości i zdolności każdego przedszkolaka.

Uwzględnia wszystkie obszary podstawy programowej ujęte w bloki czterech pór roku. Dodatkowo wyszczególnione są obszary specyficzne dla programu – rozwój umiejętności matematyczno-przyrodniczych i technicznych (określone w PP, nr: 10, 11, 12, 13), które powtórzone są w każdym bloku. Ponadto program zawiera obszar autorski „Przedsiębiorczość”, zapisany w programie na końcu każdego z bloków.

Program jest zgodny z obowiązującą „Podstawą programową wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego” z dnia 23 grudnia 2008 roku oraz opiera się na założeniach zawartych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 roku w sprawie dopuszczenia do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.

Poniżej znajdują się wskazówki - „drogowskazy” na drodze satysfakcjonującej i efektywnej realizacji programu. Drogowskazami są różnorodne narzędzia, którymi program jest obudowany oraz elementy przewodnika, które pokrótce są we wstępie opisane a w dalszej części przewodnika zawarte

Obudowa programu

Zestaw materiałów umożliwiających realizację programu „Jutro idę do szkoły”, zapewniających nauczycielowi komfort pracy, a dzieciom uczestniczenie w atrakcyjnych i zróżnicowanych działaniach edukacyjnych, obejmuje :

- Program „Jutro idę do szkoły”, w którym została przedstawiona szczegółowo charakterystyka programu, jego cele i założenia teoretyczne;
- Przewodnik metodyczny zawierający rozkład materiału programowego dla 3-4 i 5-latków, scenariusze zajęć dla dzieci w tych grupach wiekowych oraz scenariusze zajęć dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - wymagającymi szczególnego wsparcia oraz tych, które radzą sobie z trudniejszymi zadaniami, a także utwory (wiersze, opowiadania, zagadki), które są wykorzystywane podczas proponowanych zajęć;
- 4 zeszyty ćwiczeń w formacie A4 odrębne dla każdej pory roku z atrakcyjnymi różnorodnymi ćwiczeniami dla każdego dziecka z grupy 5-latków. Należy zaznaczyć, że nauczyciel pracujący w grupie 3 i 4-latków może korzystać zarówno z inspiracji zawartych w przewodniku jak i ćwiczeń, dostosowując i modyfikując je, o ile uzna, że te treści i materiały mogą w tej grupie wiekowej znaleźć zastosowanie. Każdy zeszyt ćwiczeń zawiera 30 kart pracy z zadaniami, co wystarcza na cały rok. Na jednej stronie znajduje się jedno zadanie. Barwne zdjęcia i obrazki zachęcają dzieci do podejmowania zadań, które są związane z omawianymi zagadnieniami na zajęciach. Służą utrwalaniu wiadomości, ćwiczeniom graficznym, twórczemu rozwiązywaniu problemów. Kartki są perforowane – do „wrywania” i drukowane jednostronnie. To daje możliwość wykorzystania przez dziecko (nauczyciela) odwrotnej ich strony celu kontynuowania treści zadania w inny dowolny sposób, zgodny z inwencją dziecka;
- 50 tablic demonstracyjnych - poglądowych, formatu A1, opracowanych graficznie, tematycznie związanych z omawianymi treściami, dzięki którym uczenie oraz poznawanie będzie dla dziecka bardziej interesujące i jeszcze ciekawsze;
- 40 obrazków do globalnego czytania przygotowujących w interesujący sposób dzieci do nauki pisania i czytania;
- Zestaw 40 puzzli i wycinanek, wykorzystywanych w zabawach i ćwiczeniach w przedszkolu;
- Płytę CD z utworami muzycznymi, dobranymi i nagrany specjalnie dla programu;
- 4 maskotki- pacynki, po jednej dla każdej pory roku, nawiązujące plastycznie do idei programu i grające rolę „Mądrej Sowy”;

- Tablicę interaktywną, która stanowi nowoczesną pomoc dydaktyczną wraz ze specjalnie opracowanym do niej zestawem 50 scenariuszy zajęć edukacyjnych z aplikacjami interaktywnymi (ćwiczeniami, grami, zabawami);
- Narzędzia do diagnozy przedszkolnej (zamieszczone w programie), pozwalające na ocenę umiejętności dzieci przystępujących do programu, a tym samym umożliwiające indywidualną pracę z dzieckiem i optymalne wykorzystanie jego potencjałów, a następnie - po roku uczestniczenia w programie – ponowną ocenę kompetencji przedszkolaka;
- Informator dla rodziców, zawierający krótką charakterystykę programu i zajęć oraz korzyści dla przedszkolaka uczestniczącego w programie „Jutro idę do szkoły”.

Należy podkreślić, że wszystkie wymienione materiały dostępne są w formie E-zeszytu, także utwory (wiersze, opowiadania, zagadki) wskazane w rozkładach, opisie tematów tygodniowych i scenariuszach, dlatego możliwy jest, w razie potrzeby, np. druk większej liczby materiałów niezbędnych do przeprowadzenia odpowiednich zajęć z dziećmi.

Przewodnik metodyczny do programu – charakterystyka

W przewodniku kontynuujemy i precyzujemy założenia przedstawione w programie „Jutro idę do szkoły”. Podkreślamy, że uczenie się jest procesem poznawczym, emocjonalnym i społecznym, wzajemnie się przenikającym, a wiedza jest w umyśle każdego człowieka konstruowana, zatem zadanie nauczyciela polega na tworzeniu warunków do samodzielnego jej konstruowania. Dlatego koncepcja przewodnika nawiązuje bezpośrednio do twórczego podejścia nauczycieli, którzy inspirując się prezentowanymi pomysłami rozwijają i zaadaptują do potrzeb, uwzględniając specyfikę rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym. Istotne jest, że czas, miejsce, sposób realizacji zadania uwarunkowane są decyzją nauczyciela i dzieci. Wyraźnie wskazujemy w niektórych sytuacjach, że to dzieci dokonują wyboru, kiedy i ile wykonają zadań, w ten sposób uczymy je odejmować decyzje i odpowiadać za nie.

Zatem scenariusze są jednocześnie ofertą i propozycją edukacyjną, a nie gotowym szablonem czy schematem działania w przedszkolu. Mamy nadzieję, że zarówno nauczyciele posiadający już doświadczenie jak i dopiero rozpoczynający pracę potraktują przewodnik jako inspirację.

Układ wewnętrzny przewodnika - Przewodnik został podzielony na część dla 3 i 4-latków oraz 5-latków. Każda z tych części składa się z czterech pór roku: jesień, zima, wiosna, lato, w obrębie których zamieszczono rozkłady tygodniowe, zawierające temat tygodnia i propozycję 5 form aktywności dzieci, rozwijane umiejętności oraz scenariusz zajęć rozpoczynający dany tydzień, korespondujący z innymi proponowanymi w tygodniu ofertami edukacyjnymi, adekwatnymi do treści zawartych w programie oraz specyficznymi dla danej pory roku.

Rozkład materiału - zawiera 48 tematów tygodniowych, które będą realizowane w przedszkolu z podziałem na 4 pory roku : jesień, zima, wiosna, lato. Wokół tych tematycznych tygodni zgromadzono zajęcia, zabawy, ćwiczenia, z których nauczyciel może wybierać i konstruować własne scenariusze zajęć, a układ scenariusza rozpoczynającego dany tydzień stanowi konkretną ilustrację, jest „przykładem”.

Rozkład materiału prezentowany jest w formie tabeli, w której podane jest hasło programu „Jutro idę do szkoły”, temat danego tygodnia, proponowane w tygodniu formy aktywności dzieci i wskazanie rozwijanych w danym tygodniu umiejętności dziecka, wskazujących kierunek działań edukacyjnych nauczyciela oraz narzędzia z programu, które są proponowane do realizacji hasła programu i zdobycia przez dziecko konkretnych umiejętności.

Propozycja tygodniowych rozkładów tematów tygodniowych i zgromadzonych wokół nich zabaw, ćwiczeń, zajęć oraz konkretnego scenariusza, rozpoczynającego w zamyśle dany tydzień ma charakter ramowy, a przez to dość elastyczny. Pozwala nauczycielowi na swobodne poruszanie się w zakresie realizowanych treści i ćwiczonych sprawności/umiejętności, bez nadmiernego narzucania ilości określonego materiału na określony dzień tygodnia.

Hasła tygodnia sformułowane są w taki sposób, że określają cele zajęć, a ich czasownikowa forma jak np. „*Otwieranie się na kontakty z nauczycielem i dziećmi*” informuje o formach aktywności i jest odpowiedzią na pytanie nauczyciela: „*Czemu służą te zajęcia?*”.

Tak sformułowane hasła tygodnia są adresowane do nauczycieli, rodziców, opiekunów. W dalszej części przewodnika, tj. w scenariuszach zajęć, nauczyciel odnajdzie poszczególne tematy sformułowane w postaci równoważników zdań, tym razem czytelnych również dla samych dzieci, jak np. „Poznajemy się”, „Kalendarz pogody” itd. W każdym tygodniu zostały wskazane pomysły zajęć, zabaw, ćwiczeń, zadań badawczych do konkretnego hasła z programu, ukierunkowane na osiągnięcie przez dzieci określonych umiejętności.

Praca z przewodnikiem - „krok po kroku”

Proponowany rozkład materiału jest bazą, w której znajdują się podpowiedzi dla nauczyciela. Jedno zajęcie/zabawa/zadanie jest przewidziane na jeden dzień, a nauczyciel organizuje pozostałą część dnia w przedszkolu według potrzeb dzieci, planu dnia uwzględniającego codzienny spacer i inne zabawy. Tym samym intensywność zajęć i ich sposób realizacji pozostawia się do decyzji nauczycielowi w zależności od inspiracji dziecięcych, co daje też duże możliwości modyfikowania zajęć.

Każdy tydzień zaczyna się od zajęć opisanych szczegółowo w scenariuszu wprowadzającym do tematu tygodnia, a następnie pięciu dodatkowych ofert zajęć, ćwiczeń, zabaw badawczych. Tym samym nauczyciel otrzymuje 288 proponowanych form aktywności dzieci na cały rok szkolny do twórczego wykorzystania w swoim warsztacie pracy. Scenariusze uwzględniają specyfikę danej pory roku, a także istotne w programie, rozwijane podczas zajęć umiejętności z podstawy programowej, akcentując umiejętności matematyczno-przyrodnicze, techniczne czy przedsiębiorczości.

Wiele scenariuszy to propozycje, które można wykorzystać w ciągu całego dnia, kilku dni, bądź na jednym/dwu zajęciach, zależy to od możliwości danej grupy dzieci, ich potrzeb oraz podejścia nauczyciela. Scenariusze stanowią raczej inspirację i punkt wyjścia dla nauczyciela, a nie gotowy i sztywny schemat działania. Każdy nauczyciel, najlepiej znający „swoją grup i swoje dzieci”, doborze odpowiednie ćwiczenia, zapewniające realizację celów programu. Scenariusze zostały prawidłowo wkomponowane w rozkład dnia w przedszkolu, tak by wykorzystała naturalną spontaniczną aktywność dzieci, a jednocześnie ich nie zmęczyć, uwzględniając także czas na inne zajęcia, zabawy i spacer. Pamiętajmy, że nauczyciel przeznaczając na różnego typu zajęcia dydaktyczne najwyżej 1/5 czasu pobytu dziecka w przedszkolu.

Elementy scenariusza – każdy scenariusz został przedstawiony w formie czytelnej tabeli, opisującej szczegółowo samodzielne i zespołowe działania przedszkolaka oraz pracę nauczyciela; określono w nim poszczególne etapy działań realizowanych w ramach zajęć. W celu ułatwienia nauczycielowi pracy w scenariuszu określono: cel zajęć, miejsce ich przeprowadzenia, propozycję wykorzystania narzędzi z pakietu programu, a także refleksję, która w zamyśle jest podsumowaniem zajęć przez dzieci.

„Mądrość Sowy” - stanowi z jednej strony podsumowanie zajęć, zaś z drugiej strony może stać się inspiracją do kolejnych zabaw edukacyjnych czy rozmów z przedszkolami. Dlatego „Mądrość Sowy” bywa prezentowana w formie pytania do dzieci pobudzającego do refleksji bądź wniosku, który jest do takiej refleksji inspiracją. Tym samym „Mądrość Sowy” może być tak samo udziałem dzieci jak i nauczyciela. Ważne jest jednak, by zachęcać dzieci do formułowania „mądrości”. Rubryka „Pamiętajmy” jest wskazówką dla nauczyciela, na której treść autorki chcą zwrócić szczególną uwagę realizatorom programu.

Pomysł – proponujemy, aby założyć folder „Mądrość Sowy”, a zredagowane myśli, stanowiące podsumowanie tego, czego dzieci doświadczyły uczestnicząc w zabawie czy ćwiczeniu jako zebrane „mądrości” nauczyciel może wydrukować na koniec roku szkolnego i wykonać (np. przy pomocy rodziców) „album/pamiętnik”, a potem wręczyć dzieciom na uroczystości „pożegnania przedszkola”.

Kilka podpowiedzi

Wszystkie proponowane utwory literackie - wierszyki, opowiadania oraz zagadki znajdują się w e-zeszyście, stanowiącym element obudowy metodycznej, a nauczyciel może wydrukować potrzebny utwór w niezbędnej liczbie egzemplarzy.

Aplikacje interaktywne zawierają propozycje zadań i zabaw zarówno łatwiejszych jak i trudniejszych można z nich korzystać podczas zajęć dla 5-latków, ale też dla 3 i 4-latków – nauczyciel znając swoje dzieci będzie miał możliwość realizowania zajęć w twórczy sposób.

Ćwiczenia dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – umożliwiają indywidualizację działań edukacyjnych, ułatwiają pracę z dziećmi wymagającymi wsparcia i wolniej pracującymi oraz dziećmi, które szybciej i sprawniej radzą sobie z zadaniami; są też poszerzeniem oferty zajęć rozwijających konkretne kompetencje.

Piosenka „Jestem chwyt” - pojawiająca się w wielu miejscach stanowi muzyczne motto i wyróżnik programu.

Uwaga! - najbardziej wrażliwe sfery życia dzieci dotyczą ich życia osobistego, rodzinnego i związanych z tym emocji, doświadczeń i przeżyć. Tematyka odnosząca się do rodziny, świąt, wyznań religijnych, pochodzenia społecznego należy do bezpośrednich doświadczeń każdego dziecka i nauczyciel musi doskonale orientować się w sytuacji dzieci, aby w/w treści mogły być realizowane na zajęciach. Tym samym niektóre scenariusze nie mogą być przyjęte bezrefleksyjnie przez nauczyciela, który powinien wiedzieć czy wszystkie dzieci w grupie są tego samego wyznania, jeśli chce zaproponować treści związane z rytualnymi obchodami religijnymi związanymi z wybranym kościołem i różnymi zwyczajami, pozornie atrakcyjnymi dla wszystkich. W sytuacji zróżnicowania religijnego należy tak dobrać formy zajęć, aby każde wyznanie mogło zaistnieć i pokazać elementy własnej kultury religijnej. Jeśli z jakichś powodów nie jest to możliwe, należy zrezygnować z niektórych treści rozkładu materiału i zamienić je na inne, takie, które nie będą wykluczały dzieci z udziału w wybranych zajęciach. Również tradycyjne święta rodzinne, takie jak: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki i inne wymagają od nauczyciela dużej wrażliwości i znajomości grupy, z którą pracuje. W niektórych sytuacjach lepiej zrezygnować z wybranych scenariuszy, utworów literackich czy planowania uroczystości przedszkolnych, dotyczących bliskich osób, rodziny, aby niepotrzebnie nie narazić dzieci na przykrość

Zaczynamy pracę z przewodnikiem ...

Staraliśmy się przygotować ciekawą i różnorodną propozycję, skierowaną do dzieci o zróżnicowanych zainteresowaniach oraz indywidualnych potrzebach edukacyjnych. Jednocześnie pozostawiamy dużo swobody nauczycielom w elastycznym doborze treści w trakcie planowania przebiegu zajęć, mając świadomość, że nauczyciel w dowolny sposób może i powinien korzystać z przedstawionej oferty. Mamy nadzieję, że krótki wstęp do „Przewodnika metodycznego ze scenariuszami zajęć” pozwoli efektywnie korzystać z przygotowanych materiałów, a propozycje metodyczne okażą się ciekawą ofertą zarówno dla nauczycieli jak i przedszkolaków.

Zespół Autorski

JESIEŃ

**Rozkład - Tematy tygodniowe
Scenariusze**

Hasła programu „Jutro idę do szkoły”	Temat tygodnia	Proponowane formy aktywności dzieci w tygodniu	Narzędzia programu
Tydzień 1			
<p>Analizowanie sytuacji społecznych.</p> <p>Rozumienie potrzeby ładu i estetyki w otoczeniu.</p> <p>Przewidywanie skutków; omawianie sytuacji związanych z obowiązkami wobec siebie i innych, i ich zaniedbaniem.</p>	<p>Poznajemy się.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Dostrzeganie podobieństw i różnic w grupie rówieśniczej. Stosowanie zasad dialogu społecznego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rysowanie własnego portretu zainspirowanego obrazkiem do globalnego czytania „Portret”. Pytanie: „Co to jest „portret”? Dzieci definiują pojęcie, nauczycielka podkreśla konieczność zachowania podobieństwa przedstawianych postaci. Dzieci otrzymują lusterka. Przeglądają się, robią miny, porównują siebie nawzajem (np. kolor oczu, piegi, kolor włosów). Nauczycielka wyklada na stoliki kartki z zeszytu ćwiczeń 1A „Mój portret”. Dzieci odczytują napis „To ja”, nazywają przedstawiony rysunek (rama). Pytanie: „Co każde z was powinno zrobić, aby wiadomo było potem, czy to portret?”. Dzieci wyjaśniają, wybierają kartonik ze swoim imieniem, naklejają, rysują siebie. Siadają w kręgu. Dzieci kolejno pokazują swój portret, przedstawiają się z imienia, np. „To ja Bartek”. Pozostałe dzieci powtarzają imię sylabami (klaszczą). Dzieci grupują portrety np. według takich samych imion: porównują napisy, zestawiają kartki z różnymi imionami, wskazują jakie wyrazy/litery potrafią odczytać. Pytanie: „Jak jeszcze inaczej możemy pogrupować portrety?”. Dzieci podają propozycje grupowania według innego kryterium, np. koloru włosów, koloru oczu, pierwszej litery imienia. Przeliczają portrety w kolejnych grupach, porównują, kiedy jest najwięcej, kiedy najmniej. Układają portrety w przygotowanym przez nauczycielkę ozdobnym pudełku. ▪ Rozmowa zainicjowana planszami demonstracyjnymi „Zabawy w przedszkolu”. Nauczycielka odsłania jedną planszę (zgodne zabawy). Pytania: „Z czym kojarzy wam się ten obraz?”, „Jak można nazwać przedstawione tu miejsce?” Dzieci wypowiadają dowolne skojarzenia, nawiązują do własnej sytuacji w przedszkolu. Nadają tytuł obrazowi, np. „W przedszkolu”, „W grupie przedszkolnej”. Pytanie: „Co podoba wam się w przedstawionej sytuacji?” Nauczycielka odsłania drugą planszę (zabawy niezgodne). Pytania: „Co powiemy o tej sytuacji?” Dzieci opisują zachowania dzieci, wyrażają własne zdanie. „Jak myślicie, dlaczego tak się zdarza?”, „Co można zrobić, aby było tak, jak widać na pierwszej planszy?” Dzieci podają propozycje/pomysły. Na- 	<p>Jesień/Scenariusz 1.</p> <p>Co to znaczy „My”?</p> <p>Płyta CD</p> <p>Obrazek do globalnego czytania</p> <p>Plansze demonstracyjne: „Zabawy w przedszkolu”</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 1A „Mój portret”</p> <p>1B „Ja w grupie”</p> <p>1C „Sowa”</p> <p>1D „Nasze zainteresowania”</p>

		<p>uczycielka zapisuje na tablicy.</p> <p>Wykłada na podłogę karton z napisem „Umowa”, „Razem”. Dzieci wyjaśniają pojęcia. Wybierają dowolną ilość karteczek, rysują oznaczenia do treści pojęć. Układają rysunki na kartonie, segregują według podobieństw/różnic. Nauczycielka uzupełnia swoimi propozycjami (np. rysunek dzieci podających sobie dłonie, uśmiechy na twarzy). Dzieci negocjują (które informacje są najważniejsze), decydują, ustalają warunki zgodnej zabawy. Znajdują miejsce w sali do stałej ekspozycji „dokumentu”, do którego będą się odwoływać (zmieniać, uzupełniać). Próbują interpretować powiedzenie „Zgoda buduje, niezgoda rujnuje”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 1B „Ja w grupie”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana piosenką „Piosenka o Sowie” (z płyty CD). Nauczycielka wystawia pudełko z ukrytą pacynką Sową. Wypowiada słowo „pacynka” sylabami, słowo „sowa” głoskami. Dzieci odgadują, co jest w pudełku. Nauczycielka informuje, że pacynka będzie towarzyszem zajęć i zabaw, i teraz przedstawi się piosenką (płyta muzyczna) Pytania: „Co ważnego mówi nam sowa?”, „Dlaczego sowa uważa, że pytania są ważne?” Dzieci wyrażają swoje zdania. Opisują wygląd pacynki, zakładają na rękę. Sowa „zapoznaje się” z dziećmi: wyjmując z woreczka kartoniki z imionami, pyta – „Kto ma takie imię?”. Wywołane dzieci przedstawiają się: wymieniają nazwisko, adres.. Pytania: „Po co przyszłyście do przedszkola?”, „Co najchętniej chcielibyście robić w przedszkolu?”. Dzieci wypowiadają swoje oczekiwania. Nauczycielka włącza wersję instrumentalną piosenki, dzieci wykonują dowolne ruchy: maszerują, wykonują podskoki, tańczą w parach. Na przerwę: powtarzają zwrotkę piosenki, wyklaskują rytm. Dzieci wspólnie obmyślają/ projektują „domek” dla Sowy, wybierają miejsce w sali. Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej folder z napisem „Księga pytań”. Wyjaśnia przeznaczenie: możemy zapisywać pytania, na które zechcemy szukać odpowiedzi. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 1C „Sowa”. ▪ Organizowanie „kącików” zabaw i zajęć w sali, zainspirowane wierszem J. Brzechwy „Sowa” (z e-zeszytu). Pytania: „Dlaczego sowa lubiła czytać?” (bada dzieje pól i łąk). „Czego jeszcze możemy się dowiedzieć z książek?”, „Co to znaczy, że coś „badamy”? (obserwujemy, poznajemy). Dzieci dowolnie wypowiadają się. Nauczycielka wnosi karton „prezent od sowy”(zabawki, książki, albumy przyrodnicze, przedmioty do zabaw badawczych i eksperymentów: lupy, aparat fotograficzny, magnesy, pojemniki z zakrętkami od butelek i inne). Dzieci wyjmują zawartość, nazywają przedmioty, wykorzystują w swobodnych zabawach i czynnościach. Pytania: „Co zrobimy z przedmiotami?”, „Gdzie je umieścimy, aby zawsze wygodnie z nich korzy- 	
--	--	---	--

		<p>stać?”. Dzieci organizują kącik „badacza/naukowca”. Porządkują i ustalają stałe miejsce niektórych kącików, np. „książki”, „plastyczny”. Decydują, czy albumy będą w „kąciku książki”, czy „badacza”. Ustalają zasady korzystania i porządkowania przedmiotów i zabawek. Nauczycielka wyświetla z Internetu zdjęcia sowy. Dzieci opisują wygląd, cechy szczególne, np. duże oczy. Nauczycielka czyta kilka informacji o ptaku. Dzieci wypowiadają rytmicznie zdanie „Jestem sowa płowa, sowa mądra głowa”, przeliczają wyrazy wskazując na palcach. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 1D „Nasze zainteresowania”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy rytmiczne zainspirowane piosenką „Jestem chwat” (z płyty CD) nauczycielka wyjaśnia słowo „chwąt” (człowiek energiczny, zaradny, śmiały, dzielny; zuch). Dzieci pokazują ruchem, mimiką wygląd „chwata”. Słuchają piosenki. Pytania: „Dlaczego ta piosenka pasuje do naszej grupy. Będzie naszą piosenką?”. Dzieci uzasadniają. „Jak określicie melodię piosenki?”, „Do czego melodia zachęca?”. Dzieci spontanicznie poruszają się przy piosence. Przy powtórzeniu, nauczycielka proponuje układ, np.: dzieci tworzą koło, na słowa „wiosna, lato, jesień, zima” kierują cztery kroki do środka koła, klaszczą, powracają, wykonują podskoki dookoła własnej osi, maszerują w kole. Siadają w kręgu, rytmicznie wypowiadają słowa „jestem chwat, jestem chwat, chcę poznawać świat” z różnym natężeniem i tempem (cicho, głośno, szybko, wolno). Przeliczają wyrazy w zdaniu, sylaby w słowach). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie „Nasze zainteresowania”. Nauczycielka recytuje dzieciom humorystyczny wiersz A. Kamieńskiej „Sowa” (z e-zeszytu), dzieci powtarzają zplekni sylabowe z wiersza, wypowiadane przez sowę, wyklaskują rym, bawią się słowami, np. siadają w parach, obmyślają sposób klaskania wzajemnie w dłonie. 	
Tydzień 2			
<p>Tworzenie modelu kalendarza.</p> <p>Kojarzenie zjawisk atmosferycznych z zachowaniem ludzi.</p>	<p>Obserwujemy pogodę</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Ubieranie się stosownie do pogody. Przewidywanie zmian w przyrodzie na podstawie obserwacji pogody.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie „Grupowego kalendarza urodzin”. Nauczycielka informuje rodziców o zadaniu dzieci. Dzieci przynoszą do przedszkola zapisane informacje o dacie swoich urodzin (który dzień miesiąca, nazwa miesiąca, rok). Dobierają się w pary, grupki, porównują litery, cyfry, informują, co jest napisane. Nauczycielka wspólnie z każdym dzieckiem zaznacza na kalendarzu ściennym w sali daty urodzin: dzieci przyklejają kartkę ze swoim imieniem we właściwym miejscu. Dzieci ustalają aktualną datę i sprawdzają, „Kto pierwszy będzie obchodził urodziny w przedszkolu?”, „Kto następny?”. Pytanie: „Z czym kojarzą wam się urodziny?”. Dzieci wybierają dowolne środki, rysują, wycinają z kolorowego papieru, układają np. z kloc- 	<p>Jesień / Scenariusz2. Do czego ludzie wykorzystują kalendarz?</p> <p>Płyta CD</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Obrazki do globalnego czytania</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 2A „Jesienny</p>

		<p>ków tort, wykorzystują kartoniki z liczbami. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 2C „Zabawy sylabami”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana wierszem D. Gellner „A ja się nie bawię”(z e-zeszytu). Pytania: „Co to jest pogoda?”, „Co wiemy o pogodzie?”, „Skąd można się dowiedzieć o pogodzie?”, „Po co wiedzieć, jaka będzie pogoda?”, „ Czy zawsze jest taka sama pogoda?”, „Jakie oznaczenia pogody można zobaczyć w telewizji?”. Dzieci odpowiadają kolejno na pytania, dzielą się swoją wiedzą. Określają, jaka jest aktualna pogoda. Otrzymują dowolną ilość karteczek, rysują piktogramy oznaczające różne znane im zjawiska przyrodnicze i stany pogody. Nauczycielka również rysuje piktogramy (np. śniegu i inne, które dzieci nie uwzględniają). Segregowanie wszystkich rysunków / piktogramów według podobnych oznaczeń, przeliczanie, porównywanie ilości. Nauczycielka wyklada na dywan arkusz papieru z narysowanym dużym kołem, podzielonym na cztery części. Pytanie: „Jak rozmieścimy te wszystkie rysunki?”. Kładzie na planszy napis „Pory roku” (odczytuje lub dzieci odczytują) Pytania: „Czy to wam coś przypomina?”, „Czy ten napis pomoże jakoś w porządkowaniu znaków?”. Dzieci dyskutują, spierają się, argumentują, układają zgodnie ze swoim przekonaniem. Analizują mapę. Pytanie: „Dlaczego tak rozmieściliście znaki?”. Dzieci argumentują. Jeśli dzieci ułożyły np. „śnieg” tylko w jednym miejscu, nauczycielka wyjaśnia, że w przyrodzie śnieg pojawia się pod koniec jesieni i na początku zimy. „Nasz kalendarz” (aplikacja interaktywna) posłuży obserwacjom i notowaniu zdarzeń pogodowych. Nauczycielka wskazuje na rysunki oznaczające np. ulewę, śnieg, i zadaje pytanie „Jak się wtedy ubieramy?”. Dzieci noszą informacje o aktualnym stanie pogody na aplikacji „Nasz kalendarz”. Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej mapę z prognozą pogody w Polsce. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 2A „Jesienny spacer”. ▪ Malowanie zainspirowane piosenką z płyty CD „Piosenka o jesieni”. Pytanie: „O czym wysłuchamy piosenki?” Zagadka: „Przychodzi po lecie, barwne liście niesie, potem przyjdą deszcze, chłody, to jest...(jesień). Pytania: „Czego jeszcze dowiedziałyście się o jesieni z treści piosenki?”, „Jak określimy melodię piosenki?”, „Czy można zobrazować (pokazać) treść i melodię piosenki ruchem/gestem, tańcem?”. Dzieci odpowiadają na pytania, poruszają się swobodnie przy piosence. „Z jakimi kolorami najbardziej kojarzy się jesień?”. Polecenie: „Wykonajcie obraz jesieni”. Dzieci wybierają dowolny format papieru, dowolne środki plastyczne. Wykonują prace samodzielnie lub w parach. Wykorzystują program do rysowania na tablicy interaktywnej. Organizują wystawę prac dla rodziców. ▪ Warsztaty twórcze - „Pogoda mówi, harcuje, gra, maluje, smuci się i raduje” zainspirowane obrazkiem do globalnego czytania „parasol”. Dzieci odczytują napis. Pytanie: „Jakie znaczenie określenia pogody?” (słoneczna, deszczowa, kapryśna, zmienna, ulewa). Nauczycielka przy pomocy dzieci organizuje „warsztaty”: plastyczny, słowny, muzyczny, ruchowy. Zadanie: Wyobraźcie sobie, że jesteście Pogodą, 	<p>spacer”</p> <p>2B „Odwrócony parasol”</p> <p>2C „Zabawy sylabami”</p>
--	--	--	--

		<p>lub spotkałyście „Panią Pogodę”. Pytania: „Jak wygląda?”, „Co mówi?”, „Jaki ma humor?”, „Co przynosi?”. Dzieci wybierają miejsce, partnerów, przybory. Przedstawiają pogodę w dowolny sposób: drama, praca plastyczna, formy przestrzenne (np. ubieranie stojącego wieszaka), tworzą słowem – nagrywają wypowiedzi na magnetofon (lub nauczycielka zapisuje), układają z liter: kap, kap; pada, pada, ulewa,; odzwierciedlają za pomocą instrumentów niekonwencjonalnych i konwencjonalnych (dzwonki, trójkąty). Prezentacje w grupie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doświadczenie z termometrem (okienny, z oznaczeniami pogody), zainspirowane słuchaniem podkładu ilustracyjnego „Jesień” z płyty muzycznej . Pytania: „Z jaką pogodą, porą roku kojarzy się wam muzyka?”. Nauczycielka zadaje zagadkę: „Umieszczony poza oknem, powie o każdej porze, zimą, latem czy jesienią o ciepłe na dworze”. Dzieci odczytują z obrazka do globalnego czytania wyraz „termometr”. „Dlaczego ludzie zawieszają za oknem taki przedmiot?”. Dzieci dzielą się doświadczeniami. Oglądają termometry, opisują budowę. Ustalają, gdzie aktualnie znajduje się słupek. (powyżej zera, na czerwonych kreskach). Nauczycielka wyklada słoiki z lodem. Pytanie: „Jak myślicie, gdy dotkniemy słoika z lodem, co poczujemy?”. Dzieci dotykają słoika, określają co czują, jak jest. Pytanie: „Jak myślicie, co się stanie ze słupkiem na termometrze, gdy umieścimy go w lodzie?”. Dzieci stawiają przypuszczenia. ▪ Wkładają termometry do słoika z lodem. Po kilkunastu minutach sprawdzają, opisują zmiany, próbują wyjaśnić, dlaczego tak się stało. Pytanie: „Jak myślicie, gdy termometr za oknem będzie wskazywał temperaturę poniżej „zero”, na niebieskich kreskach, jak będziemy się wtedy ubierać?. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 2B „Odwrócony parasol”. 	
Tydzień 3			
<p>Odkrywanie właściwości ciał.</p> <p>Badanie, eksperymentowanie.</p> <p>Wnioskowanie o zmianach.</p>	<p>Poznajemy świat zmysłami</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Nazywanie i różnicowanie barw, dźwięków, smaków, kształtów i wrażeń fizycznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka (nad rzekę, pole, łąkę) zainspirowana wierszem J. Kornhausera „Cel” (z e-zeszytu). Nauczycielka nie zadaje pytań do treści wiersza, ewentualnie dzieci wypowiadają się spontanicznie. Zaprasza dzieci na wycieczkę: „Poszukamy zapachów, dźwięków, obrazów. Dotkniemy nieba, złapiemy wiatr?”. Dzieci zabierają kartki, kredki, aparat fotograficzny, woreczki (np. na ciekawe kamyki). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 3A „Czym poznajemy świat?”. ▪ Zagadki. Nauczycielka zadaje zagadki: 1) słowne: „O czym mowa?”. Dzieci wskazują na części ciała, wymieniają nazwy: oczy, ręce, uszy, nos, język. Odczytują wyrazy: „oko”, „nos” ze słownika obrazkowego. Nauczycielka podaje pierwsze głoski słów, dzieci odgadują nazwy zmysłów. Dzieci tańczą przy podkładzie muzycznym piosenki „Jestem chwał”, na przerwę: nauczycielka wymienia nazwę, dzieci dobierają się parami i np. podają sobie ręce, chwytają za uszy, patrzą z uśmiechem w oczy, wykonują ruchy językiem (dotykają nosa, brody). 2) słuchowe: „Czyj to głos”, „Echo”. Nauczy- 	<p>Jesień / Scenariusz 3.</p> <p>Czym poznajemy świat?</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Zmysły”</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń:</p> <p>3A „Czym poznajemy świat”.</p> <p>3B „Smaki”.</p> <p>3C „Gdzie rośnie owoc”.</p> <p>Płyta CD</p>

		<p>cielka włącza nagranie z płyty muzycznej, dzieci odgadują, czyj głos słycać: męski, żeński, dziecięcy. Przy powtórzeniu nagrania na głos „męski” wstają chłopcy, na „żeński” dziewczynki, na głos „dziecięcy” wszyscy razem. Dzieci wybierają po dwa przedmioty twarde (np. klocki drewniane, duże plastikowe), które przy wzajemnym uderzeniu wydają dźwięk. Nauczycielka podaje rytm na bębnie, dzieci powtarzają sekwencję dźwięków. 3) wzrokowe: „Co się zmieniło?”. Nauczycielka układa na stoliku trzy przedmioty. Dzieci określają nazwy, kolejność w rzędzie. Nauczycielka przykrywa chustką, dokonuje zmian: przemieszcza układ, zabiera/dodaje elementy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Analizowanie smaków, zapachów, wyglądu, wrażeń dotykowych wybranych owoców: jagody, maliny, gruszki. Dzieci otrzymują na talerzykach owoce. Określają i porównują wygląd/kształt, wielkość. Sprawdzają dotykiem konsystencję, wachają, smakują. Określają różnice. Spontanicznie wymieniają między sobą uwagi. Otrzymują po dwa kubki szklane, nalewają z dzbanka sok z malin i jagód. Degustują. Pytanie: „Skąd się biorą te owoce?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą, doświadczeniami z oglądania owoców w środowisku naturalnym. Dzieci losują kartki samoprzylepne w kolorze żółtym, niebieskim, różowym. Pisakiem rysują kształt owocu zgodnie z kolorem. Przyklejają kartki do ubrania, tańczą przy muzyce: na przerwę łączą się w grupy według nazw owoców, pokazują na palcach ile jest osób w grupie. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 3A „Gdzie rośnie owoc”. ▪ Zabawy ruchowe w ogrodzie. Dzieci ustawiają ciąg ścieżki, na przemian: ze sznurka (wąska, kręta) , z ławeczek gimnastycznych. Idą po ścieżce krokiem „stopa za stopą”. Pytania: „Dlaczego rozkładałyście ręce w bok, idąc po ścieżkach i ławeczkach”, „Co jeszcze pomagało sprawnie i bezpiecznie przejść?”. Dzieci wyjaśniają (rozłożone ręce- poczucie równowagi, kontrola wzrokiem przy stawianiu kroków). Dobiierają się w pary, krzyżują ręce, obracają się w podskokach wokół własnej osi coraz szybciej („kręcą młynka”), rozłączają ręce, próbują stanąć na jednej nodze. Pytania: „Co czuliście w czasie (i po) kręcenia się?”, „Dlaczego trudniej było stać na jednej nodze?”. Dzieci opisują własne odczucia, wrażenia. Nauczycielka wyjaśnia, że mamy zmysł równowagi, który umożliwia czucie położenia ciała w przestrzeni i mieści się w uchu. Zabawa „Berek”. Dzieci dzielą się na 2-3 grupki, wybierają (wylicznik) „berka”, próbują złapać kolegę w biegu. Zabawa w „Ciuciubabkę”. Dzieci przez chwilę stoją nieruchomo z zasłoniętymi dłońmi oczami. Dzielą się na 2-3 grupki, chętne dziecko zawiązuje chustkę na oczach; pozostałe stoją w rozsypce, kolejno wypowiadają głośno imię „ciuciubabki”, dziecko kieruje kroki w stronę głosu. Odmiana zabawy: dzieci otaczające wołają „łap nas!”, ciuciubabka dąży do złapania jednego z uczestników gry, nie odsłaniając swoich oczu, starając się kierować tylko dochodzącymi głosami. Pytania: „Jak czuliście się z zasłoniętymi/zawiazanymi oczami?”, „W której zabawie łatwiej było kogoś złapać?, Dlaczego?”. Dzieci dzielą się swoimi odczuciami, wyjaśniają różnice w skuteczności odgrywanej roli w zabawie. ▪ Rozmowa „Dlaczego i jak trzeba dbać o zmysły?”. Nauczycielka 	
--	--	--	--

		<p>cielka na dywanie układa pętle, przy nich piktogramy (lub/i przedmioty), np.: „kolor czerwony”, „kształty figur geometrycznych”, „ poduszka”, „gładka okładka” (segregator foliowy), „kamień”, „papier ścierny”, „ucho”, „parujący kubek”. Dzieci oglądają/dotykają, określają „jakie jest”. Nauczycielka wyklada na stolik wycinki z gazet. Zadanie: „Odszukajcie w sali przedmioty, lub na obrazkach, które mają taką cechę (są gładkie, twarde, czerwone, miękkie) „jak..”. Pytanie: „Skąd wiedzieliśmy, jakie przedmioty zgromadzić w odpowiednim miejscu?”. Dzieci wyjaśniają: mogliśmy zobaczyć, dotknąć, porównać.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nauczycielka wyświetla na ekranie piktogramy „niewidzący” i obrazek czytającego alfabetem Braille'a. Dzieci wyciągają wnioski: zmysł dotyku i słuchu pomaga wszystkim ludziom, szczególnie jest potrzebny ludziom niewidzącym. Pytanie: „Jak trzeba chronić i dbać o zmysły na co dzień?” (zabiegi higieniczne, unikanie hałasu, ochrona oczu przed nadmiernym słońcem, w czasie zabaw). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 3B „Smaki”. 	
Tydzień 4			
<p>Klasyfikowanie: łączenie, grupowanie obiektów.</p>	<p>Korzystamy z darów jesieni.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Rozpoznawanie i opisywanie roślin jadalnych i niejadalnych z ogrodu, sadu, pola</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana planszą demonstracyjną „Ogród warzywny”. Pytanie: „Dlaczego na obrazie, wokół tego miejsca są zdjęcia warzyw?”. Dzieci odwołują się do wycieczki, uzasadniają powiązanie widoków. Wskazują i nazywają warzywa, które widziały w ogrodzie, określają wygląd i nazwę innych, znajdujących się na obrazie. Przypominają, które warzywa mają jadalną część podziemną i nadziemną (pietruska, cebula). Nauczycielka wyświetla obrazy z Internetu „ziemniaki na polu”, „kapusta na polu”. Dzieci dzielą się wrażeniami z porównania obrazów. Dzieci wypychają z planszy „Ogród warzywny” obrazki, układają rzędem na dywanie. Nauczycielka zadaje zagadki: „O jakim warzywie mówię?” – opisuje wygląd: podaje kolory, kształt, cechę smaku (np. piekąca, szczypie w oczy); podaje nazwy warzyw głoskami lub sylabami. Zabawa rytmiczna: Dzieci wykonują dowolne ruchy przy muzyce, na przerwę wyklaskują sylabami nazwy warzyw zgodnie z obrazkiem wskazanym przez nauczycielkę, lub dopowiadają sylaby, np. po...mi-dor. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 4A „Warzywa w ogrodzie”. ▪ Wykonanie sałatki warzywnej „Potrafimy przygotować posiłek”. Pytanie „Co to jest sałatka”? Dzieci wyjaśniają pojęcie. Opowiadają jakie sałatki lubią. Nauczycielka stawia na stole dwie, przykryte ściereczką miski z zawartością (ugotowane, obrane warzywa). W jednej misce po jednym warzywie, w drugiej większa ilość) oraz zamknięte pudełko (sól, majonez, pieprz, noże, deseczki). Odkrywa miskę z mniejszą ilością warzyw. Pytania: „Jak myślicie, jaką proporcję mam dla was?”, „Czy tej ilości warzyw wystarczy na sałatkę dla wszystkich?”. Dzieci szacują. „Co waszym zdaniem potrzebne byłoby jeszcze, aby sałatka była smaczna?”. Dzieci dzielą się doświadczeniem z domu. Nauczycielka od- 	<p>Jesień / Scenariusz 4. Gdzie i jak rosną warzywa?</p> <p>Plansze demonstracyjne: „Ogród warzywny” „Sad jesienią”</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 4A „Warzywa w ogrodzie”</p> <p>4B „Kolorujemy owoce”</p> <p>4C „Dary jesieni”</p> <p>4D „Idziemy do sadu”</p>

		<p>krywa drugą miskę, dzieci szacują, czy teraz wystarczy. Ustalają kolejność działań: przygotowanie się (zabiegi higieniczne, fartuszki, chustki), zasady bezpieczeństwa, działanie, porządkowanie, degustacja.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do sadu zainspirowana planszą demonstracyjną „Sad jesienią”. Pytania: „Co to jest sad?”, „Co wiemy o sadzie?”. Nauczycielka przypina do tablicy arkusz papieru z napisem na środku „sad”. Zapisuje (rysuje piktogramy) na kartkach wypowiedzi dzieci i przykleja do planszy. Odkrywa tablicę poglądową, dzieci spontanicznie wypowiadają się. Pytania: „O co chcielibyście zapytać, co wiąże się z treścią obrazu?”, „Czy coś was zdziwiło?”, „O czym wiedziałyście, a o czym nie?”, „Jak myślicie, po co jest sad?”, „Kto widział/był w sadzie?”. Dzieci przygotowują się do wycieczki: ustalają, co warto ze sobą zabrać (np. aparat fotograficzny, kosz na dary). Po wycieczce uzupełniają informacje na arkuszu papieru, konfrontują z obrazem na tablicy poglądowej (co było takie same, podobne). Dzieci otrzymują po dwie kartki z zeszytu ćwiczeń, zadanie 4B „Kolorujemy owoce” i 4D „Idziemy do sadu”. Nauczycielka zawiera z dziećmi umowę: „Można wykonać zadania teraz, można potem”. Dzieci decydują o czasie, miejscu, ilości wykonanych zadań (dwa razem, najpierw jedno, potem drugie). ▪ Zajęcia badawcze „Budowa owocu”. Nauczycielka wnosi duży kosz z owocami krajowymi i egzotycznymi. Dzieci odczytują wyraz „owoce” z obrazka do globalnego czytania. Wyjmują owoce z kosza. Pytania: „O co chcielibyście mnie zapytać?”. Dzieci stawiają pytania związane z sytuacją. Nauczycielka wyjaśnia: nazwiemy owoce, posegregujemy, zbadamy, co jest w środku. „Jak możemy posegregować zebrane tu owoce?”. Dzieci podają propozycje kryteriów, układają w grupy w różny sposób. Nauczycielka wyklada dwa arkusze papieru: jeden z napisem (konturem mapki) Polska. „Kto wie, jak teraz pogrupujemy owoce?” Dzieci dzielą owoce na grupy: „krajowe”, „egzotyczne”. Nauczycielka przekrawa owoce, układa na tacach. Dzieci biorą lupy. Szukają podobieństw i różnic w wyglądzie, zapachu, konsystencji. Nauczycielka kieruje uwagę na warstwy: zewnętrzna – okrywająca owoc (obudowa), środkowa (miąższ – bywa soczysty), wewnętrzna (komora nasienna). Dzieci wyciągają wnioski: owoce różnią się wyglądem, ale mają wspólne części; skórkę, miąższ i pestki/ nasiona. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 4C „Dary jesieni”. ▪ Tworzenie prac plastycznych „Cudaki” z wykorzystaniem warzyw. Nauczycielka wyklada na stolik: pojemniki z różnymi warzywami w całości (m.in. patisony, ciekawe, nieregularne kształty ziemniaków), pojemnik z pokrojonymi warzywami (np. marchew, pietruszka), stemple wykonane z ziemniaka, pudełko z akcesoriami do łączenia i ozdabiania (pinezki, wykałaczki, plastelina sznurki/wstążki, itp.). Dzieci wybierają rodzaj pracy: tworzą kukielkę lub obrazek „stempelkowy” na dużych arkuszach (A3). Prace wykonują samodzielnie lub w parach. Wykonane „Cudaczki” wykorzystują do zabawy w teatr. Z prac na papierze tworzą scenerię: np. dzieci upinają kartki klamerkami na tasiemce, zawieszają między krzeselkami. Po likwidacji wystawy pytanie: „Co 	
--	--	---	--

		zrobimy z warzywami z kukiełek?”. Dzieci wspólnie ustalają przeznaczenie, np. umieścimy w szatni z napisem „Dla zwierząt”.	
Tydzień 5			
Przewidywanie, opowiadanie dalszego ciągu możliwych zdarzeń.	Przestrzegamy zasad ruchu drogowego	<p style="text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Orientowanie się w przestrzeni i na kartce papieru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana zagadkami słuchowymi, nagranie z płyty CD (zapłon silnika, klaksony samochodów, sygnał syreny pojazdu uprzywilejowanego, ruch samochodowy). Nauczycielka odsłania planszę demonstracyjną „Na skrzyżowaniu”. Pytania: „Kto wyjaśni, dlaczego odgłosy, których słuchaliśmy pasują do tego obrazu?”. „Jak ludzie muszą postępować, aby w ruchu ulicznym było bezpiecznie?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Wyjaśniają znaczenie pasów na jezdni dla bezpieczeństwa ludzi. Otrzymują po dwie kartki z zeszytu ćwiczeń, zadanie 5A „Ruch uliczny” i 5D „Garaze”. Dzieci decydują o czasie, miejscu, kolejności wykonania zadań, zawiązują w tej sprawie umowę z nauczycielką. ▪ Wycieczka „Ciekawe miejsca”. Nauczycielka przypina do tablicy widokówki (nazwy) ciekawych obiektów w miejscowości. Dzieci otrzymują karteczki samoprzylepne, przyklejają obok miejsca, które „dziś” chciałyby odwiedzić. Przeliczają, decydują większością głosów o celu wycieczki. Pytanie: „Kto wie którą drogą tam dojechać?”. Nauczycielka zapowiada, że dzieci będą przewodnikami po trasie, będą wskazywać kierunki i miejsca bezpiecznych przejść. Nauczycielka od początku „trasy” oczekuje na instrukcje od dzieci. Dzieci pokazują ręką kierunek i określają słownie, np. „prosto”, „w prawo”, „lewo”, „zielone – idziemy” (nauczycielka zwraca uwagę, aby wszystkie dzieci pokazywały i używały określeń słownych). ▪ Opowiadanie dzieci zainspirowane opisem sytuacji „Na ulicy”. Nauczycielka opisuje „zaobserwowaną” sytuację: charakteryzuje postaci, (wygląd, mimikę, ubiór) i miejsce, np. „dwoje dzieci z tornistrem na plecach biegnie ukosem przez jezdnię...”. Pytania: „Jak myślicie, dlaczego tak było?”, „Co mogło się wydarzyć przedtem?”, „Co mogło być potem?”, „Jakie zagrożenie dostrzegacie w takiej sytuacji?”. Dzieci na podstawie opisu stawiają przypuszczenia, opisują wizję/wyobrażenie mogących zaistnieć zdarzeń. Nauczycielka przypina do tablicy dwie kartki z zeszytu ćwiczeń: 5C „Numery alarmowe”, 5B „Pojazdy służbowe”. Pytanie: „Jak myślicie, dlaczego pokazuję wam te obrazki?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą, uzasadniają potrzebę wiedzy na ten temat. Wykonują zadania. ▪ Gra planszowa „Ruch w krainie Figurowców”. Dzieci otrzymują arkusze papieru z narysowanymi „drogami” (forma grafu, 2-3 możliwości wyboru drogi), klocki (lub kartoniki) figur geometrycznych w czterech kształtach i dwóch kolorach. Na planszy jest napis „start”, „meta”, na torach „dróg” rozmieszczone są plakietki z piktogramem przekreślonych niektórych figur (nie ma przejazdu). Dzieci dobierają się w pary/trójki. Losują „po tyle samo” figur. Ustawiają po jednej figurze na „starcie”, wybierają drogę. Dzieci grają 	<p>Jesień / Scenariusz 5. Którą drogą dojechać do celu?</p> <p>Płyta CD</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Na skrzyżowaniu”</p> <p>Zeszyty ćwiczeń: 5A „Ruch uliczny”</p> <p>5B „Pojazdy służbowe”,</p> <p>5C „Numery alarmowe”</p> <p>5D „Garaze”</p> <p>5E „Pracownicy służb mundurowych”</p>

		<p>do wyczerpania figur. Nauczycielka wyświetla na tablicy obraz postaci policjanta i policjantki w mundurze. Dzieci opisują wygląd czapki, munduru, odpowiadają na pytanie „Kto chciałby w przyszłości pracować w policji. Dlaczego?”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 5E „Pracownicy służb mundurowych”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rysowanie znaków drogowych. Nauczycielka wyświetla na tablicy niektóre znaki drogowe (zakazu, informacyjne, ostrzegawcze). Dzieci odczytują zakodowane informacje. Wskazują na różnice w kształtach, kolorach. Wybierają dowolną ilość kartoników i kształty klocków (figury geometryczne). Odrysowują kształty, nanoszą informacje. Wycinają figury. Umieszczają wykonane „znaki” w kopertach. Dobierają się parami: losowo wyjmują na przemian po jednym znaku, opisują wygląd, wyjaśniają znaczenie informacji. Dzieci otrzymują czystą kartkę, klej, wycięte znaki drogowe. Nauczycielka wydaje polecenia: „Pokaż, gdzie jest górny/dolny brzeg kartki”(lewy, prawy). „Na górnym brzegu po lewej stronie przyklej znak, np. „przejście dla pieszych”. Dzieci wypełniają pozostałą część kartki dowolnym rysunkiem. 	
Tydzień 6			
<p>Dostrzeżenie różnorodności w świecie przyrody jesienią.</p> <p>Rozumienie wpływu temperatury na zmiany w przyrodzie.</p>	<p>Interesujemy się drzewami</p>	<p style="text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Dostrzeżanie różnic i podobieństw w wyglądzie. Koncentrowanie się, skupianie uwagi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do leśnej szkółki. Nauczycielka recytuje wiersz J. Kulmowej „Leśna szkółka” (z e-zeszytu). Pytanie: „Kto wie, co to jest „leśna szkółka”?” Dzieci próbują wyjaśnić zdrobnienie „szkółka”, wymieniają skojarzenia. Pytanie: „Jak myślicie, co możemy zobaczyć w „leśnej szkółce?”. Dzieci przygotowują „sprzęt badacza” (aparat, lupy, notatniki). Zwiedzanie szkółki leśnej: wywiad z leśnikiem, pytania: „W jakim celu zakłada się szkółkę?”, „Dlaczego to miejsce jest ogrodzone siatką?”. Dzieci próbują rozpoznać sadzonki drzew iglastych. Oglądają tabliczki z informacjami. Słuchają opowiadania leśnika o pracy w szkółce. Oglądają pnie ściętych drzew. Po powrocie do przedszkola uzupełniają informacje na arkuszu z pytaniami. Dzieci w ogrodzie przedszkolnym sadzą drzewka. Obmyślają sposób zabezpieczenia sadzonek przed zniszczeniem. ▪ Rozmowa zainspirowana planszą demonstracyjną „Jesienne drzewa”. Dzieci gromadzą się przed zasłoniętą planszą demonstracyjną. Nauczycielka układa na dywanie wyciśnięte z tablicy obrazki z widokiem liści i owoców drzew: klon, kasztanowiec, dąb, jarzębina, buk. Zadaje zagadki w formie opisu słownego (częściowo) dotyczącego liści i owoców. Dzieci odgadują, o czym mowa. Łączą owoce z kształtem odpowiedniego liścia. Nauczycielka odstawia planszę, dzieci przyporządkowują liście i owoce do odpowiednich drzew. Nazywają drzewa. Wypowiadają sylabami i głoskami nazwy drzew. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 6B „Owoce drzew”. ▪ Zabawy badawcze „Jak zbudowany jest liść?”. Dzieci oglądają na tablicy interaktywnej obraz „Pokroje drzewa”. Wska- 	<p>Jesień / Scenariusz 6. Co wiemy o drzewie?</p> <p>Plansze demonstracyjne: Jesienne drzewa”</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 6A „Jesienne drzewa.</p> <p>6B „Owoce drzew”.</p> <p>6C „Jesienny liść”</p> <p>Płyta CD</p>

		<p>zują na różnice w pokroju drzew, (stożkowaty, kolumnowy, okrągławy, parasolowaty). Nazywają budowę: pień, korona z gałęzi i liści. Odzwierciedlają w powietrzu ruchem ręki kształty korony drzew. Nauczycielka przypomina (objaśnia), że drzewo należy do świata „roślin”. Dzieci wybierają z kosza liście suche i jeszcze „świeże” – oglądają przez lupę, dostrzegają zróżnicowanie unerwienia, kształtu, złożoność (np. liść kasztanowca, dębu). Zgniatają i rozcierają w dłoniach. Zastanawiają się, dlaczego jest różnica. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń 6C „Jesienny liść”. Nauczycielka włącza muzykę „Podkład ilustracyjny jesień” (z płyty muzycznej). Dzieci w czasie słuchania obracają kartką, zastanawiają się, jak „zmienić” rysunek liścia w coś innego. Nadają tytuł swojej pracy. Dzieci wybierają kartoniki z imionami (np. piszą na komputerze, drukują imiona swoje lub/i kolegów). Organizują wystawę prac. Dzieci wskazują/dostrzegają różnorodność pomysłów z wykorzystaniem tego samego kształtu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy ruchowo - rytmiczne zainspirowane piosenką „Piosenka o przyrodzie?” (z płyty CD). Pytania: „Czego możemy się dowiedzieć, nauczyć ze słów piosenki?”, „Co podoba wam się najbardziej w treści piosenki?”. Dzieci wymieniają swoje uwagi. Powtarzają za nauczycielką zdania z treści piosenki, rytmicznie wyklaskują. „Co powiemy o melodii piosenki, jaka jest?, „Do czego zaprasza?”. Nauczycielka ponownie włącza piosenkę, dzieci dowolnie wykonują ruchy (podskoki, marsz, klaskanie) indywidualnie i w parach. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 6A „Jesienne drzewa”. ▪ Tworzenie domina. Pytanie: „Jak wygląda gra „domino?”. Dzieci opisują (dwa pola z obrazkami, liczbą kropek). Dobierają się parami. Każda para otrzymuje kilka kartoników podzielonych na dwa pola. Nauczycielka informuje o zadaniu: „Będę podawała liczby. Dziecko, które ma kartonik w rękę, rysuje „tyle samo” kropek lub „mniej”. Drugie dziecko sprawdza i rysuje na pustym polu brakujące kropki. Nauczycielka podaje liczbę, (pokazuje cyfrę), np. „sześć” - jedno dziecko rysuje na dowolnym polu liczbę kropek „mniej niż sześć”, przekazuje kartonik koledze, drugie dziecko dopełnia na pustym polu tyle kropek, aby razem na „kostce” domina było tyle, ile pokazana przez nauczycielkę liczba. Dzieci łączą wszystkie kartki, układają na dywanie ciągi, zgodnie z zasadami gry w domino. 	
Tydzień 7			
<p>Argumentowanie, uzasadnianie potrzeby dbania o nawyki prozdrowotne.</p>	<p>Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Porównywanie i grupowanie obiektów według wybranych cech. Rozumienie konieczności spożywania warzyw dla zdrowia.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana bajką muzyczną (z Internetu) „O Tadku niejadku, babci i dziadku”. Pytanie: „Co wy najbardziej lubicie jeść i pić?”. Dzieci wybierają dowolną ilość karteczek, rysują najchętniej spożywane produkty i napoje. Nauczycielka wyklada na dywan arkusz papieru z napisem na środku: „Nasze smakołyki”. Dzieci segregują zebrane rysunki, układają w „promyczki”, nakleją na arkusz. Analizują, czego jest najwięcej, czego najmniej. Nauczycielka 	<p>Jesień/Scenariusz 7. Dlaczego wszystkie warzywa są ważne? E-zeszyt Zeszyt ćwiczeń: 7A „Talerz ze zdrową żywno-</p>

		<p>odslania planszę demonstracyjną „Piramida zdrowia”. Dzieci porównują produkty przedstawione na rysunkach i na obrazie. Wyliczają, czego brakuje wśród „naszych smakołyków”. Dzieci próbują wyjaśnić, dlaczego słodczy są na wierzchołku „piramidy zdrowia”. Nauczycielka przykleja do arkusza z promyckowym uszeregowaniem napis „Tak jest”. Na tablicy „piramida zdrowia” przypina napis „Tak być powinno”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wywiad z lekarzem pediatrą (pielęgniarką, kucharką, dietetykiem). Pytania: „Co może się stać, jeśli będziemy jeść i pić tylko ulubione produkty, np. słodczy, napoje typu „cola?”. Dzieci formułują przypuszczenia. Nauczycielka zapisuje na arkuszu papieru. U góry arkusza napis: „Co będzie jeśli... ” i dwie rubryki: „Myślimy, że..”, „Dowiemy się..” Pytanie: „Czego możemy się dowiedzieć. Jakie pytanie jeszcze możemy zadać?”. Dzieci formułują pytania, nauczycielka notuje na arkuszu w rubryce „Dowiemy się”, np.: „Czy wszyscy muszą jeść to samo?”, „Czy to prawda, co jest przedstawione na piramidzie zdrowia?”, „Czego musimy się odczytać?”, „Kto nam odpowie najlepiej na nasze pytania?”. Ustalenie: przeprowadzamy wywiady. Dzieci zapraszają wybrane osoby do przedszkola lub odbywają wywiady w ośrodku zdrowia. Powrót do pytań. Nauczycielka odczytuje pytania, dzieci nanoszą rysunkiem (dyktującą nauczycielce) zdobyte informacje na arkuszu. ▪ Wykonanie plakatu „Zdrowo jem, zdrowo rosnę” zainspirowane rozmową „Warto dzielić się wiedzą z innymi”. Dzieci dobierają się dowolnie w grupki. Wybierają materiały przygotowane przez nauczycielkę (wycinają z folderów reklamowych obrazki z żywnością: rośliny, ryby, nabiał, słodczy) lub decydują o innym sposobie przedstawienia tematu, np. malują, rysują. Układają napisy „TAK”/”NIE”. Plakat zawieszają w sali. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń: 7A „Talerz ze zdrową żywnością”, 7B „Kredens”. Nauczycielka zawiera umowę z dziećmi o czasie wykonania zadań („teraz”, „potem”, „dzisiaj”, „jutro”). Dzieci podejmują decyzje. ▪ Rysowanie „Co wybrać?”, zainspirowane wierszem M. Brykczyńskiego „Jadłospis” (z e-zeszytu). Nauczycielka przedstawia sytuację do wyboru: można jeść dużo słodczy i być niezdrowym, można jeść mało słodczy i składać pieniądze na ciekawą grę/zabawkę. „Co wybierzesz?”. Dzieci otrzymują kartki podzielone na dwie części. Nauczycielka umawia się z dziećmi: po lewej stronie kartki rysujemy to, z czego rezygnujemy (ilość słodczy, dzieci mogą narysować kilka i część skreślić), po prawej stronie kartki rysujemy to, na co chcielibyśmy zbierać/składać pieniądze. Dzieci wybierają kartoniki z napisem TAK/NIE. Przyklejają odpowiednio po stronie kartki. Kartki układają w wybranym wspólnie miejscu. ▪ Prezentacje prac plastycznych i zdobytej wiedzy rodzicom. Dzieci organizują przestrzeń: eksponują w sali wszystkie prace związane z tematem „Zdrowo jem, zdrowo rosnę”. Orowadzają rodziców, dzielą się zdobytą wiedzą i swoimi postanowieniami. 	<p>ścią”.</p> <p>7B „Kredens”</p>
--	--	--	-----------------------------------

Tydzień 8			
<p>Kształtowanie postawy przedsiębiorczości, kreatywności i myślenia matematycznego.</p>	<p>Jesteśmy przedsiębiorczy</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Tworzenie słowem. Korzystanie z napisów i liter. Rozumienie zależności: osiągnięcie celu wymaga wcześniejszych przygotowań.</p>	<p>Jesień / Scenariusz 8. Czy warto być przedsiębiorczym?</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 8A „Droga wiewiórki” 8B „Lisy w norkach”</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana bajką „Trzy świnki”. Nauczycielka wyświetla bajkę na tablicy interaktywnej (z Internetu). Pytania: „O co chcielibyście zapytać, co wiąże się z treścią bajki?”. Dzieci stawiają pytania, wzajemnie sobie odpowiadają. „Dlaczego dwie świnki miały problem?”, „Czego możemy nauczyć się od trzeciej świnki?”. Dzieci wyciągają wnioski, że niedbałe wykonanie pracy nie opłaca się. Wybierają środki plastyczne, przedstawiają historyjkę o świnkach (na jednej kartce, trzech kartkach lub w zespole na arkuszu papieru, lub na tablicy interaktywnej). Zaznaczają tytuł bajki, np. wykorzystując kartoniki z cyfrą 3 i trzy piktoqramy/rysunki „świnek”. ▪ Rozmowa zainspirowana pytaniem „Co to znaczy „przedsiębiorczość?”. Dzieci wyjaśniają własne rozumienie pojęcia. Pytanie: „Kiedy/w jakich sytuacjach wy jesteście „przedsiębiorczy?”. Dzieci opisują zachowania. Nauczycielka podaje przykłady zachowań dzieci i dzieci z grupy. Kieruje rozmowę na postawę samodzielności, zaradności w samoobsłudze, samodzielnym przygotowywaniu przyborów i materiałów do zajęć, wykonywaniu podjętych zadań. Pytania: „Gdybyśmy teraz chcieli zabawić się w teatr, jak to zrobimy? Kto ma pomysł?”, „Co byłoby potrzebne, a nie mamy w sali. Jak możemy o to zadbać?”. Dzieci dzielą się pomysłami, organizują zabawę z wykorzystaniem dostępnych w sali przedmiotów, zastanawiają się, co mogą pożytyć od innej grupy lub przynieść z domu. ▪ Tworzenie pomysłów „Przedsiębiorczy przedszkolak”. Nauczycielka zawiesza na tablicy arkusz papieru z rysunkiem skarbonki „świnki”. Pytania: „Z czym kojarzy się ten obrazek?”. Stawia przed dziećmi skarbonkę. „Czy przedszkolaki mogą zarabiać?”, „Jakie macie pomysły?”. Dzieci zgłaszają dowolnie. Nauczycielka zapisuje. Wspólnie zastanawianie się, co jest możliwe. „Na co przeznaczylibyśmy wspólnie zarobione pieniądze?”. Dzieci podają możliwe cele (np. karma dla zwierząt w schronisku). Nauczycielka wnosi do sali pakiet związanej makulatury. „Co o tym myślicie?”, „Kto wie, co można z tym zrobić, aby uzyskać pieniądze?”. Nauczycielka wyjaśnia. Dzieci zobowiązują się do gromadzenia makulatury i wspólnego oddawania do punktu skupu. Wycieczka do punktu skupu makulatury: dzieci dowiadują się ile trzeba zebrać, np. gazet, aby otrzymać 1zł. Oglądają wagi, układają makulaturę na wadze, odczytują liczby. ▪ Tworzenie prac plastycznych z tworzywa przyrodniczego. Nauczycielka poddaje dzieciom pomysł zorganizowania „stoiska” w szatni „Przedsiębiorczy przedszkolak”, w celu zarabiania. Dzieci wykonują z tworzywa przyrodniczego obrazki, figurki, bukiety. Przypominają bajkę o trzech świnkach (warto się postarać). Organizują wystawę/stoisko, umieszczają kartoniki z ceną, np. 1 zł., oraz napis: „Cel – pomagamy zwierzętom”. Dzieci proponują rodzicom „za- 	

		<p>kupy”. Pełnią „dźżury” przy stoisku. Wycieczka do sklepu z karmą dla zwierząt. Dzieci dowiadują się ile kosztuje kilogram karmy. Przeliczają zgromadzone pieniądze. Ustalają, czy wystarczy, np. na jeden worek kilogramowy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zadania matematyczne „Liczymy kasztany”. Dzieci dobierają się parami. Każda para ma pojemnik z kasztanami. Dzieci kolejno wydają sobie polecenie: „wyłóż tyle kasztanów, ile powiem..”. Nauczycielka ustala, np. „nie więcej niż mamy palców u obu rąk”. Jedno dziecko wypowiada liczbę (i wskazuje na palcach), partner wykonuje polecenie, wspólnie sprawdzają. Zamiana ról. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń: 8A „Droga wiewiórki”, 8B „Lisy w norkach”. Podejmują zobowiązania - uzgadniają indywidualnie z nauczycielką czas wykonania zadania (dziś, jutro, ale „na pewno”). 	
Tydzień 9			
Rozumienie siebie i swoich potrzeb.	Dbamy o siebie	<p style="text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Poznawanie siebie jako istoty ekologicznej w związku z ludźmi i przyrodą</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie modelu postaci ludzkiej zainspirowane obrazami rzeźb i planszą demonstracyjną „Układ kostny człowieka”. Nauczycielka odsłania planszę demonstracyjną, wyświetla na tablicy interaktywnej obraz rzeźb. Dzieci wypowiadają się spontanicznie. Pytanie: „Czym różnią się te obrazy?”. Dzieci wskazują i nazywają na obrazach części budowy człowieka. Używają określenia „szkielet”, „posąg”. Nauczycielka proponuje wykonanie modelu postaci ludzkiej. Dzieci wyliczają konieczne elementy (części ciała) tworzą samodzielnie, w parach, zespołach prace przestrzenne z gliny, plasteliny, gazet zwijanych w rulony. ▪ Tworzenie albumów „A ja rosnę i rosnę”. Pytania: „Co to znaczy że „rośniemy?””, „Jacy byliście kiedyś?” Dzieci przynoszą do przedszkola swoje fotografie (z urodzin, np., z każdego roku, inne). Oglądają wzajemnie, np. liczą świece na tortach, porównują wygląd, miny. Otrzymują kartoniki z nacięciami do umocowania zdjęcia. Wycinają z kolorowych pudełek okładki do albumu (lub wybierają z zestawu okładek przygotowanych przez nauczycielkę). Projektują okładkę na tablicy interaktywnej. Obmyślają sposób łączenia kartek ze zdjęciami w całość, np. wykorzystują dziurkacz, klej, wstążeczki, zszywacz. Wybierają kartoniki ze swoimi imionami lub samodzielnie układają z rozsypanki literowej. Dzieci wykonują i dołączają do albumu rysunki: „Czym się bawiłem kiedyś (grzechotka), czym teraz?”. Wskazują różnice: „Czym różnię się od niemowlaka?”, „Co potrafię teraz?”. Zastanawiają się, dzięki czemu są takie zmiany?. Tworzą trzy części albumu: „Jaki byłem, jaki jestem, jaki będę w przyszłości”. ▪ Tworzenie mapy myśli „Dbamy o siebie”. Pytanie: „Co to znaczy, że „dbamy o siebie/swoje ciało?””. Dzieci wymieniają przykłady, pokazują ruchem, jak można o siebie dbać. Nauczycielka wyklada na dywanie karton z napisem „Dbamy o siebie”. Dzieci rysują na kartkach, wycinają z folderów reklamowych obrazki związane z higieną ciała, 	<p>Jesień / Scenariusz 9. Co to znaczy „Ja”</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Układ kostny człowieka”</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 9A „Symetria postaci”</p> <p>9B „W przeciwnym kierunku”</p> <p>9C „Prawa i lewa ręka”</p>

		<p>sprawnością fizyczną, wizytami u lekarza (np. dentysty). Grupują, np. „higiena ciała”, „gimnastyka/ruch. Naklejają na karton. Nauczycielka dokłada swoje informacje, np. piktogram „serce” i „rysunek/zdjęcie dzieci trzymających się za ręce (przyjaźń, koleżeństwo)”. Pytania: „Z czym kojarzą się te obrazki?”, „Czy to ważne dla nas?”, „Jak się czujemy, gdy uśmiechamy się do siebie?”. Dzieci rysują na kartonie piktogramy „uśmiech”, „radość”. Wyciągają wniosek: dobry humor, to też dbanie o siebie. Wspólne ustalenie: mamy prawo do smutku i też, chwili samotności. Nauczycielka organizuje z dziećmi „kącik złości”, kącik „ciszy”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy ruchowe na podwórku z wykorzystaniem piłek małych(tenisowych) i dużych. Dzieci rzucają piłkami do celu, toczą po wyznaczonym torze zgodnie z poleceniem nauczycielki: „prawą ręką, lewą ręką”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń: 9A „Symetria postaci”, 9C „Prawa i lewa ręka”. Wybierają zadanie do wykonania „teraz”, „potem”. Nauczycielka wyklada na stolik lusterka, dzieci zastanawiają się, do którego zadania mogą się przydać lusterka, co może pomóc w wykonaniu zadania 9C (np. ustawienie kolegi zgodnie z widokiem na rysunku, nazywanie rąk „prawa”, „lewa”). ▪ Wycieczka do parku. Dzieci obserwują przez chwilę ruch uliczny. Ustalają, co to znaczy „w przeciwnym kierunku”. W parku liczą drzewa (rosnące w rzędzie), ławki w szeregu, idąc w jednym kierunku, potem idąc w przeciwnym kierunku, sprawdzają, czy jest „tak samo” (taka sama liczba). Dzieci dobierają się w pary. Na polecenie nauczyciela wykonują ruchy utrwalające rozumienie pojęcia „w tym samym/w przeciwnym kierunku”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 9B „W przeciwnym kierunku”. 	
Tydzień 10			
<p>Dostrzeganie znaczenia i przydatności różnych zawodów</p>	<p>Poznajemy historię chleba.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Układanie historii jako ciągu zdarzeń. Rozumienie, że oszczędzanie przynosi korzyści</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do piekarni zainspirowana planszą demonstracyjną „Historia chleba”. Nauczycielka odśpiewa planszę. Pytania: „Czy coś was zdziwiło, zaskoczyło?”, „Czy jest tak, jak widzieliśmy na innych obrazkach?”, „Jak się dowiemy, czy tak jest naprawdę?”. Dzieci przygotowują się do wycieczki, zastanawiają się, jakie pytania można zadać pracownikom piekarni. W piekarni dzieci dowiadują się: „Dlaczego pieczywo ma różny smak i barwę?”, „Z czego jest zrobione?”, „Czego potrzeba najwięcej do produkcji chleba?”, „Które pieczywo jest najzdrowsze?” Dzieci próbują uzasadnić, dlaczego praca piekarza jest ważna. ▪ Przygotowanie posiłku. Nauczycielka wnosi kosze z pokrojonym pieczywem i produktami do kanapek. Wyklada na stolik. Pytanie: „Jak myślicie, jaką propozycję mam dla was?”. Dzieci ustalają organizację pracy: „Co zrobimy najpierw”, „Co potem?”, „Co na końcu?”. Przyrządzają kanapki z różnego rodzaju pieczywa z wykorzystaniem „zdrowych surowców” – warzywa. Nakrywają stoły obrusami, przeliczają talerzyki. Oceniają własny wysiłek. 	<p>Jesień / Scenariusz 10. Jak powstaje chleb</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Historia chleba”</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 10A „Do piekarni”</p> <p>10B „Liczymy głoski”</p>

		<p>Odpowiadają na pytania: „Czy zadanie/praca była trudna/łatwa?. Dlaczego?”, „Z czego są dumni/zadowoleni?”, „Jak będą wykorzystywać takie umiejętności?” (pomaganie мамie w domu, sporządzanie posiłków w przedszkolu – pomoc kucharkom). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 10A „Do piekarni”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana historyjką „Jak spożytkować resztki pieczywa, aby nie wyrzucać?”. Nauczycielka wykłada w koszyczku suchy chleb i bułki. Opowiada historyjkę gospodyni domu, której zostaje za dużo chleba, gdyż suchy domownikom nie smakuje. Dzieci dotykają stwierdzają „jakie pieczywo jest?”. Pytanie: „Czy znacie jakąś radę dla gospodyni?”. Dzieci podają propozycje (np. można mniej kupować), opowiadają doświadczenia z domu. Nauczycielka dzieli się swoimi pomysłami, np. bułka tarta, gromadzenie na karmę dla koni w stadninie. Demonstruje sposób wykonania czynności z użyciem tarki ręcznej (elektrycznej maszynki). Dzieci dotykają delikatnie tarki, stwierdzają „jaka jest?”, wyjaśniają, co powoduje, że tworzą się drobne okruszki. Dzieci wykonują „Poradnik kuchenny dla gospodyni z opowiadania”. Rysują „Przepis na bułkę tartą”. ▪ Pieczenie bułeczek. Dzieci zapraszają na zajęcia rodziców. Rodzice czytają przepis, dzieci zapamiętują, „zapisują” na kartce potrzebne składniki, wybierają się do kuchni po odpowiedni sprzęt i towar. Wspólnie organizują warsztat pracy. Odmierzają składniki, liczą, ważą zgodnie z podawanym przepisem. Przygotowują stoły do degustacji. ▪ Prace plastyczno –techniczne „Kształty pieczywa”. Nauczycielka wyświetla na tablicy zdjęcia różnego rodzaju pieczywa: „chałka”, „bułka kajzerka”, „zwykła bułka”, „chleb foremkowy/owalny”, „rogale”. Dzieci wypowiadają sylabami nazwy, (głoskują). Omawiają kształty: znajdują różnice w wyglądzie bułek, zastanawiają się, jak zrobiona jest chałka. Nauczycielka demonstruje na grubych sznurach splatanie warkocza. Dzieci wybierają dowolne środki: plastelinę (tworzą długie wałeczki), kolorowy papier, sznury, inne. Próbuje splatać warkocze, rysują, wyklejają kształty. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 10B „Liczymy głoski”. 	
Tydzień 11			
<p>Wnioskowanie o zmianach. Prowadzenie doświadczeń i zabaw badawczych z wykorzystaniem różnych produktów.</p>	<p>Badamy żywioty: wodę i powietrze</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Nabywanie postawy dociekliwego badacza i odważnego stawiania pytań. Wnioskowanie o przekształceniach.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doświadczenia „Badamy czystość powietrza”. Nauczycielka wyświetla na tablicy zdjęcia (z Internetu) „czyste powietrze”, „zanieczyszczone powietrze”. Pytania: „Który obraz bardziej wam się podoba? Dlaczego?”, „Jak myślicie, czy wokół nas jest czyste powietrze?”. Dzieci wyrażają przypuszczenia. Nauczycielka wywiesza arkusz papieru podzielony na dwie części z piktogramami „chmurek”(kolor niebieski i szary). Dzieci wybierają kartoniki samoprzylepne z napisem swojego imienia, nakleją po stronie (lewa/prawa) jak przypuszczają, że jest. Wycieczka do lasu. Nauczycielka w lesie zrywa kilka liści z drzew. W drodze 	<p>Jesień / Scenariusz 11. Co to jest „wiatr” i „powietrze”?</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 11A „Określamy kierunek”</p>

		<p>powrotnej zrywa liście z drzewa przy ruchliwej ulicy. Dzieci myją liście (w osobnych pojemnikach z wodą). Porównują stopień zabrudzenia wody. Umieszczają na parapecie za oknem spodki z mlekiem, z wazeliną. Po kilku dniach stwierdzają „jak jest?”. Poszukiwanie odpowiedzi (np. w Internecie) na pytania: „Dlaczego powietrze jest zanieczyszczone?”, „Gdzie warto wybierać się na spacer?”. Dzieci weryfikują swoje wcześniejsze przekonania.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doświadczenie. Dzieci oglądają małą roślinę w doniczce. Sprawdzają nawilżenie ziemi, obserwują przez lupę wygląd liści. Zwilżają ziemię. Roślinę wkładają do dużego słoja z zakrętką, zakręcają słoje. Umieszczają słoje w słonecznym miejscu na kilka dni. Tworzą dzienniczek obserwacji – zaznaczają datę, rysują wygląd rośliny w słoju. Obserwują roślinę po tygodniu. Stwierdzają zmiany: na ścianie słoja są krople wody. Nauczycielka wyjaśnia: roślina sama się żywi. Zielone rośliny wytwarzają tlen (składnik powietrza, niezbędny do oddychania). ▪ Konstruowanie wiatraczka. Dzieci zapraszają rodziców na zajęcia. Oglądają gotowe wiatraki, zastanawiają się „Jak to jest zrobione?”. Demontują jeden wiatrak, rozpoznają kształt (kwadrat), ustalają, co jest potrzebne do wykonania takiej zabawki. Nauczycielka wyklada przygotowane materiały, dzieci samodzielnie wybierają te, które uważają za przydatne i niezbędne. Testują sprawność wiatraka z pomocą suszarki do włosów. Zabawy badawcze wiatrakami na powietrzu. Dzieci ustalają, co trzeba zrobić, aby wiatrak szybciej się kręcił (większy ruch powietrza, bieganie). Nauczycielka zawiesza na drzewie paski krepiny, wstążeczki, dzieci ustalają „skąd wieje wiatr” (kierunek). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 11A „Określamy kierunek”. ▪ Rozmowa zainspirowana zagadką słuchową „Wiatr” (z zeszytu). Pytania: „Co by było, gdyby wiatru nie było?”, „Do czego ludziom, zwierzętom potrzebny jest wiatr?”. Nauczycielka zapisuje wypowiedzi. Dzieci piórą ubranka dla lalek, chustki. Część zawieszają w łazience, część upinają na sznurze na podwórku. Porównują, gdzie szybciej schną tkaniny. Wniosek: wiatr suszy (np. kałuże, glebę). ▪ Układanie kształtów, wzorów z patyczków i figur geometrycznych. Dzieci dobierają się parami. Nauczycielka wyklada na dywan pojemnik z patyczkami (np. obcięte końce patyczków na szaszłyki), kartki w kształcie figur geometrycznych. Jak w zeszycie ćwiczeń 11B (Kształty i linie), dla każdej pary po jednej kartce z zeszytu. Dzieci odtwarzają po kolei wzory przedstawione na kartce. Najpierw zaczyna jedno dziecko: układa jeden element, drugie dziecko dokłada jeden element. Po wspólnym odtworzeniu wzoru z ramki, układają następny wzór. Dzieci rozwiązują problem: „Jak ułożyć patyczki, aby wystawały zza kartki?” (nakryć figurą?, złamać patyczki?, a jeśli się złamie, czy odtworzy się podobny wzór z drugiej ramki?). Dyskutują, porównują, znajdują różnice we wzorach. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 11B „Kształty i linie”. 	<p>11B „Kształty i linie”</p>
--	--	---	-------------------------------

Tydzień 12			
<p>Przewidywanie, opowiadanie dalszego ciągu możliwych zdarzeń.</p>	<p>Racjonalnie gospodarujemy wodą.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Oszczędzanie wody uchroni przed jej brakiem</p> <ul style="list-style-type: none"> Doświadczenia zainspirowane zagadką słuchową „szum strumienia” (z e-zeszytu). Pytania: „Z czym kojarzy się dźwięk?”, „Gdzie taki dźwięk można usłyszeć?”, „Co to jest „woda”?”. Dzieci definiują pojęcie. Wypowiadają słowo sylabami, głoskami, chętne dzieci odnajdują wyraz „woda” w rozsypance wyrazowej. Nauczycielka umieszcza w umywalkach dwie miski. Wybrane dzieci (o porównywalnym poziomie sprawności motorycznej) mają zadanie: „umyć ręce”. Nauczycielka w jednym kranie uwalnia większy strumień wody, w drugim dużo mniejszy. Czas mycia obserwujące dzieci „odliczają” np. „do pięciu”, rytmicznie wypowiadają słowa, wskazują na palcach. Porównują ilość zużytej wody „na oko” i sprawdzają pojemnikiem. Dostrzegają zależności, wyciągają wniosek: „duży strumień wody, większe zużycie wody przy porównywalnej czynności. Nauczycielka zlewa wodę do jednego pojemnika, pyta: „Jak myślicie, dużo to jest wody, czy mało?”. „Czy możemy powiedzieć, że to jest „kropla wody”?” Dzieci wypowiadają własne przekonania. Nauczycielka uwalnia wodę z kurka tak, aby kapała „kropla” (dzieci stwierdzają). Podstawia pod kurek z kranem szklankę. Po chwili dzieci sprawdzają, „Jak jest?”. Pytanie: „Co będzie, jeśli pozostawimy taki stan (kapiący kran)na dłużej (cały dzień?, noc?). Dzieci wyciągają wniosek: woda z kranu nie powinna kapać. Bezużytecznie niszczy się. Rozwiązują problem: „Do czego można wykorzystać zebraną wodę z mycia rąk i szklanki?” (do czynności gospodarczych w przedszkolu, pani woźnej, własnych). Rysowanie oznaczeń do hasła „Oszczędzaj wodę”. Nauczycielka odczytuje hasło. Pytanie: „W jaki sposób możemy przekazać innym informację, żeby oszczędzali wodę?”. Wyświetla na ekranie piktogramy o oszczędzaniu wody (np. plakaty eko). Dzieci interpretują oznaczenia. Rysują własne pomysły lub odtwarzają z ekranu. Umieszczają część piktogramów w łazience, zabierają do domu. W domu, wspólnie z rodzicami wykonują rysunki „Jak oszczędzamy wodę?”. Przynoszą do przedszkola, opowiadają, poszukują podobieństw, różnic w narysowanych przykładach. Nauczycielka dokłada swój rysunek. Dzieci zauważają, że możemy uczyć się od innych. Doświadczenia zainspirowane pytaniami: „Czy wodę można złapać i zatrzymać w dłoni?”, „Jaka jest woda?”, „Czy woda ma zapach, smak, kształt?”, „Jakie inne pytanie możemy zadać o wodzie?” Nauczycielka przyczepia do tablicy piktogramy wiążące się z pytaniami (rysunek zmysłów), kartoniki z zapisem pytania, zapisuje pytania dzieci. Dzieci wspólnie z nauczycielką organizują warunki do doświadczeń: wykładają z kartonów na stoliki butelki z wodą, pojemniki (miski na wodę, produkty: mąka, sól, cukier, mąka ziemniaczana, słoiki, mieszadła, sznureczki, różne kształty płaskich pojemników). Piją wodę, określają smak. Dzieci wylewają z butelek wodę do misek - próbują zatrzymać w dłoni („złapać”) wodę. Przelewają do różnych pojemni- 	<p>Jesień /Scenariusz 12. Co wiemy o wodzie?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 12A „Co pływa, co tonie?”</p> <p>12B „Coraz większe”</p> <p>12C „Co jest mniejsze?”</p>

		<p>ków – odkrywają, czy woda (jaki) ma kształt. Mieszają produkty w słoikach z wodą. Umieszczają w słoiczkach z rozpuszczoną solą sznureczki. Zakładają dzienniczek obserwacji. Dzieci ponownie odpowiadają na postawione pytania. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie „Coraz większe”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie słowem „Dokończ zdanie”. Nauczycielka wnosi pojemnik, (pudełko, kosz lub inny pojemnik, do którego można zajrzeć), zagląda do środka, pokazuje ruchem i mimiką czynność „szukania”. Dzieci siadają w kręgu. Pytanie: „Co to znaczy, że coś „jest”, że „jest jak..”, „że coś „lubię/nie lubię?””. Nauczycielka wyklada na środek napis „woda” i piktogramy zmysłów. Wyjaśnia zabawę słowną; mówi początek zdania, dzieci spontanicznie dopowiadają dalszy ciąg lub skojarzenie. Mogą pomagać sobie ruchem (wstać, biegać, gestykulować, pojedynczo, w grupie). ▪ Dokończ zdanie: woda jest.., woda jest jak.., gdy woda się porusza.., woda potrafi..., lubię wodę gdy.., nie lubię wody, bo..., nie lubię wody wtedy, gdy... Dzieci otrzymują kartkę z zeszytu ćwiczeń, zadanie 12C „Co jest mniejsze?”. Pytanie: „Jak myślicie, czy jest na obrazkach coś, co mogłoby istnieć bez wody?” Dzieci dzielą się swoją wiedzą, nauczycielka podkreśla: zwierzęta (rośliny)nie mogą istnieć, (być, żyć) bez wody. <p>Tworzenie pracy plastycznej „Obraz z kropli wody”. Nauczycielka wyklada na dywan kartki w kilku kolorach na których są „plamy” (na każdej kartce inny kolor plamy). Pytanie: „W jaki sposób mogły powstać takie plamki?”. Nauczycielka wystawia na stolik słoiczki z wodą (kilka kolorów) i pojemnik ze słomkami. Dzieci próbują dociec, po co są słomki. Organizują warsztat, przygotowują na stoliki: farby, kredki, pisaki, wybierają dla siebie dowolny kolor kartki, kolor wody, wylewają z łyżeczki „kroplę wody”. Rozdmuchują słomką. Uzupełniają dowolnie obraz. Nadają wytworowi tytuł. Organizują wystawę.</p>	
Tydzień 13			
<p>Projektowanie i konstruowanie.</p> <p>Planowanie i realizowanie własnych pomysłów.</p>	<p>Wspieramy ptaki</p>	<p style="text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Nabywanie umiejętności planowania działań, jako drogi do celu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do sklepu zoologicznego zainspirowana ponownym oglądaniem obrazów modeli karmnika. Pytania: „Czy wszystko już wiemy o dokarmianiu ptaków?”, „Czego tu brakuje?” (żywności, ptaków). „Czy wiemy jakie ptaki pozostają u nas na zimę?”, „Co jedzą/piją?” Przeprowadzenie wywiadu ze sprzedawcą w sklepie zoologicznym. Oglądanie zdjęć ptaków (gil, sikorka, zięba, jemioluska). Dzieci dowiadują się, jakie warunki powinien spełniać dobrze zbudowany karmnik. Oglądają gotowe karmniki. Dokonują zakupu karmy (z pieniędzy „grupowej skarbonki”). Dzieci wspólnie z nauczycielką poszukują w Internecie obrazów ptaków zimujących w Polsce. Nauczycielka przekazuje podstawowe informacje (czym się ptak żywi w naturze), wyświetla zdjęcia sójki, opowiada ciekawostki o ptaku: dlaczego sójka „sadzi” dęby? – gromadzi owoce dębu „na zapas”). ▪ Konstruowanie karmników. Nauczycielka wyświetla na 	<p>Jesień / Scenariusz 13.</p> <p>Jak zbudować karmnik dla ptaków?</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Scho-dy”</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 13B „Narzędzia”</p>

		<p>tablicy interaktywnej obrazu „projekt karmnika”. Zadaje pytanie „czy ktoś wie, po co są liczby i strzałki?”. Nauczycielka wyjaśnia. Dzieci otrzymują miary składane, dowolnie się bawią: mierzą sprzęty w sali, długość dywanu, (podłogi). Sprawdzają, ile kroków potrzeba na taką samą długość (dociekają, dlaczego różnie bywa). Układają z miar kształty podobne do figur geometrycznych, przekształcają. Układają ciągi linii łamanych. Dzieci podzielone na 4/3 zespoły, obserwują/pomagają w konstruowaniu karmnika. Umieszczają karmnik w ogrodzie (lub na parapecie, za oknem). Zapraszają społeczność przedszkola – prezentują wspólne działania.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana wykonaną wcześniej planszą demonstracyjną „Schody”. Pytanie: „Czego nauczyliśmy się „po drodze” do gotowego karmnika?” Dzieci przypominają, co robiły w ostatnim czasie. Przypominają etapy działań, pokazują na planszy „drogę do celu”. Odpowiadają na pytania: „Co było ciekawe?”, „Co było łatwe?”, „Co było trudne?”, „Z czego jesteśmy dumni/cieszymy się”. Dzieci wyciągają wnioski: „aby osiągnąć/ urzeczywistnić zamierzony cel, trzeba zaplanować działania”. Dzieci otrzymują kartkę zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 13B „Narzędzia”. ▪ Wycieczka do parku. Nauczycielka przedstawia propozycję i cel wycieczki: „Zobaczymy jak wyglądają „nasze drzewa”. Czy jest i jaka zmiana?”, Pytanie: „Jak przypuszczacie?”. Dzieci przeglądają ostatnie notatki o drzewach (na tablicy interaktywnej – kalendarz, folder ze zdjęciami), w kąciku badacza rysunki/obserwacje. Pytanie: „Co powinniśmy zabrać ze sobą, abyśmy potem znów mogli porównywać?”. Dzieci fotografują drzewa. Porównują zapamiętane informacje z „dokumentacji obserwacji” – oceniają, czy są zmiany, określają (np. mniej liści, drzewo iglaste jest dalej zielone). Poszukują ptaków, obserwują ptaki, karmią ziarnem. Po powrocie nanoszą informacje (rysują, zapisują wspólnie nauczycielką datę obserwacji). ▪ Zadania matematyczne. „Ile ptaków przyleciało, ile odleciało, a ile zostało”. Nauczycielka wspólnie z każdym dzieckiem odlicza np. osiem żetonów (ptaki) do małego, płaskiego pudełka. Potem dzieci biorą kartki i siadają w kręgu. Nauczycielka opowiada, np.: „Do karmnika osiem ptaków przyleciało, jedzą, jedzą (dużo, mało). Jeden odleciał. Ile zostało?”. Nauczycielka powtarza treść, aż do wyczerpania żetonów (pomniejszanie liczebności). Ponownie zadaje pytania, ale w celu powiększenia liczebności, np. „Do karmnika lecą ptaki jeść. Przyleciał jeden. Ile jest?”, „Do karmnika przyleciał jeszcze jeden ptak jeść. Ile ich jest?”. Dzieci w parach mogą sobie zadawać podobne zadania. 	
--	--	--	--

 Poziom kształcenia 5-latki
☉ CEL: : Dostrzeganie podobieństw i różnic w grupie rówieśniczej.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Portrety dzieci, wstążka, pudełko, kartonik z napisem „My”.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD (może to być wersja instrumentalna piosenki „Jestem chwał”), aplikacja interaktywna „W piaskownicy”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Wielu z nas lubi to samo ale są również tacy, którzy lubią coś zupełnie innego i przez to, każdy z nas jest interesujący”.
 PAMIĘTAJMY: Warto zwracać uwagę zarówno na to, co jest wspólne dla grupy jak i na indywidualne cechy każdego dziecka.

Jesień/Scenariusz 1.**Co to znaczy „My”?****INSPIRACJA:**

- Wyeksponowanie pudełka. W nim są przewiązane wstążką portrety wykonane przez dzieci i załączony obrazek z napisem „MY”. Pytania: Jak myślicie, dlaczego przywiązałam nasze portrety razem? Kto potrafi odczytać ten napis? Co to znaczy „MY”?
- Doprowadzenie do odkrycia, że jesteśmy razem.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Pytanie: Jak można pokazać słowo „MY”? (gestem, ruchem, utworzeniem figury, rzeźbą z własnych ciał)

Każdy pomysł dzieci jest dobry. Należy doprowadzić do tego, by wszystkie dzieci utworzyły jedną figurę, np.: koło, przytulona gromadka.

- Polecenie: Wybierz trzy żółte karteczki. Narysuj na każdej karteczce jedną rzecz lub czynność, którą lubisz.
- Porządkowanie karteczek. Na dywanie leży arkusz szarego papieru, a na nim żółte koło z napisem „LUBIMY”. Wokół koła dzieci porządkują swoje karteczki w formie promyków słońca (na zasadzie podobne do podobnych).

Zwrócenie uwagi na napis „LUBIMY”, odczytanie, wyeksponowanie sylaby „MY”.

- Polecenie i pytanie: Przyjrzyjcie się powstałej figurze. Czego dowiadujemy się o naszej grupie?

Ukierunkowanie spostrzeżeń dzieci na różnice długości promyczków, dociekanie jakie informacje z tego wynikają - To, co wspólne dla wielu – to nas może połączyć w zabawie. To, co nas różni może nas wzajemnie ubogacać. Uczymy się od siebie.

- Zabawa przy muzyce – na przerwę, dzieci dobierają się po kilkoro według polecenia nauczyciela i tańczą wspólnie, na przykład: łączą się ci, którzy lubią zabawę piłką itp.
- Dzieci organizują wystawę portretów. Wspólnie zastanawiają się w jaki sposób i gdzie (w sali, w holu) wyeksponować prace. Układają z nauczycielką napis „Grupa – to MY”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „W piaskownicy”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Nazywanie dni tygodnia, miesięcy.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Różne kalendarze, duża torba papierowa.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt wiersz J. Brzechwy „Tydzień”, płyta CD piosenka „Jestem chwat”, aplikacje interaktywne „Kalendarz”, „Pogoda”
 MĄDROŚĆ SOWY: „Ludzie wymyślili kalendarz. Kalendarz pokazuje dni, tygodnie, miesiące. Pomaga przewidywać, co będzie następane”.
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mogą mylić porządek następstw i nazwy. Najważniejsze jest budzenie zainteresowania tematem. Zadana mimochodem informacja może być „zaczynem” przyszłych dociekań dzieci.

Jesień/Scenariusz 2.**Do czego ludzie wykorzystują kalendarz?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wykląda kalendarze. Pytania: Co to jest? Do czego służy? Czy wystarczy dla wszystkich kalendarzy do oglądania? Co zrobimy, by każdy z was mógł obejrzeć każdy kalendarz?

Doprowadzenie do zawarcia umowy, że możemy oglądać wspólnie w grupkach i wymieniać się.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Oglądanie kalendarzy w grupach. Szukanie odpowiedzi na pytania: co mają takiego samego, a czym się różnią? Dzieci dzielą się swoją wiedzą w odczytywaniu liczb, nazywaniu dni tygodni, miesięcy. Nauczycielka kieruje uwagę dzieci na istotne elementy kalendarza, poza dekoracjami.

- Wspólne omówienie spostrzeżeń (odkryć) z przeglądania kalendarzy. Nazywanie podobieństw i różnic.

Jeżeli dzieci uchwyciły „to samo wszędzie” – to nauczycielka podkreśla stałość, niezmiennosc w porządku występowania dni, miesięcy (stałe następstwo).

- Pytanie: Do czego ludzie wykorzystują kalendarz?

Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka mówi o przydatności kalendarza w jej życiu.

- Pytanie: Czy wiecie, że kiedyś ludzie nie mieli kalendarzy?

- Swobodny taniec przy piosence „Jestem chwat”. Na przerwę, dzieci pokazują ile mają lat: na palcach, układają klocki, wybierają odpowiednią ilość np. kredek lub wybierają kartonik z liczbą.

- Nauczycielka recytuje wiersz J. Brzechwy „Tydzień”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacje interaktywne „Kalendarz”, „Pogoda”

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Określanie różnic w przedmiotach i zjawiskach. Poznawanie i odkrywanie właściwości przedmiotów.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Miski z zimną wodą, pojemnik z lodem, worek z przedmiotami, obrazek zakryty papierem z okienkami, płaskie kartony, gazety, falowana tektura, wycieraczka do obuwia, pluszowa tkanina, piasek, słoiczki z zapachami, woda z różnymi smakami, parawanik, łyżeczki dla każdego dziecka.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Plansza demonstracyjna „Zmysły”, aplikacja interaktywna „Kolorowanka”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Dzięki zmysłom odkrywamy różnorodność i bogactwo świata”.
 PAMIĘTAJMY: Doświadczeniu powinny towarzyszyć atmosfera zabawy. Dzieci swobodnie mogą zmieniać miejsca, dzielić się spostrzeżeniami, stawiać pytania. Nauczycielka notuje pytania dzieci.

Jesień/Scenariusz 3.
Czym poznajemy świat?

INSPIRACJA:

- Dzieci gromadzą się przy tablicy, na której jest zastłonięty obraz tablicy pogładowej „Zmysły”. Pytanie: Skąd wiemy, że coś pachnie, smakuje, jest miękkie, twarde, zimne, kłuje; ma głos i na przykład wielki nos?. Dzieci dzielą się wiedzą, podają przykłady. Nauczycielka odsłania obraz. Pytanie: O co chcielibyście zapytać patrząc na ten obraz? Dzieci zadają pytania, dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka wyjaśnia: dzięki tym zmysłom i pracy mózgu możemy poznawać różnorodność świata.
- Zagadki. 1). Nauczycielka ukrywa dłoń za parawanem, porusza butelką plastikową, w której są kamyki, rozdziera papier, przesypuje guziki, toczy kulkę metalową w słoiku. Dzieci próbują odgadnąć źródło dźwięku. Jeśli dzieci nie odgadną, nauczyciel nie wyjaśnia i nie pokazuje przedmiotu. 2). „Co to jest?” Nauczycielka odsłania kolejno kilka „okienek” zakrytego obrazka, ale nie do końca. 3). Pytania: Jak wygląda owoc „durian”? Jaki ma smak, jaki zapach? Jest miękki, czy twardy?
- Pytanie: Dlaczego nie mogliśmy odpowiedzieć na wszystkie pytania?. Dzieci wyjaśniają, dochodzą do wniosku, że nie można znać odpowiedzi, na takie pytania, jeśli wcześniej się nie poznało (dotykem, smakiem, węchem, wzrokiem, uchem).

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Zabawy badawcze. Nauczycielka organizuje w sali stanowiska doświadczeń. Proponuje dzieciom wybór miejsc i zabawę w „badacza i odkrywcę”. Zachęca do odwiedzania po kolei stanowisk, manipulowania przedmiotami, stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi na pytania nauczyciela.
- Doświadczenia dotykowe. 1). Dzieci najpierw zanurzają dłoń w zimnej wodzie. Potem jedną dłoń wkładają na chwilę do pojemnika z lodem, po czym obie dłonie ponownie zanurzają w zimnej wodzie. „zimna” dłoń odczuwa wodę jako cieplejszą. 2) „Ukryte przedmioty” – dzieci dotykają worka z kilkoma przedmiotami codziennego użytku (np. łyżka, widelec, gąbka, nożyczki, szczotka do zębów, jabłko) rozpoznają i nazywają. 3) „Dywaniki” na podłodze ułożony ciąg przykrywek od kartonów. W każdym umieszczony inny materiał: piasek żwirek, pluszowa tkanina, falowana tektura, zgnieciona mocno gazeta, szorstka wycieraczka do butów. Dzieci boso wchodzą kolejno do każdego kartonu.
- Doświadczenia węchowe. W oklejonych papierem słoiczkach z otworami w zakrętkę umieszczono produkty, np.: kawa, czekolada, cukier wanilinowy, perfumy, krople miętowe, cytryna, czosnek, cebula. Dzieci wąchają, wymieniają się informacjami, porównują wzajemne odczucia (np. o czosnku, cebuli).
- Doświadczenia smakowe. Nauczycielka prosi o zastłonięcie oczu i na język dziecka łyżeczką nakłada kilka kropli napojów, składników pokarmu o różnym smaku (cytryna, dżem, sól, cukier).
- Doświadczenia wzrokowe. Nauczycielka wyklada na stoliki słoiki, dzieci napełniają je wodą z butelek plastikowych. Obserwują ruch wody. Gdy woda się „uspoko- i”, dzieci wpuszczają do niej kroplomierzem farby, obserwują ruch/ rozpyływanie się barwy. Delikatnie mieszają, po czym dodają kolejny kolor.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Kolorowanka”.

 Poziom kształcenia 5-latki
🎯 CEL: Rozpoznawanie i opisywanie roślin jadalnych i niejadalnych z ogrodu.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala, ogród warzywny
📁 MATERIAŁY : Zagadki, obrazek: drzewo, narysowanymi warzywami na gałęziach, aparat fotograficzny, notatnik z pytaniami, kartki, kredki,
🛠️ NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Aplikacje interaktywne „Dary z sadu i ogrodu”, „Owoc czy warzywo”
 MĄDROŚĆ SOWY: „Jesień obdarza płodami rolnymi, aby człowiek przetrwał zimę. Rośliny są pokarmem dla ludzi i zwierząt”.
📖 PAMIĘTAJMY: Okazujemy dzieciom akceptację i zadowolenie z aktywności przy stawianiu pytań. Warto zanotować spontaniczne pytania dzieci w księdze pytań/kąciku badawczym.

Jesień/Scenariusz 4. Gdzie i jak rosną warzywa?

INSPIRACJA:

- Dzieci rozwiązują zagadki słowne związane z roślinami uprawianymi w ogrodzie. Odgadują nazwy: marchew, cebula, pietruszka, kapusta, burak, dynia, pomidor, groch.
- Pytania: Do czego służą wymienione w zagadkach rzeczy?, Skąd się biorą warzywa?. Dzieci dzielą się swoją wiedzą.
- Nauczycielka odsłania obrazek z drzewem i warzywami . Pytania: O co chciałbyście zapytać, patrząc na przedstawiony obrazek? Dzieci stawiają pytania, spierają się: Czy to prawda, czy fałsz?
- Pytania: Gdzie w rzeczywistości i jak rosną warzywa? W jaki sposób możemy się o tym dowiedzieć?. Dzieci podają pomysły rozwiązania problemu.
- Nauczycielka pokazuje plecak i jego zawartość: aparat fotograficzny, notes z pytaniami kartki., kredki. Zadaje zagadkę: „*To nie las, nie park i nie łąka. Warzywa tam rosną na grządkach*”. Pytanie: Dokąd się wybierzemy, by sprawdzić, jak rosną warzywa?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Wycieczka do ogrodu. W drodze dzieci obserwują drzewa (próbują „wypatrzyć” warzywa na drzewach).
- Dzieci przeprowadzają wywiad z właścicielem ogrodu: zadają pytania, np.: Dlaczego uprawia ogród? Po co są grządki? Jak długo rośliny pozostaną w ziemi? Co będzie potem? Co było niezbędne, by rośliny urosły?
- Dzieci rozpoznają, nazywają warzywa. Oglądają, jak rosną części jadalne – w ziemi, na ziemi. Dowiadują się, które warzywa są jadalne w całości (część podziemna, nadziemna Fotografują, rysują.
- Dzieci konfrontują zdobytą wiedzę na wycieczce z obrazkiem „drzewa z warzywami”. Przekreślają obrazek mazakiem, stwierdzają „To fałsz”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacje interaktywne „Dary z sadu i ogrodu”, „Owoc czy warzywo”

☉ CEL: Przewidywanie zdarzeń. Przestrzeganie zasad ruchu drogowego dla pieszych.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: ogród, sala.
📄 MATERIAŁY : Trzy arkusze szarego papieru, wycinanki, nożyczki, klej, pisaki, figurki postaci (z klocków lego, żołnierzyki), paski papieru - dł. 40 cm / szer. 4cm, wzdłuż przez środek narysowana linia, po obu stronach w układzie niesymetrycznym narysowane „domki”.
🔧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Aplikacja interaktywna „Na skrzyżowaniu”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Są różne drogi dojścia do celu”.
📖 PAMIĘTAJMY: Dzieci nie muszą znać rozwiązania zadania. Ważne, by poznawały, że drogę ruchu można przedstawić graficznie. Podobne zajęcia warto powtarzać.

Jesień/Scenariusz 5.**Którą drogą dojść do celu?****INSPIRACJA:**

- Zabawa ruchowa w ogrodzie: „Zapamiętaj trasę”. Nauczycielka wyznacza „punkty”: startowy i kolejne punkty dojścia (trzy), o których informuje w trakcie pokonywania drogi: Start – idziemy w kierunku drzewa, teraz zmieniamy kierunek, idziemy do altanki, znów zmieniamy kierunek, idziemy do ławki. W trzecim punkcie nauczycielka zadaje pytanie: Co musimy zrobić, by dojść do miejsca startu? (zmienić kierunek).

Punkty trasy wyznaczone są tak, aby po przejściu dzieci „zamknęły” drogę w formie prostokąta(kwadratu).

- Powtórzenie zabawy: tym razem w punkcie drugim, nauczycielka pyta: Jak pójdziemy, aby krótszą drogą dojść do miejsca startu?. (warunek – nie możemy „odwrócić się”).

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Dzieci podzielone na trzy zespoły, otrzymują arkusze papieru z zaznaczonym punktem „Start”. Uzgadniają i rysują przebytą trasę. Ułatwieniem „wyobrażenia” trasy mogą być figurki postaci. Porównywanie w grupach powstałego kształtu.
- Wykonanie „planu miasta” z wykorzystaniem arkusza z zaznaczoną trasą. Rysowanie, wyklejanie ulic, domów, przejść dla pieszych, semaforów, pojazdów.
- „Kosmiczna trasa” – nauczycielka skleja paski papieru: jeden w formie koła, w drugim jedną końcówkę skręca o 180 stopni (wstęga Möbiusa). Przecina paski wzdłuż środkowej linii. Z pierwszego paska powstaną dwa osobne koła, z drugiego – duże koło lekko skręcone. Ponowne rozcięcie wzdłuż środka skręconego koła da dwa duże koła połączone ze sobą. Dzieci próbują dociekać dlaczego tak się dzieje.
- Dzieci otrzymują paski do sklejanego i samodzielnych prób rozcinania.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Na skrzyżowaniu”.

 Poziom kształcenia 5-latki
☉ CEL: Koncentrowanie się, skupianie uwagi. Dostrzeganie różnic i podobieństw w wyglądzie.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala, park
📄 MATERIAŁY : Kartki z pytaniami nauczyciela, arkusz papieru z sylwetą drzewa i napisem „Wiemy”, „Dowiemy się”, aparat fotograficzny, kartki A4 dla każdego dziecka, kartki „z okienkiem” dla każdego dziecka (okienka w kartkach różnej wielkości i kształtu), „kredki świecowe, „Księga pytań”, sznury dł. 1,5m, taśmy miernicze, worki na zbiory owoców z drzew.
✂️ NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Aplikacja interaktywna „Jesienne drzewo”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Drzewo to wyjątkowa roślina, niezwykle byt. Wiele mu zawdzięczamy”.
📖 PAMIĘTAJMY: Gromadzenie wiedzy wymaga czasu i podtrzymywania zainteresowania tematem. Warto, aby utworzona mapa z drzewem widniała w sali (na korytarzu) przez dłuższy czas.

Jesień/Scenariusz 6.
Co wiemy o drzewie?

INSPIRACJA:

→ Zagadka:

*„Ma koronę, choć królem nie jest, pięknie szumi,
gdy wiatr wieje, w lecie chłodzi przyjemnie,
zimą stoi nagię, ale nadal piękne”*

→ Pytania: Co to jest drzewo? Co wiemy o drzewie?

Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka zapisuje lub zaznacza symbolicznym rysunkiem na arkuszu papieru. obok sylwety drzewa., po stronie z napisem „Wiemy”

→ Pytanie: Czego jeszcze możemy dowiedzieć się o drzewie?

Nauczycielka notuje ewentualne pytania dzieci i odczytuje przygotowane pytania: Jakie jest?, Gdzie jest? Skąd się bierze? Po co jest? Czy zawsze wygląda tak samo? Co ma w środku? Czy choruje?

→ Pytania: Co możemy sprawdzić sami? Czego dowiemy się od innych? Nauczycielka czyta pytania, dzieci wskazują odpowiednio, nauczycielka zaznacza kolorem pytania, np.: Jakie jest? Gdzie jest? Pozostałe pytania nakleja po stronie arkusza „Dowiemy się”.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Wycieczka do parku.

Oglądanie drzew z bliska, z odległości, przez okienko w kartce, przez lupę. Dotykanie liści, kory. Przytulanie się. Obejmowanie w obwodzie (dzieci łączą się), mierzenie sznurami. Łączenie sznurów (jeśli grubsze drzewo). Dzieci używają określić: wyższe, niższe, korona drzewa, konary, gałęzie. Zastanawiają się, jak to się dzieje, że drzewo stoi; szukają śladów korzeni. Zbierają liście i owoce drzew, (szyszki, kasztany, żołądziej). Nauczycielka zapisuje spontaniczne pytania dzieci.

→ Dzieci otrzymują kartkę i kredkę świecową. Przykładają do kory drzewa, kalkują wzór.

→ Dzieci wybierają dwa drzewa: „Nasze drzewa” do stałej obserwacji (iglaste i liściaste). Fotografowanie wybranych drzew. Nauczycielka informuje, że będziemy obserwować nasze drzewa co pewien czas, aby poszukać odpowiedzi na pytanie: Czy zawsze wyglądają tak samo?.

→ Pytanie: Czego dowiedzieliśmy się o drzewie? - zaznaczenie zdobytych informacji o drzewie i dodatkowych pytań na arkuszu z sylwetą drzewa.

→ Pytanie: W jaki sposób zdobędziemy informacje na pozostałe pytania? Dzieci podają propozycje (np. w Internecie), nauczycielka zapowiada wycieczkę do szkółki leśnej.

→ Pytanie: Do czego wykorzystamy kartki z odbitkami kory? Dzieci wykonują pracę plastyczną z wykorzystaniem „odbitki” jako tła. Samodzielnie, dowolnie wybierają środki plastyczne.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Jesienne drzewo”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Porównywanie i grupowanie obiektów według wybranych cech. Rozumienie konieczności spożywania warzyw.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Kosz z warzywami jak w wierszu, oraz inne warzywa.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Plansza demonstracyjna „Stragan”, e-zeszyt wiersz J. Tuwima „Warzywa”, aplikacje interaktywne „Pary warzyw”, „Witaminy”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Spory, kłótnie i chwalenie się są niepotrzebne. Każdy jest inny i każdy ważny”.
 PAMIĘTAJMY: Trzeba dać dzieciom czas na rozwiązywanie zadań problemowych. Pozwolić na spory i argumentację, przegrupowania.

Jesień/Scenariusz 7.**Dlaczego wszystkie warzywa są ważne?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka recytuje wiersz J. Tuwima „Warzywa”.
- Pytanie: Kto chciałby zadać pytanie lub coś powiedzieć, co wiąże się z treścią wiersza? Dzieci zadają pytania, wypowiadają się.
- Pytania: Jaką radę dałybyście warzywom?, O co kłóciły się warzywa?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyjmuje z kosza warzywa, układa na ławeczce w rzędzie, zgodnie z treścią wiersza. Ponownie recytuje wiersz, dzieci włączają się w „wylizankę”.
- Dzieci przenoszą warzywa na stół, nauczycielka dokłada większą ilość warzyw oraz inne warzywa. Dzieci grupują warzywa: te są do siebie podobne, te inne, np.: strączkowe, kapustne, cebulowe, korzeniowe, dyniowate, liściowe.
- Pytanie: Do której grupy dołączymy buraki, pietruszkę (korzeniowe i jednocześnie liściowe, obie części jadalne)? Dzieci próbują rozwiązać problem.
- Dzieci porządkują warzywa zgodnie z przedmiotem sporu warzyw w wierszu: „które mniejsze, które większe?”. Pytanie: Jak podzielimy na „ładniejsze i zgrabniejsze?”. Nauczycielka bierze do ręki dwa warzywa i zadaje pytanie: Które jest ładniejsze? Które jest ważniejsze? Dzieci próbują rozwiązać problem, wyciągają wnioski.
- Nauczycielka przekrawa warzywa na połowę. Dzieci porównują budowę, łączą części w całość. Badają warzywa wszystkimi zmysłami.
- Nauczycielka odsłania planszę demonstracyjną „Stragan”. Dzieci odnajdują na obrazie warzywa z wiersza, omawiają sposób uporządkowania, używają określeń usytuowania rzeczy w przestrzeni (pod, nad, w, wyżej, niżej).
- Rozmowa w kręgu. Pytanie: Dlaczego wszystkie warzywa są ważne?

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacje interaktywne „Pary warzyw”, „Witaminy”

 Poziom kształcenia 5-latki
🕒 CEL: rozumienie zależności: osiągnięcie celu wymaga wcześniejszych przygotowań.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📚 MATERIAŁY : Obrazki do ilustracji opowiadania: „chochoł”, wierzba, kamień, krzak berberysu; obrazki/zdjęcia zwierząt: bocian, jaskółka, żaba, jaszczurka, sójka, wiewiórka, niedźwiedź, nietoperz, kret, borsuk, motyl, sarna w zimowym lesie, trzy koła hula-hop, piktogramy, encyklopedia przyrody
🛠️ NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Plansza demonstracyjna „Jesień”, aplikacja interaktywna „Spiżarnia”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Warto być zapobiegliwym, przewidującym przedsiębiorczym”.
📖 PAMIĘTAJMY: W wyborze i realizacji pomysłu na oszczędzanie pieniędzy na ochronę zwierząt trzeba zaangażować rodziców.

Jesień/Scenariusz 8.**Czy warto być przedsiębiorczym?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka odsłania planszę demonstracyjną „Jesień”. Dzieci odnajdują na obrazie jeża. Słuchają opowiadania H. Bechlerowej „Jak Kolczatek szukał mieszkania”.
- Pytania: Dlaczego jeż szukał mieszkania na zimę? Czy wiemy, jak inne zwierzęta/inaczej przygotowują się do zimy? Jeżeli dzieci nie wiedzą, nauczycielka nie podpowiada.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyklada na dywan obrazki i koła, np. hula –hop. Informuje, że każde z tych zwierząt przedstawionych na obrazkach inaczej przygotowuje się do zimy. Dzieci odczytują piktogramy: „poduszka” – sen zimowy; „klucz ptaków” – odloty; „skarbonka” – zapasy pożywienia. Każdy piktogram ułożony jest na osobnym kole. Nauczycielka pomaga dzieciom w skojarzeniach pytaniami.
- Dzieci nazywają zwierzęta, wybierają obrazki. Nauczycielka najpierw odwołuje się do wiedzy dzieci, a potem odczytuje krótko informację z książki. Dzieci umieszczają obrazki w odpowiednim kole. Poza kołami pozostają: obrazek sarny i psa w schronisku.
- Problem: Jak pomóc tym zwierzętom przetrwać zimę? Nauczycielka kieruje rozmowę na konieczność pomocy człowieka.
- Pytanie: Do czego w rozwiązaniu problemu może nam się przydać skarbonka?
Wspólne ustalenie, że możemy zgromadzić pieniądze na zakup pożywienia.
- Burza pomysłów na sposób pozyskania pieniędzy. Pytanie: Który pomysł wybieramy?
Nauczycielka też zgłasza swój pomysł, zapisuje wszystkie pomysły. Wybór jednego, możliwego do zrealizowania pomysłu.
- Pytanie: Czego ludzie mogą nauczyć się od zwierząt przed nastaniem zimy?

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Spiżarnia”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Poznawanie siebie jako istoty ekologicznej w związku z przyrodą i ludźmi.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : kartki A2, dla wszystkich dzieci, kredki, pisaki, wycinanki, klej, stetoskop, atlas człowieka, model szkieletu człowieka; obrazki/wycinki z czasopism: warzywa, owoce na talerzu, pielęgnacja dziecka, spacer w lesie, woda (strumyk, wodospad), zboże na polu, słońce w ogrodzie warzywnym, sadzie, zioła na łące,
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD (dowolny utwór muzyczny), e-zeszyt wierszyk J. Huterskiej-Góreckiej „Ja”, aplikacja interaktywna „Układ kostny człowieka”
 MĄDROŚĆ SOWY: „Człowiek jest częścią przyrody. Życie od czegoś i kogoś zależy”.
 PAMIĘTAJMY: W zabawie ruchowej ważny jest nastrój przyjaznego dotyku. Dzieci mogą indywidualnie pokazywać części ciała.

Jesień/Scenariusz 9.**Co to znaczy „Ja”?****INSPIRACJA:**

→ Nauczycielka wygłasza wierszyk J. Huterskiej -Góreckiej „Ja”.

→ Pytania: Jak człowiek jest zbudowany?, Co ma i w sobie „mieści”?, Co o tym wiemy? Co wszyscy mamy to samo?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Zabawa ruchowa przy muzyce: na przerwę -dobierają się parami i dotykają wzajemnie wskazanymi przez nauczyciela częściami ciała: dłonie, stopy, głowa, plecy, pośladki, kolana, łokcie; głaszczą i nazywają części twarzy; przykładają dłoń do miejsca, gdzie bije serce. Badanie stetoskopem lekarskim. Wodzenie palcem wzdłuż kręgosłupa, lekkie uciskanie głowy, kończyn. Dotykanie żył- co w nich jest? Co mamy „parzyste”, a co tylko „jedno”? Czego mamy „dużo”?

→ Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: „Jak to się dzieje, że rosnę, rozwijam się, bez kogo i czego nie mogę żyć?”.

Dzieci przeglądają obrazki/ wycinki z gazet. Nauczycielka zadaje pytania: co by było, gdyby nie było słońca, lasu, wody? Co to dla mnie znaczy?

→ Wykonanie mapy myśli – „Ja i moje potrzeby”. Dzieci otrzymują kartki, na środku rysują siebie. Wokół siebie rysują wszystko to, co jest niezbędne i ważne do życia.

→ Dobieranie się parami. Wzajemne opowiadanie o treści rysunków. Porównywanie, od czego każdy z nas jest zależny.

→ Rozmowa w kręgu: Czy JA mogę być (istnieć), gdyby nie przyroda?

Nauczycielka kieruje rozmowę na wysnucie wniosku, że człowiek jest częścią przyrody (korzystamy ze słońca, powietrza, roślin, wody).

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Układ kostny człowieka”.

 Poziom kształcenia 5-latki
🕒 CEL: Układanie historii jako ciągu zdarzeń powiązanych.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📚 MATERIAŁY : Tablica, piktogramy/obrazki: chleb, sklep, mąka, kłosa zboża, pole; torebka mąki, wiązka kłosów zboża, książki, czasopi- sma i obrazki o uprawie pól,
🛠️ NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Aplikacja interaktywna „Od ziarenka do bochenka”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Żeby coś było, musi mieć swój początek.
📖 PAMIĘTAJMY: Ważne jest stawianie pytań - o genezę zjawisk i przedmiotów. Należy porozmawiać z dziećmi o konieczności poszanowania chleba.

Jesień/Scenariusz 10.**Jak powstaje chleb?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka stawia przed dziećmi bochen chleba. Po prawej stronie tablicy umieszcza obrazek chleba.
- Pytania: Skąd bierze się chleb? Jak powstaje? Co o tym wiemy? Czego chcielibyśmy się dowiedzieć? Dzieci dzielą się swoją wiedzą na temat produkcji chleba.

W trakcie wypowiedzi dzieci nauczycielka umieszcza na tablicy piktogramy obrazujące stwierdzenia związane z cyklem produkcyjnym, np.: piekarnia, mąka. Za każdym razem stawia pytanie: Skąd „to” się wzięło? Co było przedtem? Jeżeli dzieci nie znają odpowiedzi, stawia znak zapytania.

- Nauczycielka recytuje wiersz B. Szut „Pieczywo”.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wykłada na stoliki książki, czasopisma, obrazki, związane z historią chleba. Dzieci odnajdują obrazy do treści wiersza (rolnik, młynarz, piekarz).
- Dzieci oglądają kłosa zboża, torebki z mąką – zastanawiają się, dlaczego na torebkach jest znak kłosów, poszukują odpowiedzi na pytania związane z etapami produkcji chleba.
- Rysowanie na kartkach, wycinanie z czasopism obrazków – „Co wiąże się z produkcją chleba?”. Wybór obrazków do uzupełnienia na tablicy (zamiast znaków zapytania). Utworzenie „Historii chleba”.
- Wyciąganie wniosków na podstawie ułożonej historii chleba: Powstanie chleba wymaga pracy wielu ludzi różnych zawodów.
- Pytanie: W jaki inny sposób jeszcze możemy się dowiedzieć jak powstaje chleb? Jeżeli dzieci nie podają odpowiedzi, nauczycielka pozostawia pytanie otwarte.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Od ziarenka do bochenka”.

☉ CEL: Nabywanie postawy dociekliwego badacza, odważnego stawiania pytań.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📖 MATERIAŁY : Piktogramy: znak zapytania + napis „Gdzie jest?”, nos, waga, bicepsy, termometr lekarski, brudna chusteczka, linie „zygzaki”, serce, kolorowa plamka, „dłonie, figury geometryczne, balony, słomki do napojów, strzykawki, woda mydlana, woda czysta w słótkach, papierowe i foliowe torebki, butelki z lemoniadą, plastelina, patyk dł. 60 cm, 3 sznurki dł. 30 cm, gazety, kartki, chusty, waciki, skrawki papieru.
🔧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt wiersz D. Wawiłow „Wiatr”, aplikacja interaktywna „Zabawa z wiatrem”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Powietrze jest niezbędne do oddychania. Dowiadujemy się o czymś przez doświadczenia i obserwacje. Powietrze „pracuje”.
📖 PAMIĘTAJMY: Zabawy badawcze wymagają czasu i samodzielnego formułowania przypuszczeń i spostrzeżeń.

Jesień/Scenariusz 11.**Co to jest wiatr i powietrze?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka recytuje wiersz D. Wawiłow „Wiatr”.
- Pytania: Co to jest wiatr? Co to jest powietrze? Skąd wiemy, że jest wiatr? W jaki sposób powstaje wiatr? Skąd wiemy, że jest powietrze?.
- Dzieci oglądają piktogramy, wypowiadają skojarzenia. Pytanie: Jak możemy wykorzystać te piktogramy do zadawania pytań, myśląc o powietrzu? ,np.: Gdzie jest? Jak pachnie? Czy jest silne? Czy może być chore? Czy może być brudne? Czy coś waży? Czy się rusza? Czy jest potrzebne? Czy pracuje? Czy można je złapać? Czy ma kolor? Czy ma kształt?
- Pytanie: Jeśli nie znamy odpowiedzi na jakieś pytania, co trzeba zrobić?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Dzieci otrzymują dwie kartki (połowa A4).
Polecenia: Jedną kartkę przytrzymaj na wysokości klatki piersiowej i po chwili upuść. Drugą kartkę zgnieć mocno w dłoniach. Weź obie kartki do rąk. Przytrzymaj obie kartki, jak poprzednio, i upuść je równocześnie.
Pytanie: Co stwierdziłyście? Jak myślicie, dlaczego spadają inaczej?
- Zaproszenie dzieci do „warsztatów” umieszczonych w różnych miejscach sali.
Polecenia: Sprawdzamy, gdzie jest powietrze?, Jak wywołać wiatr?
Dzieci manipulują przedmiotami dowolnie. Kojarzą przedmiot z możliwościami użycia. Nadmuchują: balony, torebki papierowe i plastikowe- próbują „strzelać”, dmuchają przez słomkę do wody i na drobne przedmioty, wciągają powietrze w strzykawkę – zatykają końcówkę palcem, próbują przesunąć tłok, machają gazetami, chustami.
- Pytanie: Jak sprawdzimy, czy powietrze waży? Po chwili nauczycielka pokazuje wagę zrobioną z patyka i sznurka. Czekają na pomysły dzieci, potem przywiązuje do końców patyka dwa balony. Przekłuwają jeden. Dzieci komentują zdarzenie.
Polecenie: Zaciśnijcie, przez chwilę, palce na dziurkach w nosie, Jak się czuliście?
- Dzieci otrzymują butelki z napojem. Piją przez słomkę - kilka łyków, po czym przykleją wokół słomki plastelinę, by otwór był całkiem zatknięty. Pytanie: Czy teraz da się pić?
- Rozmowa w kręgu. Powrót do pytań postawionych na początku. Próby odpowiedzi. Pytanie: Czy na wszystkie pytania znamy odpowiedź?

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Zabawa z wiatrem”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Rozwijanie postawy dociekliwego badacza.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Kamyki, patyki, plastelina, nakrętki, kostki jabłka, ziemniaka, kartki, ping-pongi, deseczki, spinacze biurowe.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD piosenka „Jestem chwat”, Zeszyt ćwiczeń 12A „Co pływa, co tonie”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Woda może nas wiele nauczyć. Żeby znaleźć rozwiązanie zadania trzeba wiele razy próbować, za każdym razem inaczej”.
 PAMIĘTAJMY: Należy dzieciom pozwolić na samodzielne poszukiwanie rozwiązań dotyczących utrzymania przedmiotów na wodzie. Zadanie może pozostać nierozwiązane.

Jesień/Scenariusz 12.**Co wiemy o wodzie?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wyklada tackę z materiałami (według wykazu w scenariuszu).
- Pytania: Jak myślicie, które przedmioty są ciężkie, a które lekkie? Co się stanie z tymi przedmiotami, gdy je wrzucimy do wody?

Dzieci najpierw zgadują, potem porównują w rekach ciężar przedmiotów. Następnie snują przypuszczenia, spierają się, na temat zachowania się przedmiotów w kontakcie z wodą.

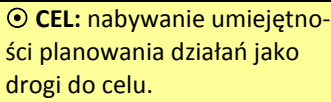
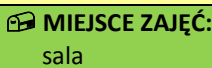
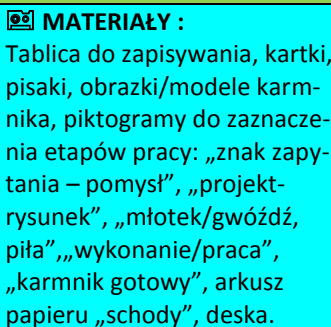
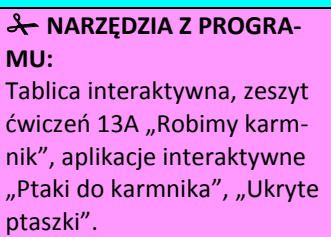
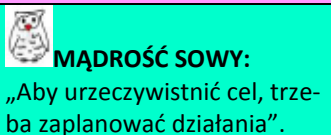
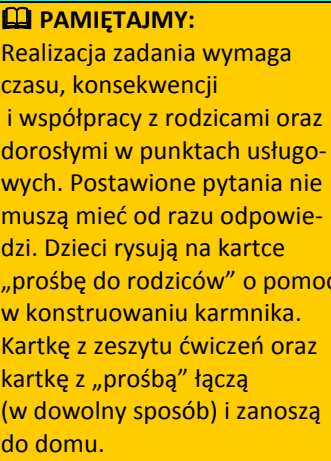
- „Jak sprawić, aby przedmioty które toną, mogły utrzymać się na wodzie?”

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń 12A „Co pływa, co tonie”. Zaznaczają swoje przypuszczenia: utonie - strzałka w dół (wyraz TAK), nie utonie – strzałka w górę (wyraz NIE), formułują hipotezy. Mogą dyskutować w parach, grupkach. Wypełnione częściowo karty odkładają na bok.
- Na stolikach pojemniki z wodą i przedmioty, po kilka takich samych.
- Dzieci swobodnie manipulują przedmiotami w wodzie. Mogą wrzucać kolejno lub po kilka równocześnie. Obserwują i nazywają, co się dzieje.
- W trakcie zabawy nauczycielka zachęca do szukania odpowiedzi na pytanie: „Co zrobić, aby przedmioty które toną, mogły utrzymać się na wodzie? Dzieci samodzielnie podejmują różne próby.
- Rozmowa o doświadczeniach. Pytania: Co stwierdziłyście? Jakie są wasze spostrzeżenia? Jak można określić przedmioty które toną? Dlaczego nie wszystkie toną? Dlaczego tak się dzieje? Czy wiemy, dlaczego mały kamyk tonie, a duży statek nie?
- Dzieci weryfikują swoje notatki, nanoszą nowe informacje, dzielą się własnymi refleksjami.
- Pytanie: O co jeszcze możemy zapytać, co jeszcze chcielibyście wiedzieć na ten temat? Zanotowanie pytań dzieci w „księdze pytań” lub na kartce i umieszczenie w „kąciku eksperymentów” („laboratorium przedszkolaka”).
- Pytanie: Co zrobimy z wodą z pojemników? Odwołanie się do konieczności oszczędzania wody. Sugestia: umyjemy zabawki, pani woźna wykorzysta do mycia podłogi.
- Zabawa rytmiczna przy piosence „Jestem chwat”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Dzieci oglądają filmy, obrazy statków na morzach.

Jesień/Scenariusz 13. Jak zbudować karmnik dla ptaków?

INSPIRACJA:

→ Nauczycielka recytuje fragment wiersza W. Domeradzkiego „ Ptaki i dzieci”:

*„Śnieg zasypał pola, lasy.
Dokąd lecą głodne ptaki?
Kto je karmi po zamieci?
Kto?”*

Wiadomo.... Dzieci spontanicznie wypowiadają koniec zdania.

- Pytania: Dlaczego zimą trzeba karmić ptaki? Jak możemy zadbać o ptaki na naszym przedszkolnym podwórku, by nie były głodne w zimie? Dzieci zgłaszają pomysły, nauczycielka zapisuje na tablicy. Proponuje: Może skonstruujemy karmnik? Co to jest „karmnik dla ptaków”?
- Co wiemy o budowie karmnika? Jaki może mieć wygląd? Z czego może być zrobiony? Dzieci opisują, pokazują gestem wygląd znanych sobie karmników.
- Nauczycielka wyświetla obraz z modelami karmników z drewna. Pytanie: Jak myślicie, co „musi”, mieć, a co może mieć innego, karmnik dla ptaków?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Dzieci analizują sytuację na obrazku kartki z zeszytu ćwiczeń 13A „Robimy karmnik”. Pytanie: Czego tu brakuje?
- Nauczycielka odczytuje polecenie: Zaprojektuj karmnik. Dzieci rysują dowolny model.
- Dzieci oglądają deskę. Pytania: Czy wiemy, jakich narzędzi trzeba by użyć, aby z desek wykonać karmnik? Co z taką deską trzeba by zrobić? Dzieci pokazują wśród zebranych obrazków młotek, gwoździe, piłę. Wyjaśniają przydatność narzędzi.
- Pytanie: Co trzeba zrobić, po kolei, aby powstał nasz karmnik?. Dzieci wysuwają swoje propozycje.
- Nauczycielka zawiesza na tablicy arkusz papieru ze schematycznym rysunkiem schodów, prowadzących od lewego dolnego rogu kartki, do prawego górnego rogu kartki. U góry (po prawej stronie) naklejony piktogram karmnika. Po lewej stronie, u dołu, rysunek dzieci.
- Pytanie: Co trzeba zrobić po kolei, aby skonstruować karmnik? Dzieci wybierają piktogramy, interpretują zakodowane informacje, ustalają kolejność postępowania: wybór konkretnego projektu (co zrobimy?), zgromadzenie materiału i narzędzi (przy pomocy czego najlepiej?), zwrócenie się o pomoc do rodziców (kto pomoże?), kiedy to zrobimy? (ustalenie terminu), ustalenie miejsca umieszczenia karmnika.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacje interaktywne „Ptaki do karmnika”, „ Ukryte ptaszki”

ZIMA

**Rozkład - Tematy tygodniowe
Scenariusze**

Hasła programu „Jutro idę do szkoły”	Temat tygodnia	Proponowane formy aktywności dzieci w tygodniu	Narzędzia programu
Tydzień 14			
<p>Korzystanie z Kalendarza pogody.</p> <p>Dostrzeganie postępu technicznego.</p>	<p>Dostrzegamy zmiany w przyrodzie.</p> <p>Poznajemy świat techniki.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Budzenie zainteresowań technicznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana wierszem D. Wawilów „Drzewo” (z e-zeszytu). Pytania: „Dlaczego drzewo opisane w wierszu jest smutne?”, „Czy drzewa wokół nas tak wyglądają?”, „Dlaczego tak się stało?”. Dzieci odbywają wycieczkę do parku, oglądają „nasze drzewa”. Odnoszą wygląd drzewa do treści wiersza. Analizują zapisy w „Kalendarzu pogody” na tablicy interaktywnej (jak było np. „przedwczoraj” lub w określonym dniu tygodnia). Nanoszą bieżące informacje o aurze. Określają, jak zmieniała się pogoda, jakie zjawiska dominowały w ostatnim okresie. Szukają zależności, na przykład: „było zachmurzenie, na termometrze temperatura poniżej kreski „zero”, potem spadł śnieg”. Pytanie: „Czy pamiętacie, jak było, gdy drzewo miało liście?”. „Możemy to sprawdzić?”. Dzieci przeglądają zapisy na kalendarzu „Jesień”, określają znaki synoptyczne (np. na początku jesieni: wrzesień nie było śniegu), znajdują różnice z ostatnio zaznaczanymi informacjami. <p>Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 14A „Bądź wynalazcą”.</p> ▪ Praca plastyczna „Świat bez telewizora” zainspirowana pytaniem: „Co by było, gdyby na świecie nie było telewizora?”. Dzieci odczytują wyraz „telewizor” z obrazka do globalnego czytania (liczą sylaby). Nauczycielka odwraca obrazek i zadaje pytanie. Dzieci wypowiadają swoje wyobrażenia. Nauczycielka wyjaśnia, że kiedyś istniał świat bez telewizora. Pytanie: „Jak myślicie, co mogły robić dzieci, gdy nie było telewizora?”. Dzieci wykonują prace plastyczne: dowolnie wybierają kolory kartek, środki plastyczne. Układają prace na podłodze (nauczycielka dokłada swój rysunek), analizują treść prac, układają „podobne do podobnych”, ustalają jakich pomysłów jest najwięcej. Dzielą się uwagami na temat korzyści z zajęć i zabaw bez telewizora, np. zabawy na podwórku z wykorzystaniem sprzętu sportowego, w piaskownicy, spacer/wycieczki, czytanie książek, rozmowy. Dzieci łączą prace, tworzą książeczkę – wspólnie obmyślają tytuł. Układają z nauczycielką napis „Mamo, tato – to ważne!” 	<p>Zima/Scenariusz 14.</p> <p>Po co człowiek tworzy wynalazki?</p> <p>Tablica interaktywna.</p> <p>Obrazki do globalnego czytania.</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Płyta CD</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 14A „Bądź wynalazcą”</p> <p>14B „Co można potoczyć?”</p> <p>14C „Sprzęt gospodarstwa domowego”</p>

		<p>Prezentacja wykonanej pracy w kąciku dla rodziców.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy konstrukcyjno – plastyczne. Zabawa 1) zainspirowana opowiadaniem historyjki „Prezent”. Nauczycielka przedstawia problem rodzeństwa, które nie miało pieniędzy na zakup prezentu, a bardzo chcieli kogoś czymś obdarować. Zadali sobie pytanie: „Czy można zrobić z niczego – coś przydatnego?” i zajrzeli do swojej „skrzyni skarbów”. Nauczycielka wkłada pudełka z zawartością, np. guziki, druty miękkie, wstążki, kolorowe spinacze, elementy różnych koralików, itp. Dzieci korzystając ze „skrzyni skarbów”, wykonują prace indywidualnie lub w parach. Prezentacje: dzieci nazywają swoje wytwory, określają przeznaczenie. Wypowiadają zdania: „Cieszę się że.. miałem pomysł, udało się, potrafię..”. Grupują prace według informacji zapisanej na kartonikach, np. „bizuteria”, „dekoracyjne”, „inne”. Organizują wystawę dla rodziców pod tytułem „Jestem przedsiębiorczy. Pomysły mam, radę sobie dam”. Zabawa 2) zainspirowana pytaniem „Czym zastąpić brakujące sanki, piłkę, zabawkę?”. Dzieci otrzymują do wyboru kartki z narysowanym w rogu piktogramem przedmiotu. Nauczycielka odwołuje się do wyobraźni dzieci: „Nagle zniknęły ze świata wszystkie te przedmioty – czym je można zastąpić?”. Dzieci przekreślają piktogram na kartce, następnie rysują lub opisują (nauczycielka notuje) pomysły zastąpienia danego przedmiotu innym. Prezentacja swoich „wynałazków”: dzieci dobierają się w grupki (według wybranych, takich samych przedmiotów). Każde dziecko omawia swój pomysł. Dzieci znajdują podobieństwa i różnice w pomysłach na ten sam temat. Następnie – tworzą grupki według różnorodnych przedmiotów (sanki, piłka, zabawki) i omawiają pomysły. Zorganizowanie wystawy dla rodziców „Pomysły mam, radę sobie dam”. ▪ Zajęcia techniczne „Budujemy pojazdy i urządzenia” zainspirowane filmem na tablicy interaktywnej „Maszyny budowlane”. Dzieci spontanicznie wypowiadają uwagi na temat wyglądu i pracy maszyn. Zastanawiają się, czy człowiek ręcznie mógłby wykonać taką pracę. Dzieci otrzymują dwa zestawy materiałów do wyboru: gotowe elementy do konstruowania np. z serii „klocki lego” oraz drewniane wałeczki, listewki, sznurki, korbki wygięte z drutu, sprężynki, części starych zegarków, koła z zepsutych zaba- 	
--	--	--	--

		<p>wek, kartonowe tacki, pudełka, narzędzia „mały majsterkowicz”. Wspólnie z zaproszonymi rodzicami tworzą „maszyny” (próbują wykonać np.: pojazd, taczki, studnię, dźwignię). Prezentacja prac na wystawie : „Pomysły mam, radę sobie dam”.</p> <p>Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 14 C „Sprzęt gospodarstwa domowego”.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zabawy ruchowe zainspirowane nagraniem „Odgłosy” (z płyty CD). Dzieci słuchają nagrania dźwięków (zapłon silnika, klakson, ruch uliczny, syrena pojazdu uprzywilejowanego, syrena okrętowa, pociąg). Dowolnie ilustrują ruchem kolejne dźwięki. Odczytują z obrazków do globalnego czytania wyrazy (rower, rakieta, metro, samolot), podają propozycje ruchów do danego pojazdu (np. „rower”- leżenie na plecach, dotykanie stopami drugiego dziecka, naciskanie wzajemnie na stopy; „statek” – siad skrzyżny, ręce rozłożone, skłony boczne). Nauczycielka naprzemiennie włącza dźwięki i pokazuje obrazki, dzieci reagują na zmiany. Przy powtórzeniach zabaw nauczycielka określa liczbę osób tworzących „pociąg”, „statek”, „start rakiety” (słownie i kartonik z cyfrą). Dzieci podają własne propozycje nazw pojazdów i sposób naśladowania ruchu. <p>Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 14B „Co można potoczyć?”.</p> 	
Tydzień 15			
<p>Dostrzeżenie i analizowanie związków przyczynowo- skutkowych.</p>	<p>Eksperymentujemy ze śniegiem i lodem.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Wyjaśnianie związków przyczynowo- skutkowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> Opowiadanie historyjki obrazkowej „Choroba Krzysia”. Nauczycielka odwołuje się do wyobraźni dzieci: opisuje fragment jednego z obrazków historyjki (zadanie z zeszytu ćwiczeń „Choroba Krzysia” – obrazek: śnieg, dzieci lepią bałwana, na kołku zawieszona kurtka). Pytania: „Jak myślicie, co było przedtem?”, „Dlaczego ktoś zdjął kurtkę?”. Dzieci stawiają hipotezy. Pytanie: „Co mogło nastąpić potem?”. Dzieci podają przypuszczenia. Otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń 15A, wycinają obrazki, układają ciąg zdarzeń. Ustalają, co było przyczyną choroby chłopca, wiążą skutek z przyczyną. Wyciągają wniosek: gdy w zimie zgrzejemy się w czasie zabaw odpoczywamy, nie zdejmujemy ubrań, bo możemy się przeziębic. Dzieci słuchają utworu A. Vivaldiego „Zima” (z płyty CD). Nauczycielka wyświetla obrazy zimy (pokaz slajdów, obrazy z Internetu). 	<p>Zima/Scenariusz 15. Jak powstaje śnieg i lód?</p> <p>Płyta CD</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 15A „Choroba Krzysia”</p> <p>15B „Płatki śniegu”</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy badawcze . „Czy może być, jak poprzednio?”. Dzieci dobierają się w pary. Wykonują czynności zgodnie z poleceniem nauczycielki: Jedno z dzieci układa z kilku klocków wieżę, drugie burzy – ponowne zbudowanie wieży; Jedno z dzieci składa kartkę papieru na połowę, drugie rozkłada tę kartkę. Jedno z dzieci rozdziera kartkę na połowę, drugie próbuje złączyć części w całość. Pokaz: nauczycielka spala kartkę papieru. Jedno z dzieci ustawia na stoliku butelkę z wodą, drugie przelewa wodę do garnuszka, ponowne wlanie wody do butelki. Dziecko wyciska farbę z tubki do wody i miesza. Dzieci biorą gąbki, zgniatają w dłoni, otwierają dłoń. Biorą kulkę plasteliny, rozgniatają w „placек”, ponownie tworzą kulkę. Po każdym z działań dzieci, nauczycielka zadaje pytania: „Czy jest jak poprzednio?, Co się zmieniło?”. Rozmowa w kręgu, pytania: „ Co zaobserwowałyście w naszych działaniach? „Czy zawsze może być „jak poprzednio”?”, „Dlaczego były zmiany?” Dzieci ustalają, że zawsze jest jakaś przyczyna zmian (czyjeś działanie). Podają przykłady zmian odwracalnych, częściowo odwracalnych i nieodwracalnych. ▪ Zabawy i doświadczenia badawcze:.. <ul style="list-style-type: none"> „Co się zmieni, gdy?”. Nauczycielka umieszcza na stolikach płaskie pojemniki z wodą. Zabawa 1). Dzieci otrzymują papierowe ręczniki. Zanurzają jeden koniec ręcznika w wodzie, obserwują co się dzieje; następnie zanurzają tak samo drugi kawałek papieru, na którym są namalowane makami kolorowe kreski. Określają przyczynę zmian: woda rozmywa farbę. Zabawa 2). Dzieci otrzymują papierowe kwiaty (kształt płaski z zagiętymi do środka „płatkami”). Kładą delikatnie na wodzie. Obserwują rozchylanie się „płatków”. Przyczyna zmian: papier nasiąka wodą, staje się miękki, następują odkształcenia. Zabawa 3). Nauczycielka umieszcza na stolikach po trzy słoiki z wodą. Do dwóch słoików dzieci wyciskają z tuby farbę czerwoną, mieszają, następnie do jednego dodają farbę niebieską, do drugiego – żółtą. W trzecim słoiku dzieci mieszają farbę żółtą i niebieską. Przyczyna zmian: połączenie dwóch różnych kolorów powoduje powstanie innej barwy. Doświadczenie 4). Do słoika z wodą nauczycielka wlewa pół szklanki octu, na- 	
--	--	---	--

		<p>stępnie dodaje trzy łyżeczki sody oczyszczonej – dzieci obserwują zmiany. Przyczyna: ocet w połączeniu z sodą wytwarza gaz. Rozmowa podsumowująca: Dzieci ustalają, że aby nastąpiły zmiany(skutek) musi być przyczyna (czynnik).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa inspirowana obrazkami „Dlaczego tak się stało?”. Nauczycielka prezentuje kolejno obrazki (np.: „dziecko z zawiązaną chustką wokół twarzy – „boli ząb”, „ roześmiane twarze dzieci – obok leży książka”, „rozbita szyba w oknie”, „zwiędnięty kwiatek wazonie”, „postać z nogą w gipsie”). Dzieci do każdego obrazka wypowiadają domysły przyczyn zdarzenia. Nauczycielka wyklada na stole wycinki z gazet, (np. o tematyce ekologicznej: nieżywe ryby leżące na brzegu morza, połamane lasy, zaśmiecony teren, inne). Dzieci dowolnie wybierają obrazki, wobec których chciałyby postawić pytanie „Dlaczego tak się stało?”. Dobierają się w grupy: każde dziecko stawia pytanie i wyjaśnienie do swojego obrazka (np., myślę, że...), pozostałe dzieci uzupełniają, podając swoje przypuszczenia do treści tego obrazka. Dzieci nakleją obrazki na kartki i umieszczają na tablicy, powracają do stawiania pytań. Następnie tworzą z kartek album z napisem „Dlaczego?”. <p>Nauczycielka wyświetla zdjęcia (film) „Płatki śniegu”. Pytanie: „Jak powstają płatki śniegu?”. Nauczycielka wyjaśnia zjawisko powstawania śniegu. Dzieci omawiają kształty, piękno, symetrię i różnorodność wzorów. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 15B „Płatki śniegu”.</p> ▪ Prace plastyczne zainspirowane wierszem A. Łakomiaka „Co by było, gdyby” (z e-zeszytu). Dzieci wykonują swobodne ruchy przy piosence o sobie (z płyty muzycznej). Nauczycielka recytuje wiersz. Pytania „ O co chciałbyście zapytać?”, „Co chciałbyście powiedzieć, co wiąże się z treścią wiersza?”. „Jakie inne pytania rozpoczynające się od słów: co by było, gdyby.., można jeszcze zadać?”. Dzieci stawiają pytania, nauczycielka dodaje inne, np.„Co by było, gdyby wszystko na świecie było okrągłe jak piłka?”, „Gdyby już nigdy nie było prądu?”. Dzieci organizują samodzielnie warsztat pracy: decydują o wyborze środków, miejscu wykonywania pracy. Wspólnie planują sposób zorgani- 	
--	--	---	--

		<p>zowania wystawy dla rodziców: ustalają, co trzeba zrobić najpierw (estetycznie oprawić –tło, ramka), potem (np. wydrukować podpisy: imiona, tytuł, wybrać miejsce ekspozycji), na końcu zaprosić rodziców do obejrzenia galerii.</p>	
Tydzień 16			
<ul style="list-style-type: none"> Planowanie działań zgodnie z informacjami. 	<p>Organizujemy wspólne zabawy i działania.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Przewidywanie potrzeb i organizowanie działań zgodnych z celem.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmowa zainspirowana zagadkami o sprzęcie i sporcie zimowym. Dzieci odgadują treść zagadek (wypowiadają sylabami i głoskami słowa). Zabawa ruchowa „Łyżwiarze”: dzieci układają pod każdą stopę kawałek gazety, przesuwiają po dywanie, naśladując jazdę na łyżwach. Nauczycielka wyświetla fragmenty filmu skoki narciarskie (A. Małysz) i pokaz slajdów „Sporty zimowe”. Dzieci nazywają rodzaje sportów: np. narciarstwo (biegi, skoki, zjazdy), łyżwiarstwo (szybkie, figurowe, hokej). Pytania: „Jak myślicie, co trzeba, aby być sportowcem?”, „Jaki musi być sportowiec?”. Dzieci wymieniają cechy sportowca, np. silny, sprawny, wytrzymały, odważny, cierpliwy. Wyjaśniają znaczenie słów. Nauczycielka wyklada na dywan duży arkusz papieru z napisem „Sporty zimowe”. Polecenie: „Wykonajcie wspólną makietę na ten temat”. Pytanie: „Co trzeba zrobić najpierw? Co potem?”. Dzieci pracują samodzielnie, w parach lub zespołach. Wybierają samodzielnie materiały i środki”. Konstruują modele skoczni narciarskiej, toru saneczkowego, lodowiska, lepią z plasteliny postaci sportowców, rysują, wycinają. Wypowiadają się, jaki rodzaj sportu, chciałyby w przyszłości uprawiać. Dzieci otrzymują kartkę z zeszytu ćwiczeń 16D, wykonują zadanie „Slalom”. <p>Wywiad ze sportowcem. Nauczycielka informuje o możliwości zaproszenia gościa (sportowca) do przedszkola. Pytania: „Jakie działania trzeba podjąć, aby wizyta się odbyła?”, „Co musimy zrobić najpierw, co potem?”. Dzieci podają propozycje, nauczycielka uzupełnia, wspólnie ustalają kolejne kroki organizacji spotkania, np.: zebranie informacji od rodziców o znanych osobach w środowisku lokalnym, ustalenie daty spotkania, redagowanie zaproszenia do konkretnej osoby (rozmowa telefoniczna, list elektroniczny, list tradycyjny), przygotowanie zestawu pytań, przygotowanie sprzętu do nagrywania wywiadu,</p>	<p>Zima/Scenariusz 16. Jak organizować działania, aby osiągnąć cel?</p> <p>Plansza demonstracyjna „Zima”</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 16A „Planujemy kurlig”</p> <p>16B „Rękawiczki”</p> <p>16C „Zabawy na śniegu”</p> <p>16D „Slalom”</p>

		<p>fotografowania, przygotowanie upominku, dzielenie się obowiązkami (nauczycielka wypisuje na arkuszu konieczne zadania do wykonania, dzieci obok naklejają kartonik ze swoim imieniem). Po spotkaniu dzieci redagują tekst – notatkę. Tworzą przy współudziale rodziców artykuł, wspólnie zanoszą np. do lokalnej redakcji (można go zamieścić także na stronie internetowej przedszkola lub w kronice).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Planowanie dnia w przedszkolu: „Co chciałbym dziś robić? Co mi jest potrzebne?” Dzieci wybierają po dwie karteczki. Na jednej zaznaczają w dowolny sposób (rysunek, piktogram, wycięty obrazek, napis) zabawę lub czynność, którą bardzo chciałyby dziś wykonywać. Na drugiej karteczce zaznaczają (jak wyżej) przedmioty, osoby, które są potrzebne do realizacji pomysłu. Dzieci siadają w kręgu, wykładają wszystkie kartki razem, omawiają pomysły: segregują, przeliczają podobne pomysły. Ustalają możliwości i kolejność realizacji pomysłów (zadań zabaw, innych czynności) w ciągu dnia. Nauczycielka dołącza zadanie do wykonania, z zeszytu ćwiczeń 16C „Zabawy na śniegu”. Dzieci układają kartki na tablicy z napisem „Plan dnia”. Zaznaczają porządek działań kartonikami (liczba kropek, cyfry, piktogram pory dnia, np.: „po siłku”). Na zakończenie dnia „rundka”: dzieci rozmawiają o realizacji pomysłów „Co z zaplanowanych czynności udało się zrobić, co nie i dlaczego?”, „Z czego jesteście zadowoleni?”. ▪ Zabawy ruchowe „Wykonujemy polecenia –najpierw, potem, następnie”. Dzieci zakładają na prawą rękę gumkę „frotkę”. Poruszają się swobodnie przy muzyce. Na przerwę, nauczycielka skupia uwagę dzieci i wydaje polecenia typu: „najpierw podskocz, potem kłaśnij, następnie przykucznij”, „najpierw unieś prawą rękę w bok, potem lewą rękę w bok, następnie wykonaj obrót”, „najpierw unieś prawą rękę w górę, potem lewą rękę w górę, następnie wykonaj skłon. Powtórzenie zabawy z wykorzystaniem piktogramów: „czytamy polecenia”. Dzieci dekodują informację zawartą na rysunku: „wykonaj obrót dookoła siebie”, „stań w postawie wyprostowanej”, „wykonaj skoki pajacyka”. Nauczycielka układa piktogramy w różnej kolejności, dzieci wykonują ruchy. Zabawy w parach. Dobieranie się dowolnie w pary, wzajemne wy- 	
--	--	---	--

		<p>dawanie poleceń słownie lub z wykorzystaniem piktogramów umieszczanych na tablicy. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 16B „Rękawiczki”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rysowanie zainspirowane planszą demonstracyjną „Zima”. Pytania: „Jakie pytanie chciałbyście mi zadać patrząc na ten obraz?”, „ Jak myślicie, o czym może marzyć dziewczynka, siedząca przy oknie?”. Dzieci wyrażają swoje przypuszczenia. „Co to są marzenia?”, „Po co są marzenia?” Dzieci wyrażają swoje zdania. Zastanawiają się, czy warto mieć marzenia, czy marzenia się spełniają. Dzieci otrzymują kartki z narysowanym, w prawym górnym rogu, dużym konturem „chmurki”. Najpierw rysują w „chmurce” swoje marzenie (na dziś, na jutro, lub „na kiedyś”). Na pozostałej przestrzeni kartki rysują to, co uważają, że jest potrzebne do spełnienia marzenia. Po wykonaniu pracy decydują o dalszych „losach” wytworu, np.: „jutro dokończę”, „zabiorę do domu”, „schowam do teczki”, „umieszczę na wystawie”, „porozmawiam z innymi”, „zrobię dziś, co jest możliwe”. <p>Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 16A „Planujemy kulig”.</p>	
Tydzień 17			
<p>Rozumienie zachowań zwierząt w warunkach zimowych.</p>	<p>Wzbogacamy wiedzę o życiu zwierząt w zimie.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Poszukiwanie analogii między życiem zwierząt i ludzi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana oglądaniem filmu na tablicy interaktywnej „Co w zimie jedzą sarny i zwierzęta”. Nauczycielka odwołuje się do spotkania z leśnikiem i zapisów na arkuszu („Co wiemy”, „Czego chcemy/możemy się dowiedzieć?”). Dzieci przypominają zdobyte wiadomości. Obserwują na filmie pracę leśników związaną z dokarmianiem zwierząt płowych. Dowiadują się o sposobach układania ziarna w paśnikach, lizawkach, ostrożnym zachowaniu zwierząt (płochliwość saren). Pytania: „Co powiemy o pracy leśnika”, „Kto chciałby być leśnikiem, dlaczego?”. Dzieci kończą zdania: „Praca leśnika jest...(trudna, odpowiedzialna, ciężka, ciekawa..), dlatego, że.., „Chciałbym być leśnikiem, ponieważ...(np. lubię zwierzęta). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 17A „Paśnik”. Pytanie: „Co możemy zrobić, aby pomóc zwierzętom?”. 	<p>Zima/Scenariusz 17. Co robią zwierzęta leśne zimą?</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Las zimą – Paśnik”</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 17A „Paśnik” 17B „Dokarmiamy ptaki”</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do leśniczówki. Dzieci planują akcję „Pomagamy zwierzętom w zimie”. Pytanie: „Co musimy zrobić po kolei?”. Nauczycielka umieszcza na tablicy arkusz papieru z napisem „Cel: Pomoc zwierzętom”. Następnie dzieci obmyślają sposób realizacji zamierzenia: „Jak to zrobimy?”. Dzieci podają propozycje, nauczycielka kieruje rozmowę na ustalenia: zgromadzenie karmy, nawiązanie kontaktu z najbliższą leśniczówką (adres, telefon), zorganizowanie miejsca przechowywania gromadzonych zapasów w przedszkolu, opracowanie apelu do społeczności przedszkolnej, data wyjazdu, rozmowa z dyrektorem przedszkola – zapewnienie środka podróży, przygotowanie laurki dla leśnika. Dzieci rysują lub zapisują „zadania”, nakleją na arkuszu. Dzieli się zadaniami: przyklejają swoje imię obok rysunku „zadania”. Z pomocą rodziców gromadzą w przedszkolu różne rodzaje ziarna, owoce, warzywa. Podsumowują działania: „Co było ważne, trudne, łatwe?” Przygotowują prezentację: galeria zdjęć w holu przedszkola, na stronie internetowej, notatka w mediach lokalnych. ▪ Tworzenie albumu „Zwierzęta w zimie”. Pytanie: „Czy są na świecie zwierzęta, które lubią śnieg?”. Nauczycielka zadaje zagadkę: „W białym grubym futrze po śniegu spaceruje, chętnie w zimnym morzu sobie ponurkuje”. Nauczycielka wyświetla prezentację zdjęć ptaków zimujących w Polsce (gil, sikorka, gawron, wróbel, zięba) i zdjęcia zwierząt polarnych (niedźwiedź, foka, pingwin). Dzieci opisują wygląd zwierząt. Pytanie: „Jak myślicie, czego zwierzęta potrzebują najbardziej, aby żyć?” (pożywienia, wody, powietrza/tlenu). Dzieci otrzymują obrazki/zdjęcia zwierząt leśnych, polnych i ptaków zimujących w Polsce oraz zwierząt polarnych (np. z gazet). Wycinają, segregują, wybierają dowolne i nakleją na kartki. Układają z 29ort foli literowo / wyrazowej napisy „sarna”, „foka”, „album”, „ptaki” (piszą na komputerze, drukują). Łączą wszystkie kartki w album. Nauczycielka (lub dzieci) wypisuje w wyszukiwarce internetowej nazwy zwierząt, odczytuje niektóre informacje (np. sposób żywienia, potrzeba ochrony). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 17B „Dokarmiamy ptaki”. 	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawa „Teatrzyk zwierząt”. Dzieci z dowolnie wybranego materiału: plastelina, środki plastyczne, „skrzynia skarbów” wykonują postaci zwierząt. Obmyślają sposób umocowania „zwierzaka”, aby można było nim manipulować w przestrzeni. Dobierają się w pary, grupki, ustawiają z krzesełek i stolików „sceny”, prowadzą rozmowy zwierząt, np. „Niedźwiedź polarny spotkał się z gilem. O czym mogli rozmawiać?” Nauczycielka jest uczestnikiem zabawy, wykonuje swoje kukielki, rozmawia z dziećmi. Rozmowa w kręgu. Pytanie: „Jak myślicie, czy jest możliwe w naturze spotkanie różnych zwierząt razem?”. ▪ Tworzenie plakatu „Podobni”. Pytania: „Co wspólnego mają ludzie i zwierzęta?”, „W czym są podobni ?” Dzieci najpierw odpowiadają zgodnie z własnym przekonaniem. Następnie nauczycielka umieszcza na tablicy kolejno piktogramy/napisy, np.: „dom”, „jedzenie”, „woda”, „sen”, „noga”, „ręka”, „nos”, „oczy”, „uszy”, „serce”, „ubranie”, „potomstwo”, „słońce”, „tlen”. Za każdym razem pytanie: „Co o tym myślicie?”. Dzieci wymieniają wspólne cechy i potrzeby zwierząt i ludzi, podają inne podobieństwa: „Ziemia – wspólny dom”. Przeglądają atlasy zwierząt, obrazy na tablicy interaktywnej. Rysują, wycinają obrazki z gazet, układają napisy, segregują, np.: „jedzenie, „dom”, „części ciała”. Nakleją na arkusz papieru z napisem „Podobni”. <p>Plakat umieszczają na tablicy. Zapraszają rodziców do sali, uzupełniają informacjami przyniesionymi z domu.</p>	
Tydzień 18			
<p>Kształtowanie schematu liczenia</p>	<p>Uczymy się liczyć, dodawać i odejmować.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Szacowanie „na oko”. Przeliczanie, porównywanie liczebności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabawy z liczeniem zainspirowane wierszem H. Szayerowej „1,2 ...9,10” (z e-zeszytu). Pytania: „Czego na świecie jest dużo (mnóstwo), nie umiemy jeszcze policzyć, a co jest tylko jedno?”. Dzieci wymieniają, np. dużo drzew, gwiazd, ziaren piasku, ludzi; jedno jest słońce, moja mama. „ Co możemy policzyć w każdym z nas?. Dzieci wymieniają, np. palce, guziki, części ciała. „Czego mamy po tyle samo?”, „Czego dziś nie 	<p>Zima/Scenariusz 18. Dlaczego warto umieć liczyć? E-zeszyt Płyta CD Zeszyt ćwiczeń: 18A „Zabawa w sklep” 18B „Robimy zakupy”</p>

		<p>uda nam się policzyć?” (włosy). „Dlaczego warto umieć liczyć?”. Dzieci wyrażają swoje przekonania. Losują kartoniki z liczbą kropek, wybierają z Sali taką samą ilość jednakowych przedmiotów i układają na stolikach lub dywanie. Sprawdzają wzajemnie. Następnie dobierają się w pary: układają swoje przedmioty - jeden do jednego, stwierdzają jak jest (tyle samo, mniej, więcej). Dzieci trzymają kartonik liczbowy w ręku, nauczycielka wywołuje, np. „zapraszam do koła dzieci, które mają tyle ..”, „zapraszam dzieci, które razem mają..”. Zabawa rytmiczno – ruchowa przy piosence „Piosenka o matematyce” (z płyty CD).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy ruchowe z liczeniem. Dzieci otrzymują do zawieszenia na szyi kartoniki: z jednej strony piktogram zabawki „pajacyk”, „piłka”, „balon”, „auto”, „klocek”; z drugiej strony liczba kropek – „jeden”, „dwa” itd. np. do ośmiu . Na każdym kartoniku jest jeden obrazek i jedna liczba kropek. Dzieci tańczą w rytm muzyki, na przerwę ustawiają szeregi według kolejności „zabawek” – nauczycielka pokazuje układ: „na pierwszym miejscu klocek...”. Odmiana zabawy: dzieci naśladują ruchy zabawek, na przerwę w muzyce ustawiają się w „ciągu liczbowym” – każde dziecko przelicza swoje kropki i staje we właściwym miejscu. Na przerwę w muzyce dzieci ustawiają krzeselka w rzędy(nauczycielka wskazuje ile krzesel) i zajmują miejsca zgodnie z liczbą kropek na kartoniku. Dzieci zamieniają się kartonikami, powtórzenie zabaw. ▪ Zabawa „Otwieramy sklep”. Dzieci przygotowują zabawę: gromadzą i segregują różne opakowania, układają na półkach według przeznaczenia, np.: produkty spożywcze, słodczyce, gospodarcze, zabawki, kosmetyki itp. Nakleją kartoniki z cenami (zapis liczbowy od 1 do 10, lub większy). Oglądają pieniądze (bilon jedno, dwu i pięćzłotowy, banknot dziesięćzłotowy), odczytują wartości. Wycinają kserokopie nominałów z przeznaczeniem do zabawy: przeliczają, ustalają, ile trzeba jednozłotówek, aby była równowartość dwu, pięciu i dziesięciu złotych. W wersji trudniejszej: dzieci wyznaczają równowartość dziesięćzłotówki dowolnymi nominałami. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 18A „Zabawa w sklep”. 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawa „Robimy zakupy”. Dzieci operują „pieniężkami”. Otrzymują z banku (zaproszony rodzic –uczestnik zabawy) kilka złotych, zgodnie z własną decyzją i w wybranych przez siebie nominałach. Zadanie: „Zrób zakupy – tak, aby wystarczyło ci pieniędzy”. Dzieci otrzymują indywidualne polecenia/zadania, zgodnie z możliwościami, np.: „zrób zakupy tak, aby było coś do jedzenia, zabawy i np. żeby została reszta”. Spójrz do siatki: „Jakie zakupy? Co będziesz robić?”. Nauczycielka pełni rolę ekspedientki: pomaga liczyć, podejmować decyzje. Dzieci dokonują zakupów z rodzicami w realnym sklepie: nauczycielka zawiera umowę z rodzicem, aby obdarzył dziecko drobną sumą pieniędzy, dziecko samodzielnie decyduje o zakupie, ale nie może przekroczyć określonej kwoty. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 18B „Robimy zakupy”. • Zadania matematyczne. „Zgadnij ile w drugiej ręce?”. „Opowiedz sytuację”. Dzieci siedzą w kręgu. Nauczycielka demonstrowa różne sytuacje, np. pokazuje w dłoniach różną liczbę drobnych przedmiotów (pięć, dwa)– dzieci przeliczają, pokazują na palcach. Chowa dłoń za siebie, po czym otwiera jedną dłoń. Pytanie: „Ile schowałam?”. Wyjmuje z pudełka napis „parking” i pojedynczo układa przed dziećmi autka „resoraki”, dzieci wypowiadają kolejno liczby, pokazują na palcach – ile jest. Nauczycielka zabiera (mówi np. „odjechały dwa” – ile zostało?). Dzieci odzwierciedlają sytuację na palcach. Pytanie: „Jak opowiemy tę sytuację?”. Dzieci dobierają się w pary. Każda para otrzymuje określoną liczbę guzików (6, 8, 10 – do możliwości dzieci). Jedno z dzieci w dowolny sposób zamyka w dłoniach guziki. Partner prosi o otwarcie dłoni prawej albo lewej, liczy guziki, domyśla się, ile jest w drugiej dłoni. Wspólnie sprawdzają, przeliczają. Zamienia ról. 	
Tydzień 19			
<p>Orientowanie się w przestrzeni.</p>	<p>Nazywamy i wskazujemy kierunki i miejsca położenia przedmiotów.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Dostrzeganie różnic między własnym punktem widzenia, a punktem widzenia innych. Obdarzanie uwagą innych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zadania inspirowane wierszem L.J. Kerna „Dwa rękawy” (z e-zeszytu). Dzieci ilustrują sytuację z wiersza: podwijają lewy 	<p>Zima/Scenariusz 19. Jak określamy miejsca w przestrzeni?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 19A „Fotel”</p>

		<p>rękaw (krótki), prawy obciągają (długi). Nauczycielka wydaje polecenia, np. podnieś prawą rękę w górę (potem lewą), schowaj „za siebie”, unieś „przed siebie”. Dzieci dobierają się w pary i stają naprzeciw siebie. Pytania: „Dlaczego wasze rękawy są po różnej stronie?” „Jak trzeba się ustawić, aby rękawy były po tej samej stronie?”. Dzieci ustawiają się jedno za drugim (zmiana), ponownie stają naprzeciw siebie. Sprawdzają, zmieniając partnera. Dzieci w parach siadają naprzeciw siebie, każde unosi prawą rękę w bok i informuje kolegę: „po mojej prawej stronie jest...Siadają za sobą i powtarzają informacje. Każde dziecko bierze krzeselko, nauczycielka wydaje różne polecenia ustawienia się, np. „stań za krzesłem”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 19A „Fotel”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Układanie obrazka z części. Dzieci oglądają pocztówki (widokówki, kwiaty, kartki „urodzinowe” dla dzieci). Dobierają się parami, poszukują podobieństw i różnic między dwoma obrazkami. Wymieniają informacje: czego na obrazkach jest dużo, czego tyle samo, a co jest tylko jedno. Wspólnie omawiają wybraną pocztówkę, używają określeń usytuowania przedmiotów względem siebie. Następnie nauczycielka każdemu dziecku rozcina pocztówkę na części. Dzieci układają obrazek w całość. Po ułożeniu wkładają do koperty, wymieniają się z innymi dziećmi. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 19C „Prezent”. ▪ Ćwiczenie: „Dyktando ruchowe”. Nauczycielka przedstawia dzieciom problem: „Potrzebne jest nam jak najwięcej miejsca w sali do ćwiczeń ruchowych. Co możemy zrobić?”. Dzieci podają propozycje, przedstawiają meble, porozumiewają się, używając określeń położenia przedmiotów w przestrzeni. Dzieci wykonują różne ruchy i przemieszczają się w przestrzeni zgodnie z poleceniami. Nauczycielka kieruje krokami dzieci i uwagą tak, aby chodziły: do przodu, do tyłu, w bok za prawą (lewą) ręką, liczyły kroki; określały co jest nad głową, za plecami, pod nogami, przed nimi. Dzieci dobierają się parami: wydają sobie nawzajem polecenia, zmiany w parach. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 19B „Ustawienie mebli”. 	<p>19B „Ustawienie mebli”</p> <p>19C „Prezent”</p>
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> Wykonywanie gwiazdek z figur trójkąta w dwóch kolorach. Nauczycielka pokazuje gotową gwiazdkę. Pytanie: „Co jest potrzebne, abyście wykonali takie same?”. Dzieci otrzymują kartki z narysowanym konturem figury. Wycinają dwa trójkąty równoboczne. Nakleją je na siebie tak, aby były odwrócone w stosunku do siebie (pierwszy wierzchołkiem do góry, drugi na nim - wierzchołkiem w dół). Wykonują dowolną ilość gwiazdek. Nauczycielka przedstawia problem: „W jaki sposób zawiesimy swoje gwiazdki na wspólnej, długiej wstążce, aby wykorzystać do dekoracji Sali?”. Dzieci zgłaszają pomysły umocowania gwiazdek (np. przypięcie spinaczem, wykonanie dziurkaczem otworu i przewiązanie wstążeczką). Objasniają i pokazują w przestrzeni miejsce zawieszenia wstążki („nad stołami”, nad dywanem”). Dzieci mocują gwiazdki na wstążce zgodnie z własnym pomysłem. Wspólnie ustalają miejsca zawieszenia dekoracji. 	
Tydzień 20			
<p>Stosowanie zasad prowadzenia rozmów i dialogu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Przestrzeganie norm społecznych. 	<p>Potrafiemy słuchać i rozmawiać ze sobą.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Umiejętność uważnego słuchania i wypowiedzania racji, negocjowanie warunków wspólnej zabawy.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmowa inspirowana opowiadaniem (zmyślona historyjka). Nauczycielka opowiada krótką historyjkę o kłótniach i nieporozumieniach w grupie przedszkolnej, związanej z zabawami dzieci i przykrej z tego powodu atmosferze. Odślania planszę demonstracyjną „W przedszkolu – zgodne zabawy”. Pytania: „Czy ten obraz przedstawia sytuację z opowiadania?”, „Jak myślicie, co się potem wydarzyło w grupie z opowiadania, że zaszła taka zmiana?”. Dzieci wypowiadają różne przypuszczenia. Nauczycielka odwołuje się do doświadczeń własnej grupy. Pytania: „Jak u nas jest?”, „Kiedy jest zgoda i miło?”, „Co jest potrzebne?”. Dzieci przypominają, że zgoda wymaga wspólnej rozmowy, wzajemnego wysłuchania racji. Rundka na koniec dnia: Dzieci wypowiadają się kończąc zdanie: „Dziś było miło, gdy..”, Zabawy ruchowo - rytmiczne z wykorzystaniem rymowanek: <p>Zabawa 1). „Rozmowa ważna rzecz, konflikty precz”. Dzieci dobierają się w pary. Siadają skrzyżnie naprzeciw siebie</p> 	<p>Zima/Scenariusz 20. Dlaczego warto porozumiewać się z innymi?</p> <p>Plansza demonstracyjna: „W przedszkolu – Zgodne zabawy”</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 20A „Urodziny” 20B „Identyczny obrazek”</p>

		<p>bie. Wypowiadają tekst sylabami i wykonują rytmicznie ruchy: uderzenie o własne uda, klaśnięcie w swoje dłonie, uderzenie w dłonie kolegi. Powtórzenie zabawy ze zmianą par.</p> <p>Zabawa 2). „Jak rozmowa, to rozmowa, słuchać trzeba innych. Kto nie słucha i przeszkadza, ten jest zawsze winny!” Dzieci w parach łączą skrzyżnie ręce (jak do tańca). Wędrują po Sali, skandując rymowanąkę: po pierwszym zdaniu wykonują zwrot w przeciwną stronę. Powtórzenie zabawy ze zmianą par. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 20B „Identyczny obrazek”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa „Tron”. Dzieci podzielone losowo na grupki. Każda grupka siada w kręgu. Między sobą ustawiają krzeselko. Na krzeselku papierowa korona. Dzieci kolejno zajmują miejsce „na tronie” i formułują wypowiedź: „Bardzo lubię..”. Dzieci powtarzają zabawę ze zmianą zespołów, formułują wypowiedzi „Bardzo nie lubię..”. Słuchacze mogą zadawać pytania. Po zabawie – „Rundka” – dzieci dzielą się odczuciami: co było trudne, co łatwe w zabawie, czego musimy się nauczyć. Otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 20A „Urodziny”. ▪ Zabawy w rolę. Nauczycielka wyklada na dywan pudełka z akcesoriami do zabawy tematycznej, np. „Fryzjer”, „Gospodarstwo domowe”, „Teatr”, „Lekarz”. Dzieci zaglądną do pudełek, nazywają przedmioty”, określają możliwy temat zabawy. Dobierają się w grupy, ustalają miejsce zabawy. Po zabawie „Rundka” – dzieci wypowiadają swoje odczucia i emocje związane z przebiegiem zabawy. Używają określeń „Było wesoło, gdy...”, „Było smutno, przykro gdy...”. Dzieci wyciągają wnioski: aby zabawa się udała, konieczne jest porozumienie, zgoda. ▪ Zabawy z wykorzystaniem kostek do gier. <p>Zabawa 1).Dzieci dobierają się w pary. Każda para otrzymuje woreczek z żetonami i dwie kostki. Jedno dziecko rzuca kostki, przelicza ilość kropek informuje „ile jest”. Drugie dziecko ustawia odpowiednią ilość żetonów. Wspólne sprawdzanie, czy się zgadza. Zamiana ról.</p> <p>Zabawa 2). „Wygibasy”. Dzieci otrzymują plansze: duży arkusz papieru podzielony</p>	
--	--	---	--

		<p>na osiem pól. W każdym polu naklejone są kropki w układzie kostkowym, liczba „jeden” i „dwa” jest powtórzona. Dzieci dobierają się w grupki, ustalają kolejność udziału w grze. Grający odzwierciedla liczbę wyrzuconych oczek ustawiając się na planszy nogami i rękoma, np.: „trzy” – to noga na „jeden” i ręka na „dwa” (wygibas) - może wybrać jedno pole lub dzieląc liczbę na składniki –wskazuje dwa lub trzy pola.</p>	
Tydzień 21			
Dociekanie , poszukiwanie zależności	Uczymy się stawiać pytania.	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Dostrzeganie zależności.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana wierszem E. Waśniowskiej „Dlaczego?” (z e-zeszytu). Dzieci próbują odpowiadać na pytania, odkrywają, że są wyrazy o jednakowym brzmieniu, ale przedmioty o różnym znaczeniu, np: „nosek” buta i nosek dziecka. Zastanawiają się, dlaczego łatwiej jest pytania stawiać niż na nie odpowiadać. Dzieci formułują dowolne pytania. Nauczycielka wyklada na stolik obrazki i przedmioty, w których nazwy są takie same, a znaczenie inne, np.: „zebra- zwierzę i pasy na jezdni”, „kotki – zwierzaki i na wierzbie”, „zamek – budowla, suwak do ubrań, zamek do drzwi”, „myszka – zwierzę, do komputera i gumka do ścierania”, „ziemia – planeta i gleba”, „pączki – ciasto i na drzewie”, „klucz – do drzwi i klucz ptaków”. Dzieci łączą rysunki i przedmioty w pary, dzielą słowa na sylaby, układają zdania z wykorzystaniem połączeń wyrazów, np.: „kotek wszedł na drzewo i powąchał kotki”, „zebra przeszła przez zebkę”. Wykorzystują obrazki i przedmioty jako inspiracje do pracy plastycznej. ▪ Zabawy badawcze: Zabawa 1). Nauczycielka dzieli dzieci na mniejsze grupki. Dzieci otrzymują pojemniki z przedmiotami do zabawy: pudełka od zapatek (puste i wypełnione plasteliną) opakowania po kremach różnej wielkości, auta „resoraki” duże i małe, klocki (drewniane, plastikowe), piłki (pingpongowe, inne), kulki metalowe, drewniane listewki o szorstkiej i gładkiej powierzchni. Z listewek i klocków dzieci budują równie pochyłe (wysokie, niskie). Oglądają przedmioty, porównują ciężar. Pytania: „Jak myślicie, który przedmiot zjedzie najdalej, najbliższej, dalej niż/bliżej, który się potoczy, a który zsunie?”, „Czy kulka się tylko to- 	<p>Zima/Scenariusz 21. Czego uczymy się stawiając pytania?</p> <p>E-zeszyt</p>

		<p>czy, czy w czasie toczenia też obraca się?”. Dzieci stawiają hipotezy. Po zabawie dzieci siadają w kręgu – dzielą się swoimi spostrzeżeniami, podsumowują doświadczenia. Ustalają, od czego ich zdaniem zależało tempo i długość drogi przedmiotów. Nauczycielka prowokuje do pytań i dzielenia się wątpliwościami.</p> <p>Zabawa 2) Dzieci otrzymują gumki „myszki”, które naśladują auto. Przesuwają je po suchym blacie stołu, po czym nagle zatrzymują „hamują”. Nazywają odczucia. Nauczycielka pociera blat stołu mokrą gąbką. Pytanie: „Jak myślicie, jak teraz gumka „zahamuje”? Dzieci porównują zachowanie gumki, wyciągają wnioski: na mokrej nawierzchni guma „ślizga się”,</p> <p>Na mokrych nawierzchniach pojazdy mają utrudnione hamowanie. Nauczycielka inicjuje rozmowę w kręgu. Pytania: „Czego uczymy się stawiając pytania?”.</p> <p>Dzieci wypowiadają własne zdania, podają przykłady.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana pytaniami: „Co to jest sukces?”, „Skąd się bierze?”, „Czy to od czegoś zależy?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka kieruje rozmowę na stwierdzenia: praca, wysiłek, cel, marzenia, uczenie się, nabywanie nowych umiejętności, cierpliwość. Dzieci wymieniają znane osoby, np.: sportowcy, artyści. Pytanie: „Kiedy my w przedszkolu osiągamy sukcesy?” Każde dziecko chwali się swoimi osiągnięciami: „kiedyś nie umiałem, teraz potrafię, najlepiej umiem”. Dzieci tworzą z dowolnego koloru kartek do rysowania „książeczkę”. Nadają tytuł: „Moje sukcesy” (wybierają gotowy kartonik z napisem, tworzą samodzielnie z wykorzystaniem komputera). Rysują zgodnie z własną decyzją „swoje osiągnięcia”. Nauczycielka wzmacnia samoocenę dzieci (przypomina wysiłek, zmiany/efekty. Dzieci umieszczają prace w swoim portfolio, przeglądają zawarte prace, decydują, jak uporządkować inaczej (np. z działu „Jeszcze nie umiem/ nie potrafię” do działu „To umiem”). ▪ Wywiad z ciekawymi ludźmi. Pytanie: „Czy tylko sławni ludzie osiągają sukcesy?” Nauczycielka sugeruje zaproszenie osób z lokalnego środowiska: prezydent miasta, biznesmen, uczeń. Dzieci układają zdania do treści zaproszenia, przygotowują listę pytań, np.: „Czym się zajmuje, 	
--	--	---	--

		<p>na czym polega praca?”, „Czy ma sukcesy?”, „Od czego zależały sukcesy?”, „Czy łatwo osiąga się sukces?”, „Kto pomaga w osiągnięciu sukcesów?”, „Jakie ma ważne rady dla przedszkolaków?”. Dzieci przygotowują magnetofon, aparat fotograficzny, laurki z podziękowaniami. Organizują przestrzeń Sali, aby rozmowa odbyła się w miłej atmosferze. Porządkują z nauczycielką (przy pomocy rodziców) zebrane materiały, np. tworzą folder ze zdjęciami, umieszczają nagranie wywiadu w wyznaczonym folderze.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rysowanie zainspirowane rozmową: „Chciałbym kiedyś ..” Dzieci opowiadają, co chciałyby kiedyś osiągnąć. Otrzymują do wyboru kolorowe kartki: z narysowaną w górnym prawym rogu chmurką; z narysowanymi po przekątnej „schodami”; z narysowaną po przekątnej strzałką oraz czyste kartki. Dzieci mogą wybrać dowolną ilość kartek. Prace dzieci zanoszą do domu, opowiadają o swoich celach rodzicom. Rodzice wspólnie z dzieckiem, na odwrocie kartki, rysują lub piszą: „Trzeba będzie...” . Dzieci przynoszą prace do przedszkola, opowiadają nauczycielce i wzajemnie w parach lub w grupkach. 	
Tydzień 22			
<p>Rozumienie potrzeby przestrzegania, respektowania zasad bezpieczeństwa</p>	<p>Dbamy o własne bezpieczeństwo podczas zabaw.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Przewidywanie konsekwencji niebezpiecznych zachowań</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa inspirowana planszami demonstracyjnymi „ Zabawy zimowe- bezpieczne”, „Zabawy zimowe- niebezpieczne”. Pytania: „Czym się różnią przedstawione sytuacje?” „Jakie zagrożenia dostrzegacie?”. Dzieci: opisują niewłaściwe zachowania przedstawione na obrazie, przewidują skutki – „co się może stać, gdy...”, wypowiadają przestrogi pod adresem „rysunkowych dzieci” – nauczycielka zapisuje, drukuje, umieszcza na tablicy, dodaje napis „NIE!”. Dzieci odczytują wyrazy z obrazków do globalnego czytania: narty, sanki, bałwan. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 22A „Zimowy obrazek”. ▪ Rysowanie (wycinanie z gazet) pojazdów ratowniczych/ interwencyjnych. Nauczycielka wyklada na dywanie rozsypankę cyfrową (tylko cyfry znajdujące się w numerach alarmowych), kartoniki z numerami alarmowymi, wycinki z ga- 	<p>Zima/Scenariusz 22. Jak dbać o bezpieczeństwo własne i innych?</p> <p>Plansze demonstracyjne: „Zabawy zimowe – bezpieczne”</p> <p>„Zabawy zimowe – niebezpieczne”</p> <p>Obrazki do globalnego czytania</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 22A „Zimowy obrazek”</p> <p>22B „Bałwankowe Kapelusze”</p>

		<p>zet, kartki, kredki/pisaki. Pytania: „Jak myślicie, jakie zadanie wam proponuję?”, „Co o tym już wiemy?”, „Dlaczego o tym rozmawiamy ponownie?”. Nauczycielka kieruje rozmowę na niebezpieczeństwa zabaw zimowych, konieczność przypominania o ważnych sprawach. Dzieci przeglądają kartoniki z różnym układem cyfr (numery alarmowe) rozsypankę cyfrową. Wyszukują gotowe numery alarmowe lub układają z cyfr. Nakleją na wybrany/narysowany pojazd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonują wspólny plakat „Nasi ratownicy”. Opowiadają, w jakich sytuacjach możemy korzystać z numerów alarmowych. ▪ Tworzenie kontraktu „Bezpiecznie i przyjemnie bawimy się na śniegu”. Pytanie: „Kiedy w czasie zabaw na śniegu bywa nam smutno i źle?”. Dzieci wymieniają swoje odczucia i uwagi. Nauczycielka notuje na karteczkach określenia sytuacji nieakceptowanych przez dzieci, przypina do tablicy porządkując. Dzieci ustalają, jakich sytuacji jest najwięcej. Pytanie: „Jak myślicie, dlaczego tak jest?”, Dzieci próbują znaleźć przyczynę. Nauczycielka kieruje rozmowę na konieczność empatii („Czy ty chciałbyś aby...?”) i prawo każdego do odmowy nieakceptowanej zabawy, np. obrzucania się śnieżkami w twarz, przewracania, na śnieg. Dzieci formułują zdania do kontraktu, odnoszą się do zapisów na tablicy (nauczycielka zapisuje zdania, na komputerze, w postaci informacji pozytywnej, np. pomagamy sobie wstać ze śniegu, rzucajemy kulkami. Nauczycielka drukuje zapisy. Dzieci nakleją zdania na arkusz papieru z napisem „Kontrakt”, uzupełniają rysunkami. Umieszczenie pracy w szatni. ▪ Zabawy na śniegu. Przed wyjściem na podwórko dzieci proponują sposób zabaw na śniegu. Pytanie: „Jak inaczej możemy zorganizować zabawy na śniegu?” Lepienie: „kulkowego węża”, „domku dla bałwana”. Rzuty śnieżkami: do zawieszanej na drzewie obręczy, do ustawionego na wysokości przedmiotu „Kto wceluje?”, „Kto strąci?”, „Konkurs na rzeźbę „Królowa śniegu”. Chody i biegi: wydeptywanie jak najbardziej krętych i długich ścieżek, biegi po ścieżkach. Dzieci otrzymują kartki zeszytu ćwiczeń wykonują zadanie 22B 	
--	--	--	--

		<p>„Bałwankowe kapelusze”.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wywiad z policjantem. Nauczycielka informuje dzieci o wycieczce na posterunek policji. Nawiązuje do wspólnych rozmów w przedszkolu o bezpieczeństwie, dzieci podsumowują: „Co już wiemy, na ten temat”. Pytanie: „Czego chcielibyśmy się dowiedzieć od policjanta?”, „O co chcemy zapytać?”. Nauczycielka ukierunkowuje rozmowę na sprawy bezpieczeństwa dzieci zimą. Dzieci formułują pytania do wywiadu, np.: „Czy zdarzały się wypadki dzieci podczas zabaw na śniegu?”, „Co było przyczyną?”, „Jakich rad nam udzieli policjant?”. Po powrocie do przedszkola dzieci dyktują nauczycielce zapamiętane informacje (do wydrukowania), wykonują rysunki z wykorzystaniem komputera, wykonują książeczkę „Bawimy się bezpiecznie”. 	
Tydzień 23			
<p>Planowanie i realizowanie własnych pomysłów.</p>	<p>Tworzymy wspólny projekt.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Uczestniczenie w przygotowaniu i realizacji projektu. Stawianie celu, planowanie realizacji projektu; twórcze działanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmowa zainspirowana bajką do realizacji przedstawienia „Jarzębinka” (z e-zeszytu). Nauczycielka ponownie czyta bajkę. Pytania: „O co chcielibyście zapytać, a co wiąże się z treścią bajki?”, „Co waszym zdaniem było ważne i mądre w tej bajce. Dlaczego?”, „Czy jest coś, co wam się nie podoba. Dlaczego?”, „Czego moglibyśmy się nauczyć od bohaterów bajki. Dlaczego to jest ważne?”. Dzieci wyrażają swoje zdanie, argumentują, używają sformułowań: „dlatego, że..”, „dlatego, bo..”, „ponieważ”. Pytanie: „Dlaczego Jarzębince przytrafiła się zła przygoda?”. Dzieci wyciągają wnioski: nie wolno słuchać, gdy ktoś namawia do złego. Nie otwieramy drzwi nieznanemu. Dzieci wykonują ilustracje do treści bajki: nauczycielka wyklada na dywan osiem dużych kartek (np. połowa arkusza papieru). Na kartce jest cyfra i napis nawiązujący do zdarzeń w treści bajki, np. kartka: 1. „Pomoc babki Oleny”; 2. „Babka i wnuczka”; 3. „Jarzębinka i zwierzęta”; 4. „Jarzębinka i wilk” itd. Dzieci układają kartki według chronologii zdarzeń. Dobierają się w pary/grupki, losują kartonik z cyfrą, wybierają dowolne środki plastyczne, ilustrują dane zdarzenie. Kolejno opowiadają przedstawione historie, odtwarzają treść bajki. Dzieci 	<p>Zima/Scenariusz 23. Jak przygotowywać inscenizację?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 23A „Kukielka”</p> <p>23B „Teatr – różnice”</p>

		<p>przypinają prace klamerkami na tasiemce, zawieszają w przestrzeni Sali.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie na temat „Uczucia”. Nauczycielka odwołuje się do treści kolejnych zdarzeń przedstawionych na pracach dzieci. Pytania: „Jak myślicie, co czuła jarzębina, gdy ktoś połamał jej gałęzie?”, „Jak się czuła, gdy babka naprawiła szkodę?”, „Jak nazwiemy uczucia innych postaci z kolejnych zdarzeń?”. Dzieci nazywają uczucia. Pytania: „Jak można przedstawić strach/lęk/smutek, radość / zadowolenie. „Kiedy bohaterom bajki towarzyszyły takie uczucia?”. Dzieci poruszają się po Sali przy muzyce, na przerwę naśladują ruchem i mimiką emocje postaci określonej przez nauczycielkę, np. „babka szuka wnuczki”, „babka przed przeszkodą (morze). Dzieci obmyślają inne sposoby zilustrowania uczuć, wybierają dowolne środki ekspresji: plastyczne, muzyczne, słowne. Prezentują pomysły w grupie. Nauczycielka podkreśla, że to samo możemy wyrażać w różny sposób (słowem, obrazem, gestem, dźwiękiem). Każdy sposób jest inny i ciekawy. ▪ Zabawa w role. „Próba przedstawienia”. Dzieci decydują, kim (czym, np: górą, morzem) z bajki chciałyby być w inscenizacji. <p>Wybierają z wcześniej przygotowywanych akcesoriów (walizka) różne przedmioty, dobierają inne, charakteryzują się. Prezentują „rolę” w grupie, wypowiadają teksty z treści bajki. Nauczycielka zachęca do tworzenia wypowiedzi danej postaci, inaczej niż w bajce. Nauczycielka wciela się w rolę, której dzieci nie wybrały. Pokazuje emocje ruchem, głosem, aby zainspirować i zachęcić dzieci do śmiałych działań. Nauczycielka inicjuje opowieść, dzieci włączają się, pełniąc swoje role. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 23A „Kukielka”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa z wykorzystaniem tablicy „Gwiazda pytań”. Pytanie: „Co jeszcze musimy zrobić, aby inscenizacja była gotowa na wyznaczony czas?”. Dalsze planowanie działań, zaznaczenie w kalendarzu. Ustalenie odpowiedzi na pytanie „Kto?” – podjęcie zadania dla siebie w inscenizacji (dzieci mogą podejmować te same role). Dzieci piszą na komputerze swoje imiona, nauczycielka drukuje dla każdego kartkę z imieniem, dzieci zaznaczają w dowolny sposób „rolę”. Umiesz-
--	--	---

		<p>czą na tablicy, zastanawiają się, czy wszystkie role są „obsadzone”, co zrobić w przypadku brakującej roli. Dzieci z nauczycielką wyświetlają na tablicy interaktywnej obrazy, np. jarzębiny, lasu jako tło do inscenizacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inscenizacja bajki „Jarzębinka” dla młodszych dzieci w przedszkolu. Pytanie: „Co musimy zrobić, aby wystawić przedstawienie dla gości?”. Dzieci ustalają kolejność czynności. Dzielą się rolami. Przeprowadzają wywiad, ile „maluchów” przyjdzie na przedstawienie, aranżują przestrzeń Sali – liczą krzeselka, ustawiają w rzędach. Po przedstawieniu, rozmowa: dzieci wyrażają swoje odczucia – co im się podobało, co chciałyby zrobić inaczej przy prezentacji dla babć. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 23B „Teatr – różnice”. 	
Tydzień 24			
<p>Analizowanie i ocenianie postępowania postaci literackich</p>	<p>Wybieramy dobro.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Odkrywanie znaczenia wartości przyjaźni i dobroci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana bajką S. Michałkowa „Nie płacz koziołka” (z zeszytu). Nauczycielka przypina do tablicy sylwety zwierząt z bajki. Odwołuje się do wyobraźni dzieci: „Gdybyście spotkały koziołka, jakie pytania zadałybyście mu?”. „Jakie pytania zadałybyście wilkom i pozostałym zwierzętom?”. „Co było przyczyną problemu koziołka?”, „Co powiemy o zachowaniu zwierząt?”. Dzieci stawiają pytania, udzielają kolejno odpowiedzi. Oceniają postępowanie bohaterów w kategoriach „dobre”, „złe”. Interpretują przysłowie „Dobrych przyjaciół poznaje się w biedzie”. Dzieci z pomocą nauczycielki układają z liter napis „dobre”, „złe” i umieszczają przy obrazkach. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 24A „Bajki”. ▪ Praca plastyczna „Dobre postępowanie”. Nauczycielka zachęca dzieci do pozytywnego mówienia o sobie. Każde dziecko wymienia dowolną sytuację „dobrego zachowania” w przedszkolu, w domu, na ulicy, na placu zabaw”. Następnie dzieci za pomocą wybranych środków plastycznych przedstawiają swoje opowieści. Prace zanoszą do domu. Rodzice otrzymują zadanie (list nauczycielki) opracowania „laurki” dla dziecka. Dzieci przynoszą prace z laurkami do przedszkola, wspólnie oglądają, umieszczają w swoim „portfo- 	<p>Zima/Scenariusz 24. Dlaczego warto mieć przyjaciół?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 24A „Bajki” 24B „Serce” 24C „Czekolada” 24D „Dobre i złe postępowanie”</p>

		<p>lio". Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 24C „Czekolada”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawa konstrukcyjno – tematyczna osnuta na treści bajki „Nie płacz koziołku”. Nauczycielka umawia się z dziećmi, że na czas zabawy mogą zmienić aranżację sali. Dzieci zagospodarowują przestrzeń, wykorzystując stoliki, krzeselka, inne materiały: tkaniny, tekturowe rolki, itp. Tworzą „wyspę koziołka”, budują „tratwę”, przygotowują „ucznię dla przyjaciół koziołka”. Podejmują różne role i zadania. Po zabawie, dzieci rozmawiają o efektach: „Co podobało się, było miłe, przyjemne, ciekawe?”, „Co było trudne?”, „Dlaczego?”. Dzieci proponują nowe/ważne zapisy do tablicy „Nasze umowy”, regulujące zgodne współdziałanie w grupie. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 24B „Serce”. ▪ Gra z kostką. Nauczycielka organizuje zajęcia w grupie lub tworzy mniejsze zespoły. Dzieci otrzymują arkusze papieru, napisy „start”, „wyspa”, „meta”, tekturowe szablony do odrysowania stacji (kolejne pola), kolorowe kartki z zaznaczonymi piktogramem i opisem zadań – „przeszkody” (np.: „musisz czekać – trącisz kolejkę”, „podskocz pięć razy na jednej nodze”), pisaki/mazaki, duże kostki. Nakleją napisy po przeciwnej stronie arkusza, rysują drogę do wyspy za pomocą szablonów. W wybranym miejscu nakleją „przeszkody”. Dzieci same obmyślają treść przeszkód lub korzystają z propozycji nauczycielki. ▪ Tworzenie albumu „To ja –Wiem, umiem, potrafię, lubię”. Dzieci otrzymują kartki z piktogramami, np.: „litery”, „cyfry”, „lupa –zainteresowania”, „dłonie – potrafię” oraz: rozsypankę literowo –cyfrową, obrazki/wycinki z gazet (związane z przyrodą, sportem, teatrem, sprzętem elektronicznym itp.), kartki do rysowania i narzędzia pisarskie. Na dowolnie wybranych kartkach dzieci rysują lub wkleją „informacje” o sobie, np.: „te litery i cyfry znam”, „układam wyrazy”, „potrafię korzystać z komputera”, „wiem o zwierzętach”, „umiem grać w piłkę”, „potrafię zrobić wiatrak” itp. Dzieci do albumu dołączają pracę plastyczną wykonaną na poprzednich zajęciach „Jestem dobry, bo..”. W dowolny sposób łączą kartki. 	
--	--	--	--

		<p>Dzieci zabierają album do domu. Wspólnie z rodzicami wybierają swoje zdjęcie, wykonują okładkę do albumu.</p> <p>Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 24D „Dobre i złe postępowanie”.</p>	
Tydzień 25			
<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie postawy przedsięwzięcia 	<p>Oszczędzamy, bo warto.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Racjonalne gospodarowanie materiałem.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozmowa zainspirowana obrazami „Segregator odpadów – papier”, „Las” Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej obraz lasu. Na tablicy ściennej umieszcza obrazek segregatora na papier. Dzieci spontanicznie wypowiadają swoje uwagi na temat obrazków. Pytania: „Czy ktoś domyśla się, dlaczego pokazałam te dwa obrazki razem?”, „Skąd bierze się papier?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka pokazuje planszę demonstracyjną „Skąd się bierze papier”. Pytanie: „O co chcielibyście zapytać, patrząc na ten obraz?”. Dzieci stawiają pytania. Nauczycielka wspólnie z dziećmi wyjaśnia etapy powstawania papieru. Pytanie: „Co się stanie, jeśli na świecie zabraknie lasu?” Dzieci wyrażają przypuszczenia. <p>Nauczycielka recytuje wiersz F. Kobryńczuka „Las” (z e-zeszytu). Dzieci wyciągają wniosek: chronimy lasy oszczędzając papier i segregując odpady do ponownego przetworzenia (recykling).</p> <p>Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 25B „Kosmos – różnice”.</p> <p>Wywiad z P. Dyrektorem przedszkola.</p> <p>Nauczycielka zadaje dzieciom pytanie: „Skąd się wzięły kartki w kąciku plastycznym, zabawki i inne przedmioty z których korzystamy?”. Dzieci przygotowują pytania do wywiadu z dyrektorem przedszkola, np.: „Skąd biorą się pieniądze na zakupy do naszej sali?”, „Czy kartki do rysowania dużo kosztują?”, „Czy może zabraknąć pieniędzy na zakupy kartek i zabawek?”, „W jaki sposób Pani oszczędza papier?”. Dzieci otrzymują „makulaturę” (koperty z korespondencji, paski papieru z niszczarki) do wykorzystania w zabawach i pracach plastycznych. P. Dyrektor wspólnie z dziećmi rozwiązuje problem techniką „drzewka decyzyjnego”: informuje dzieci o możliwości wydania pewnej kwoty pieniędzy na zakup „albo kartek papieru, albo nowej gry”. Dzieci analizują „za i przeciw” każdego</p>	<p>Zima/Scenariusz 25. Dlaczego należy oszczędzać papier?</p> <p>Plansza demonstracyjna „Skąd się bierze papier?”</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 25A „Budujemy rakietę” 25B „Kosmos – różnice”</p>

		<p>wyboru, podejmują wspólną decyzję (większość głosów) o przedmiocie zakupu, np. będziemy oszczędniej gospodarować kartkami (możemy wykonywać prace na tekturkach z kartonów, gazetach) wybieramy grę. Dzieci przeglądają zawartość półki w „kąciku plastycznym”, sprawdzają „jak jest, zagląдают do kosza na śmieci.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy konstrukcyjno – plastyczne z wykorzystaniem gazet i makulatury. Dzieci wcześniej, z pomocą rodziców, gromadzą w sali gazety. Nauczycielka wkłada na dywan posegregowane papiery. Pytanie: „Kto ma pomysł na zabawkę z wykorzystaniem papieru?”. Propozycje nauczyciela: 1).Dzieci z gazet wykonują rulony, skleją za pomocą taśmy. Z wykonanych „rurek” tworzą figury, np. kształty kwadratów, łączą je w dowolne kompozycje, np. szkielet sześcianu. We wnętrzu figur zawieszają papierowe składanki: „statki”, „samoloty”, „kwiaty”. Figury jednowymiarowe zawieszają na przeciągniętych tasiemkach pod sufitem. 2). Dzieci najpierw „zgniatają” płaszczyzny gazet wzdłuż, następnie „skręcają”, by były zwarte, skleją taśmą końce; inne gazety składają w „harmonijkę”, formują kształty, np. zwierząt, postaci. Organizują wystawę dla rodziców. Pytanie: „Co zrobimy z wytworami po likwidacji wystawy?” (gromadzimy makulaturę, odnosimy do punktu skupu.). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 25A „Budujemy raketę”. ▪ Zabawy ruchowe z wykorzystaniem gazet. Na podłodze rozłożone są gazety. Nauczycielka snuje opowieść o pogodzie. Dzieci wykonują biegi –„omiń kałuże”, podskoki- „krople deszczu”, przeskoki – „przeskocz kałużę”, siad skrzyżny - skłony boczne - „płyniemy łódką”, stanie na jednej nodze „powódź”, wywołują wiatr” potrząsając gazetami, wykonują rzuty i chwytty – zgniatają gazetę w „kulki śniegu”. Dzieci po skończonej zabawie przygotowują masę papierową: gazety (zwykłe, czarno-białe) rwą na kawałki i umieszczają w dużym naczyniu, najlepiej w kubie lub miednicy z wodą. Nauczycielka na drugi dzień dodaje 1/2 paczki kleju do tapet i 1 kg mąki. Jeśli masa nie jest gęsta dodaje więcej mąki. Z przygotowanej masy dzieci formują różnorodne prace. Po skończeniu, praca musi schnąć. Potem dzieci malują wytwory. 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycinanie figur geometrycznych. Nauczycielka przedstawia dzieciom prośbę pani z grupy „maluszków”: „Potrzebna jest jak największa ilość wyciętych z kolorowego papieru figur geometrycznych, ale papieru jest mało”. Wykłada na stoliki kartki i dużą ilość tekturowych szablonów (lub elementy mozaiki geometrycznej, wielkość figur taka sama). Pytanie: „Czy wiemy jak to zrobić?” Dzieci dzielą się pomysłami. Najpierw układają szablony na kartce, przeliczają, ile się zmieści, porównują, komu więcej/mniej, dlaczego? Potem nauczycielka wskazuje najlepszy sposób zagospodarowania kartki. Dzieci układają, ponownie przeliczają, wyciągają wnioski: więcej się zmieści, jeśli dobrze ułożymy; obrysowujemy figurę obok figury, robimy jak najmniejsze odstępy. Wycięte figury dzieci segregują do kopert, zanoszą do grupy „maluchów”.	
--	--	---	--

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Budzenie zainteresowań technicznych.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : przedmioty ukazujące postęp techniczny, np.: pióro gęsie, pióro do pisania, maszyna do pisania, komputer; koperta, telefon stacjonarny / komórkowy; miotła/odkurzacz; świeczka/żarówka, różne zegary, pieniądze/karta bankomat., nóż, tarka do jarzyn, mikser., zdjęcie rentgenowskie,
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt wiersz K. Gruszczyńskiego „Wynalazca”, plansza demonstracyjna „Postęp techniczny”, aplikacja interaktywna „Zaczarowane sprzęty”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Człowiek tworzy wynalazki, aby ułatwić życie, oszczędzać czas i energię. „Potrzeba jest matką wynalazku”.
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mogą się spierać, mieć różne skojarzenia i w różny sposób kojarzyć rysunki przedmiotów. Warto odwoływać się do zdania i argumentacji innych dzieci.

Zima/Scenariusz 14.**Dlaczego człowiek tworzy wynalazki?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka recytuje wiersz K. Gruszczyńskiego „Wynalazca”.
- Pytania: Co to są wynalazki? Jakie znacie wynalazki? Dlaczego człowiek wymyśla wynalazki?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wykłada na dywan obrazki. Dzieci oglądają, nazywają, wypowiadają się spontanicznie na temat wyglądu i przeznaczenia.
- Pytanie: Czy te obrazki możemy jakoś posegregować? Nauczycielka wykłada na stoliki arkusze papieru, klej i kartki do rysowania. Dzieci segregują i nakleją obrazki zgodnie z własnym uznaniem. Nauczycielka zachęca do argumentowania wyborów, np.: „to do tego pasuje, bo...”. Na wolnych kartkach dzieci rysują inne przedmioty, których ich zdaniem brakuje, a pasują do umieszczonych na kartce.
- Pytanie: Kto wie, jak ułożyć obrazki z przedmiotami, aby można użyć określenia „najpierw”, „potem” ? Dzieci przy pomocy nauczycielki wyjaśniają, nakleją obrazki w kolejności pojawiania się w wyniku postępu technicznego.
- Wypowiedzi dzieci zainspirowane planszą demonstracyjną „Postęp techniczny”. Dzieci swobodnie wypowiadają się, wymieniają uwagi na temat wyglądu środków transportu, maszyn ułatwiających pracę człowieka dawniej i dziś, dzielą się swoją wiedzą.
- Pytania: Dlaczego przedmioty są ciągle unowocześniane? Czy wiecie, że niektóre, choć pomagają, to też szkodzą? Dzieci dzielą się swoją wiedzą na ten temat. Nauczycielka uzupełnia wypowiedzi dzieci, np. zły wpływ spalin z pojazdów, nadmierne zużycie prądu w gospodarstwie domowym. Naukowcy opracowują modele coraz bardziej energooszczędne.
- Nauczycielka recytuje ostatnią zwrotkę wiersza:

*„Świat nie stoi w miejscu,
lecz ciągle się zmienia.
Dość jest jeszcze rzeczy
do wynalezienia...”*

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Zaczarowane sprzęty”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Wyjaśnianie związków przyczynowo-skutkowych.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: Sala, ogród, kuchnia przedszkolna
 MATERIAŁY : Lupy, słoiki, szklanki z wodą, plastikowe butelki, sól,
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Tablica interaktywna: zdjęcia „Płatki śniegu”, aplikacja interaktywna „Śniegowe gwiazdki”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Jeśli wiemy jakie coś jest, możemy przewidywać, co się stanie, gdy...”
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mają wiele własnej wiedzy. Pozwalajmy im mówić i wyprzedzać fakty.

Zima/Scenariusz 15. Jak powstaje śnieg i lód?

INSPIRACJA:

- Nauczycielka zadaje zagadkę: Co to za woda, twarda jak kamień, można na łyżwach ślizgać się na niej? Pytania: Z czym kojarzy wam się lód? Jak z wody zrobić lód? Czy lód może zamienić się w wodę? Czy śnieg to też lód? Dzieci dzielą się swoją wiedzą.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Zabawy badawcze: Dzieci na dworze obserwują śnieg, próbują dostrzec kształt małych płatków przy pomocy lupy. Obserwują, co ze śniegiem dzieje się na dłoni. Przynoszą do sali ulepione kulki śniegu. Pytanie: Jak myślicie, co się z nimi stanie?. Dzieci umieszczają kulki na kaloryferze i z dala od niego. Pytanie: Kiedy topnienie będzie szybsze? Obserwują, po czasie wyciągają wnioski: z dwóch kulek tej samej wielkości topi się szybciej ta, której dostarczono więcej ciepła.
- Dzieci oglądają bryłki lodu, określają cechy zewnętrzne. Nauczycielka bierze młotek i zadaje pytanie: Co się stanie, jeśli uderzymy nim w lód? Dzieci uderzają młotkiem w lód, opisują zmiany. Nauczycielka zadaje pytanie: Jaki jest lód? Co może się stać, jeśli będziemy ślizgać się na stawach?”
- Dzieci sprawdzają dotykiem temperaturę wody w słoikach i temperaturę słoika. Nauczycielka wrzuca do wody kawałki lodu. Dzieci obserwują, po chwili sprawdzają ponownie temperaturę wody i słoika. Pytania: Co się stało? Dlaczego tak się stało? (lód pobrał ciepło od wody – roztopił się, woda oziębiła się, pod wpływem temperatury lodu). Pytanie: Do czego w życiu wykorzystujemy tę właściwość? (np. do napojów latem).
- Dzieci wlewają wodę do plastikowych butelek. Część butelek jest wypełniona w całości, w części jest mniej wody. Dzieci umieszczają butelki w zamrażarce (kuchni przedszkolnej) lub za oknem, (jeśli mróz na dworze). Po czasie wyciągają wnioski (woda zamarzając powiększa objętość). Pytanie: Co stanie się z rurami, w których płynie woda, jeśli nie będą zabezpieczone przed mrozem?
- Dzieci napełniają szklanki z wodą. Do kilku wsypują sól i oznaczają szklankę naklejką. Szklanki umieszczają w kuchennej zamrażarce. Woda z solą wolniej zamarza. Pytanie: Do czego ludzie wykorzystują ten fakt? (posypywanie nawierzchni chodników i jezdni dla bezpieczeństwa).
- Rundka: Czego dowiedzieliśmy się o lodzie i śniegu: Jaki jest śnieg? Jaki jest lód? „W czym są podobne, w czym różne? Dzieci używają określeń: „wiem, że..”, „dowiedziałem się, że...”. Nauczycielka kieruje rozmowę na podsumowanie zdobytych w doświadczeniach wiadomości.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Śniegowe gwiazdki”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 Cel: Dobieranie i organizowanie niezbędnych działań zgodnie z celem i potrzebami.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Wycinki z gazet i reklam, np.: pojazdy, sprzęt turystyczny, odzież, obuwie, parasole słoneczne, okulary, preparaty przeciwsłoneczne i przeciw ugryzieniom owadów, kamera, aparat, apteczka, telefon, naczynia, żywność, karty płatnicze, pieniądze, butelki z wodą, kalendarz, notatnik, lornetka, magnetofon; kartki, kredki, arkusz papieru, klej.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD (dowolny podkład muzyczny), aplikacja interaktywna „Robimy bałwana”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Wyprawa wymaga starannego przygotowania się”.
 PAMIĘTAJMY: Przy ustalaniu kolejności zdarzeń trzeba wybrać pojedyncze obrazki i nakleić je w ciągu, według następstw, np.: decyzja o wyprawie, środki finansowe, środek lokomocji, bagaż, pobyt..

Zima/Scenariusz 16.**Jak organizować działania, aby osiągnąć cel?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej obrazy kilku wysp. Pytania: Co to jest wyspa? Co możemy powiedzieć o pogodzie przedstawionej na obrazach wysp? Czy można tam ulepić bałwana?
- Gdybyśmy chcieli odwiedzić takie miejsce, co musielibyśmy zrobić? Dzieci wypowiadają swoje uwagi.
- Nauczycielka odwołuje się do wyobraźni dzieci, zaprasza do zabawy w „Podróż na wyspę”.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka umieszcza na dywanie duży arkusz papieru z napisem „Podróż na wyspę”, na stolikach rozkłada obrazki, kartki, kredki, pisaki.
- Dzieci wybierają obrazki, zastanawiają się, jakimi środkami lokomocji najłatwiej dostać się na wyspę, co jest niezbędne, aby skorzystać ze środka lokomocji, rysują przedmioty, które ich zdaniem są konieczne w wyprawie.
- Układanie obrazków na planszy, segregowanie, np. pojazdy, odzież, przedmioty do zwiedzania; uzasadnianie potrzeby wykorzystania danych rzeczy. Ustalanie kolejności czynności i zdarzeń, np.: „przygotowanie”, „podróż”, „pobyt”, „powrót”, „prezentacja wrażeń”. Nauczycielka jest uczestnikiem zabawy, uzupełnia ważne informacje (zabezpieczenie w środki finansowe na początku podróży, apteczkę, środki ochrony skóry).
- Zabawa ruchowa „Tragarz” – na głowie przedmiot, np.: książka, klocek. Dzieci ostrożnie poruszają się przy muzyce, na przerwę – próba wykonania ruchu nogą (przekraczanie przeszkód).
- Rozmowa w kręgu. Pytanie: Czego moglibyśmy się dowiedzieć, gdybyśmy pojechali na wyspę?.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Robimy bałwana”.

 Poziom kształcenia 5-latki
🕒 CEL: Rozumienie potrzeby ochrony przyrody.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📄 MATERIAŁY : Arkusze papieru, kartki z pytaniami, kartki i przybory do rysowania, nożyczki, obrazki zwierząt z czasopism.
🔧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Tablica interaktywna, plansza demonstracyjna „Paśnik”, obrazek do globalnego czytania, aplikacja interaktywna „Zwierzęta zimą”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Pomoc człowieka zwierzętom w zimie chroni zwierzęta i las”.
📖 PAMIĘTAJMY: Warto dzieciom uświadomić, że stan niewiedzy – brak odpowiedzi na zadane pytania, jest początkiem poszukiwania.

Zima/Scenariusz 17.**Co robią zwierzęta leśne zimą?****INSPIRACJA:**

- Dzieci oglądają film na tablicy interaktywnej „Sarny i jelenie zimą”. Pytania: Jak myślicie, czym żywią się zwierzęta leśne zimą? Jak zdobywają pożywienie?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka rozwiesza arkusz papieru podzielony na trzy kolumny. Nad kolumnami jest napis „Zwierzęta leśne zimą”. W każdej kolumnie u góry nauczycielka przykleja kolejno napisy: Co wiemy? Czego chcemy się dowiedzieć? W jaki sposób się dowiemy o zwierzętach leśnych zimą? Dzieci formułują wypowiedzi, nauczycielka zapisuje na arkuszu, pomaga formułować pytania, sugeruje rozwiązania (np. poszukamy w encyklopedii, zapytamy dorosłych).
- Nauczycielka zapowiada wizytę gościa:

*„Jest stróżem lasu,
zwierząt przyjacielem,
z przyrodą związanych
tajemnic zna wiele.”*

- Rozmowa z Panem leśniczym. Dzieci zadają pytania dotyczące sposobu odżywiania się zwierząt w zimie: Co zwierzęta jedzą? Czy wszystkie jedzą to samo? Czy potrzebują pomocy? Czy każdy może karmić zwierzęta w lesie? Czy zwierzęta chorują? Czy jest im zimno? Oglądają na planszy demonstracyjnej paśnik, na tablicy interaktywnej zdjęcia drzew (ogryziona kora przez zwierzęta). Leśniczy wyjaśnia, skąd się biorą paśniki, kto się nimi zajmuje, dlaczego kora drzew jest ogryziona.
- Dzieci rysują, wycinają z gazet obrazki zwierząt, karmy zimowej dla tych zwierząt. Nakleją prace na arkuszu z pytaniami. Dyktują nauczycielce informacje do uzupełnienia w rubryce „Co wiemy” (nauczycielka oddziela linią stan wiedzy na początku i po rozmowie z leśnikiem). Dzieci odczytują napis z obrazka do globalnego czytania „sarna”.
- Rundka podsumowująca – Dzieci siedzą w kole, wypowiadają się kolejno, kończąc zdanie: „Dowiedziałem się, że ...”, „Wiem, że ...”.
- Prezentacja pracy na tablicy dla rodziców.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Zwierzęta zimą”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Szacowanie „na oko”. Przeliczanie, porównywanie liczebności przedmiotów.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Miski: guzików, fasoli Jaś, orzechów laskowych, kasztanów- w ilości, aby każde dziecko mogło wziąć garść, maty dla każdego dziecka do układania przedmiotów. Trzy wiaderka, kubek,
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD (dowolny podkład muzyczny), tablica interaktywna.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Warto pomyśleć, zanim coś zdecydujemy. Żeby wiedzieć ile jest, trzeba np. policzyć”.
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mogą się mylić. Ważne, by dzieci doświadczały i rozumiały, że szacowanie to określanie w przybliżeniu wielkości lub ilości czegoś.

Zima/Scenariusz 18.**Dlaczego warto umieć liczyć?****INSPIRACJA:**

→ Nauczycielka opowiada historyjkę: *Mały Jaś rzadko jadał słodycze. Pewnego dnia zapytał taty, czy może dostać cukierków. Tata powiedział: tak, są na stole, weź sobie garść. Jaś podbiegł do stołu, popatrzył na cukierki i zastanowił się. Wrócił do taty i powiedział: proszę, daj mi ty garść cukierków.*

→ Pytania: Dlaczego Jaś sam nie wziął cukierków? O czym wiedział?

Dzieci snują domysły. Nauczycielka akceptuje każdą wypowiedź. Jeśli dzieci nie odgadną, pyta – co to jest garść? Dzieci pokazują, nauczycielka pokazuje swoją garść, zastanawia się, jaką garść mógł mieć tata. Ponownie stawia pytania: Dlaczego Jaś sam nie wziął cukierków? Co wiedział na pewno?

Jeśli dzieci nie znajdą odpowiedzi – nauczycielka nie podpowiada.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Zabawa ruchowa przy muzyce: na przerwę dzieci dobierają się parami i porównują wzajemnie wielkość dłoni przez przykładanie. Na kolejną przerwę – zmieniają pary. Nauczycielka jest uczestnikiem zabawy.

→ Doświadczenie: Czy garść przedmiotów to zawsze tyle samo?.

Polecenia: Każde dziecko bierze garść przedmiotów jednego rodzaju, układa na macie, przelicza. Potem bierze garść innych przedmiotów, układa na macie i przelicza. Porównuje – jak jest? Czy tyle samo? Dzieci mogą porównywać ilość zebranych w swoją garść przedmiotów z ilością u kolegi. Nauczycielka dokłada swoją garść przedmiotów dzieciom, które sprawniej radzą sobie z liczeniem.

→ Segregowanie przedmiotów do pojemników.

→ Doświadczenie. Nauczycielka wysypuje z worka kasztany. Stawia kubek. Pytanie: Czy wszystkie kasztany zmieszczą się do tego kubka? Wystawia wiaderko (jest wystarczająco duże, ale za małe, by pomieścić kasztany). Zadaje podobne pytanie. Tym razem dzieci sprawdzają. Nauczycielka wystawia dwa kolejne wiaderka. Pytanie: W którym wiaderku będzie kasztanów „po brzegi”? Dzieci wypowiadają przypuszczenia, potem sprawdzają.

→ Rozmowa w grupie. Pytania: Jak to jest, kiedy robimy zakupy? Czy kupujemy na garści i wiaderka? A jeśli tak, to co robi sprzedawca, lub sami w markecie?.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Dzieci oglądają w Internecie obrazki wag dawniej i dziś (wagi szalkowe, elektroniczne).

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Dostrzeganie różnic między własnym punktem widzenia, a punktem widzenia innych. Obdarzanie uwagą innych.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : „Przykrywki” z kartonów różnej wielkości i kształtów, kartonowe plansze (różnej wielkości i kształtów), kolorowe kartki, kredki, pisaki, nożyczki, klej, plastelina, makulatura, gazetki reklamowe, obrazy wnętrza pokoju.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Projektowanie wymarzonego pokoju”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Aby wykonać wspólną pracę, trzeba słuchać i porozumiewać się”.
 PAMIĘTAJMY: Wspólne projektowanie jest okazją do uzgadniania stanowisk, argumentowania, używania określeń służących do wyrażania relacji przestrzennych. Dzieci powinny mieć okazję do kontynuowania prac, zgodnie z potrzebami.

Zima/Scenariusz 19.**Jak określamy miejsca w przestrzeni?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka zadaje zagadki związane z wyglądem/wyposażeniem pomieszczenia (stół, krzesło, podłoga, lustro, szafa, obrus, półka, telewizor, okno). Dzieci odgadują nazwy rzeczy.
- Pytania: Z czym kojarzą wam się te wszystkie rzeczy? Gdzie wszystkie razem możemy zobaczyć?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyświetla kilka obrazków/fotografii przedstawiających wnętrze pokoju. Dzieci opisują wygląd, używają określeń związanych z usytuowaniem przedmiotów w przestrzeni, np.: „na półce stoi lampa”, „pod łóżkiem jest szuflada”. Pytanie: Czym różniły się wnętrza, a w czym były podobne?
- Nauczycielka wykłada materiały (według wykazu w scenariuszu). Proponuje dzieciom zaprojektowanie wnętrza pokoju tak, aby się „wygodnie mieszkało”.
- Dzieci dobierają się w pary lub grupki. Wykonują prace przestrzenne lub nakleją na planszach rysowane, wycinane obrazki. Projektują wnętrza pokoju na tablicy interaktywnej.
- Dzieci zapraszają rodziców do oglądania prac.
- Rozmowa w kręgu: Dzieci wyrażają swoje odczucia ze wspólnej pracy: „Cieszę się, że...”, „Podobało mi się..”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Projektowanie wymarzonego pokoju”.

 Poziom kształcenia 5-latki
☉ CEL: Umiejętność uważnego słuchania i wypowiadania racji, organizowania wspólnej zabawy.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📁 MATERIAŁY : Pudło z akcesoriami do twórczego wykorzystania w zabawie (np. zabawki, przedmioty gospodarstwa domowego, części garderoby).
🔗 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt opowiadanie J. Huterska-Górecka „Pewnego dnia, w przedszkolu”, tablica interaktywna, płyta CD z „Jestem chwat”, pacynka Sowa, aplikacja interaktywna „W sklepie z zabawkami”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Życie w grupie wymaga porozumienia i zgody. Wzajemne słuchanie się pomaga rozumieć innych
📖 PAMIĘTAJMY: Dialog, to dążenie do rozumienia dla porozumienia. Uczenie dialogu wymaga czasu i odpowiedniego klimatu na co dzień w grupie. Ważne są wspólne dyskusje o problemach i zawieranie umów. Warto zorganizować wystawę z fotografii „Zgodne zabawy w grupie”.

Zima/Scenariusz 20.**Dlaczego warto porozumiewać się z innymi?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej obrazy „Kłótnia dzieci”. Pytanie: Co to jest konflikt? Dzieci wypowiadają określenia, nauczycielka poszerza zasób określeń (np. niezgoda, spór, zatarg, walka, różnica poglądów).
- Nauczycielka zachęca dzieci do wysłuchania opowiadania „Nie dam, bo moje”. Wykorzystuje pacynkę Sowę: „Sowa prosi dzieci, aby pomyślały i odpowiedziały na pytanie: Kto miał rację?”

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Zabawa ruchowa przy piosence „Jestem chwat”. Na przerwę w muzyce dzieci dobierają się parami i pokazują gestem i mimiką „kłótnię”, a potem „zgodę”.
- „Rundka”- Dzieci siedzą w kole. Nauczycielka informuje, że będą kolejno wypowiadać swoje zdanie o konflikcie dzieci z opowiadania. Sowa prosi, aby dzieci używały zwrotów: „moim zdaniem”, „ja myślę, że..” i uważnie słuchały innych. Dzieci wypowiadają się. Po wyczerpaniu sądów, Sowa zadaje pytania: Czy zawsze musimy dzielić się zabawkami? Jak czuł się chłopiec? Jak czuły się dzieci? Co dobrego zaproponowała dzieciom koleżanka? Nauczycielka jest uczestnikiem rozmowy i wypowiada swoje zdanie o sytuacji: „Mamy prawo nie dzielić się swoją zabawką, ale wtedy bawimy się sami. Zamiast obrażać się i kłócić, lepiej poszukać pomysłu na wspólną zabawę”.
- Nauczycielka wnosi do sali pudło z różnymi (nowymi dla dzieci) akcesoriami i zabawkami. Zadaje dzieciom pytanie: Ko ma pomysł na wspólną zabawę? Dzieci organizują zabawę. Nauczycielka fotografuje dzieci w zabawie.
- „Rundka” – Dzieci odpowiadają na pytanie Sowy: Co dziś w zabawach i zachowaniu kolegów najbardziej wam się podobało?

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „W sklepie zabawkami”.

 Poziom kształcenia 5-latki
<p>🕒 CEL: Poznawanie zależności, uczenie się stawiania pytań problemowych.</p>
<p>📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala, górką do zjazdu na sankach</p>
<p>📚 MATERIAŁY : Sanki, plastikowe ślizgacze, kredki, stoper, „Księga pytań”.</p>
<p>🛠️ NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Plansza demonstracyjna „Zabawy dzieci na śniegu”, zeszyt ćwiczeń 21A „Pagórkowy zjazd”, tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Poszukiwany artykuł”</p>
<p>🦉 MĄDROŚĆ SOWY: „Dociekanie i sprawdzanie wzbogaca naszą wiedzę. Stawianie pytań zachęca do poszukiwań prawdy i weryfikacji wcześniejszej wiedzy”.</p>
<p>📖 PAMIĘTAJMY: Najważniejsze jest stawianie pytań i poszukiwanie odpowiedzi. Warto powtarzać doświadczenie. Prędkość zjazdów zależy od wielu czynników. W rundce wypowiadają się chętne dzieci.</p>

Zima/Scenariusz 21.
Czego uczy się stawiając pytania?

INSPIRACJA:

- Nauczycielka przedstawia planszę demonstracyjną „Zabawy dzieci na śniegu”.
Pytania: Na czym można zjeżdżać z góry? Czy prędkość zjazdu z góry od czegoś zależy? Kiedy zjazd na sankach jest szybszy, kiedy zjeżdża się prędzej?
- Oglądanie sprzętu do zjeżdżania sanki, plastikowe ślizgacze. Wodzenie palcem po powierzchni, porównywanie podłoża i ustalanie, które bardziej śliskie/gładkie i czy może to mieć znaczenie dla prędkości zjazdu.
- Porównywanie – „Kto jest cięższy – Pani czy dzieci?”. Próby podnoszenia osób.
- Nauczycielka daje dzieciom kartki z zeszytu ćwiczeń. Pytanie: Jak myślicie, w której sytuacji zjedzie się szybciej? Dzieci zaznaczają swoje przypuszczenia naklejką w odpowiedniej rubryce: „auto” – szybciej, „ślimak” - wolniej.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Zabawy badawcze: Zjazdy z góry w kolejności zaznaczonej na karcie zeszytu ćwiczeń. Mierzenie czasu stoperem, komentowanie, notowanie przez nauczycielkę stwierdzeń dzieci oraz wątpliwości i pytań.
- Rozmowa z wykorzystaniem notatek sporządzonych na kartach z zeszytu ćwiczeń: Dzieci analizują swoje przypuszczenia, nanoszą nowe informacje zgodnie z doświadczeniem, komentują różnice w postrzeganiu. Nauczycielka odczytuje zapisy z wypowiedzi dzieci w czasie zabawy na górze (pytania, uwagi). Wyciąganie wniosków, ustalanie zależności. Pytanie: Czy chcemy się jeszcze czegoś dowiedzieć? Zanotowanie pytań dzieci w „Księdze pytań”.
- Rundka: Dzieci wypowiadają się kończąc zdania: „Dziś dowiedziałem się, że..”, „Zaciekawiło mnie..”, „Zastanowiło mnie...”.
- Prowokowanie do dalszych zabaw badawczych: Pytania: A gdyby górką była jeszcze większa? A gdyby było bardzo mało śniegu? A gdyby śnieg był bardziej mokry?

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Poszukiwany artykuł”.

CEL: Dokonywanie właściwych wyborów zachowań.
MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
MATERIAŁY : Wycinki z gazet związane z zagrożeniem dla życia i zdrowia dzieci, kartki, pisaki, duży arkusz papieru, napis „niebezpieczeństwo”.
NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD z nagraniem odgłosów: sygnał syreny karetki pogotowia, odgłos hamowania samochodu, tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Zabawy na śniegu”.
MĄDROŚĆ SOWY: „Niebezpieczeństwa możemy uniknąć, jeśli pamiętamy o przestrożach”.
PAMIĘTAJMY. Dzieci mają prawo do własnych skojarzeń ze słowem „niebezpieczeństwo”. Należy przyjąć wszystkie wybory. Nie wymuszać argumentacji.

Zima/Scenariusz 22.**Jak dbać o bezpieczeństwo własne i innych?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka włącza nagranie z płyty. Dzieci określają źródło słyszanego dźwięku. Pytania: Z czym wam się kojarzą te odgłosy? Co to jest „Niebezpieczeństwo”?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyklada na stoliki obrazki wycięte z gazet oraz kartki, pisaki. Na podłodze rozkłada arkusz papieru z napisem „Niebezpieczeństwo”. Dzieci wynajdują wśród obrazków te, które kojarzą im się z niebezpieczeństwem lub rysują, i układają na papierze dowolnie. Nauczycielka w trakcie pracy dzieci pomaga segregować: np. „w domu”, „na ulicy”, „na placu zabaw”; zachęca dzieci do wypowiedzi – „dlaczego tak myślą”. Nauczycielka wynajduje inne obrazki, których dzieci nie powiązały z niebezpieczeństwem, np.: lekarstwo, zapałki, „tajemniczy mężczyzna”, i zadaje pytanie: Jakie niebezpieczeństwo dostrzegacie w sytuacji zetknięcia się z tym? Nauczycielka wyjaśnia w razie potrzeby, zadając dodatkowe pytania, np.: Co się może stać, jeśli pod nieobecność rodziców otworzymy obcemu drzwi? Czy można brać od nieznajomych słodycze lub z nimi iść, gdy wołają? Czym grozi samodzielne zażywanie leków?
- Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej film „Niebezpieczne zabawy dzieci”. Zadaje pytanie: Co o tym myślicie? Dzieci wypowiadają własne zdania, próbują określać konsekwencje złych zachowań.
- „Rundka” podsumowująca. Dzieci kolejno wypowiadają zdanie: „Będę pamiętać, że...” Nauczycielka kończy wypowiedzi dzieci stwierdzeniem: „Pamiętajmy, kto unika niebezpiecznych sytuacji, chroni zdrowie i życie”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Zabawy na śniegu”.

 Poziom kształcenia 5-latki
🎯 CEL: Stawianie celu, planowanie realizacji pomysłu; twórcze działanie.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📚 MATERIAŁY : Walizka – w niej: emblemat maski teatralnej, tekst bajki J. Tajca „Jarzębinka”, kartonik z napisem „inscenizacja”, szary i kolorowe arkusze papieru, tkaniny, krepina, gazety, farby, kalendarz, arkusz „Gwiazda pytań”.
🛠️ NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Aplikacje interaktywne „Rozpoznajemy lalki”, „W teatrze”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Skuteczne działanie wymaga wyobraźni i planowania”.
📖 PAMIĘTAJMY: Czas i przebieg zajęcia zależny jest od zainteresowania i zaangażowania dzieci. Zajęcie można podzielić na części realizowane w ciągu całego dnia lub dwóch dni. Najważniejsze, aby dzieci uczyły się rozumieć, że przedsięwzięcia wymagają namysłu, czasu, kolejności działań.

Zima/Scenariusz 23.**Jak przygotować inscenizację****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wnosi do sali walizkę. Dzieci otwierają, wyjmują zawartość, zadają spontaniczne pytania. Nauczycielka odczytuje napis. Pytania: Co to jest inscenizacja? (przedstawienie), Co jest potrzebne, aby odbyło się przedstawienie? Czy w walizce jest coś przydatnego do zorganizowania przedstawienia? Nauczycielka kieruje uwagę dzieci na kartkę z treścią bajki. Informuje, że zbliża się Dzień Babci i Dziadka i możemy mieć pomysł na prezent dla nich.
- Nauczycielka zwraca się do dzieci: „Posłuchajcie bajki. Wyobraźcie sobie jak mogły wyglądać postaci, jak mogły wyglądać miejsca, w których coś się działo?”

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyklada na dywan arkusz papieru z narysowanymi liniami (w kształcie pięcioramiennej gwiazdy), na środku przykleja napis „bajka” i piktogram maski teatralnej. Mówi: mamy cel, chcemy wystawić inscenizację bajki dla babć – „Jak to zrobić po kolei? Co musimy wiedzieć? Dzieci wypowiadają własne zdania. Następnie nauczycielka pokazuje kolejne pytania i wyjaśnia, że pomogą one zaplanować i przygotować przedstawienie. Odczytuje je kolejno, omawia z dziećmi, np. „Kto?” –(co?) występuje w bajce, i kto i za co będzie odpowiedzialny? „Gdzie?” - miejsca akcji; miejsce inscenizacji. „Jak?” – sposób w jaki będzie realizowana inscenizacja. „Kiedy?” - termin kolejnych prac, termin prezentacji. Nauczycielka dodaje piktogramy obrazujące pytania i podkreśla napis „Kiedy?”.
- Dzieci wspólnie z nauczycielką odnajdują w kalendarzu aktualną datę. Nauczycielka zaznacza proponowaną datę prezentacji inscenizacji. Dzieci przeliczają ilość pozostałych dni.
- Nauczycielka zaprasza dzieci do warsztatów: „Dziś projektujemy – jak mogą wyglądać...” Proponuje obmyślenie charakterystyki dla postaci występujących w bajce oraz elementów scenografii. Dzieci decydują o wyborze materiałów, pracują samodzielnie lub w zespołach.
- Wspólne oglądanie wytworów. Umieszczenie „projektów” w walizce, do późniejszego wykorzystania w pracach nad inscenizacją.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacje interaktywne „Rozpoznajemy lalki”, „W teatrze”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Odkrywanie znaczenia wartości przyjaźni i dobroci.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Samoprzylepne kształty „serc” w kilku kolorach, kartki z piktogramami obrazujące przyjaźń, np.: obejmowanie się, podanie rąk, grupa razem trzyma się za ramiona itp., napisy „razem”, „praca”, „zabawa”, „pomoc”, kartki, kredki, pisaki, fragmenty wierszy: A. Frączek „Mój przyjaciel” i M. Buczkówny „Koledzy”.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Plansza demonstracyjna „W przedszkolu”, aplikacja interaktywna „Order dla przyjaciela”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie”.
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mogą mieć trudności z przedstawieniem za pomocą dramy. Należy chwalić każdą inicjatywę, podsuwać pomysły, np. „pocieszenie kolegi”, „mówienie miłych słów”, „prowadzenie za rękę między przeszkodami”, „dzielenie się zabawką”, „używanie słów grzecznościowych”.

Zima/Scenariusz 24.

Dlaczego warto mieć przyjaciół

INSPIRACJA:

- Nauczycielka recytuje fragment wierszy: A. Frączek „Mój przyjaciel” i M. Buczkówny „Koledzy”

*„Kiedy się spotkamy w parku,
To podzieli się koparką
I pożyczy mi łopatkę
Lub wiaderko w żółtą kratkę”.*

*„Zrobiliśmy wyścigi,
kto szybciej z nas biega.
Upadłem, stłukłem kolano.
Gdy inni biegli, on stanął.
Pomógł mi wstać...”.*

- Pytania: Jak nazwiemy kogoś, kto tak postępuje, jak opisane w wierszykach? (kolega, przyjaciel). Co to jest przyjaźń? Po co jest przyjaźń? Jakie określenia/słowa, kojarzą wam się z przyjaźnią? Dzieci definiują pojęcie. Podają przykłady do słów kojarzących się z przyjaźnią, np.: „pomoc”, „razem”, „życzliwość”, „zgoda”, „serdeczność”.

- Pytanie: Jak możemy przedstawić „przyjaźń”?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Zabawa dramowa: Dzieci otrzymują samoprzylepne serduszka. Nakleją na ubrania, dobierają się w grupki według kolorów serduszek. Uzgadniają między sobą sposób przedstawienia „przyjaźni”. Prezentują pomysły. Nauczycielka jest uczestnikiem zabawy, na końcu proponuje własny pomysł, np. wybiera jedno dziecko i umawia się z nim, że będzie udawało „smutek”: okazuje zainteresowanie „smutnym dzieckiem”, głaszcze, zachęca do rozmowy, wspólnego oglądania książki, wyjścia na spacer, dzieli się ciastkiem (na połowę), itp.
- Rysowanie. Nauczycielka wyklada na dywan piktogramy obrazujące przyjaźń, kartoniki z wyrazami: „razem”, „praca”, „zabawa”, „pomoc”. Dzieci oglądają, wybierają dowolny piktogram lub wyraz (lub samodzielnie rysują według własnego pomysłu). Piktogramy/ wyrazy i nakleją na kartkę. Tworzą obrazek ilustrujący dane pojęcie.
- Prezentowanie prac: Dzieci dobierają się w grupki. Siadają w dowolnie wybranym miejscu. Ustalają kolejność prezentowania swoich prac w grupce np. przez „wyliczankę”. Wzajemnie, uważnie słuchają wypowiedzi.
- Zabawa przy śpiewie piosenki ludowej „Nie chcę cię znać”. Dzieci w parach ilustrują ruchem treść piosenki, przy powtórzeniach – zmiana par.
- Rundka: Dzieci kończą zdanie dobierając określenia: „Kiedy jest przyjaźń, to jest...” (wesoło, miło, ciekawie, dobrze, bezpiecznie). „Kiedy nie ma przyjaźni, to jest...” (smutno, źle, tęskno, samotnie, nudno).

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Order dla przyjaciela”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Racjonalne gospodarowanie materiałem.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Kartony, duże plakaty, materiały biurowe, taśma klejąca malarska, nożyczki, kolorowy papier, rysunek siatki walca i stożka, duże i małe szablonu siatek do obrysowania na kartce, koła „hula-hop”, duże szablonu figur geometrycznych,
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt wiersz N. Usenko „Miś i księżyc”, obrazek do globalnego czytania „rakieta”, aplikacja interaktywna „Tworzymy raketę”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Najpierw trzeba pomyśleć, potem wykonać”.
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mogą mieć trudności z wykonaniem zadania. Trzeba pomagać poprzez zadawanie pytań i odwoływanie się do wyobraźni, np. „czy to będzie pasowało?”, „jak można inaczej?”, skierowanie uwagi na średnicę koła, szerokość prostokąta, pozwalanie na błędy – analizowanie.

Zima/Scenariusz 25.**Dlaczego trzeba oszczędzać papier?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka recytuje wiersz N. Usenko „Miś i księżyc”. Pytania: Czy na księżyc można polecieć? Czy ktoś z was tam był? Kto chciałby polecieć na księżyc?
- Nauczycielka wnosi kartonowe płaszczyzny różnych wymiarów, i inne materiały (według wykazu w scenariuszu). Pytanie: Czy domyślicie się, jaką mam dla was propozycję? Nauczycielka skupia uwagę dzieci na wypowiedzianym sylabami słowie: „rakieta”. Umieszcza na tablicy obrazek do globalnego czytania „rakieta”. Na tablicy interaktywnej wyświetla obrazy raket. Zaprasza dzieci do zabawy w konstruktorów.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Oglądanie zgromadzonych materiałów. Pytanie: Kto ma pomysł, jak to zrobić, od czego zaczniemy? Wspólne naradzanie się i dzielenie propozycjami.
- Nauczycielka przypina do tablicy kartki z narysowaną siatką walca i stożka. Pytanie: Jeśli taki wzór wytniemy z kartonu i skleimy, co powstanie? Dzieci wybierają siatki figur do odrysowania lub samodzielnie obmyślają projekt rakiety. Nauczycielka zwraca uwagę na konieczność rozważnego cięcia kartonów – „lepiej najpierw pomyśleć, aby nie zmarnować materiału”. Sugeruje wykonanie w zespołach segmentów rakiety i połączenie w całość.
- Konstruowanie brył. Dzieci wykonują prace w dowolnym miejscu: przy stolikach - małe rakiety z kolorowego papieru; na dywanie - z dużych kartonów. Dzieci wykonują dowolne inne elementy uzupełniające i dekoracyjne z pozostałego materiału.
- Konstruowanie całości z wykonanych elementów. Wspólne ocenianie wysiłku i efektów. Zastanawianie się, czy można było coś zrobić lepiej, uzasadnianie swoich racji. Wyznaczenie czasu kontynuacji prac.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Tworzymy raketę”.

WIOSNA

**Rozkład - Tematy tygodniowe
Scenariusze**

Hasła programu „Jutro idę do szkoły”	Temat tygodnia	Proponowane formy aktywności dzieci w tygodniu	Narzędzia programu
Tydzień 26			
<p>Korzystanie z kalendarza pogody.</p> <p>Wnioskowanie o przyczynach zmian w przyrodzie.</p>	<p>Obserwujemy zmiany w przyrodzie.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Wiązanie nazwy pory roku z charakterystycznymi oznakami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana wierszem, L. Wiszniewskiego „Marzec” (z e-zeszytu). Pytania: „Co to znaczy, że „pomaga mu zima i wiosenka młoda?”, „Dlaczego trudno odpowiedzieć, „wiosna to, czy zima?””. Dzieci uzasadniają, odnosząc się do treści wiersza (zmienna pogoda). Obserwują i opisują pogodę za oknem, zastanawiają się jak odpowiedzieć na pytanie z wiersza? Analizują zapisy dokonywane w „Kalendarzu pogody” na tablicy interaktywnej: zastanawiają się, czego było więcej, opadów śniegu, czy słonecznych dni. Pytanie: „Jak było za oknem w zimie, kiedy rano wstawaliśmy, jak jest teraz?”. Wniosek: jest widno, jasno, świeci słońce, to dłuższy dzień. <p>Dzieci oglądają prognozę pogody na tablicy interaktywnej. Porównują opisy pogody w Polsce z zaznaczonymi aktualnie na przedszkolnym „Kalendarzu”. Nauczycielka proponuje wykonanie, za pomocą różnych środków wyrazu, ilustracji „Taniec zimy z wiosną” nawiązującej do treści wiersza. Dzieci pokazują ruchem „taniec”. Wypowiadają skojarzenia ze słowem „taniec” (np. wirowanie, ruch, podskoki, muzyka, tancerze, stroje, radość). Wybierają dowolne środki i sposób przedstawienia „tańca zimy z wiosną”, łączą się w pary, grupki, wykorzystują kącik plastyczny, tablicę interaktywną, instrumenty muzyczne, emblematy charakteryzujące daną porę roku (do ilustracji ruchowej). Nauczycielka wyklada pudełko z wyrazami „zima”, „wiosna” wyciętymi z papieru w dwóch kolorach”, „(duża ilość takich samych wyrazów, „Kto ma pomysł na utworzenie obrazka z samych wyrazów?”. Prezentacja: dzieci organizują w sali wystawę prac plastycznych, następnie na ich tle przedstawiają ilustracje ruchowe, muzyczne i słowno/wyrazowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie historyjki obrazkowej zainspirowanej wierszem D. Gellner „Bałwan i walizka” (z e-zeszytu). Pytania: „W jaki sposób w rzeczywistości bałwan „odjeżdża”, żegna się z zimą?”, „Co jest główną przyczyną, że znika?”. Dzieci wyjaśniają przyczynę topnienia śniegu. Wychodzą na spacer w poszukiwaniu „bałwana”: wystawiają twarz do słońca, obserwują krajobraz, stwierdzają, co dominuje – pojawiająca się trawa, czy śnieg. Dzieci otrzymują kartkę z zeszytu ćwiczeń 26A „Historia bałwanka”. Rozcinają kartkę po linii na cztery części, układają przed sobą dowolnie. Nazywają obrazki. Pytanie: „Jak można wykorzystać te karteczki z obrazkami „aby przedstawić historię bałwana?”. Dzieci dzielą się pomysłami. Rysują, wykorzystując elementy obrazka. Układają na podłodze historyjkę: używają określenia „najpierw”, „potem”, „w końcu”. Dzieci dobierają się w pary wzajemnie opowiadają wymyślone historie. Nadają imiona narysowanym postaciom, tytuł historyjce. Wykorzystują rozsypankę wyrazowo/literową, komputer. Zabierają historyjki do domu, aby opowiedzieć rodzicom. 	<p>Wiosna / Scenariusz 26. Skąd wiemy, że przyszła wiosna?</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 26A „Historia bałwanka”</p> <p>26B „Zwiastun wiosny”</p> <p>26C „Kolory”</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka „Szukamy wierzby”. Nauczycielka przypomina zagadkę o „kotkach” wierzbowych. Wyświetla obrazy „Polska wierzba”. Pytanie: „Kto widział wierzbę?”, „Czy wiemy, gdzie w naszej okolicy możemy zobaczyć wierzbę?”. Dzieci opisują wygląd drzewa. Wybierają środki plastyczne, rysują, malują wierzbę. Prace zabierają do domu: przeprowadzają wywiad z rodzicami w celu poszukiwania odpowiedzi na postawione pytania. Przynoszą informacje do przedszkola, porównują, próbują oszacować (np. przy pomocy znajomości nazw miejscowości): daleko, czy blisko, w jaki sposób można tam dotrzeć, co jest potrzebne. Dzieci angażują rodziców do współorganizowania wycieczki w środowisko przyrodnicze. Opracowują plan przedsięwzięcia: na tablicy zaznaczają gwiazdę pytań: „Co? – czego chcemy się dowiedzieć, co z tym zrobimy?”, „Jak to zrobimy, przy pomocy czego?”, „Kiedy?”, „Kto nam pomoże?” Wypełnioną planszę z gwiazdą pytań dzieci umieszczają w holu przedszkola: poinformowanie społeczności przedszkola o działaniach, zachęcenie do współpracy. Wspólne z rodzicami tworzenie albumu „Polska wierzba”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 26B „Zwiastun wiosny”. ▪ Tworzenie ilustracji plastycznej do treści wiersza D. Gellner „Przedwiośnie” (z e-zeszytu). Dzieci wspólnie z nauczycielką recytują fragmenty wiersza, powtarzają opisy słowne krajobrazu i pogody. Pytanie: „Z jakimi kolorami kojarzą się opisy?”. Nauczycielka prezentuje zestaw materiałów do wykonania pracy plastycznej: karton z gromadzoną makulaturą (m.in. czarno-białe gazety, papier szary), białą pastę do zębów, białą farbę, mazaki, nożyczki, klej, pędzle. Proponuje wykonanie pracy techniką łączoną: malowanie, rysowanie, wycinanki. Dzieci organizują galerię: oprawiają prace, naklejając na kartony o większej powierzchni, piszą imiona na komputerze, umieszczają prace na tablicach w holu przedszkola. ▪ Zabawy z liczeniem. Zabawa1. „Kształty”. Dzieci dobierają się parami. Pary otrzymują pudełko z patyczkami w dwóch kolorach (liczba patyczków w jednym kolorze np. 20) i dywaniki (podkładki). Wybierają dowolne miejsce, siadają naprzeciw siebie. Wyjmują z pudełka po tyle samo patyczków (dzieci na przemian wydają sobie polecenie co do ilości wyjmowanych patyczków) Sprawdzają zgodność liczby patyczków z wydanym poleceniem. Z określonej liczby patyczków układają różne figury. Przestrzegają zasady: każde dziecko w parze układa dowolny, ale inny wzór niż partner. Zabawa 2. „Ułóż mniej, więcej, tyle samo”, „Ułóż mniej o.. więcej o..”. Dzieci w parze ustalają, kto pierwszy zaczyna wykładanie patyczków, wydają sobie nawzajem polecenia (jak w tytule zabawy). Chętne dzieci zamiast patyczków otrzymują kartoniki z cyframi. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 26C „Kolory”. 	
--	--	--	--

Tydzień 27			
<p>Rozumienie zjawisk atmosferycznych typowych dla wiosny.</p>	<p>Wzbogacamy wiedzę o przyrodzie wiosną.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Wyjaśnianie przyczyn zmian w przyrodzie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka w okolice, gdzie można zaobserwować wiosenne kwiaty, (gniazdo bociana). Dzieci przygotowują narzędzia do dokumentowania obserwacji (aparaty fotograficzne, kamerki). W miejscu obserwacji określają aktualną pogodę (jak jest?, dlaczego tak jest?), omawiają wygląd przyrody, dotykają ziemi, zastanawiają się, czy kwiaty by urosły, gdyby był śnieg (zimno), próbują wysłuchać głosu ptaków. Rozmowa zainspirowana planszą demonstracyjną „Wiosna”. Pytanie: „Jak myślicie, dlaczego tytuł tego obrazu to Wiosna?” Dzieci uzasadniają: wskazują i nazywają elementy charakterystyczne dla tej pory roku: kwiaty wiosenne na klombie, bocian, jaskółka, wierzba z „kotkami”. Nauczycielka zachęca do wysłuchania utworu muzycznego A. Vivaldiego „Wiosna”(z płyty muzycznej). Pytanie: „Jak myślicie, dlaczego tytuł tego utworu to „Wiosna?” Dzieci dostrzegają np. świergot ptaków, radosny nastrój muzyki. Swobodna interpretacja ruchowa „wiosny” przy muzyce. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 27C „Wiosenny bukiet”. ▪ Wycieczka do ogródków działkowych. Dzieci przypominają, jak wyglądały ogródki jesienią (warzywa na grządkach). Przygotowują sprzęt i narzędzia do dokumentowania obserwacji: aparat, magnetofon, notatnik. Dzieci wymieniają spostrzeżenia (jak jest teraz w ogrodzie?). Prowadzą wywiad z właścicielem działki: zadają pytania, np. „Kiedy pojawią się rośliny/warzywa?”. Dowiadują się o potrzebie porządkowania ogrodu po „zimowym śnie”, potrzebie ciepła słonecznego i deszczu do uprawy roślin. Oglądają torebki z nasionami. Porządkowanie zgromadzonej dokumentacji z wycieczek: zdjęć, rysunków, notatek. Uzupełniają dokumentację rysunkami „Wisenna pogoda” i wykonują wspólny album „Wiosna”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 27D „Rośliny doniczkowe”. ▪ Zabawa matematyczna „Znajdź miejsce na grządce”. Dzieci układają na podłodze, w wydzielonej części sali, trzy „grządki” (długie taśmy w trzech kolorach). Następnie losowo wybierają z koperty po jednej plakietce samoprzylepnej (zestaw: trzy kolory plakietek, w każdym kolorze jest po 8 plakietek z rysunkiem kwiatka o liczbie płatków od 1 do 8). Dzieci tańczą przy muzyce (dowolny utwór z płyty muzycznej), na przerwę, ustawiają się na odpowiedniej „grządce” (zgodnie z kolorem), w kolejności wyznaczonej liczbą płatków. Dzieci zamieniają się plakietkami, powtarzają zabawę. Dzieci odkładają plakietki. Nauczycielka podaje problem do rozwiązania: wybiera określoną liczbę dzieci: 6 (potem 9, 12). Pytanie: „Jak rozmieścić „dzieci/kwiatki”, aby na każdej grządce było „po równo?” Dzieci najpierw podają rozwiązanie (na każdej grządce stanie po dwoje dzieci), następnie wybrana szóstka dzieci ustawia się na grządkach. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 27A „Rysujemy kwiaty”. 	<p>Wiosna / Scenariusz 27. Co sprawia, że przyroda budzi się do życia?</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Wiosna”.</p> <p>Płyta CD</p> <p>Obrazki do globalnego czytania</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 27A „Rysujemy kwiaty”</p> <p>27B „Szklane wazony”</p> <p>27C „Wiosenny bukiet”</p> <p>27D „Rośliny doniczkowe”</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie obrazków i kwiatów wiosennych techniką origami. Dzieci oglądają prezentację wytworów wykonanych z papieru. Zastanawiają się, jakich umiejętności wymaga wykonanie pracy, np. uważne, dokładne i cierpliwe składanie papieru. Otrzymują do wyboru koła i kwadraty różnej wielkości i koloru, kolorowe kartki oraz wzory składanek. Podejmują decyzje o sposobie wykonania pracy (łatwiejszy, trudniejszy). Prezentują prace w grupie, wyrażają własne zadowolenie: „Cieszę się, że udało mi się..”, „Łatwe było..”, „Trudne było..”, „Następnym razem..”. Nauczycielka wyraża zadowolenie z podejmowanego przez dzieci wysiłku. Dzieci słuchają piosenki z płyty muzycznej „Piosenka o wiosnie”. Pytania: „Co o wiosnie mówi treść piosenki?”, „Jak możemy zabawić się przy piosence?”. ▪ Zagadki słowne „Kto ma drugą połowę?”. Nauczycielka rozdaje dzieciom koperty, w każdej z nich znajduje się kilka części różnych obrazków, przeciętych na połowę. (np. kwiaty wiosenne, zwierzęta, zabawki). Dzieci siadają w kręgu, przeglądają zawartość swoich kopert. Nauczycielka rozpoczyna zadawanie zagadek: wyjmuje jeden element z koperty i mówi: „To jest koloru.., ma... kształt, podobny jest do..., służy do..” Dziecko, które ma połowę obrazka pasującą do opisu, siada obok nauczycielki, łączy obrazek, odkłada na bok i zadaje zagadkę do wybranej ze swojej koperty, części obrazka. Zabawa trwa do wyczerpania zawartości kopert. Dzieci dobierają się w grupki, pary, tworzą samodzielnie nowe zestawy w kopertach, kontynuują zabawę w zagadki. Nauczycielka wyświetla prezentację kwiatów wiosennych, w tym kwiatów pod ochroną. Dzieci omawiają wygląd kwiatów. Odczytują z obrazków do globalnego czytania wyrazy „sasanka”, „krokus”, „zawilec”. Przeliczają sylaby, głoski w wyrazach. Pytania: „Co to znaczy, że niektóre kwiaty są pod ochroną?” Dzieci wyjaśniają określenie, uzasadniają potrzebę ochrony piękna przyrody. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 27B „Szkłane wazony”. 	
Tydzień 28			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumienie wpływu działalności człowieka na przyrodę. 	<p>Zakładamy hodowlę</p>	<p style="text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Zbieranie informacji i ich dokumentowanie .</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka wspólnie z rodzicami do gospodarstwa agroturystycznego. Dzieci przygotowują potrzebny sprzęt i materiały do gromadzenia i dokumentowania informacji. Dzielą się rolami: fotograf, dziennikarz (wywiad, nagrywanie), kronikarz (notowanie przebiegu wydarzeń). Dzieci odpowiadają na pytania: „Co to jest?” (gospodarstwo rolne), „Jakie jest? Co widzimy, obserwujemy?” (zabudowania: obory, kurniki, chlewiki; zwierzęta; pracę ludzi, np. dojenie krów, wytwarzanie twarogu; maszyny; rośliny, np. karmę zwierząt; produkty – jaja, mleko, ser), „Co słyszymy?” (głosy zwierząt, ludzi, dźwięki maszyn), „Co czujemy?” (węchem: zapachy przyjemne i nieprzyjemne, emocjami: ciekawość, lęk, radość, zadowolenie, dotykem: np. ciepło i szorstkość skóry zwierząt, smakiem: walory wiejskiego pieczywa, sera, masła, mleka). „Jakie to ma znaczenie?” (dla ludzi: zdrowa żywność, dla właściciela: praca, zarabianie pieniędzy). Dzieci podsumowują zdobytą wiedzę i wrażenia, np. przez kończe- 	<p>Wiosna/Scenariusz 28. Po co człowiek hoduje zwierzęta?</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 28A „Dzielimy na głoski”</p> <p>28B „Wokół obory”</p> <p>Płyta CD</p>

		<p>nie zdania: „Dowiedziałem się, że..”, „Najbardziej zdziwiło, zaciekało mnie.. , podobało się”.</p> <p>Dzieci porządkują zgromadzony materiał, tworzą drugą część albumu „Po co człowiek hoduje zwierzęta?”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zagadki słowno - obrazkowe. „O którym obrazku mowa”, „Znajdź różnice”. Dzieci otrzymują kartkę z zeszytu ćwiczeń 28B „Wokół obory”. Wycinają obrazki, układają przed sobą. Słuchają opisu nauczycielki i wybierają obrazek, na którym zwierzęta stoją w określonym miejscu podwórka. Następnie dobierają po dwa obrazki i znajdują w nich różnice. Umieszczają obrazki w kopertach. Dobierają się parami, siadają w dowolnym miejscu sali. Jedno z dzieci wybiera obrazek, opisuje, partner znajduje w swoim zestawie taki sam. Zamiana ról, następnie zamiana par. Dzieci zabierają zestaw obrazków „Wokół obory” do domu, wspólnie z rodzicami zadają zagadki (jak w przedszkolu). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 28A „Dzielimy na głoski”. ▪ Doświadczenia „Zakładamy zielony ogródek” zainspirowane oglądaniem filmu na tablicy interaktywnej „Wiosenny siew”. Pytanie: „Po co człowiek orze ziemię?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka wyjaśnia potrzebę gospodarki rolnej dla żywności. Dzieci przynoszą z ogrodu różne gatunki gleby, umieszczają w doniczkach, oraz w słoiku. Oglądają ziarno owsa, sieją. Zakładają dzienniczki obserwacji dla różnych doniczek: podlewane umiarkowanie, nie podlewane, doniczka przykryta kloszem z folii, zamknięty zakrętką słoik (nie podlewana ziemia), doniczka przeznaczona do późniejszego podlania rośliny płynem do naczyń. Pytania: „Jak myślicie, w którym przypadku roślina będzie zdrowo rosła?”, „Czego potrzebuje roślina do wzrostu”. Dzieci stawiają przypuszczenia. Wybierają osoby odpowiedzialne za podlewanie i notowanie przebiegu obserwowanych zmian. Analizują notatki i bieżące obserwacje, odkrywają zależności, wyciągają wnioski. Dzieci otrzymują napis „To wiem” (lub samodzielnie układają z liter), nakleją na kartce, rysują „potrzeby i zagrożenia roślin”, kartkę umieszczają w swoim portfolio. ▪ Tworzenie mapy „Środowisko człowieka”. Pytania: „Co by było, gdyby na świecie były tylko budowle i autostrady?”, „Jakie zagrożenia dla przyrody: człowieka, zwierząt, roślin?” Dzieci opowiadają przypuszczalne historie. Nauczycielka wyklada na dywan: duży arkusz papieru złożony na połowę (przy zgięciu papieru, na wysokości środka arkusza naklejony jest piktogram postaci dorosłego i dziecka), obrazki/wycinki z gazet, np.: autostrady, budowa autostrad, wyrąbane (wypalone) lasy, betonowe osiedla, fabryki, zagnęty ruch uliczny, samochody stojące w korkach (dymiące), hałdy śmietnisk. Dzieci omawiają treść obrazków, przyklejają je wokół piktogramu z postaciami. Pytanie: „Jak czuje się człowiek, gdy wokół niego tak jest?”. Nauczycielka rysuje linie prowadzące od obrazków, dzieci otrzymują karteczki i rysują odpowiedź na pytanie, przyklejają rysunki przy narysowanych liniach. Nauczycielka rozkłada arkusz papieru (środek arkusza uzupełniony jest piktogramem postaci dorosłego i dziecka), a wokół nakleją obrazki „kwitnącej” 	
--	--	--	--

		<p>przyrody, np.: las, łąka, pola uprawne, sadzenie drzew, rodzina na łonie natury, wycieczki rowerowe. Nauczycielka kreśli linie, dzieci rysują jak poprzednio odpowiedź na pytanie. Nauczycielka wyświetla pokaz slajdów z plakatami organizacji Greenpeace. Dzieci odkrywają powtarzające się elementy: drzewa, zielony kolor, zwierzęta, człowiek, Ziemia, symboliczny przekaz „połączenie” elementów, Ziemia w dłoniach człowieka. Pytanie: „Jak myślicie, o czym te obrazki/plakaty mówią/informują?”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy rytmiczno-ruchowe inspirowane piosenką „Piosenka o przyrodzie”(z płyty CD). Pytania: „Co w tekście piosenki jest najważniejsze?”, „Jak można określić melodię piosenki?”. Dzieci wypowiadają własne zdania i odczucia. Pytania: „Do czego zaprasza nas tekst piosenki?”, „Do czego zaprasza nas melodia piosenki?”. Dzieci podają propozycje, nauczycielka zaznacza (zapisem, piktogramem) na tablicy wszystkie pomysły, dodaje swoje propozycje. Wspólne podjęcie decyzji o kolejności realizacji zabaw i czynności. Dzieci wykonują ilustracje plastyczne do treści i melodii piosenki dowolnie wybraną techniką. Organizują wystawę „Śpiewajmy o przyrodzie, przyroda nam śpiewa”. 	
Tydzień 29			
<p>Odkrywanie rytmu w przyrodzie</p>	<p>Dostrzegamy rytmiczną organizację czasu</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Stosowanie pojęć związanych z określeniami czasu z zachowaniem chronologii.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana zagadkami: „ „Nadchodzi zimą i latem, lampki zapala nad światem”. „Noc ma brata. Każdy wie, że ten brat, to właśnie..”, „Czy wiesz jaką porę dnia, w swej nazwie „baranek” ma?”. Dzieci wyklaskują słowo „baranek”, następnie pierwszą sylabę wypowiadają cicho, pozostałe głośno. Pytanie: „Jak inaczej określamy tę część dnia?” (rano). Nauczycielka wypowiada sylabami pozostałe nazwy pory doby. Dzieci określają czynności jakie najczęściej (zawsze) wtedy wykonują. Wyciągają wniosek: jest potrzeba aktywności (zabawy, pracy) i potrzeba odpoczynku. Przypominają, co ciekawego robiły „wczoraj”, co chciałyby robić w przedszkolu „jutro”. Dzieci oglądają zestaw przedmiotów: klepsydra, zegarki, kalendarz (z kartkami do wrywania), waga, centymetr. Pytania: „Do czego ludzie wykorzystują te przedmioty?”, „Co to znaczy, że „minął czas/ upłynął czas”?” Dzieci podejmują próby określenia pojęcia, podają przykłady, dzielą się swoim doświadczeniem. Wychodzą na podwórko, otrzymują sprzęt do zabaw ruchowych: hulajnogi, rowerki, skakanki, inne. Nauczycielka zawiera z dziećmi umowę: będziecie korzystać ze sprzętu na zmianę. Pokazuje na tarczy drogę dużej wskazówki „odtąd – dotąd” jest... (przykleja kolorowe kropki). Po upływie tego czasu nastąpi zamiana. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 29C „Pory doby”: omawiają treść rysunków. Odkrywają, jaką porę doby wskazują „okienka”: odczytują wyrazy samodzielnie lub z pomocą nauczycielki. Wypowiadają rytmicznie kolejno nazwy dotykając palcem okienek. Wyjaśniają, co można narysować w pustych miejscach. Rysują czynności stałe i dowolne, które wykonują o wskazanej na obrazkach porze. Pytania: „Co by było, gdyby na świecie był tylko dzień?”, „Co by było, gdyby na świecie była tylko noc?”. Dzieci opowiadają/rysują swoje wyobrażenia. 	<p>Wiosna / Scenariusz 29. Dlaczego są „dzień” i „noc”?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 29B „Tydzień” 29C „Pory doby”</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rysowanie kolejności zdarzeń zainspirowane wierszem L. J. Kerna „Znam pewnego kawalera”. Nauczycielka zadaje zagadkę: „Mydła i wody pilnie unika, co weźmie do rąk wszystko poplami. A jak nazwać takiego chłopczyka? Nazwijcie go sami”. Następnie recytuje wiersz „Znam pewnego kawalera” (z e-zeszytu). Pytania: „Ile jest dni od poniedziałku do niedzieli?”, „Kto wie, jak nazywa się ten czas?”. Dzieci wypowiadają kolejno nazwy dni tygodnia i liczą na palcach. Zabawa ruchowa: dzieci tańczą przy muzyce, na przerwę nauczycielka wypowiada nazwę dnia tygodnia, np. „środa”, dzieci skandują ciąg dalszy. Kilkakrotne powtórzenie zabawy ze zmianą początkowej nazwy dnia. Dzieci otrzymują kartkę z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 29B „Tydzień”. Pytania: „Czy możemy narysować tu kolejne czynności chłopca z wiersza?”, „Kto potrafi odczytać wyrazy w ramkach?”. Dzieci rysują czynności chłopca zgodnie z treścią wiersza. W ramce „niedziela” rysują dowolny obrazek. ▪ Ćwiczenie „Rytm roku” inspirowane wierszem A. Obarskiej „Rok” (z e-zeszytu). Nauczycielka recytuje pierwszą zwrotkę wiersza, po słowach „bo..” pyta: „Kto potrafi odpowiedzieć?”, „Kto potrafi wypowiedzieć kolejno nazwy miesięcy?”, następnie wygłasza cały wiersz. Dzieci dzielą się na dwie/trzy grupy. Każda grupa otrzymuje zestaw: koło, np. hula-hop, paski papieru w czterech kolorach z napisami nazw miesięcy (np. grudzień, styczeń, luty, na kolorze niebieskim) i piktogramem charakterystycznym dla danego miesiąca (jak w wierszu). Nauczycielka wypowiada kolejno nazwy miesięcy, dzieci układają wokół koła kartki. Pytanie: „Czy ktoś wie, dlaczego są cztery kolory kartek?” Dzieci wspólnie z nauczycielką wypowiadają nazwy pór roku. Następnie każde dziecko otrzymuje papierowe koło, wybiera dowolne elementy z mozaiki geometrycznej i układa rytmy: pory roku, miesiące roku (według propozycji E. Gruszczyk – Kolczyńskiej). ▪ Zabawy rytmiczno – ruchowe. Dzieci losują kartkę samoprzylepną (jedna z czterech kolorów), siadają w kręgu: jednakowe kolory obok siebie. Każdy kolor oznacza porę roku. Nauczycielka podaje rytm, tempo i dynamikę wypowiedzienia nazw kolejnych pór roku: szybko, wolno, głośno, cicho, szeptem, na przemian (cicho – głośno). Za każdym razem rozpoczyna inna grupa. Na koniec „wyliczniki” dzieci chwytają się za ręce, unoszą w górę i wykrzykują „rok”! Dzieci dostrzegają: bez względu na miejsce rozpoczynania wylicznika, zachowany jest rytm i następstwa. Wspólnie z nauczycielką, naprzemiennie wygłaszają wiersz „Rok” – dzieci wypowiadają nazwy miesięcy sylabami i klaszczą (w dłoń, kolana, o podłogę), nauczycielka uzupełnia tekstem z wiersza. ▪ Tworzenie kalendarza obrazkowego do wiersza „Rok”. Dzieci rozwiązują zagadki o miesiącach. Pytanie: „Kto pamięta, jak opisane są miesiące w wierszu „Rok”? Nauczycielka wlicza kolejno miesiące, dzieci wymieniają cechy charakterystyczne dla danego miesiąca określone w wierszu. Dostrzegają, że w każdym miesiącu jest coś innego. Otrzymują kolorowe czasopisma, foldery reklamowe, wybierają inne potrzebne środki (nożyczki, kartki, kredki). Dobierają się w pary/grupki, podejmują decyzje, który miesiąc będą ilustro- 	
--	--	--	--

		<p>wać. Wykorzystują gotowe napisy nazw miesięcy, wycinają napisy z kalendarzy lub tworzą samodzielnie (na komputerze, z rozsypanki literowej). Układają prace na dywanie według kolejności występowania miesięcy. Łączą prace w album, nadają tytuł „Rok”.</p>	
Tydzień 30			
Odkrywanie właściwości fizycznych ciał	Badamy i porównujemy bogactwo ziemi.	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Korzystanie z różnych narzędzi pomiaru.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy badawcze. Dzieci otrzymują „Skrzynię skarbów”: drut, gwoździe, kredę szkolną, gumki „recepturki”, kawałki styropianu, gąbki, sprężynki, drewniane klocki, bryłki gliny, plasteliny, bryłki węgla, małe doniczki z gliny, młotek. Nazywają przedmioty. Pytania: „Jak myślicie, które przedmioty są kruche, sprężyste, plastyczne?”. Dzieci wyrażają przypuszczenia. „Jak to sprawdzić?”. Dzieci manipulują przedmiotami. Pytanie: „Jak myślicie, z czego zrobiona jest doniczka?”. Nauczycielka rozbija doniczkę. Dzieci wnioskuje: aby sprawdzić, czy przedmioty są giętkie, plastyczne, sprężyste, należy użyć siły. Gлина jest plastyczna, ale wypalona w piecu jest krucha. Dzieci segregują przedmioty według podanych w pytaniach cech. Lepienie z gliny. Dzieci otrzymują bryłki gliny. Odważają na wadze szalkowej dla każdego „po równo” - za mało, trzeba dodać, za dużo – trzeba odjąć. Lepią dowolne figury. Przypominają określenie właściwości fizycznej giny - plastyczność. Nauczycielka wnosi wytwory do innego pomieszczenia. Po kilku dniach dzieci sprawdzają właściwość gliny – krucha. Malują prace farbami. Organizują wystawę. Dzieci otrzymują rozsypankę literową, samodzielnie lub z pomocą nauczycielki tworzą podpisy własnych imion, nadają tytuł pracy. ▪ Zabawy badawcze: Nauczycielka wyklada magnez (sztabki), puszki (po napojach, po konserwie), monety, obrączki (złota, srebrna), spinacze biurowe, pojemniki z wodą, kartki papieru z narysowanym labiryntem. Pytania: „Co to jest magnez?”, „Co możemy tym sprawdzić?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą, badają przyciąganie różnych przedmiotów w zetknięciu bezpośrednim i przez przeszkodę (papier, stół, woda). Segregują przedmioty: przyciągane i nie przyciągane przez magnez. Wnioskuje: magnez ma właściwości przyciągania metali, ale nie wszystkich: srebra, złota aluminium (metale szlachetne i półszlachetne) nie przyciąga; ma dwa bieguny: takie same odpychają się, przeciwne – przyciągają się; przyciąga przedmioty nawet przez przeszkodę. Dzieci wykorzystują właściwości magnezu do zabaw: układają z klocków na stole (rysują na kartkach) „tory” dla pojazdów (papierowa sylweta ze spinaczem), „łowią rybki”: umocowany do sznurka na kiju magnez i papierowe rybki ze spinaczem. ▪ Rozmowa inspirowana wierszem M. Terlikowskiej „Węgłowa rodzina” (z e-zeszytu). Nauczycielka wnosi trzy kartony z przedmiotami i obrazkami przedmiotów pochodzących z surowców: 1. węgiel (bryłki węgla, piłka, peleryna, gąbka, ołówek i inne ujęte w wierszu, 2. piasek (woreczek z piaskiem, butelka, szklanka, ramka ze szkłem, obrazek betonowozu, obrazek- konstrukcje mostów betonowych, obra- 	<p>Wiosna/Scenariusz 30. Co robić, aby wiedzieć jakie/jak jest?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 30A „Bogactwa ziemi”</p> <p>30B „Mały, średni, duży”</p> <p>30C „Przelewaemy sok”</p>

		<p>zek – zaprawa murarska), 3. glina (bryłki gliny, wyroby garncarskie, cegła, dachówka, obrazki leków i kosmetyków z zastosowaniem gliny). Nauczycielka wyklada na stolik zawartość pudełka z węglem. Pytanie: „Jak myślicie, dlaczego te przedmioty zgromadziłam razem?” Dzieci dzielą się swoją wiedzą, nauczycielka recytuje wiersz. Dzieci wypowiadają spontanicznie wrażenia. Nauczycielka wyklada zawartość pozostałych pudeł na stoliki. Dzieci wnioskuje o wspólnym pochodzeniu przedmiotów z wykorzystaniem danego surowca. Pytanie: „Skąd się bierze węgiel, glina, piasek?” Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej obrazy kopalni gliny, piasku i węgla, prowadzi pogadankę wyjaśniającą wykorzystywanie przez człowieka surowców naturalnych do własnych potrzeb i zagrożeniach ich wyczerpania. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 30A „Bogactwa ziemi”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy z ważeniem przedmiotów. Pytanie: „Co to jest ważenie?”. Dzieci wyjaśniają, jak rozumieją wyrażenie. Wychożą do ogrodu przedszkolnego. Na chybotkach sprawdzają, kto od kogo jest „cięższy”, „lżejszy”, może waży „tyle samo”. Ustalają skąd wiemy, że ktoś jest „cięższy/lżejszy?”, jak układa się wtedy chybotka. W sali dzieci otrzymują wagi szalkowe, wagi wykonane z patyka, sznurka i toreb, (lub robią je samodzielnie). Dzieci dobierają się w pary, grupki. Nauczycielka kierunkuje działania dzieci: najpierw wybiercie dowolne dwa przedmioty, oszacujcie, co waszym zdaniem jest cięższe, lżejsze, a potem sprawdźcie na wadze. Następnie dzieci odważają ciężar przedmiotów za pomocą takich samych klocków drewnianych. Nauczycielka przedstawia zadanie problemowe, np. ustawić na jednej szalce dwa klocki i na drugiej jeden przedmiot, który równoważy klocki. Zabiera klocki, dokłada do przedmiotu drugi taki sam. Pytanie: „Jak myślicie, ile teraz klocków powinnam położyć, aby była równowaga?”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 30B „Mały, średni, duży”. ▪ Doświadczenia z wodą zainspirowane historią „Kto ma więcej?”. Nauczycielka opowiada o sporze rodzeństwa, które otrzymało od mamy sok, każde w innej butelce. Jedno z nich czuje się pokrzywdzone. Mama twierdzi, że dała „po równo”. Nauczycielka pokazuje butelki z płynem (0, 5 l i 0,25 l). Jedna pełna, druga wypełniona do połowy. Pytania: „Jak myślicie, czy w tych butelkach jest tyle samo soku?”, „Jak to sprawdzić?”. Dzieci podają swoje pomysły. Nauczycielka pokazuje pustą mniejszą butelkę, przelewa płyn z większej do mniejszej. Dzieci próbują wyjaśnić zmiany. Nauczycielka wspólnie z dziećmi przygotowuje zestaw badawczy: butelki z zakrętkami jednakowej wielkości, lejki, miarki/kubki, miski z wodą, pisak do zaznaczania na butelce poziomu wody. Dzieci ustawiają rzędem trzy butelki, do każdej wlewają, zgodnie z poleceniem nauczycielki, po jednym, dwa i trzy kubki wody. Porównują poziom, określają gdzie jest więcej, mniej, dlaczego. Opróżniają butelki, ponownie odmierzają wodę kubkiem, zaznaczają poziom pisakiem, liczą, ile kubków wody mieści się w butelce. Liczą kreski. Odlewają do kubków, liczą ile kubków wody pozostało. (proponycja według E. Gruszczyk – Kolczyńskiej). Pytanie: „Do czego wykorzystamy wodę z zabawy?” (np. podlewanie kwiatków). 	
--	--	--	--

		Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 30C „Przelewamy sok”.	
Tydzień 31			
Kojarzenie dźwięków płynących z otoczenia	Dostrzegamy różnorodność dźwięków z otoczenia	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Rozumienie znaczenia dźwięków w życiu człowieka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy badawcze: „Skąd się biorą dźwięki?”, „Czym jest dźwięk?”. Zabawa 1. „Fale”. Dzieci przyglądają się tafli wody w misce. Nauczycielka wrzuca przedmiot. Dzieci określają, co z wodą się dzieje – uderzenie przedmiotu tworzy fale. Zabawa 2. „Dzwon”. Dzieci otrzymują łyżki stołowe z przewiązanym na uchwycie sznurkiem dł. 60cm. Delikatnie stukają łyżką w różne przedmioty, porównują brzmienie. Następnie chwytają końce sznurka w palce i przykładają do otworu ucha. Pochylają się i wprawiając łyżkę w ruch, uderzają o drewniane krzeselka, metalowe obicia i inne (w uszach rozbrzmiewa dźwięk dzwonu). Zabawa 3. Dzieci wlewają do jednakowych butelek wodę (różny poziom). Uderzają w butelki różnymi klockami oraz łyżkami. Porównują, kiedy jest „ładniejszy” dźwięk, kiedy wysoki, niski. Układają butelki w rzędy, poszukują uzasadnienia różnicy w wysokości dźwięków. Podejmują próby tworzenia melodii. Odzwierciedlają głosem liczbę wydobywanych dźwięków. Powrót do pytań, wyciąganie spostrzeżeń z zabaw badawczych. Pytania: „Co zaskoczyło?”, „Co zdziwiło?”. Wspólne wyjaśnianie czym jest dźwięk: przez porównanie do fal na wodzie, po wrzuceniu przedmiotu (wewnątrz łyżki tworzą się fale i docierają do naszego ucha poprzez sznurek i palce), źródłem dźwięku są drgające ciała. ▪ Zabawy twórcze z wykorzystaniem różnych środków wyrazu: Pytanie: „W jaki sposób możemy pokazać, przedstawić dźwięk?” Dzieci wyrażają propozycje. Nauczycielka umieszcza na tablicy piktogramy: „kredka/kartka”, „usta/tekst”, „ruch” (można narysować, naśladować mowę, zapisać). Przekazuje dzieciom zadanie: „Wybierz, pomyśl, przy pomocy czego, zrób i przedstaw”. Dzieci wybierają dowolny obrazek źródła dźwięku (np. zegar, ptak, pojazd, człowiek) i dowolny sposób wykonania zadania. Organizują samodzielnie środki wyrazu: plastyczne, rozsypanka literowa (wyrazowa), magnetofon, szarfy, kolorowe sznurki, (tasiemki), klocki. Prezentują w grupie wypracowane pomysły. Następnie dzieci oglądają film na tablicy interaktywnej „Czy można zobaczyć dźwięk?”. Poszukują podobieństwa oglądanych obrazów we własnych pracach. ▪ Wycieczka w bliższe i dalsze okolice przedszkola. Pytania: „Jakie dźwięki usłyszymy w różnych miejscach?”, „Gdzie jest najgłośniejsze?”. Nauczycielka umieszcza na tablicy arkusz papieru z zaznaczonym celem wycieczki: „ulica”, „park”, łąka. Dzieci rysują na karteczkach swoje przypuszczenia za pomocą piktogramów i nakleją na arkuszu. Przygotowują magnetofon, notatnik, dźwiękomierz. Po wycieczce analizują „dokumentację”, porównują z przypuszczeniami zaznaczonymi na arkuszu. Ustalają, dokąd najlepiej udawać się na spacer i odpoczynek, relaks. Dzieci otrzymują kartki z ze- 	<p>Wiosna / Scenariusz 31. Co to są „dźwięk” i „hałas”?</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 31A „Dźwięki” 31B „Zagadki”</p>

		<p>sztytu ćwiczeń, wykonują zadanie 31A „Dźwięki”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie plakatu „STOP hałasowi”. Pytania: „Co by było, gdybyśmy nagle przestali słyszeć?”, „Czy wszyscy ludzie słyszą?” Dzieci opowiadają możliwe historie i zagrożenia, dzielą się wiedzą na temat porozumiewania się ludzi niesłyszących. „Jak przekazać innym, aby nie wywoływali hałasu i chronili się przed hałasem?” Dzieci wykonują rysunki, piktogramy, układają z pomocą nauczyciela na komputerze wyrazy, zdania, drukują. Tworzą wspólny plakat. Prezentacja plakatu w holu przedszkola. Dzieci wykonują z kartek „zeszycik” - na pierwszej stronie nakleją kartonik z napisem „Wspólnie z rodzicami o słuch dbamy”. Rysują w domu (rodzice zapisują) sytuacje, np., wyłączamy telewizor, gdy nikt nie ogląda, słuchamy cichej muzyki, rozmawiamy umiarkowanym głosem, odbywamy spacer za miasto. Dzieci przynoszą „zeszyty” do przedszkola, prezentują w grupie. ▪ Zagadki słuchowe: „Liczymy dźwięki”. Dzieci siedzą w kole. Przed sobą mają kartkę (lub dywanik) i rozłożone papierowe figury: koła małe, duże, kwadraty. Nauczycielka przedstawia dzieciom sposób ilustrowania ciągu dźwięków, np. dźwięk bębena- duże kółko; dźwięk dzwonków – małe kółko, uderzenie w pudełko – kwadrat. Wystukuje sekwencje dźwięków najpierw na jednorodnym instrumencie, różną liczbę, następnie tworzy kombinacje, np. dwa uderzenia w bębnek, jedno uderzenie w dzwonki, jedno uderzenie w pudełko. Dzieci najpierw uważnie słuchają, potem układają odpowiednio figury zgodnie z umową. Przeliczają ilość dźwięków. Zabawa ruchowa: nauczycielka omawia z dziećmi sposób wykonywania ruchu na określony dźwięk instrumentu: bębnek – podskoki, uderzenie w pudełko – kroki dostawne w przód, dźwięk dzwonków – klaśnięcia nad głową. Dzieci wykonują ruchy zgodnie z ilością usłyszanym dźwięków. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 31B „Zagadki”. 	
Tydzień 32			
<p>Rozumienie przekazu muzycznego.</p> <p>Przetwarzanie muzyki na ruch.</p> <p>Tworzenie akompaniamentu</p>	<p>Odbieramy i tworzymy muzykę.</p>	<p style="text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Odzwierciedlanie muzyki za pomocą różnych środków wyrazu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana planszą demonstracyjną „Filharmonia”. Pytanie: „Co to jest koncert?”. Dzieci wyrażają własne rozumienie pojęcia, wymieniają określenia: orkiestra, dyrygent. Opowiadają, kiedy i gdzie były na koncercie, jakich uczuć doświadczały. Nauczycielka recytuje wiersz A. Kamieńskiej „Koncert” (z e-zeszytu). Dzieci odnajdują na tablicy instrumenty wymienione w wierszu. Pytanie: „Jakiego instrumentu nie ma na obrazie?” Dzieci słuchają wiersza i starają się zapamiętać, która w kolejności żabka i na czym grała, np. „siódma na okarynie”. Nauczycielka prezentuje film z nagraniem koncertu na okarynie. Dzieci zadają pytania, określają charakter muzyki. Nauczycielka umieszcza na tablicy obrazki instrumentów w kolejności występowania w wierszu. Ponownie recytuje wiersz: zamiast słowa określającego instrument zawieszają głos, dzieci wypowiadają nazwę sylabami. Dzieci podejmują decyzje o wysłuchaniu koncertu na innym instrumencie. Otrzymują kartki z zeszytu 	<p>Wiosna / Scenariusz 32.</p> <p>Co to jest muzyka?</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Filharmonia”</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 32A „Rytm deszczu”</p> <p>32B „Kolorowe nuty”</p>

	<p>ćwiczeń, wykują zadanie 32B „Kolorowe nuty”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy rytmiczne z wykorzystaniem prostych instrumentów „Tworzymy muzykę”. Pytanie: „Czy każdy może tworzyć muzykę?”. Dzieci wypowiadają własne opinie. Słuchają wiersza H. Zielińskiej. „Martwi się leszcz”(z e-zeszytu). Wynajdują w wierszu określenia, charakteryzujące deszczową muzykę: siąpi, kapie, mży, bębni, pada, pluska. Pytania: „Czym można zastąpić słowa o czynnościach deszczu?”, „Jak to przedstawić?” Dzieci wybierają z dostępnych przedmiotów, instrumentów muzycznych oraz innych niekonwencjonalnych środków (np. miska z wodą, naśladowanie mową), te którymi najlepiej można zilustrować treść wiersza. Podają propozycje sposobu instrumentacji określonych słów z wiersza. Wspólnie decydują o najbardziej trafnej propozycji. Nauczycielka wypowiada kolejno określenia, dzieci „muzykują” w ustalony, dla danego określenia, sposób. Następnie dzielą się na grupki zgodnie z zadaniem, jakie chcą wykonywać (grupka „bębni”, „pada”..). Nauczycielka recytuje wiersz, dzieci „tworzą orkiestrę”. Następnie dzieci słuchają utworu perkusyjnego z płyty programu „Utwory perkusyjne do dodawania prostych instrumentów perkusyjnych”. Z zestawu instrumentów wybierają dowolnie te, które chciałyby wykorzystać. Dzielą się na grupy, tworzą „orkiestrę”. Rundka: dzieci wyrażają własne odczucia po zabawie w „twórców muzycznych”. ▪ Zabawy słowem, zainspirowane słuchaniem muzyki z płyty CD „Utwór akcentowany na 2” (lub na 3). Pytanie: „Jak muzykę (dźwięki) możemy przedstawić słowami?”. Dzieci podają propozycje/przykłady. Nauczycielka zachęca dzieci do tworzenia „muzycznego wiersza”. Dzieci wybierają miejsce działania, środki, partnera: stolik z rozsypanką wyrazowo - sylabową, (np. tuk, kap, trala lala, pim , pam, puk,), stolik z rozsypanką literową, magnetofon, komputer, obrazki: ptaki, wiatr, instrumenty muzyczne. W czasie pracy dzieciom towarzyszy muzyka. Prezentacja prac w grupie. Umieszczenie prac w teczkach (własne portfolio), w dziale: „To umiem”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 32A „Rytm deszczu”. ▪ Zabawy rytmiczno-ruchowe inspirowane muzyką z płyty „Podkład ilustracyjny wiosna”. Nauczycielka wprowadza w nastrój, snując opowieść o nadejściu wiosny i budzącej się przyrodzie do życia. W opowiadaniu odzwierciedla głosem zmiany nastroju, stosuje przerwy, elementy zaskoczenia. Dzieci słuchają muzyki, w wyobraźni przywołują treść opowiadania. Następnie swobodnie ilustrują ruchem zmiany w muzyce. Przy powtórzeniu zabawy, dzieci wybierają dowolne rekwizyty: szarfy, pęki bibułkowych pasków, sylwety kwiatów, ptaków. Reagują prostymi gestami zgodnie z własnym pomysłem, impulsem. Kolejne powtórzenie: w trakcie zabawy dzieci nauczycielka sugeruje łączenie się w pary, grupki, naśladowanie ruchów z treści opowiadania. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 32C „Liczymy głoski”. ▪ Rysowanie, malowanie muzyki. Pytania: „Czy muzyka może 	<p>32C „Liczymy głoski”</p> <p>Płyta CD</p>
--	---	---

		<p>mieć barwę?”, „Czy muzyka może mieć wzór?”. Dzieci wyrażają własne zdanie. Nauczycielka rozkłada w różnych miejscach sali płaszczyzny w kolorach jaskrawych, barwnych (tęczy) oraz ciemne, „smutne” (czarne, szare, brązowe). Pokazuje dzieciom piktogramy min (smutna, wesoła), dzieci decydują, przy którym kolorze stanąć na określony nastrój/samopoczucie. Nauczycielka zaprasza dzieci do malowania muzyki. Na stolikach, podłodze, sztalugach rozkłada białe duże kartony, pastele, mazaki, waciki z farbą. Dzieci wybierają miejsce, łączą się w grupki, malują dowolnie przy muzyce z Internetu „Walc kwiatów” Straussa. Przy ponownym słuchaniu utworu, dzieci mogą zmieniać miejsca, uzupełniać obrazy dodatkowymi elementami. Rundka: Dzieci wypowiadają się kończąc zdanie „Malowanie muzyki jest...”</p>	
Tydzień 33			
<p>Odkrywanie znaczenia umiejętności czytania.</p> <p>Przetwarzanie znaków ruchowych na graficzne i odwrotnie</p>	<p>Interesujemy się czytaniem i pisanie.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Tworzenie słowem. Korzystanie z napisów i liter.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do biblioteki zainspirowana wierszem T. Kubiaka „Ja jestem książka” (z e-zeszytu). Nauczycielka zaprasza rodziców do udziału w wycieczce. Pytania: „Co to jest czytanie?”, „Dlaczego lubicie, by czytać wam książki?”, „Co to jest biblioteka?”, „Po co jest biblioteka?” Dzieci dzielą się własnymi doświadczeniami. „Jak myślicie, czego możemy dowiedzieć się w bibliotece?” Dzieci stawiają pytania, np. „Skąd się biorą książki?”, „Dlaczego ludzie odwiedzają bibliotekę?” Dzieci przygotowują aparat, magnetofon. Prowadzą wywiad z pracownikiem biblioteki. Słuchają bajki czytanej przez bibliotekarza. Rodzice zakładają karty biblioteczne dla dzieci. Dzieci wspólnie z rodzicami wybierają książkę do wypożyczenia. Rundka: dzieci dzielą się wrażeniami „Zdziwiło mnie..” „Podobało mi się”.., „Chciałbym...”. Dzieci otrzymują kartkę z zeszytu ćwiczeń 33B „Czytamy”. Samodzielnie lub z nauczycielką odczytują tekst. Rysują dowolną „historyjkę”, uzupełniają wybranymi z rozsypanki wyrazowej, napisami. Dobierają się parami i wzajemnie opowiadają. Kartkę z zeszytu ćwiczeń zabierają do domu, czytają z rodzicami, opowiadają treść historyjki. Rodzic dorysowuje ciąg dalszy historyjki (na innej kartce) dzieci w przedszkolu opowiadają. ▪ Tworzenie książeczki zainspirowane bajką wysłuchaną w bibliotece. Pytanie; „Co waszym zdaniem było najważniejsze w bajce?”. Dzieci przypominają treść bajki, wyodrębniają: miejsca akcji, bohaterów, wydarzenia, nazwy, zjawiska, wypowiedzi bohaterów. Nauczycielka proponuje dzieciom wspólną pracę: utworzenie książki dla „maluchów”. Pytania: „Jaki macie pomysł?”, „Jak możemy to zrobić?”, „Jak podzielić się zadaniami?”. Nauczycielka umieszcza na tablicy piktogramy ułatwiające dzieciom podział zadań, np. „postaci”, „miejsca – przyroda, budowle”, „teksty – nazwy, wypowiedzi), każde zadanie zaznaczone na innym kolorze kartki. Dzieci podejmują decyzje o wyborze zadania (samoprzylepne kartki w odpowiednim kolorze). Dzielą się na zespoły, ustalają między sobą podział szczegółowych zadań. Wybierają dowolne środki: tablica interaktywna, kącik plastyczny, rozsypanki literowo/wyrazowe. Łączą prace w książeczkę, prezentują w kąciku dla rodziców, następnie zanoszą do młod- 	<p>Wiosna/Scenariusz 33. Po co człowiek uczy się czytać i pisać?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 33A „Z głosek wyraz”</p> <p>33B „Czytamy”</p> <p>33C „Dyktando rysunkowe”</p> <p>33D „Książki”</p> <p>33E „Tworzymy wyrazy”</p>

		<p>szej grupy. Rundka: dzieci podsumowują działania: „Ważne było..”, „Cieszy mnie, że udało się.. „Nauczyłem się..”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 33D „Książki”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa inspirowana zagadkami słownymi „Jakie to słowo?”. Nauczycielka wyświetla na tablicy kilka obrazków i wyrazów. Wypowiada głoskami i sylabami słowa, dzieci dokonują syntezy i wskazują na obrazek. Przeliczają ilość głosek i sylab. Wyjaśniają rozumienie słów, np. „sowa to ptak”. Pytanie: „Czy na co dzień tak mówimy (sylabami, głoskami)?”, „Co to jest , mówienie?”, „Po co jest mówienie?”, „Czym się różni mówienie od czytania?” Dzieci definiują pojęcia zgodnie ze swoją wiedzą, nauczycielka uzupełnia i podsumowuje istotę czynności. Nauczycielka wyświetla obrazek czytających dzieci, które mają „roześmiane” miny. Pytanie: „Jak myślicie, o czym oni mogą czytać?” Dzieci wyrażają dowolne przypuszczenia zaczynając od słów: „ja myślę, że..” Następny obrazek: rozmawiające ze sobą osoby mają „przerażone” miny. Pytania: „Jak myślicie, o czym oni mogą rozmawiać?”, „Jak trzeba postępować, rozmawiając z innymi?” Dzieci przypominają umowy zawierane w grupie (uważnie słuchamy, zadajemy pytania). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, zadanie 33A „Z głosek wyraz”. Dzieci oglądają zadanie, wysłuchują polecenia, informują nauczycielkę o czasie i sposobie wykonania zadania: „te-raz/potem”, „samodzielnie” „z panią”; argumentują decyzje. ▪ Zabawy ruchowo- graficzne zainspirowane obrazkami. Nauczycielka wyświetla na tablicy obrazki przedstawiające piszących ludzi i różne narzędzia pisarskie. Pytanie: „Co to jest pisanie?” Dzieci wyrażają rozumienie pojęcia: „Czym się różni pisanie od czytania i mówienia” , „Czego trzeba się nauczyć, aby umieć pisać?”. Zabawy ruchowo –graficzne. 1.Nauczycielka snuje opowieść o zwierzętach, dzieci naśladują ruchy, np. chód bociana, skoki żab, lot motyla, pełzanie węża, skoki wróbelka. Po każdym ruchu na podłodze dzieci ilustrują „tor chodu” ręką w powietrzu. Nauczycielka rysuje na tablicy kształty figur geometrycznych, dzieci odzwierciedlają w powietrzu (całą ręką, dłonią, palcem). 2.Nauczycielka rozkłada na podłodze, stolikach, sztalugach arkusze papieru, kredę. Rysuje na tablicy wzór linii, dzieci przyglądają się, rysują taki sam wzór na papierze. Następnie pokazuje kolejny wzór, dzieci zmieniają miejsce i odzwierciedlają wzór. Dzieci otrzymują zestaw kartek z zaznaczonym początkiem „toru” poruszania się zwierząt (w określonej liniaturze). Polecenie: „Wybierzcie dowolną ilość zadań, ale nie mniej niż dwie kartki. Zdecydujcie, kiedy zadanie wykonacie, ale na pewno dzisiaj przed pójściem do domu”. ▪ Dyktando „rysunkowe”. Nauczycielka rysuje na tablicy linie i głośno nazywa kierunek rysowania linii: „w górę, w dół, w lewą stronę, w prawą stronę, ukośnie”. Dzieci otrzymują kartę z zeszytu ćwiczeń 33C „Dyktando rysunkowe”. Siadają do stolików. Słuchają i rysują zgodnie z poleceniem nauczycielki. Przyglądają się powstałej figurze. Pytanie: „Co to może być?”. Dzieci poszukują skojarzeń. Wykorzystują powstały kształt w dowolnym rysunku, wykorzystują kredki. 	
--	--	--	--

		Prace umieszczają na wystawie. Omawiają podobieństwa i różnice, dostrzegają, że z jednego, takiego samego wzoru może powstać wiele różnych pomysłów. Dzieci nadają tytuły swoim pracom, nauczycielka zapisuje, układają z liter, piszą na komputerze. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, zadanie 33E „Tworzymy wyrazy”. Podejmują decyzję o czasie wykonania zadania (ustalają z nauczycielką: samodzielnie czy z pomocą pani).	
Tydzień 34			
Odkrywanie cyklu powstawania życia.	Poznajemy, jak powstaje życie.	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Porównywanie różnych sposobów rozmnażania się.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana oglądaniem fragmentów filmu A. Grochowalskiego „Motyl Paź królowej”. Dzieci obserwują stadia rozwojowe motyla: od wyklucia się gąsienicy, owijania w kokon do wyłonienia się motyla z kokonu. Pytanie: „Jakie pytanie chciałbyście zadać, co wiąże się z treścią filmu?”. Nauczycielka notuje pytania dzieci, np. „Jak długo motyle żyją?” „Jak są zbudowane?”, „Czym się żywią?”. Pytanie: „Skąd się o tym dowiemy?”. Dzieci zastanawiają się nad sposobem znajdowania odpowiedzi na pytania, np. wyszukiwanie w Internecie, książki o motylach. Podejmują zobowiązanie zainteresowania problemem rodziców w domu. Przynoszą do przedszkola różne informacje, umieszczają na tablicy. Wymieniają się wiedzą. Porządkują wiedzę: nauczycielka umieszcza na tablicy arkusz z napisem: „budowa”, „rozmnażanie”, „ciekawostki”(np. gdzie żyją największe motyle na świecie). – dzieci dyktują zapisy. Porządkują zebrany materiał w album „Motyle”. Prezentacja pracy w grupie młodszych dzieci, umieszczenie w kąciку dla rodziców. ▪ Tworzenie prac plastycznych „Motyle”. Nauczycielka recytuje wiersz D. Gellner „Gąsienica – tajemnica”(z e-zeszytu), następnie wyświetla obrazy motyli na tablicy interaktywnej. Dzieci nazywają barwy, dostrzegają bogactwo kolorów, kształtów, wzorów. Otrzymują lusterka, obrazki motyli i innych zwierząt (biedronka, ważka, pająk, schematyczne i inne obrazki pajęczyny). Przykładają lusterka do obrazków, odkrywają symetrię. Wybierają dowolnie kolor kartki i środki plastyczne, w tym: stemple z korka, zakrętek; kółka z papieru (różnej wielkości i koloru). Wykonują obraz motyla różną techniką: malowany, rysowany, origami płaskie. Dzieci obmyślają sposób oprawienia pracy w obraz, np. nakleją prace na tekturki, pudełka po bombonierkach, wycinają ramki. Wykonują zawieszki do obrazka według własnych pomysłów. Obrazki zanoszą do domu. ▪ Zabawa ruchowo – rytmiczna z liczeniem „Gąsienica”: Nauczycielka recytuje początkowy fragment wiersza G. Gellner „Gąsienica”, dzieci przeliczają sylaby w zdaniach. Dobierają się w pary, wyklaskują tekst uderzając wzajemnie w dłoń i kolana. Następnie wypowiadają rytmicznie tekst i idą pojedynczo ruchem „tip-top” (stopa za stopą) w dowolnych kierunkach. Powtórzenie zabawy: Polecenie: „dobierzcie się w grupki tak, aby gąsienica miała tyle nóg ile wskazuje liczba. Nauczycielka pokazuje kolejno kartoniki z liczbami parzystymi, dzieci tworzą odpowiednio rząd, trzymają ręce na ramionach kolegi, maszerują recytując 	<p>Wiosna / Scenariusz 34. Jak powstaje życie?</p> <p>Plansze demonstracyjne: „Etapy rozwoju człowieka”, „Staw” „Życie, rozmnażanie: motyl, żaba, kura” Tablica interaktywna. E-zeszyt Zeszyt ćwiczeń: 34A „Potomstwo” 34B „Ślimaki” 34C „Symetria owadów”</p>

		<p>tekst. Nauczycielka pokazuje kartonik z liczbą nieparzystą, np. 5. Pytanie: „Jak teraz utworzycie gąsienicę? Jak będzie maszerowała?”. Dzieci rozwiązują problem. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 34C „Symetria owadów”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana planszą demonstracyjną „Staw”. Nauczycielka zadaje zagadkę: „Mieszka w rzece albo w stawie i szczyrcami tnie jak krawiec”. Dzieci wymieniają głoski w słowie „rak”. Pytania: „Co to jest staw?”, „Czy wiemy jakie zwierzęta mieszkają w stawach?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą, następnie oglądają i nazywają zwierzęta przedstawione na planszy. Pytania: „Dlaczego te zwierzęta mogą żyć w stawie?”, „Czy wiewiórka mogłaby tu żyć?”. Nauczycielka kieruje rozmowę na przystosowanie zwierząt do życia wodnego (budowa: płetwy, skrzela) i zależności pokarmowe, np. grąziel żółty – ukleja – szczupak. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 34B „Ślimaki”. Nauczycielka organizuje wycieczkę nad staw. Dzieci przynoszą skrzek, zakładają w przedszkolu akwaterrarium. Zakładają i prowadzą dzienniczek obserwacji. ▪ Rozmowa zainspirowana wierszem J. Brzechwy „Ryby, żaby i raki” (z płyty programu). Dzieci spontanicznie wymieniają uwagi się na temat wiersza. Pytania: „Nad czym zastanawiały się zwierzęta? „Jaki problem chciały rozwiązać?”. „Kto w rzeczywistości zadaje sobie takie pytania?”, „Dlaczego trzeba zarabiać?”, „Co trzeba umieć, żeby zarabiać?”. Nauczycielka kieruje rozmowę na humorystyczny aspekt wiersza, oraz odniesienie do rzeczywistości: praca rodziców, utrzymanie rodziny, opieka nad dziećmi. Pytanie: „Czy zwierzęta zarabiają?”. Dzieci dzielą się swoimi przekonaniami, przypuszczeniami. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń 34A „Potomstwo”, przypominają, które zwierzęta wylęgają się z jaj. Nauczycielka wyjaśnia, że niektóre zwierzęta składają jaja, aby było potomstwo, ale się nimi nie opiekują. Dzieci analizują treść obrazków na kartce, domyślają się, które zwierzęta nie opiekują się potomstwem, wykonują zdanie. Tworzenie prac plastycznych „Staw”. Nauczycielka wlewa do plastikowych miseczek wodę wymieszaną z niebieskim tuszem i płynem do mycia naczyń. Dzieci dmuchają przez rurki w mieszanę, aby utworzyć jak największe bańki. Na powstałą pianę dzieci przykładają kartkę papieru, mogą również przekładać tyżką bańki z miski na kartkę (bańki pękając tworzą tło). Nauczycielka wlewa zielone tusze na dole kartek, dzieci dmuchają przez słomki (powstają wodorosty). Następnie dzieci malują pi-sakami kredkami, wycinają z kolorowego papieru ryby, inne stworzenia i rośliny. Organizują wystawę prac. 	
Tydzień 35			
<p>Rozumienie siebie w kontekście grup społecznych</p>	<p>Należymy do wspólnot społecznych.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Interesowanie się historią i tradycjami rodziny.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie książeczki wspólnie z członkami rodziny. „Tradycje mojej rodziny” zainspirowane planszą demonstracyjną „Portret rodziny”. Pytanie: „Gdzie znajdujemy najczęściej takie fotografie?”. Dzieci odczytują wyraz „album” z obraz- 	<p>Wiosna / Scenariusz 35. Co wiąże się z pojęciem „Rodzina”?</p>

		<p>ka do globalnego czytania. Pytanie: „Co to jest album?”, „Po co jest album?”. Nauczycielka zadaje zagadki o członkach rodziny (z płyty CD) dotyczące babci, dziadka, rodzeństwa, cioci, wnucząt). Wykłada na jednym stoliku materiały: kartki z narysowanym schematem drzewa genealogicznego, kartki (białe i kolorowe) ksero A4, rozsypankę literową, szablony w kształcie owalu, koła, prostokąta, kwadratu. Zadanie dla dzieci: „Portret rodziny”. Pytanie: „Jak można wykorzystać te materiały do zadania?”. Dzieci omawiają rysunek drzewa genealogicznego, podają propozycje wykorzystania szablonów (np. obrysowywanie kształtu na ramkę do portretu). Polecenie: „Wybierz sposób, środki, zaprojektuj i wykonaj portret swojej rodziny”. Do wykonanego portretu dzieci dołączają kilka czystych kartek, tworzą książeczkę. W domu, wspólnie z rodzicem/rodzicami rysują (piszą): hobby członków rodziny, tradycje, wspólne zajęcia/przyjemności, wartości przekazywane w rodzinie (czego ważnego uczą mnie mama, tata, dziadkowie). Dzieci przynoszą prace do przedszkola, łączą się w grupy, opowiadają.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa „Najważniejsze w rodzinie”. zainspirowana wierszem J. Sochaczewskiej „Mama” (z płyty CD). Pytanie: „Jak się czuje mama, kiedy dziecko nie jest zaradne, samodzielne?”. Nauczycielka kieruje rozmowę na potrzebę wzajemnego pomagania sobie w domu. Pytanie: „Co jeszcze jest ważne w każdej rodzinie, aby było bezpiecznie, szczęśliwie?”. Dzieci wymieniają dowolne przykłady. Nauczycielka pokazuje zestaw 10 piktogramów z napisami, oznaczającymi ważne dla rodziny sprawy, (np. dom, pieniądze, spacer, opieka, rozmowa, telefon, miłość, obowiązki domowe, praca rodziców, czytanie książek), dzieci odczytują treść obrazka lub wyraz. Dzielą się na grupy. Każda grupa otrzymuje kartkę z narysowanymi polami ułożonymi w „piramidę” (liczba pól 10) i kopertę z obrazkami. Dzieci w grupach drogą negocjacji ustalają, który obrazek („sprawa”) ma być na szczycie piramidy – „najważniejsza”, które umieszczone kolejno w rzędach niżej. Prezentacja prac w grupie –dzieci wybierają lidera, który wyjaśnia zdanie i decyzje swojej grupy. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 35B „W kuchni”. ▪ Tworzenie książeczki „ Moje obowiązki w rodzinie” zainspirowane pytaniem „Co to jest „obowiązek”?”. Dzieci wypowiadają skojarzenia i definiują własne rozumienie pojęcia. Pytanie: „Jakie obowiązki spełnacie w domu?”. Dzieci otrzymują karteczki w dowolnej ilości, rysują czynności spełniane w domu. Nauczycielka wykłada na dywan „chmurkę” (papierowy kształt) z napisem „Obowiązki w domu”. Dzieci układają swoje rysunki wokół napisu, tworząc „promyckowe uszeregowanie” (podobne rysunki wzdłuż podobnych). Analizują kształt powstałej figury: czego jest najwięcej, czego jest najmniej?. Pytanie: „Jak jeszcze można by pomagać domownikom?”. Nauczycielka zadaje pytania związane z czynnościami, których np. dzieci nie uwzględniły (podlewanie wybranego kwiatka, ścieranie kurzu na meblach w swoim pokoju/miejsce). Dzieci zastanawiają się, jaki pomysł warto naśladować od innych. Wybierają dowolną ilość kartek do rysowania: nakleją swoje „karteczki” z „promyckowego uszeregowania” (to speł- 	<p>Plansza demonstracyjna „Portret”</p> <p>Obrazki do globalnego czytania</p> <p>Płyta CD</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 35A „Ja i moje środowisko”</p> <p>35B „W kuchni”</p>
--	--	---	---

		<p>niam/potrafię), rysują na kartkach „zobowiązania” – „mogę/mógłbym jeszcze”. Utworzone książeczki zanoszą do domu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie słowem. Pytanie: „Co to znaczy że coś lub ktoś „jest jak..” (czyli podobny do czegoś/kogoś). Dzieci wymieniają znane sobie porównania. Nauczycielka wyświetla na tablicy zdanie: „Rodzina jest jak...” (dzieci dowolnie mogą jeszcze wybrać zdanie: „Mama jest jak...”, „Tata jest jak.. (ciocia, wujek), odczytuje lub dzieci odczytują. Dzieci kończą zdanie, podając dowolne przykłady porównań. Nauczycielka rozkłada na dywanie różne, jednoelementowe obrazki, np. ptak, las, poduszka, słońce, kwiat, ul, mrowisko, dom, gałązka liścia akacji, bukiet, owoce, serce, drzewo (obrazków więcej niż liczba dzieci, mogą się powtarzać), karteczki, kredki. Polecenie: „Wybierzcie, lub narysujcie obrazek, do którego chcielibyście porównać „mamę”, „tatę” „rodzinę”. Dzieci siadają w kręgu i wypowiadają zdania: „Mama (tata, rodzina) jest jak... bo...” Nauczycielka nagrywa (zapisuje) wypowiedzi dzieci, ▪ Tworzenie „mapy myśli” „Rodzina” zainspirowane wierszem D. Wawiłow „Szybko”(z płyty programu). Pytanie: „Jak myślicie, kto tak mówi, jak w wierszu?”. „Czy zdarza wam się słyszeć takie słowa?”. Dzieci opowiadają o własnych doświadczeniach. Pytanie: „O co wy chcielibyście poprosić mamę/ tatę lub kogoś z rodziny?”. Dzieci w dowolny sposób wyrażają swoje prośby: rysują, dyktują nauczycielce, nagrywają na magnetofon. Nauczycielka wykłada na dywan arkusz papieru z napisem „Rodzina” z zaznaczonymi liniami „polami” oraz kartki z poprzednich zajęć („piramida uszeregowania”, „Mama, tata, rodzina jest..”). Dzieci dołączają rysunki z „prośbą do członków rodziny”. Segregują zebrane materiały, nakleją na arkusz. Nauczycielka przykleja napisy: „Najważniejsze w rodzinie”, „Dzieci proszą o..”, „Mama, tata, rodzina jest...”, „W rodzinie uczę się...”. Dzieci umieszczają „mapę” w kąciaku dla rodziców. Rodzice (mama, tata, inny członek rodziny) uzupełniają rysunkami, tekstem pole pod hasłem „W rodzinie uczę się..”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 35A „Ja i moje środowisko”. 	
Tydzień 36			
<p>Rozumienie znaczenia symboli narodowych</p>	<p>Jesteśmy Polakami.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Zdobywanie wiedzy o Polsce.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana planszą demonstracyjną „Mapa Polski”. Nauczycielka pokazuje schematyczny rysunek mapy Polski. Pytania: „Czyj to kształt?”; pokazuje planszę z mapą Polski: „Kto potrafi opowiedzieć, co jest na mapie przedstawione?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą: wskazują i nazywają morze, rzeki (Wisła, Odra), miasta (Gdańsk, Warszawę, Kraków, własną miejscowość, inne znane sobie), wyjaśniają, co danym kolorem jest zaznaczone, np. kolor gór, wód. Nazywają symbole, poznają pełną nazwę kraju Rzeczpospolita Polska. Nauczycielka włącza początkowy fragment instrumentalnego nagrania hymnu narodowego: Pytanie: „Czyja to melodia?”, „Co to jest hymn państwowy?”, „W jakich okolicznościach słyszymy hymn?”. Dzieci oglądają slajdy z uroczystości państwowych, szkol- 	<p>Wiosna / Scenariusz 36 Co to znaczy mój kraj?</p> <p>Plansze demonstracyjne: „Mapa Polski” „Kosmos”</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Płyta CD</p>

		<p>nych sportowych. Omawiają i demonstrują właściwą postawę: wyprostowana, powaga, spokój szacunek, mężczyźni zdjęte nakrycie głowy. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 36A „Jesteśmy Polakami”. Dzieci układają mapę Polski z puzzli.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczki wirtualne po kraju zainspirowane słuchaniem legend i opowieści. Nauczycielka wyświetla herb Warszawy. Pytanie: „O jakim mieście wystuchamy legendy?”. „Co wiemy o Warszawie?”. Dzieci pokazują miejsce na mapie, używają określenia „stolica Polski”, nazywają rzekę – Wisła. Oglądają prezentację obrazów z zabytkami Warszawy, których wcześniej nie rozpoznawały, np. Zamek Królewski (wnętrza), Belweder, Pałac w Wilanowie. Łazienki, Pomnik Nieznanego Żołnierza, oraz zdjęcie ruin Warszawy z czasu wojny. Dzieci słuchają legendy o Warsie i Sawie. Nauczycielka proponuje: „Zrobimy wystawę o Warszawie”. Dzieci dobierają się w zespoły, wykorzystują dowolne środki plastyczne, litery, gotowe napisy, tablicę interaktywną. Wykonują kartki do albumu, lepią Syrenkę, konstruują Pałac Kultury z pudełek. Zapraszają rodziców do odwiedzenia wystawy. Zabawy rytmiczno-ruchowe przy piosence ludowej z płyty programu „Poszło dziewczę po ziele”. ▪ Wycieczka wirtualna do Krakowa. Zagadka: „Co słyszymy”. Nauczycielka prezentuje nagranie Hejnału Mariackiego na tablicy interaktywnej. Pytanie: „Co wiemy o Krakowie? - bardzo stare miasto, dawna stolica Polski, miasto królów. Dzieci oglądają slajdy z obrazami trębacza na wieży Mariackiej, Lajkonika, zabytków Krakowa, np. Sukiennice, Wawel, Barbakan. Słuchają legendy o Krakowskim Hejnale. Nauczycielka włącza melodię tańca ludowego „Krakowiak” (z płyty CD), na ekranie wyświetla obrazki tańczących par w strojach ludowych. Pytanie: „Do czego zachęca nas muzyka?”. Dzieci określają charakter muzyki. Wygląd strojów ludowych („wesołe jak muzyka”). Nauczycielka wyjaśnia, że „krakowiak” to polski taniec narodowy. Dzieci swobodnie tańczą solo. Nauczycielka pokazuje sposób tańca w parach i prosty układ, np. pary tańczą po obwodzie koła, obroty, przytupy, tworzenie kótek w grupach. ▪ Rozmowa „Wielcy Polacy” inspirowana muzyką i obrazami. Nauczycielka wyświetla slajd z portretem i pomnikiem F. Chopina. Pytanie: „Kto jest przedstawiony na obrazie?”, „Co wiemy o F. Chopinie?”, „Co to znaczy „Wielki Polak?”. Dzieci wyjaśniają pojęcie „kompozytor”, „pianista”, „sława”. Nauczycielka wyświetla obraz dworku w Żelazowej Woli, opowiada o talencie muzyka: komponował i koncertował już jako małe dziecko. Kochał Polskę i tworzyć muzykę. Dzieci słuchają utworu „Preludium Des-dur Op. 28 nr 15 „Deszczowe” (film z Internetu). Określają charakter muzyki, potem nauczycielka podaje tytuł. Dzieci otrzymują kartki, różne kredki (pastele, świecowe, ołówkowe), wybierają dowolne miejsce, słuchają ponownie muzyki i rysują. Nauczycielka prezentuje nagranie utworu „Walc Es-dur, Op.18. Dzieci swobodnie improwizują ruchem. Pytanie: „Czym różniły się utwory?”. Nauczycielka recytuje wiersz H. Bechlerowej „Kiedy mamusia gra” (z e zeszytu). 	<p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 36A „Jesteśmy Polakami”</p>
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa „Wielcy Polacy” inspirowana wierszem W. Chotomskiej „Dzieci Pana Astronoma” (z e-zeszytu) Nauczycielka recytuje pierwszą zwrotkę utworu. Pytanie: „Kto to jest astronom”. Nauczycielka wyświetla obrazy z portretami Mikołaja Kopernika. Pytania: „Dlaczego o Mikołaju Koperniku mówimy Wielki Polak?; „Co to znaczy „wstrzymał słońce, ruszył Ziemię?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka odwołuje się do pamięci dzieci i zajęć z globusem i lampką (jesienią). Dzieci przypominają doświadczenie, wyjaśniają dlaczego jest dzień i noc na zmianę. Nauczycielka wyświetla obrazy teleskopów kosmicznych, mapy nieba, zwraca uwagę na różnice badań nieba dawniej i dziś (lunety, statki kosmiczne). Dzieci z nauczycielką wymieniają niektóre nazwy konstelacji gwiazdnych planet. Odnajdują nazwy planet na planszy demonstracyjnej „Kosmos” (nauczycielka wypowiada głoskami nazwę), wymieniają, która jest największa/najmniejsza, najbliższej/najdalej słońca, ustalają, która z kolei jest Ziemia. Nauczycielka wyjaśnia, że słońce jest największą gwiazdą Układu słonecznego, a życie jest jedynie na Ziemi (naukowcy poszukują). Dzieci otrzymują szablon gwiazdek pięcioramiennych różnej wielkości i pentagramy: gwiazdki odrysowują, wycinają, kolorują, tworzą kompozycje, rytmy; pentagramy kolorują; nauczycielka pokazuje, jak wodzić kredką po linii pentagramu bez odrywania ręki, dzieci odkrywają, że nakreślony jest pięcioma liniami. Lepią z plasteliny pięć równych cienkich wałeczków, układają pentagram. Podejmują próby wypełniania papierowej gwiazdki pięcioramienną liniami tak, by powstał rysunek pentagramu. 	
Tydzień 37			
<p>Promowanie własnej miejscowości</p>	<p>Znamy walory swojej gminy.</p>	<p style="background-color: #92d050; text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Tworzenie reklamy miejscowości.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Planowanie działań zainspirowane „Gwiazdą pytań”. Nauczycielka przypomina o decyzji wspólnej pracy nad prezentacją promującą naszą miejscowość. Pytanie: „Czy wiemy jak to trzeba zrobić?”. Dzieci podają pomysły. Nauczycielka wyświetla „Gwiazdę pytań” i odczytuje pytania; „Co zrobimy?”, „Czym się posłużymy – jakie środki?”, „Kto pomoże?”, „Jak zrobimy po kolei – co najpierw, co potem?”, „Jak zaprezentujemy pracę?”. Dzieci dzielą się na zespoły. Każdy zespół otrzymuje kartonik z jednym pytaniem i karteczki. Dzieci dyskutują w grupkach, rysują propozycje. Nauczycielka kieruje uwagę na istotne odpowiedzi, np. wycieczka, fotografowanie/filmowanie, wywiad, redagowanie informacji o miejscowości. Wspólne omówienie pomysłów, uzupełnienie propozycjami nauczycielki. Ustalenie kolejności działań. Umieszczenie planszy z gwiazdą pytań i propozycją rozwiązań w kąciку dla rodziców. Dzieci zachęcają rodziców do współpracy. ▪ Wizyta w Urzędzie Miasta zainspirowana pytaniem „Jak myślicie, gdzie można uzyskać informacje o naszej miejscowości?”. „Czego chcielibyście się dowiedzieć?”. Nauczycielka zapisuje pytania, np. ile jest mieszkańców, z czego znana jest miejscowość, od kiedy istnieje, co nowego powstanie (jak się będzie rozwijać), czy będą nowe miejsca zabaw/ rekreacji dla dzieci i dorosłych?. Dzieci prowadzą wywiad 	<p>Wiosna/Scenariusz 37 Co wiemy o swojej miejscowości?</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 37A „Do piernikowej chaty”.</p>

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Wiązanie nazwy pory roku z charakterystycznymi objawami.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Zagadka, gałązki wierzby, plastelina, bibuła, kolorowy papier, klej, włóczka, ścinki makulatury, skrawki tkanin
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt wiersz M. Terlikowskiej „Przedwiośnie”, J. Kulmowej „Kotki marcowe”, aplikacja interaktywna „Zwiastuny wiosny”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Przedwiośnie to ranek wiosny. Wiosna powoli budzi przyrodę do życia”.
 PAMIĘTAJMY: Ważne jest zwijanie bibuły w palcach jako ćwiczenie manualne. Należy zachęcić dzieci do cierpliwego wykonywania czynności.

Wiosna/Scenariusz 26.

Skąd wiemy, że nadeszła wiosna?

INSPIRACJA:

→ Nauczycielka trzyma w ręku zwój papieru. Zadaje zagadkę:

*„Myszek nie łowią, ptaszków nie jedzą,
te szare kotki, co na drzewach siedzą”.*

→ Pytanie: Co mam ukryte w papierze? Dzieci zgadują, potem oglądają gałązki wierzby. Pytania: Dlaczego o tych kwiatach mówi się „kotki”? Czy wiemy, o czym świadczy pojawienie się „kotchów” na wierzbie? Dzieci uzasadniają nazwę „kotki”, szukają podobieństw rośliny do kota. Wyjaśniają określenie „przyroda budzi się do życia”.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Pytanie: Jak jest na dworze? Dzieci podchodzą do okna. Określają stan pogody, wygląd trawników, drzew, dachów na budynkach.

→ Nauczycielka recytuje wiersz M. Terlikowskiej „Przedwiośnie”. Pytania: Jakimi słowami opisane jest w wierszu przedwiośnie? Jak jeszcze inaczej możemy powiedzieć o takiej pogodzie? Jakie dwa wyrazy ukryte są w słowie przedwiośnie? Dzieci porównują obserwacje z okna z opisem przyrody w wierszu.

→ Zabawa ruchowa: nauczycielka wypowiada powoli wiersz, dzieci naśladują zachowania i głosy ptaków. Pod koniec wiersza nauczycielka włącza nagranie z płyty CD „głosy ptaków” i na tle dźwięków recytuje dalszą część wiersza.

→ Praca plastyczna „Wierzbowe kotki”. Dzieci najpierw rolują w palcach bibułę, tworząc gałązkę, przyklejają do kartki. Wybierają dowolny materiał do wykonania „kotchów”: plastelina, kawałki papieru z makulatury, włóczka, kawałki tkanin.

→ Prezentacja prac: dzieci przypinają prace na sznurku za pomocą np. klamerek do białej tkaniny. Nauczycielka kieruje uwagę na podobieństwa i różnice w pracach oraz stwierdzenie: „to samo możemy przedstawić w różny, inny sposób”, „każdy pomysł jest ciekawy”.

→ Dzieci otrzymują kartki z wydrukowanym wierszem J. Kulmowej „Kotki marcowe”, do odczytania w domu wspólnie z rodzicami.

 Poziom kształcenia 5-latki	<p style="text-align: center;">Wiosna/Scenariusz 27.</p> <p style="text-align: center;">Co sprawia, że przyroda budzi się do życia?</p> <p>INSPIRACJA:</p> <p>→ Nauczycielka czyta dzieciom zagadkę:</p> <p style="text-align: center;"><i>„Gdy śnieg zginie, kwiaty rosną, a tę porę zwiemy....”.</i></p> <p>→ Pytania: Co to jest wiosna? Gdzie jest ? Dlaczego jest? Po czym poznajemy, że jest?</p> <p>→ Nauczycielka odstawia doniczkę z cebulką tulipana: Pytanie: Co to jest? Czy wiemy jaki kwiat z tej cebulki wyrośnie?</p> <p>ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:</p> <p>→ Dzieci odczytują napis z obrazka do globalnego czytania „tulipan”.</p> <p>→ Nauczycielka recytuje wiersz D. Gellner „Tulipan śpi”.</p> <p>→ Pytania: Dlaczego tulipan nie mógł wyrosnąć w zimie? Co spowodowało, że zaczął rosnąć? Dzieci wymieniają warunki: słońce, ciepło, deszcz.</p> <p>→ Zabawa ilustrująca treść wiersza. Dzieci dowolnie podejmują role: „tulipan”, „ciepłe dni”, „deszcz”, „słońce”, „dziadek”. Wybierają dla siebie sposób oznaczenia roli: obmyślają samodzielnie charakterystykę, wybierają kartonik z napisem lub piktogramem, rekwizyt. Uzgadniają wspólnie przebieg zabawy. Przy powtórzeniu zabawy zmieniają role.</p> <p>→ Dzieci sadzą w doniczkach cebulki kwiatów wiosennych. Nauczycielka wyklada cebulki roślin umieszczonych w foliowych woreczkach ze zdjęciem kwiatka. Dzieci wraz z nauczycielką losują piktogramy określające nazwę: tulipan, narcyz, żonkil, krokus. Wybierają odpowiednie cebulki, sadzą. Każde dziecko przykleja do doniczki napis ze swoim imieniem.</p> <p>→ Dzieci wybierają miejsce umieszczenia doniczek, przypominają o potrzebach rośliny. Nauczycielka na swojej doniczce umieszcza tekturowy kapturek. Pytanie: Jak myślicie, zakwitnie? Dzieci wyrażają przypuszczenia.</p> <p>TABLICA INTERAKTYWNA:</p> <p>Dzieci oglądają filmy i obrazy „Przyroda wiosną”.</p>
<p>☉ CEL: Wyjaśnianie przyczyn zmian w przyrodzie. Nazywanie aktualnej pory roku.</p>	
<p>📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala</p>	
<p>📄 MATERIAŁY : Kartka z tekstem zagadki, kartoniki z piktogramami i z napisami: „deszcz”, „słońce”, „ciepłe dni”, „tulipan”, „dziadek”, rekwizyty: czapki, przepaski na głowę, klamerki do przypinania kartoników, cebulki wiosennych kwiatów, doniczki.</p>	
<p>🔧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Obrazek do globalnego czytania „tulipan”, e-zeszyt wiersz D. Gellner „Tulipan śpi”,</p>	
<p>🦉 MĄDROŚĆ SOWY: „Wiosna to pora odradzania się życia przyrody. Rośliny potrzebują słońca, ciepła i wody”.</p>	
<p>📖 PAMIĘTAJMY: Należy po kilku dniach porównać wzrost zakrytej rośliny. Warto, aby każde dziecko pielęgnowało swojego kwiatka samo. Dzieci mogą założyć dzienniczki obserwacji: na kartkach zaznaczyć kolejny dzień tygodnia i postęp we wzroście rośliny.</p>	

 Poziom kształcenia 5-latki
◎ CEL: Uświadomienie motywacji hodowania zwierząt przez człowieka.
📁 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📁 MATERIAŁY : Obrazki przedstawiające zwierzęta hodowlane: ptactwo, krowa, koza, owca, świnia, pszczoła; kartoniki z nazwami zwierząt; obrazki produktów pochodzenia zwierzęcego, obrazki: poduszka, wełna,(sweter), kartoniki z nazwami produktów; 4 arkusze papieru, kartki, klej.
🔧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Plansza demonstracyjna „Gospodarstwo”, tablica interaktywna, aplikacje interaktywne: „Hodowla zwierząt”, „Zwierzęta w gospodarstwie”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Człowiek hoduje zwierzęta dla swoich potrzeb. Żywność, którą kupujemy w sklepach jest dzięki pracy hodowców”.
📖 PAMIĘTAJMY: Trzeba dać dzieciom czas na dyskusje lub spory i samodzielne decyzje przy grupowaniu obrazków.

Wiosna/Scenariusz 28.**Po co człowiek hoduje zwierzęta?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wnosi kosz z produktami żywnościowymi. Dzieci zaglądną do kosza, wyjmują produkty na stolik, nazywają. Pytania: Jak możemy to wszystko nazwać razem? Dzieci używają określenia „żywność”. Co to jest żywność? Dzieci definiują pojęcie. Skąd się biorą te produkty? Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka nie udziela dodatkowych wyjaśnień.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej obraz pszczelarza przy pasiece, odsłania planszę demonstracyjną „Gospodarstwo”. Dzieci oglądają, wymieniają spontanicznie uwagi, nazywają zwierzęta. Pytania: Kto wie, jak nazywają się takie miejsce? Jak nazywają się ludzie, którzy mają dużo zwierząt? Dzieci używają określeń: „gospodarstwo rolne”, „pasieka”, „hodowca”, „pszczelarz”.
- Nauczycielka wyklada na dywan arkusze papieru, zestaw obrazków i napisy. Pytanie: Jak można uporządkować te obrazki? Kto potrafi wykorzystać napisy? Dzieci przeglądają obrazki, dyskutują, układają na papierze w grupy według własnego uznania.
- Pytanie: Dlaczego tak podzieliłyście obrazki? Dzieci uzasadniają swoje decyzje. Nauczycielka dodatkowymi pytaniami doprowadza do ułożenia według powiązań: zwierzę oraz produkty żywnościowe i inne, które od niego pochodzą. Ustala, po co człowiek hoduje zwierzęta: żywność, wełna, pierze.
- Zagadki fonetyczne. Nauczycielka głóskuje słowa-nazwy (zwierząt, rzeczy) dzieci dokonują syntezy, wskazują obrazek (np.: k-u-r-a, k-r-o-w-a, u-l-e), wyklaskują, przeliczają głoski i sylaby.
- Dzieci nakleją obrazki (wyrazy) na kartki, tworzą album „Po co człowiek hoduje zwierzęta”.
- Pytanie: Czy wiemy, na czym polega praca w gospodarstwie rolnym?, Czego chcemy się dowiedzieć? Dzieci wymieniają, np.: Gdzie zwierzęta mieszkają? Co jedzą? W jaki sposób krowa „daje” mleko, a kura „znosi” jajka? Czy praca hodowcy jest ciężka?.
- Dzieci redagują (rysują) prośbę do rodziców o pomoc w zorganizowaniu wyprawy do gospodarstwa agroturystycznego.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacje interaktywne „Hodowla zwierząt”, „Zwierzęta w gospodarstwie”.

 Poziom kształcenia 5-latki
🕒 CEL: Odkrywanie rytmu dnia i nocy przewidywanie następstw.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📚 MATERIAŁY : Globus, lampka, samoprzylepne karteczki w kolorze żółtym i ciemnoniebieskim tyle ile dzieci, wiersz „Koniec świata”, kalendarz z kartkami do wrywania.
🛠️ NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt wiersz H. Jasiczka „Koniec świata”, zeszyt ćwiczeń 29A „Kalendarz rysunkowy”, aplikacja interaktywna „ Dzień i noc”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Jest dzień i noc, bo Ziemia krąży wokół słońca. Pytania są drogą do poznawania świata i wiedzy”.
📌 PAMIĘTAJMY: Jeżeli dzieci zadają dodatkowe pytania, warto je zapisać w „Naszej Księdze Pytań”.

Wiosna/Scenariusz 29.**Dlaczego jest dzień i noc?****INSPIRACJA:**

→ Nauczycielka zadaje zagadki:

„Przychodzi do nas z dala, gwiazdy na niebie zapala.
Do snu układa słońce, a budzi gwiazd tysiące”.

→ Pytania: Co to jest? Kiedy się pojawia? Czy jest zawsze? Dlaczego jest?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Nauczycielka umieszcza na stoliku duży globus - Pytanie: Co to jest? Ustawia obok lampkę i wyjaśnia, że lampka teraz będzie naśladowała Słońce. Zapala lampkę

i światło kieruje na globus – Ziemię. Pytanie – Czy cały globus/Ziemia jest oświetlony jednakowo? Nauczycielka obraca «Ziemię» wokół własnej osi. Pytanie: Co zauważyliście? Kto ma pytanie? Wyjaśnienie zjawiska występowania dnia i nocy. W trakcie doświadczenia dzieci pokazują miejsca na «Ziemi», gdzie jest dzień i gdzie zapada noc.

Nauczycielka przekazuje informację: Dawno, dawno temu ludzie myśleli, że to słońce krąży wokół Ziemi.

→ Zabawa „Dzień i noc”. Dzieci otrzymują po jednej karteczce (żółtą lub ciemnoniebieską). Rysują symbol dnia lub nocy zgodnie z kojarzącym się kolorem. Liczba kartek - parzysta. Jeśli w grupie jest nieparzysta liczba dzieci – nauczycielka również przydziela sobie kartkę. Kartki przyklejają do ubrania. Dzieci tańczą w rytm muzyki – na przerwę - tworzą koło tak, aby zachować naprzemiennosc: dzień, noc, ... Wypowiadają głośno, po kolei słowa: dzień, noc.... Na kolejną przerwę dzieci „słońca” tworzą wspólną figurę na środku sali, w tym czasie dzieci „noc” siadają w odległym miejscu z głową pochyloną w dół i odwrotnie.

→ Nauczycielka recytuje wiersz H. Jasiczka „Koniec świata”. Pytanie: Kto wie, co wynika z faktu, że ziemia wciąż w koło krąży i jest kolejny dzień i kolejna noc? Nauczycielka rytmicznie wypowiada słowa: „dzień, noc” i odwraca kartki kalendarza. Wyjaśnienie: kolejne następstwa dni i nocy przynoszą zmiany pór roku.

→ Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 29A „Kalendarz rysunkowy”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Dzień i noc”.

 Poziom kształcenia 5-latki
☉ CEL: Poznanie znaczenia i właściwości niektórych rodzajów gleby.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala, ogród, teren.
📷 MATERIAŁY : Narzędzia ogrodnicze, torby płócienne, pojemniki plastikowe, słoje, lupy, woda.
✂️ NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Porównywanie wielkości”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Gleby niczym nie można zastąpić. Człowiek musi chronić glebę przed zanieczyszczeniami”.
📖 PAMIĘTAJMY: Dzieci powinny odnieść się do doświadczeń z hodowlą owsa w doniczkach z różną ziemią i z ziemią zanieczyszczoną płynem do naczyń. Warto sprawdzić lupą wygląd wody w słoikach z ziemią po kilku dniach.

Wiosna/Scenariusz 30.**Co robić, aby wiedzieć jakie/jak jest?****INSPIRACJA:**

→ Zagadka:

*„Depczesz po niej codziennie nie myśląc o tym zupełnie,
że bez jej siły, rośliny by nie żyły”*

→ Pytania: Co to jest gleba? Jaka jest? Gdzie jest? Co by było, gdyby gleby nie było? Dzieci dzielą się swoją wiedzą i przypuszczeniami.

→ Pytanie: Co możemy zrobić, aby więcej wiedzieć o glebie?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Dzieci przygotowują narzędzia i przedmioty do zebrania próbek gleby (łopatki, płócienne torby).

→ Spacer w okolicy przedszkola i w ogródku przedszkolnym. Dzieci sprawdzają „po czym codziennie depczą”. Zastanawiają się, co jest pod płytkami chodnika. Badają różnice podłoża na ścieżkach, na obrzeżach ogrodu, na polu (ogrodzie warzywnym). Zbierają ziemię i piasek z piaskownicy do toreb.

→ Zabawy badawcze: Dzieci przekładają zawartość toreb do pojemników. Nauczycielka wykłada pojemniki z torfem, żwirem. Dzieci przesypują w dłoniach, wachają, próbują ugniatać, odciskać ślady dłoni. Oglądają przez lupę. Określają różnice. Wsympują składniki do osobnych słoików, wlewają wodę, mieszają i obserwują przez lupę.

→ Pytanie: Jak myślicie, na którym podłożu najlepiej rostyby rośliny?

→ Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej obraz pustyni i uprawy pól. Dzieci próbują wyjaśnić, dlaczego na pustyni nie widać upraw. Nauczycielka podkreśla znaczenie gleby dla życia na Ziemi: rolnictwo, ogrodnictwo, życie zwierząt.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Porównywanie wielkości”.

 Poziom kształcenia 5-latki	Wiosna/Scenariusz 31.
☉ CEL: Różnicowanie dźwięków. Rozumienie konieczności ochrony słuchu przed hałasem.	Co to jest „dźwięk” i „hałas”?
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala	INSPIRACJA:
 MATERIAŁY : Obrazki: ptaki, instrumenty muzyczne, las, strumyk, łąka, mama z dzieckiem czyta książkę, płaczące dziecko, dzieci na placu zabaw, telewizor, odtwarzacz muzyki, słuchawki, krzyżące osoby, czajnik, odkurzacz, robotnik z młotem pneumatycznym, kierownica auta, karetka pogotowia, koparka, „śmieciarka”, motor, auta (ulica); arkusze papieru, piktogramy „miny”.	<ul style="list-style-type: none"> → Nauczycielka stawia przed dziećmi pudełko z ukrytym budzikiem (ostrzy dźwięk). Dzieci wysłuchują dobywającego się z pudełka dźwięku. Pytania: O co możemy zapytać po wysłuchaniu tego? Dzieci zadają dowolne pytania. Jak możemy określić ten dźwięk? Dzieci słuchają nagrania hałasu i dźwięków łagodnej muzyki. Co można powiedzieć po wysłuchaniu tych dźwięków? Jakie uczucia wywołują? → Pytania: Co to jest dźwięk? Co to jest hałas? Dzieci wypowiadają własne znaczenia pojęć. → Pytanie: Czy może być świat bez przykrych dźwięków?
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Gramy na pianinie”.	ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:
 MĄDROŚĆ SOWY: „Żyjemy w świecie dźwięków. Dźwięki wywołują w nas przyjemne albo przykre uczucia. Konieczne jest, aby nie wytwarzać bez potrzeby hałasu i umieć chronić własne zdrowie”.	<ul style="list-style-type: none"> → Dzieci przez chwilę słuchają dźwięków dochodzących zza okna. Pytania: Co było miłe dla ucha? Co było przykre? → Nauczycielka wyklada na stoliki obrazki przedstawiające różne źródła dźwięków, małe kartki i przybory do rysowania. Na dywanie rozkłada arkusze papieru z piktogramami określającymi różne stany emocji: „uśmiech/zadowolenie”, „obojętna”, „smutek/niezadowolenie”. Dzieci segregują obrazki według uznania. Dodają własne rysunki. → Pytania: Dlaczego tak posegregowaliście obrazki? Czy ktoś chciałby umieścić je inaczej? Jak możemy nazwać te grupy obrazków? Nauczycielka zapisuje na arkuszu stwierdzenia dzieci, np.: obrazki przedstawiające źródła dźwięków „przyjemnych”, „nieprzyjemnych”, „nieprzyjemnych, ale koniecznych”. Dzieci ustalają, przy której grupie obrazków umieścić napis „Hałas”. → Dzieci słuchają krótkiego nagrania współczesnej muzyki składającej się z hałaśliwych, metalicznych, ostrych, dźwięków. Pytanie: Jakie reakcje, uczucia wywołuje taka muzyka? → Pytania: Dlaczego mówimy, że hałas szkodzi? Na co hałas szkodzi? Nauczycielka uzupełnia wypowiedzi dzieci, wyjaśnia szkodliwy wpływ hałasu na zdrowie fizyczne (słuch, oczy) i emocjonalne (rozdrażnienie, zmęczenie, stres). → Dzieci słuchają muzyki relaksacyjnej z Internetu „Śpiew ptaków, odgłosy lasu”. → Dzieci organizują zabawy z przestrzeganiem zasady: „unikamy tworzenia hałasu”.
 PAMIĘTAJMY: Pozwalamy dzieciom na podział obrazków według własnego uznania. Ważne są argumentacje i dochodzenie do uzgodnień.	TABLICA INTERAKTYWNA: Aplikacja interaktywna „Gramy na pianinie”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Rozróżnianie charakteru muzyki.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Utwory: j. Strauss „Marsz Radeckiego”, L. Delibesie „Pizzicato”, Beethoven „Sonata księżycowa”.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD odgłosy deszczu, e-zeszyt wiersz J. Kulmowej „Deszczowa muzyka”, tablica interaktywna, aplikacja „Filharmonia”.
 MĄDROŚĆ SOWY: Muzyka od zawsze towarzyszyła człowiekowi w pracy, zabawie, odpoczynku oraz w <u>obzędach</u> . Wpływa na <u>psychikę</u> człowieka przez <u>dźwięki</u> . Jest jedną z dziedzin <u>sztuk pięknych</u> ”.
 PAMIĘTAJMY: Warto ustalić z dziećmi czas w rozkładzie dnia („Czas na koncert”) na codzienne słuchanie muzyki, np. utworów klasycznych.

Wiosna/Scenariusz 32.**Co to jest „muzyka”?****INSPIRACJA:**

- Dzieci słuchają nagrania odgłosów deszczu (krople/ulewa). Nauczycielka recytuje wiersz J. Kulmowej „Deszczowa muzyka”.
- Pytania: Dlaczego autorka wiersza nazwała odgłosy deszczu muzyką? Co to jest muzyka? Dzieci wyjaśniają własne znaczenie pojęcia muzyka.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Dzieci słuchają utworów muzycznych o zróżnicowanym charakterze. Pytania: Jaka jest ta muzyka, której wysłuchaliśmy? Czym się różni? Do czego zachęca?
- Nauczycielka ponownie włącza muzykę dzieci reagują spontanicznie ruchem: marszerują, klaszczą, wykonują podskoki, przysiadają-słuchają w skupieniu.
- Pytanie: Po co człowiekowi muzyka? Dzieci dzielą się własną wiedzą. Nauczycielka wyjaśnia, że ludzie na świecie zawsze tworzyli muzykę i przekazywali za jej pomocą swoje uczucia: radości, smutki, obawy, gniew, tęsknoty, marzenia.
- Pytanie: Co to jest instrument muzyczny?
- Zagadki słuchowe „Jakie instrumenty słyszycie?”
- Dzieci segregują obrazki przedstawiające instrumenty muzyczne na grupy: strunowe (smyczkowe, szarpane), dęte, perkusyjne. Określają, w jaki sposób wydobywa się z nich dźwięki. Odczytują wyrazy: „nuta”, „saksofon”, „instrumenty”, wyklaskują i przeliczają ilość sylab.
- Rundka: Dzieci wypowiadają się kończąc zdanie: „Lubię muzykę...”, „Muzyka jest ..”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Filharmonia”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Odkrywanie różnych środków komunikowania się i znaczenia umiejętności czytania.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Małe kartki, arkusz papieru, klej, pamiętnik, druki przekazów, instrukcja obsługi urządzenia, pisaki, koperta z tekstem „List”, rozsypanka literowo/wyrazowo/zdaniowa.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Pacynka Sowa.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Człowiek nauczył się pisać i czytać aby zapamiętywać i przekazywać myśli i porozumiewać się z innymi”.
 PAMIĘTAJMY: Warto obejrzeć z dziećmi książkę J. Cepika „Jak człowiek nauczył się pisać”, obrazy z Internetu: „Rysunek jaskiniowca”, i wyjaśnić, że człowiek zanim nauczył się pisać tworzył rysunki, potem różne znaki i na końcu wymyślił litery.

Wiosna/Scenariusz 33.**Po co człowiek nauczył się pisać i czytać?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka prosi dzieci, by skupiły na niej uwagę i wykonywały polecenia: gestem wskazuje, aby zbliżyły się do niej, oddaliły się, ustawiły się w kole, usiadły, wstały itp. Objaśnia przebieg zabawy ruchowej „pojazdu”: każde z was weźmie kółko od sersa, kiedy powiem „start”, naśladujecie ruch pojazdu, kiedy powiem „stop”, zatrzymacie się. Powtórzenie zabawy - zamiast sygnałów słownych nauczycielka stosuje piktogramy: „sygnalizator świetlny”, znak „nakaz skrętu w lewo”, „nakaz skrętu w prawo”. Za każdym razem, po zakończeniu czynności nauczycielka zadaje pytanie: Dlaczego wiedzieliście, co robić?; Ustalenie: pani pokazała rękoma, powiedziała, było narysowane na znaku.
- Dzieci odnajdują w rozsypance wyrazowej karteczkę samoprzylepną z napisem swojego imienia, nakleając ją na ubranie. Pytanie: Dlaczego wiedzieliście, który napis wybrać?
- Nauczycielka bierze pacynkę Sowę i „list” do dzieci. Pytanie: Kto odczyta list? Dzieci podejmują próby (odczytują z nauczycielką) list: „ Drogie dzieci, mam pytanie: jest pisanie i czytanie – tylko po co? Kto z was wie? To ja, literka. Znacze mnie?”. Dzieci odpowiadają na pytania. Wybierają z rozsypanki literowo/wyrazowej te litery/wyrazy/zdania, które potrafią nazwać (odczytać).
- Pytania: Po co człowiek nauczył się pisać i czytać? Jakie korzyści ma człowiek z umiejętności pisanie i czytania?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Dzieci biorą dowolną ilość karteczek, rysują odpowiedź na pytanie. Nauczycielka wyjaśnia: na jednej karteczce narysujecie jedną informację. Następnie nauczycielka dzieli dzieci na mniejsze grupki. Zadaniem grup jest obejrzenie wszystkich „notatek”, posegregowanie według podobieństw zawartych informacji, wzajemne wysłuchanie argumentacji, odłożenie na bok powtarzających się.
- Każda grupa wyklada swoje karteczki na arkusz papieru umieszczony na dywanie, z napisem „Po co pisanie i czytanie?”. Dzieci przeglądają rysunki, postępując jak poprzednio: grupują według podobieństw, np.: książki, gazety, gry/instrukcje, media - telefon komórkowy, komputer (czytanie informacji, porozumiewanie się), list tradycyjny. Nauczycielka dodaje swoje kartki z rysunkami lub np. gotowe druki przekazów pocztowych, instrukcja obsługi urządzenia (pralka), pamiętnik, itp.
- Pytanie: Jak teraz odpowiemy na pytania postawione wcześniej?(Po co człowiek nauczył się pisać i czytać? Jakie korzyści ma człowiek z umiejętności pisanie i czytania?). Dzieci komentują „mapę”.
- Zagadka:

„Choć nie ma zamka ani kluczyka, często otwierasz ją i zamykasz. W swym wnętrzu wiele tajemnic mieści, wierszyków, bajek i opowieści”.

- Rundka: Dzieci kończą rozpoczęte przez nauczycielkę zdanie: „Warto umieć czytać i pisać, ponieważ....”

TABLICA INTERAKTYWNA:

Dzieci kopiuje z Internetu obrazki np. o zwierzętach i podpisują je (układają wyrazy, zdania).

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Odkrywanie cyklu powstania życia.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Książka M. Brykczyńskiego „Skąd się biorą dzieci”, zagadki, środki plastyczne: kredki, farby, plastelina, modelina.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Plansze demonstracyjne: „Etapy rozwoju człowieka”, „Rozmnażanie- motyl, żaba, kura”, aplikacja interaktywna „Rozwój motyla, żaby i kury”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Każde życie ma swój początek. Żeby powstało życie musi być samiec, samica i zapłodnione jajeczko”.
 PAMIĘTAJMY: Dajemy dzieciom czas na swobodne dyskusje, wymianę zdań przy oglądaniu tablic, wzajemne pouczanie. Pozwalamy dzieciom na samodzielne odkrycie powiązań: samica, samiec, jajo.

Wiosna/Scenariusz 34.**Jak powstaje życie?****INSPIRACJA:**

→ Nauczycielka zadaje zagadki:

*„Z okrągłej baryłeczki wyszły na świat żółte puszki.
Czarne oczka, małe dzióbki i cieniutkie, zgrabne nóżki”,*

*„Co to za kulki czarne, błyszczące, kręcą się w wodzie nagrzonej słońcem?
Niektóre mają łapki, wkrótce wyrosną z nich małe żabki”.*

→ Pytanie Skąd się biorą dzieci zwierząt i ludzi? Dzieci dzielą się własną wiedzą. Nauczycielka niczego nie wyjaśnia.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Rozmowa zainspirowana tablicami poglądowymi: „Etapy rozwoju człowieka”, „Życie, rozmnażanie: motyl, żaba, kura”. Dzieci przyglądają się obrazom, interpretują i objaśniają przedstawione sytuacje. Pytanie: W czym te obrazy są do siebie podobne? Dzieci ustalają, że jest coś „najpierw” i „potem”. Początek życia zwierząt to samica, samiec, jajeczko.

→ Nauczycielka czyta książkę M. Brykczyńskiego „Skąd się biorą dzieci?”. Ewentualne pytania dzieci nauczycielka zapisuje i umieszcza w „Księdze Pytań”.

→ Dzieci wybierają środki plastyczne i wykonują dowolne prace na temat „Skąd się biorą dzieci ludzi i niektórych zwierząt”. Segregują prace, tworzą albumy i wystawę w kącie „młodego naukowca”.

→ Rundka: Dzieci wypowiadają się, kończąc zdanie „Teraz wiem że ...”

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Rozwój motyla, żaby i kury”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Rozumienie pojęcia rodzina.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : slajdy z obrazkami: „rodzina”, „bocianie gniazdo”, „instrumenty smyczkowe”, „wyrazy: dom, domownik, domek, bezdomny”, pytania: „Co to jest?”, „Po co jest?”, „Gdzie jest?”, „Jaka jest?”, „Co by było, gdyby nie było?”, małe kartki, wycinki z gazet o różnej tematyce, arkusz papieru z napisem „rodzina”, rozsypanka literowa.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Obrazki do globalnego czytania „mama”, „tata”, „dom”, aplikacja interaktywna „Kurczaki do gniazda”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Rodzina ludzka to najważniejsza grupa społeczna, którą łączą więzy krwi i miłość”.
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mają prawo do dowolnych skojarzeń i argumentacji. Obrazki do wyboru z gazet powinny być o bardzo różnorodnej tematyce, pozornie niepowiązane ze sobą.

Wiosna/Scenariusz 35**Co wiąże się z pojęciem „Rodzina”?****INSPIRACJA:**

→ Zagadka:

„Wspierają nas radą, pomogą w kłopotach i tak jak teraz zawsze będą nas kochać?”.

Nauczycielka akceptuje każdą odpowiedź dzieci.

- Nauczycielka wyświetla slajd na którym jest rodzina ludzka i rodzina zwierząt (np. bociany w gnieździe z potomstwem). Pytanie: Jakim jednym słowem możemy określić to, co przedstawiają obrazy?
- Nauczycielka wyświetla slajd, na którym są przedstawione instrumenty smyczkowe i grupa wyrazów: „dom, domek, domownik, bezdomny”. Pytanie: Czy ktoś potrafi powiedzieć, dlaczego o każdym z tych obrazków też mówimy „rodzina”?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Rozmowa inspirowana pytaniami. Nauczycielka wyświetla slajd z obrazem rodziny i obok obrazu kolejno wyświetla pytania: Co to jest rodzina? Po co jest rodzina? Gdzie jest rodzina? Jaka jest rodzina? Co by było, gdyby rodziny nie było? Dzieci dzielą się własną wiedzą i przekonaniem.
- Pytanie: Z czym kojarzy wam się „rodzina? Dzieci i nauczycielka wybierają dowolną ilość karteczek i rysują skojarzenia lub wybierają obrazki z wycinków z gazet.
- Nauczycielka wyklada na dywan arkusz papieru z napisem na środku „Rodzina”. Dzieci układają wokół napisu karteczki segregując według podobnych. Tworzą figurę „promyczkowe uszeregowanie”.
- Dzieci omawiają wygląd „figury”. Pytanie: O czym świadczy długość „promyczków”? (wiele osób ma takie same skojarzenia). Nauczycielka wypowiada uzasadnienie do wybranego przez siebie skojarzenia (np. serce) Pytanie: Dlaczego o „tym” pomyślałam? Chętne dzieci wypowiadają się w podobny sposób.
- Zabawa ruchowa „Ptaszki”. przy muzyce. Dzieci dobierają się trójkami, dwoje tworzy „gniazdko – dom”, trzecie jest „dzieckiem”. Nauczycielka snuje opowieść: ptaki wracają z ciepłych krajów, zakładają rodzinę, kołyszają pisklęta, pisklęta wyfruwają z gniazda, potem zakładają własną rodzinę (zmiana ról i narracji „Tata, mama i dziecko”).
- Nauczycielka wygłasza głoskami lub sylabami słowa „mama”, „tata”, „dom”, „babcia”, „ciocia”, „wujek”, „brat”, „siostra”. dzieci odgadują, odczytują wyrazy z obrazkami do globalnego czytania (mama, tata, dom). Układają samodzielnie dowolny wyraz z rozsypanki literowej. Chętne dzieci wybierają obrazki, nakleją na kartkę i układają proste zdania: np. „To mama. To tata. A tu dom”. Wykonane zadania umieszczają w swoim „portfolio”- „to umiem”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Kurczaki do gniazda”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Budzenie poczucia przynależności narodowej.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Widokówki (obrazki z czasopism) znanych zabytków Polski, portrety/zdjęcia znanych Polaków (postaci historyczne, współczesne), obrazki przedstawiające stroje ludowe: łowickie, góralskie, krakowskie, kontur mapy Polski, napis „Wisła”, „Odra”.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Mapa Polski”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Polska to mój kraj. Moja Ojczyzna. Trzeba poznawać swój kraj. Trzeba cieszyć się i być dumnym z jego piękna i osiągnięć Polaków. Każdy Polak powinien znać symbole Polski”.
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mogą powtarzać informacje po sobie. Dzieci mogą mylić się w nazwach. Nauczycielka komentuje wypowiedzi dzieci stwierdzeniem typu: „Nie, to ma inną nazwę”, „Tak, dobrze to nazwałeś”. Dzieci nie powinny mieć poczucia porażki z niewiedzy.

Wiosna/Scenariusz 36.

Co to znaczy „Mój kraj”?

INSPIRACJA:

→ Zagadki:

*” Pytanie nietrudne, to każdy z was przyzna, jak się nazywa nasza Ojczyzna?”.
„W górach mieszka wielki ptak, to jest Polski naszej znak. Zobaczysz go kiedyś może.
To jest..?”.
„Biel na niej jest i czerwień, powiewa, gdy wiatr się zerwie. Wciągnięta na maszty
szczyt wisi od świtu po świt”.*

Dzieci odgadują treść zagadki, nauczycielka wyświetla symbole na slajdach.

→ Pytanie: Co jeszcze wiemy o naszym kraju? Nauczycielka zapisuje wypowiedzi dzieci na tablicy.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Nauczycielka wyklada na dywan przygotowane materiały (zdjęcia, obrazki są powtórzone, tak, aby każde dziecko mogło mieć przynajmniej jeden). Dzieci przeglądają, nazywają, spontanicznie dzielą się wiedzą.

→ Polecenie: Każdy wybierze obrazek, na którym jest to, co potrafi nazwać. Pozostałe obrazki odkładamy na bok.

→ Dzieci siadają w kręgu, obrazki trzymają w ręku. Nauczycielka wyklada arkusz papieru z napisem Polska, kreśli linię dzielącą arkusz na połowę, pokazuje dzieciom napisy „ Wiemy”, „ Dowiemy się”. Pytanie: Czy ktoś się domyśla, co zrobimy za chwilę?

→ Dzieci pokazują obrazek i opowiadają, co przedstawia. Dziecko, które ma taki sam widok, dodaje informacje, nauczycielka uzupełnia szczegóły.; dzieci kładą obrazki na polu „Wiemy”. Nauczycielka umieszcza pozostałe obrazki na polu „Dowiemy się”.

→ Pytanie: Czego chcielibyście dowiedzieć się o tym, co przedstawione jest na obrazkach?, Jakie pytania postawimy?. Dzieci stawiają, (nauczycielka zapisuje) pytania: Kto /co to jest? Kim jest? Gdzie to jest?, Dlaczego warto o tym wiedzieć? W jaki sposób o tym się dowiemy?

→ Dzieci umieszczają arkusz z obrazkami i pytaniami na tablicy. Zapraszają rodziców do współpracy w poszukiwaniu odpowiedzi.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Mapa Polski”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Budzenie więzi emocjonalnej z miejscem zamieszkania i jego urokami.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : widokówki/zdjęcia obrazujące znane obiekty (zabytki, urzędy, parki) miejscowości, napis z nazwą miejscowości; kartoniki z napisami: „zabytki”, „rekreacja”, „muzea/biblioteki”, „znani ludzie”, „urzędy”, „dom”.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt wiersz H. Łochockiej „W naszym małym miasteczku”, tablica interaktywna.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Moja miejscowość to też mój dom. Dbam o moją miejscowość i jej dobre imię”.
 PAMIĘTAJMY: Dobrze jest, jeśli dzieci same odkryją konieczność poznawania i poszerzania wiedzy o najbliższym środowisku.

Scenariusz 37 /Wiosna**Co wiemy o swojej miejscowości?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wygłasza wiersz H. Łochockiej „W naszym małym miasteczku”. Pytania: Czy treść wierszyka pasuje do naszej miejscowości? W czym nasza miejscowość jest podobna, w czym różni się? Dlaczego ktoś zachęca innych do odwiedzania jego miejscowości? Dzieci dzielą się swoimi spostrzeżeniami, używają określenia: wieś, miasto. Wyjaśniają, co to znaczy „zachęcać” do odwiedzin.
- Pytanie: Co wiemy o swojej miejscowości? Dzieci wymieniają nazwy ulic (adresy własne), znane sobie miejsca.
- Pytanie: Gdybyśmy zapraszali innych do odwiedzenia naszej miejscowości i okolic, to czym byśmy ich zachęcili?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wykłada na stoliki materiały. Na dywanie rozkłada arkusz papieru z narysowanymi „pętlami”. Pytanie: Jak możemy to wszystko posegregować? Dzieci nazywają obiekty, umieszczają w pętlach napisy i odpowiednio segregują zdjęcia/obrazki. Pytanie: Dlaczego umieściłam tu napis „Dom”? Dzieci wyjaśniają pojęcie „miejscowość”, „mieszkańcy”, szukają porównania do pojęcia „dom”.
- Polecenie: Wybierz obrazek miejsca, o którym wiesz najwięcej, opowiedz. Dzieci opowiadają, następnie pozostałe dzieci uzupełniają wypowiedź.
- Pytanie: Czy o wszystkich obiektach potrafimy ciekawie i dużo opowiadać? Co możemy zrobić, abyśmy wiedzieli i umieli więcej? Dzieci podają propozycje. Ustalają, że aby promować miejscowość trzeba samemu lepiej ją poznać.
- Zawarcie umowy: „Promujemy naszą miejscowość”. Dzieci wyjaśniają pojęcie „promować”. Pytania: Co proponujecie? Jak możemy to zrobić? Dzieci i nauczycielka podają propozycję. Ustalenie: Przygotujemy prezentację slajdów (multimedialną).
- Dzieci „odwiedzają” stronę internetową własnej miejscowości.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Dzieci podejmują próby tworzenia pokazu slajdów z wykorzystaniem programu Power Point.

LATO

**Rozkład - Tematy tygodniowe
Scenariusze**

Hasła programu „Jutro idę do szkoły”	Temat tygodnia	Proponowane formy aktywności dzieci w tygodniu	Narzędzia programu
Tydzień 38			
<p>Aktualizowanie modelu kalendarza pogody</p> <p>Analizowanie zmian w przyrodzie latem.</p>	<p>Dostrzegamy zależności między temperaturą, a zachowaniem ludzi</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Uzasadnianie konieczności ochrony ciała.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa inspirowana planszami demonstracyjnymi „Jesień”, „Zima”, „Wiosna”, „Lato”. Nauczycielka układa ciąg plansz odwrotną stroną w kierunku dzieci (plansze obok siebie w nieprawidłowej kolejności następstw), na tablicy interaktywnej wyświetla kalendarz. Pytanie: „Czy pamiętacie, jak zmieniała się pogoda i krajobraz od czasu, gdy założyliśmy nasz kalendarz?” Nauczycielka odwraca po kolei plansze i zadaje pytanie: „Z czym kojarzy wam się ten obraz?”, „Co ważnego w przyrodzie w tym czasie działo się?” Dzieci wypowiadają własne skojarzenia (np. związane z zabawami na powietrzu, spacerami/wycieczkami), nazywają pory roku, przypominają charakterystyczne zdarzenia w świecie zwierząt i roślin („zasypianie/budzenie się do życia” przyrody). Następnie przeglądają kalendarz na tablicy interaktywnej, analizują zapisy: odczytują samodzielnie lub z nauczycielką nazwy pór roku, nazwy miesięcy, określają cechy charakterystyczne pogody dla danej pory roku na podstawie zaznaczanych codziennie znaków synoptycznych, (opady śniegu, opady deszczu, pochmurna pogoda). Wiążą zmiany pogody na kalendarzu z przedstawioną sytuacją na obrazach tablic poglądowych, np. coraz częściej padał śnieg – nadeszła zima. Słuchają informacji o aktualnej pogodzie z Internetu. Układają plansze w odpowiedniej kolejności następstw pór roku. Nauczycielka układa wyciśnięte elementy z plansz na środku dywanu. Pytanie: „Jak możemy posegregować te obrazki?” Dzieci segregują, np. „rośliny”, „zwierzęta”, „inne”, „pory roku”. Nauczycielka zadaje zagadki: „O czym mówię?” (np. to jest roślina, ma soczyste owoce). Dzieci odgadują, następnie samodzielnie formułują w podobny sposób zagadki. ▪ Tworzenie obrazów zainspirowane bajką H. Bobińskiej „O królu Słońcu i jego czterech córkach. Pytanie: „Dlaczego po zimie przychodzi wiosna?”, „Co by było, gdyby pory roku pozamieniały się kolejnością?”, „Jak wyglądałoby życie na Ziemi, gdyby nie było słońca?” Dzieci wypowiadają przypuszczenia. Pytanie: „Dlaczego król słońce powiedział, że zima nie jest zła tylko jest najrozsądniejsza?” Nauczycielka kieruje uwagę dzieci, na fakt, że ziemia „pracuje” od wiosny do jesieni – karmi zwierzęta, rośliny i ludzi i potrzebuje „odpoczynku”. Dzieci dzielą się na cztery grupki. Uzgadniają w grupce temat/treść, sposób wykonania obrazu, dobierają środki plastyczne, piszą na komputerze/układają z rozsypanki literowej nazwy, wykorzystują tablicę interaktywną do tworzenia obrazu. Wspólne oglądanie prac i omówienie działania: dzieci wymieniają uwagi na temat współpracy przy zadaniu: co było łatwe/trudne, dlaczego; z czego się cieszą. Pytanie: „Czy wszędzie na świecie są cztery pory roku?”. Nauczycielka recytuje wiersz W. Fabera „Dzieci świata”. Dzieci poszukują informacji w Internecie na temat klimatu w miejscach określonych w wierszu. ▪ Ekspresja słowno – plastyczna zainspirowana wierszem K. Kusek „Dojrzewanie w słońcu” (z e-zeszytu). Nauczycielka wyświetla 	<p>Lato / Scenariusz 38. Czy słońce i wiatr mogą zagrażać człowiekowi?</p> <p>Plansze demonstracyjne „Wiosna”, „Lato”, „Jesień”, „Zima”.</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Płyta CD</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 38A „W upalny dzień”</p> <p>38B „To jest miejsce”</p> <p>38C „Odpowiednia odzież”</p>

		<p>na tablicy obrazek dziewczynki z podpisem „Tola”- i zadaje zagadkę: „ W imieniu Tola ukryta jest nazwa pory roku. Wyklaszcz imię długo, dokładnie, to odgadniesz”. Dzieci skandują słowo „Tola”, odkrywają nazwę pory roku. Nauczycielka uwalnia wyobraźnię dzieci: włącza muzykę z płyty CD („Podkład ilustracyjny Lato”), zachęca do wyobrażenia sobie pięknej, letniej, upalnej pogody. Dzieci wybierają miejsce w sali, przyjmują dowolną pozycję, potem gromadzą się w kręgu. Pytanie: „Jak wyglądało niebo?”, „Co było dookoła?”, „Co ty wtedy robiłeś?”, „Jak się czułeś?” Dzieci opisują swoje wyobrażenia słowami, następnie ilustrują je ruchem przy muzyce. Nauczycielka recytuje wiersz. Pytania: „Co to znaczy, że trawa „łasi” się do ręki?”, „Jak myślicie, co ukryte jest pod słowami: „złoty grzebień wietrzyka?”, „Co to znaczy, że coś/ktoś „dojrzewa?”. Dzieci wypowiadają własne rozumienie przenośni, nauczycielka dzieli się swoimi skojarzeniami („złoty grzebień” – to słońce). Nauczycielka wyklada na stoliki: kartki z zeszytu ćwiczeń z zadaniem 38B „To jest miejsce”, kartki z narysowanymi piktogramami (na kartce jeden piktogram), „trawa”, „niebo”, „słońce”, „wiatr” i rozsypankę literowo/sylabową. Zachęca: „Namaluj, opowiedz (ułoż wyrazy) – „Co kojarzy się z tymi rzeczami?” Dzieci decydują o kolejności wykonania zadań: rysują na kartce z zeszytu ćwiczeń, układają wypowiedzi skojarzenia/porównania do treści obrazków, układają teksty z liter, piszą na komputerze, dyktują- nauczycielka zapisuje. Dzieci dobierają się w grupki, prezentują swoje prace, słuchają wzajemnych wypowiedzi, zadają sobie pytania odnośnie treści prac. Organizują w sali wystawę.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy rytmiczno –ruchowe zainspirowane piosenką „Piosenka o lecie” (z płyty CD). Dzieci siedzą w kręgu, nauczycielka wypowiada głoskami słowo „lato”, dzieci odgadują, o czym będą słuchać piosenki. Pytanie: „Po czym poznajemy, że piosenka jest o lecie?”. Dzieci wymieniają opisy/sformułowania z tekstu piosenki. Określają charakter melodii. Wyodrębniają zwrotki i refren. Dobierają się parami – powtarzają rytmicznie fragmenty tekstu z wyklaskiwaniem o dłonie własne i partnera. Pytanie: „W jaki sposób możemy przedstawić ruchem treść i nastrój piosenki?” Dzieci ponownie wysłuchują piosenki, podają propozycje, układają wspólnie scenariusz zabawy. Nauczycielka włącza wersję instrumentalną, dzieci reagują na muzykę zgodnie z umową. Dzieci wybierają instrumenty perkusyjne oraz inne przedmioty (klocki, instrumenty niekonwencjonalne), dobierają akompaniament do melodii piosenki. Dzielą się na dwie grupy: powtórzenie zabawy – jedna grupa przedstawia ilustrację ruchową przy wersji instrumentalnej piosenki i akompaniamencie w wykonaniu kolegów, potem zmiana ról. Pytanie: „Jakie zagrożenia dla zdrowia, związane ze słońcem, mogą być latem?”. „W jaki sposób należy się chronić?” Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 38A „W upalny dzień”. ▪ Zabawy integracyjne inspirowane zagadką obrazkową „Co się zmieniło?”. Nauczycielka wyświetla na tablicy obrazek postaci dziecka, np. dziewczynka w długich spodniach, bez nakrycia głowy, włosy długie, „rozpuszczone”. Polecenie „Zapamiętaj jak najwięcej szczegółów z wyglądu dziewczynki”, następnie wyświetla obrazek tej samej postaci, ze zmianami w wyglądzie, np. na nosie okulary słoneczne, spodenki krótkie, włosy upięte w „kitki”, w ręku butelka z wodą do picia, nakrycie głowy. Dzieci dobierają się w pary, uzgadniają ilość i rodzaj zaobserwowanych zmian, zaznaczają je piktogramem na karteczkach. Siadają 	
--	--	--	--

		<p>w kręgu: nauczycielka prosi o odpowiedzi: „Kto zauważył, że..”, pary, które mają dobrą odpowiedź wołają chóralnie: „my!”. Pytanie: „Jak myślicie, dlaczego dziewczynka z obrazka zmieniła swój strój?”. Dzieci wyjaśniają przyczyny, między innymi związane ze stanem pogody. Zmiana par. Dzieci ustawiają się naprzeciw siebie. Polecenie: „Przyjrzyjcie się partnerowi, odwróćcie się i dokonajcie w wyglądzie dwie zmiany”. Powrót do pozycji wyjściowej – „Co się zmieniło w wyglądzie partnera?”. Powtórzenie zabawy ze zmianą partnerów i liczbą zmian. Nauczycielka dzieli dzieci na cztery grupki. Grupa losuje karteczkę z nazwą pory roku. Zadanie: Przygotujcie scenkę obrazującą to, co napisane/zaznaczone na kartce. Dzieci wykorzystują dowolne przedmioty, w tym przygotowane akcesoria przez nauczycielkę, wybierają podkład muzyczny, obraz na tablicy interaktywnej. Prezentacja: grupki kolejno przedstawiają scenki, pozostałe dzieci odgadują nazwy pór roku, wyjaśniają, po czym rozpoznały. Rundka: Dzieci kończą zdanie: „Dobrze jest współpracować i bawić się razem, bo...”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 38C „Odpowiednia odzież”.</p>	
Tydzień 39			
<p>Planowanie działań, ich realizacja i przewidywanie efektów.</p>	<p>Tworzymy konstrukcje wykorzystując surowce wtórne</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Projektowanie i planowanie etapów pracy podczas realizacji zadań .</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do lasu. „Przywitanie z Lasem”: dzieci dotykają drzew, tulą się, obejmują drzewa. Słuchają w ciszy głosu lasu, „wąchają las” – wciągają powietrze nosem, wąchają drzewa, rośliny. Oglądają roślinność, poszukują z lupą drobnych zwierząt. Fotografują lub odzwierciedlają rysunkiem interesujące je obiekty. Zbierają do woreczków foliowych „zapach lasu”: szyszki, gałązki sosny, igliwie, liście. Nazywają drzewa dominujące w lesie, inne rośliny. Fotografują rośliny, których nazw nie znają. Określają kolory lasu. Bawią się w mierzenie i liczenie: „Które drzewo ma najwięcej w obwodzie?”, „Kto najwięcej drzew policzy?”, „Kto zebrał najwięcej szyszek?”. „Ile kroków jest od drzewa do drzewa?”. Szacują odległości, sprawdzają krokami. Dzieci siadają w kręgu – dzielą się wrażeniami, spostrzeżeniami, uczuciami: „Jak jest?”, „Co się najbardziej podoba?”. ▪ Wywiad z leśniczym. Dzieci zadają Pytania: „Na czym polega praca leśniczego?”, „Skąd się wziął las?”, „Po co jest las?”, „Czy las będzie zawsze?”, „Czy las choruje? „Jak my możemy dbać o las?”. Nagrywanie wywiadu. Leśniczy pokazuje album o zwierzętach, które można spotkać w tym lesie. Wyjaśnia nazwy: najniższa warstwa lasu – „ściółka” (opadłe liście, igły sosny, szyszki), najwyższa – korony drzew. Dzieci oglądają przekrój pnia, dowiadują się, w jaki sposób liczy się wiek drzewa. Wspólne ustalenie zasady: „W lesie pozostawiamy tylko ślady stóp, z lasu zabieramy fotografie, wspomnienia, szyszki, grzyby i jagody oraz własne śmieci”. ▪ Tworzenie albumu „Las”. Dzieci zapraszają rodziców do współudziału w zajęciu. Nauczycielka wyświetla na tablicy napis „Album las”: „Mieszkańcy lasu”, „Dary lasu” i piktogram z narzędziami plastycznymi (nożyczki, klej, pędzel). Pytania: „Jak myślicie, do czego was dziś zapraszam?”. „Jak to można zrobić, kto ma pomysł?”. Nauczycielka wyklada na stoliki zgromadzone wcześniej materiały: zdjęcia i rysunki 	<p>Lato/ Scenariusz 39. Dlaczego należy chronić las?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Las”</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 39A „Wyobraź sobie”</p> <p>39B „Pudełko”</p>

		<p>wykonane przez dzieci w lesie, wycinki z gazet, folderów przedstawiające różne rodzaje lasów, obrazki przedmiotów wykonanych z drewna (instrumenty muzyczne, meble, budowle, przedmioty gospodarstwa domowego), napisy z nazwami zwierząt, roślin, środki i materiały plastyczne. Ustalenie kolejności działań: najpierw wybór zadania, potem wybór materiałów i środków, następnie podział czynności w zespole, (wycinanie, naklejanie, „podpisywanie”, łączenie w całość), wykonanie zadania, prezentacja pracy w grupie. Rundka: Dzielenie się refleksjami, ocena działań, doświadczeń i emocji: „Cieszymy się, że udało się... podobało się... warto jeszcze..”. Umieszczenie albumów w holu przedszkola. Wspólne nadanie tytułu wystawie :”Las – bogactwo Ziemi i człowieka”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa inspirowana wykonaną wcześniej planszą „Las”. Nauczycielka wyklada arkusz papieru, na którym były znaki zapytania i zanotowane przypuszczenia dzieci. Pytanie: „Jak odpowiemy teraz na postawione wcześniej pytania?”. Nauczycielka wyświetla slajd: na środku ilustracja lasu, od obrazka prowadzą linie do pojawiających się sukcesywnie pytań (animacja): „Co to jest las?”, „Gdzie jest?”, „Jaki jest?”, „Po co jest?”, „Dlaczego jest, jak powstał?”, „Co się stanie, jeśli go nie będzie?”. <p>Dzieci wyrażają własnymi słowami pojęcie „las”, odpowiadają na pytania, dzielą się uzyskaną wiedzą, wykorzystują informacje zgromadzone w czasie wycieczki, wywiadu z leśnikiem i ujęte w albumach. Nauczycielka odwołuje się do wyobraźni dzieci: „Co powiedziałybyście przybyszom z innej planety, gdyby pojawili się, aby odwiedzić las?”. Dzieci dobierają się w grupki, układają hasła nawołujące do ochrony lasu. Nauczycielka pełni rolę „kosmity”, który „demonstruje” niewłaściwe zachowania w lesie, dzieci głośno protestują: „nie!, nie! nie!” i każda grupa kolejno „poucza przybysza”. Nauczycielka przypomina dzieciom wiersz F. Kobryńczuka „Las”(z zeszytu). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 39B „Pudełko”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekspresje ruchowe, słowne i plastyczne inspirowane planszą demonstracyjną „Las”. Nauczycielka odwołuje się do pamięci dzieci i przeżyć związanych z pobytem w lesie. Proponuje: „Wyobraźcie sobie, że jesteście kimś lub czymś z lasu”. Dzieci siedzą w kręgu, słuchają nagrania „muzyka lasu”. Każde dziecko najpierw pokazuje ruchem „kim jest”, potem mówi: co robi, co widzi w lesie, jak się czuje, czego pragnie, czego się boi.. pozostali odgadują kogo/co dziecko przedstawia. Następnie dzieci w dowolnej kolejności wypowiadają się, rozpoczynając zdaniem: „Gdybym był częścią lasu, to.. , dlatego że..”. Dzieci otrzymują kolorową plastelinę, tekturki, kartki, rozsypankę literowo/sylabowo/wyrazową. Wykonują prace przestrzenne, płaskie (np., rozcierają plastelinę i cienkimi wałeczkami modelują kontury), tworzą podpisy z wykorzystaniem komputera. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 39A „Wyobraź sobie”. 	
--	--	---	--

Tydzień 40			
<p>Rozumienie społecznego znaczenia techniki dla ułatwienia i podnoszenia skuteczności pracy.</p>	<p>Poznajemy różne zawody</p>	<p style="text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Dostrzeganie znaczenia i wartości pracy ludzi różnych zawodów</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do salonu fryzjerskiego zainspirowana zagadką: „Z pomocą nożyczek, szczotki i grzebienia, wygląd naszych włosów czaruje i zmienia”. Nauczycielka recytuje wiersz J. Brzechwy „Grzebień i szczotka” (z e-zeszytu). Pytania: „Czy chcielibyście o coś zapytać, co wiąże się z treścią wiersza?”, „Co to znaczy czesać się „jak należy”?”. Dzieci objaśniają własne rozumienie sformułowania. Oglądają na tablicy interaktywnej obrazki i zdjęcia fryzur dla dzieci. Komentują wygląd: opisują, określają charakter fryzury, (loki, koki, warkocze), poszukują podobieństw do czegoś, np. „ta fryzura jest jak...”. Pytania: „Jak myślicie, czy do tworzenia takich fryzur wystarczą przedmioty określone w zagadce?”. „Co by było, gdyby nie było fryzjerów?”. Dzieci wyrażają przypuszczalne wizje. „O co możemy zapytać fryzjera?”. Przygotowują pytania do wywiadu z fryzjerem, np.: „Czy włosy chorują?”, „Co to znaczy pielęgnacja włosów?”, „Jakie urządzenia ułatwiają pracę fryzjera?”. Zabawy inspirowane wizytą w salonie fryzjerskim: „Projektujemy i reklamujemy fryzury”. Dzieci otrzymują paski papieru z serpentyn. Każde dziecko skręca „loka” (umowa-przynajmniej jeden). Następnie dzieci w parach, zespołach lub samodzielnie wykorzystują dostępne środki: tablicę interaktywną, peruki, kartki z narysowanym schematycznie kształtem głowy (bez włosów), szablony z tektury w kształcie głowy, sznurki do splatania warkoczków, włóczkę, zestaw „Fryzjer”. Wykonują prace „Śmieszne fryzury” według własnych pomysłów, Prezentacja: dzieci z krzeselek tworzą szpaler, środkiem przechodzą osoby prezentujące fryzury, głośno opisują i zachwalają zalety „dzieła”. Zabawy artykulacyjne „Upominamy Jerzego”: Dzieci powtarzają refren z wiersza „Grzebień zęby szczerzy..”. ▪ Tworzenie listy kroków działania – „Historia sukienki” inspirowane planszą demonstracyjną „W zakładzie usługowym”. Pytania: „Jakie pytania możemy zadać patrząc na przedstawioną tu sytuację?” Dzieci zadają dowolne pytania. Nauczycielka rozwija rulon papieru (narysowane rzędem sześć pól, w ostatnim polu obrazek sukienki), umieszcza na tablicy. „Jak myślicie, co jest na początku powstania sukienki. Co dalej w kolejności robi krawcowa?” Nauczycielka zapisuje (rysuje piktogramy) domysły dzieci. Wycieczka do salonu krawieckiego. Dzieci przygotowują pytania: „Jak powstaje sukienka?”, „Co by było, gdyby nie było maszyny do szycia?”, „Jakie urządzenia, przedmioty są konieczne do pracy?” Dzieci analizują zapisane na arkuszu przypuszczenia, uzupełniają informacje w pustych polach (rysunki, piktogramy, napisy). Omawiają kolejne kroki działania krawcowej, używają określeń: najpierw, potem, następnie. Nauczycielka wyklada na stoliku: centymetry krawieckie, pojemnik z guzikami, tekturki z otworami i sznurowadła do przewlekania, kolorowe kawałki tkanin (nożyczki). Dzieci segregują guziki według wybranych cech (kolor, wielkość, ilość dziurek), układają w ciągi (coraz większe guziki, coraz mniejsze), mierzą kolegów centymetrem („jak u krawcowej”), zapisują wymiary; mierzą tasiemką i sprawdzają na centymetrze „ile to jest”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 40B „Wykrój krawiecki”. 	<p>Lato / Scenariusz 40. Co wiemy o ludziach różnych zawodów?</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Plansza demonstracyjna: „W zakładzie usługowym”</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 40A „Wzór sukienki”</p> <p>40B „Wykrój krawiecki”</p> <p>40C. „Układanie figur”</p> <p>40D „Uweterynarza”.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycinanie figur geometrycznych „Oszczędna krawcowa”. Każde dziecko otrzymuje zestaw: kolorową kartkę (20cm/20cm), tekturowe szablony figur (dwa trójkąty, dwa prostokąty, koło, kwadrat. Figury utworzone są z kwadratu 8,5cm/8,5cm). Nauczycielka przedstawia problem: „Krawcowa ma tyle materiału (kolorowa kartka) i tyle elementów (figury) na ubraniu musi wykroić”. Pytanie: „Jak rozmieścić szablony, aby wszystkie elementy zostały wycięte?” Dzieci układają szablony na kartce, obrysowują, wycinają (dzieci nieradzące sobie otrzymują wzór do naśladowania). Prace plastyczne z wykorzystaniem wyciętych figur geometrycznych. Nauczycielka wyklada arkusze papieru (3-4). Dzieci dobierają się w zespoły, łączą wycięte figury, wykonują wspólny obraz, wykorzystują dodatkowe środki plastyczne (kredki, pisaki). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 40A „Wzór sukienki”. ▪ Wycieczka do warsztatu szewskiego zainspirowana wierszem A. Łakomiaka „Szwec” (z e-zeszytu). Pytanie: „Co robimy z butami, gdy nam się zepsują?” Dzieci wymieniają różne sposoby postępowania (wyrzucamy/kupujemy nowe, naprawiamy). Nauczycielka odsłania planszę „W zakładzie usługowym” i recytuje wiersz. Pytania: „Jaki problem miał szwec?”, „Co to znaczy, „do pary?””, „O co moglibyśmy zapytać szewca?” Dzieci przygotowują pytania do wywiadu: „Jakie buty naprawia?”, „Z czego zrobione są buty?”, „Jakie narzędzia/maszyny są potrzebne do naprawy butów?”, „Jak trzeba dbać o buty?”. Nauczycielka wyklada na podłogę arkusz papieru z napisem na środku „Buty”: rysuje strzałki i umieszcza na ich końcu pytania z wywiadu, dzieci dyktują odpowiedzi. Nauczycielka rysuje nowe strzałki i nakleja kartki z dodatkowymi pytaniami: „Czym się różnią buty?”, „Jakie są rodzaje butów?” „Jakie ślady zostawiają buty?” Dzieci otwierają karton z różnego rodzaju butami, w różnych rozmiarach (damskie, męskie dziecięce, sportowe, wizytowe, letnie, zimowe, kalosze, śniegowce): oglądają, przymierzają, próbują chodzić w za dużych butach, dobierają do pary. Nauczycielka w części sali wyklada arkusze papieru, pojemnik z farbą i karton z butami do odbijania śladów. Dzieci sznurują przynajmniej jednego buta. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 40C „Układanie figur”. ▪ Wizyta w gabinecie weterynaryjnym. Zainspirowane zagadką: „Jak się nazywa taki lekarz, którego pacjent głośno szczeka?” Dzieci oglądają urządzenia do badań zwierząt, dowiadują się, co znaczy dane urządzenie dla ratowania życia i zdrowia pacjenta, np. rentgen. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 40D „U weterynarza”. 	
Tydzień 41			
<p>Analizowanie związków przyczynowo – skutkowych.</p>	<p>Rozumimy znaczenie wody w przyrodzie.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Dowiadywanie się o przyczynach niedoboru wody pitnej na Ziemi i skutkach dla życia przyrody, w tym człowieka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana wierszem T. Ferenc „Woda” (z e-zeszytu). Pytanie: „Co to znaczy, że coś jest „najważniejsze dla życia?”. Dzieci otrzymują arkusze papieru i obrazki do segregowania: np. rysunek postaci- jaskrawe słońce, z twarzy du- 	<p>Lato / Sce-</p>

		<p>żymi kroplami kapie pot (twarz „smutna, zmęczona”); zwiędnięty kwiatek ; zwierzęta pijące wodę; ludzie na pustyni niosący dzbanki z wodą; kran w kuchni, kran nad umywalką; szklanka z wodą, talerz z zupą; kamień, chipsy, zabawki, lody, telewizor, komputer, fabryka, samochód, cukierki itp. Dzieci uzasadniają podział obrazków. Nauczycielka pokazuje (odczytuje) napis „Woda to życie”. Dzieci decydują, na którym arkuszu umieścić napis. Wygłasza wierszyk: „Woda to picie, woda to życie. Woda to świat zieleni. Oszczędzaj wodę, bo niezadługo, ziemia w pustynię się zmieni”. Pytania: „Dlaczego ludzie wciąż nawołują do oszczędzania wody? „Dlaczego może jej brakować?” „Co o tym teraz wiemy?”. Nauczycielka przypomina doświadczenia z wodą i wspólne ustalenia (przeprowadzo w łazience jesienią). Dzieci opowiadają o sposobach oszczędzania wody w rodzinie, własnym zaangażowaniu w sprawę. Nauczycielka wyjaśnia powody zagrożenia: wzrost ludności na świecie (wzrost potrzeb), wzrost zanieczyszczenia przez ludzi i przemysł, ocieplenie klimatu (susze). Zabawa rytmiczna: dzieci dobierają się w pary, obmyślają różny sposób rytmicznego wyklaskiwania wierszyka. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 41A „Woda to życie”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa inspirowana pokazem plakatów „Kropla wody”. Pytanie: „Co to znaczy pragnąć wody?”, „Czy wszyscy ludzie mają wodę?”, „Czy na świecie jest dużo wody?”. Dzieci oglądają globus, wskazują zaznaczenie wód, porównują, czego jest więcej, kontynentów, czy wód. Pytanie: „Jak myślicie, czy woda z mórz i oceanów nadaje się do picia?”. Nauczycielka odwołuje się do wyobraźni dzieci: pokazuje butelkę (cała zawartość butelki to wyobrażenie wszystkiej wody na świecie) napełnioną wodą do ¾ zawartości, potem dolewa nieco wody, dopełnia butelkę olejem. Wyjaśnia proporcje całej wody na świecie w stosunku do wody słodkiej: ok. ¾ wody w butelce – to morza i oceany, dolana – to lodowce, olej pokazuje – jak mało na świecie jest wody do picia. Nauczycielka przynosi reprezentację wyobrażenia o ilości wody na obraz: na dużym kole z papieru pomalowanym na niebiesko zaznacza proporcje wody pitnej (jak w butelce), obok przykleja obrazek szklanki z wodą. Dzieci wyszukują w Internecie informacji nt. „problem wodny i sanitarny” – oglądają film polskiej akcji humanitarnej „Prawo do wody”. Nauczycielka odwołuje się do wyobraźni dzieci: „Czy wiecie, że ludzie w Afryce mają na cały dzień tyle wody, ile my zużywamy do mycia rąk?”, „Czy wyobrażacie sobie jeden dzień bez wody?”, „Czy wodę można zastąpić czymś innym?”. Dzieci odpowiadają na pytania, dyskutują między sobą. Pytanie: „Jaki wniosek musimy wyciągnąć?” (wodę należy oszczędzać. trzeba pomagać ludziom żyjącym w trudnych warunkach). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 41B „Na pomoc naturze!”. ▪ Rozmowa inspirowana planszą demonstracyjną „Obieg wody w przyrodzie”. Zagadka: „Co to jest, odgadnij. Leci tylko w dół. Jest tylko na dworze. Suchy być nie może”. Dzieci słuchają z płyty CD nagranie dźwięków deszczu. Pytania: „Co to jest deszcz?”, „Skąd się bierze deszcz?”, „Gdzie się podziewa? „Co by było, gdyby nie było deszczu?”. Dzieci dzielą się wiedzą, wyrażają przypuszczenia. Nauczycielka demonstruje doświadczenie z parowaniem i skraplaniem wody. Dzieci analizują obraz na planszy demonstracyjnej. Używają określenia: opady, 	<p>nariusz 41. Dlaczego należy oszczędzać wodę?</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Obieg wody w przyrodzie”</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Płyta CD</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 41A „Woda to życie”</p> <p>41B „Na pomoc naturze!”</p>
--	--	---	--

		<p>parowanie, wsiąkanie. Dzieci wykonują „Deszczowiec” – przygotowują tekturkę z podziałką, umieszczają w folii, przytwierdzają taśmą do butelki z lejkiem. Butelkę umieszczają za oknem, codziennie notują stan wody deszczowej. Nauczycielka pokazuje na tablicy interaktywnej obrazy „susza w lasach”, „wysychanie rzek”, dzieci dowiadują się o zagrożeniach dla roślin i zwierząt spowodowanych brakiem opadów. Przekazuje informację: w Polsce jest coraz mniej opadów. Jest zagrożenie suszami. Dzieci umieszczają na dworze, w nasłonecznionym miejscu słoik wypełniony do połowy wodą, Na słoiku narysowana linia znacząca stan wody. Obserwują i notują parowanie. Pytanie: „Czy wszędzie na świecie pada deszcz?” Dzieci poszukują informacji w Internecie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka do stacji uzdatniania wody. Pytanie: „Skąd się bierze woda w kranie i gdzie znika?” Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej tabelę z napisem w rubrykach: „Myślimy, że”, „Dowiedzieliśmy się, że..”. Dzieci wypowiadają przypuszczenia związane z pierwszym pytaniem, nauczycielka zapisuje. Pytanie: „W jaki sposób możemy się dowiedzieć jak jest?”. Dzieci wraz z nauczycielką podają propozycje, uzgadniają sposób przygotowań do wizyty w stacji uzdatniania wody. Przygotowują pytania, np.: „Czy wody wystarczy dla wszystkich mieszkańców naszej miejscowości?”, „Czy woda dużo kosztuje?”, „O czym trzeba zawsze pamiętać?”. Przygotowują sprzęt do dokumentowania wywiadu, aparat fotograficzny itp.). Dzieci porównują zdobytą wiedzę z przypuszczeniami zapisanymi na tabeli. Dyktują nauczycielce nowe stwierdzenia. Nauczycielka drukuje tabelę, dzieci wykonują rysunki, tworzą album: „Skąd się bierze woda w kranie?”. ▪ Doświadczenie z wodą: „Filtrowanie”. Nauczycielka wspólnie z dziećmi przygotowuje zestawy badawcze: lejki (wykonane z butelki plastikowej), słoje, glinę, węgiel drzewny, drobny piasek, żwir, watę, wodę. Do jednego lejka dzieci wkładają glinę, w drugim warstwami układają pozostałe składniki. Lejki umieszczają w słojach. Do słoja wypełnionego gliną dzieci wlewają wodę. Mieszają, obserwują zachowanie wody (nie spływa, mętna). Przelewają wodę z gliny przez filtr utworzony w drugim lejku. Obserwują wodę na dnie słoika i wygląd piasku (przyklepione drobinki gliny). Wyciągają wniosek: woda przenika przez różne warstwy gleby, (piasek, żwir), oczyszcza się. Nauczycielka recytuje wiersz J. Papuźnińskiej „Chora rzeka”(z e-zeszytu). Dzieci poszukują w Internecie informacji „zatruta rzeka” – oglądają obrazy, nauczycielka odwołuje się do doświadczenia: rzeka sama się oczyszcza, jeżeli człowiek jej nie przeszkadza. Z nadmiarem zanieczyszczeń nigdy sobie sama nie poradzi. 	
Tydzień 42			
Kształtowanie zachowań ekologicznych	Podjęjemy działania proekologiczne	<p style="text-align: center;">Rozwijane umiejętności dziecka: Argumentowanie konieczności segregowania odpadów – recykling</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie mapy rozwiązywania problemu zainspirowane pokazem slajdów i sytuacją. „Góra śmieci”. Dzieci zapraszają rodziców na zajęcia do przedszkola. Nauczycielka wysypuje zawartość dużego worka (czyste: butelki „pety”, kartony po napojach, puszki, worki foliowe, papier/opakowania, itp.). Pytanie: „Czy tu jest dużo śmieci?”. Nauczycielka uruchamia 	<p>Lato / Scenariusz 42.</p> <p>Dlaczego śmieciom NIE?”</p> <p>Płyta CD</p>

		<p>pokaz slajdów: przedstawia fotografię „góra śmieci” (prezentowane w Internecie). Pytanie: „Czy tu jest pokazane dużo śmieci?”, następnie pokazuje obrazy śmietnisk miejskich, zanieczyszczonych lasów, wysypisk w środowisku przyrodniczym, na końcu wyświetla napis „Tak jest”. Pytanie: „Czy tak być powinno?”. Dzieci z rodzicami dzielą się na trzy zespoły. Każdy zespół otrzymuje jeden arkusz papieru z pytaniem: „Jak być powinno?”, „Dlaczego nie jest, jak być powinno?”, „Skąd się biorą śmieci?”, „Co należy zrobić, aby było, jak być powinno?”. Zespoły poszukują odpowiedzi na pytania: wykorzystują Internet, drukują teksty, obrazy (piękna przyroda), wycinają obrazki z czasopism, układają teksty, rysują. Prezentacja plansz: rozmowa i deklaracja intencji – „Co ja/my zrobimy już teraz w swoim domu, aby śmieci było mniej” – zapisywanie, rysowanie zobowiązań na wspólnym arkuszu „Śmieci mniej – Ziemi lżej, dlatego, My...”. Umieszczenie arkusza w holu przedszkola – zorganizowanie kącika/wystawki: rodzice zamieszczają sukcesywnie zdjęcia z akcji rodzinnych, np. zakupy z Eko torbą, kupowanie towaru bez wtórnych opakowań (pasta do zębów, cukierki bez papierka), rodzinne sprzątanie lasu, segregowanie w domu śmieci. Dzieci śpiewają piosenkę „Piosenka o przyrodzie” (z płyty CD).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie gazetki „Przedszkolak uczy: najpierw się zastanów zanim kupisz i wyrzucisz” – Kupuj przyjaźnie dla środowiska” zainspirowane „wysypaną” w sali (na poprzednim zajęciu) górą śmieci. Pytania: „Co z tym zrobimy?”. Dzieci podają rozwiązania. „Czy wszystko jest odpadem?”, „Co to jest recykling?”. Dzieci dzielą się swoją wiedzą, wyszukują dodatkowe informacje w Internecie: omówienie symbolu recyklingu i znaków ekologicznych. Dzieci otrzymują lupy, przeglądają przedmioty, poszukują znaków Eko i segregują: oddzielają przedmioty nadające się do recyklingu i nienadające się (papier po maśle, butelka po oleju). Odkręcają nakrętki, zgniatają plastikowe butelki (nauczycielka robi w nich otwory), zrywają etykiety. Papier (gazety) odkładają do pojemnika „Sprzedamy makulaturę – kupimy karmę dla psów w schronisku”. Zanoszą śmieci do odpowiednich pojemników. W ogrodzie zakopują plastikową butelkę, chusteczkę higieniczną, odpady organiczne (obserwacja zmian po dłuższym czasie). Pytanie: „Jak myślicie, czy wszyscy ludzie przeglądają towar w sklepie i wybierają według oznaczeń?”, „Jeśli nie, to dlaczego?” Dzieci dzielą się swoimi doświadczeniami, wysuwają przypuszczenie, że być może ich nie znają. Dzieci kopiuje znaki ekologiczne z Internetu, drukują, wyklejają na planszy. Rysują na tablicy interaktywnej (drukują) piktogramy informujące o „Eko zakupie”, np. TAK- jedno duże opakowanie produktu, NIE – trzy małe opakowania tego samego produktu. Gazetkę umieszczają w holu/szatni przedszkola. Pytanie: „Czy wiemy, co otrzymujemy z przedmiotów oddanych do recyklingu?”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 42A „Wybieramy opakowania Eko”. ▪ Wycieczka do zakładu utylizacji odpadów komunalnych zainspirowana pytaniem: „Czy wiemy, co otrzymujemy z przedmiotów oddanych do recyklingu?” Nauczycielka przypomina dzieciom pytanie. Wyświetla na tablicy interaktywnej „mapkę”: na środku umieszczone obrazki kolorowych segregatorów śmieci. Od każdego segregatora prowadzi kilka linii. 	<p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 42A „Wybieramy opakowania Eko”</p> <p>42B „Talerz”</p>
--	--	--	---

		<p>Dzieci podają nazwy produktów otrzymanych z recyklingu, nauczycielka lub dzieci zapisują na mapce nazwę lub w przypadku braku informacji wpisują znak zapytania. Dzieci w zakładzie poznają „cykl życia odpadu”, dowiadują się o sposobie postępowania w domu z odpadami do recyklingu (np. płukanie butelek), dowiadują się, co to jest biogaz, w wywiadzie z pracownikiem zakładu poszukują odpowiedzi na postawione pytanie. Dzieci uzupełniają mapkę: wpisują nowe informacje, np. z butelek plastikowych otrzymujemy materiał na bluzy „polar”, worki plastikowe na śmieci. Wrażenia z wycieczki przedstawione w rysunkach i wydrukowaną mapkę dzieci zamieszczają na tablicy w holu przedszkola. Układają hasło: „Nie ma innej rady – trzeba segregować odpady!”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 42B „Talerz”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana wystawką przedmiotów „Energie oszczędzamy, o zdrową Ziemię dbamy”. Nauczycielka organizuje zabawę ruchową z biegiem, podskokami, wymachiwaniem rąk. Pytanie: „Skąd bierzemy siły do takich ćwiczeń?”. Dzieci ustalają: jedzenie to źródło energii dla człowieka. Nauczycielka układa przedmioty wymagające zużycia prądu elektrycznego i baterii, np.: czajnik, mikser, odkurzacz, żelazko, szczoteczka do zębów, żarówki (energooszczędne, zwykłe), ładowarka do telefonu, zabawki na baterie, pilot od telewizora. Pytania: „Co wspólnego ze sobą mają te przedmioty?”. „Dlaczego teraz nie działają?”, „Skąd się bierze siła, która je uruchamia?”, „Skąd się bierze prąd?”. Nauczycielka wyświetla zdjęcia z Internetu przedstawiające elektrownie. Wyjaśnia: produkcję prądu wymaga ogromnej ilości paliwa (węgiel, ropa). Dzieci omawiają wygląd budowli, porównują wielkość do widniejących na zdjęciu samochodów (ogromny zespół budowli). Nauczycielka wyklada baterie zwykłe i akumulatory: małe przenośne magazynki prądu, wskazuje na różnice (akumulatory są wielokrotnego użycia) i ich szkodliwość dla środowiska. Pytanie: „Co w naszym przedszkolu wymaga zużycia prądu?” Dzieci biorą karteczki, pisaki rozglądają się po sali, notują, wychodzą z nauczycielką do innych pomieszczeń; na ulicę, do pobliskiego sklepu. Rysują przedmioty używane w gospodarstwie domowym. Nauczycielka wyświetla zdjęcia przedstawiające wielkie miasta nocą i plakaty nawołujące do oszczędzania energii. Pytanie: „Dlaczego musimy oszczędzać prąd?”. Nauczycielka wyjaśnia zagrożenia związane z efektem cieplarnianym. Dzieci oglądają zdjęcia baterii słonecznych, wykonują doświadczenie: miskę wyłożoną folią aluminiową wystawiają na działanie słońca (ziemniak będzie gorący). Pytanie: „W jaki sposób można oszczędzać prąd w domu?”. Dzieci dobierają się w grupki, poszukują informacji w Internecie, tworzą rysunki/plakaty, hasła wskazujące sposoby ograniczania zużycia prądu w domu. Ekspozują prace w holu przedszkola. ▪ Przemarsz ulicami miejscowości „Eko pochód” inspirowany historią „Sen chłopca”. Nauczycielka zaprasza rodziców na zajęcia. Przypomina opowiadaną wcześniej historię o chłopcu i jego postanowienie: „Napiszę list do ludzi. Śmieci mniej – Ziemi lżej”. Dzieci przeglądają wykonane w czasie tego zajęcia prace. Pytanie: „Czy teraz wiemy więcej?”, „Jak możemy przekazać zdobyte informacje mieszkańcom naszej miejsco- 	
--	--	---	--

		<p>wości?. „Jak zachęcić innych do ekologicznego działania?”. Dzieci podają propozycje, nauczycielka zapisuje na tablicy, dodaje pomysł „Eko pochodu”. Dzieci wspólnie z rodzicami dzielą się na zespoły: redagują list do mieszkańców w formie ulotki; piszą hasła na transparentach, (wykorzystują hasła z Internetu i zapisywane wcześniej w kąciu przyrodniczo/badawczym); obmyślają „zawołania” (np. „Tak radzą dzieci – segreguj śmieci!”), drukują i nakleją na tabliczki znaki ekologiczne; wycinają z kartonów makulaturowych kształty pojemników / segregatorów na śmieci; opracowują trasę przemarszu z wykorzystaniem mapy miejscowości; przygotowują stroje dla dzieci (czapeczki). W czasie pochodu dzieci zatrzymują się, śpiewają piosenkę o przyrodzie, rozdają ulotki, skandują teksty z transparentów.</p>	
Tydzień 43			
<p>Przetwarzanie i przekształcanie</p>	<p>Tworzymy kompozycje płaskie i przestrzenne</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Analizowanie kształtów, odkrywanie podobieństw i różnic</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie obrazów z kształtów figur geometrycznych zainspirowane pokazem slajdów z obrazami T. Makowskiego „Teatr dziecięcy” i inne. Pytanie: „W czym obrazy są podobne do siebie?”. Dzieci dostrzegają podobieństwo postaci do kształtów figur geometrycznych. Nauczycielka wyklada na stolik zestaw materiałów: kolorowe figury geometryczne w kształcie trójkąta, prostokąta, koła, kwadratu różnej wielkości; klej, kartki A4, A1(kolorowe). Polecenie: „Przekształć figury w obrazy. Pomyśl, co chciałbyś przedstawić?”. Wybierz jedno środowisko, np.: „świat zwierząt”, „świat roślin”, „miasto”, „wieś”, „ludzie”. Dzieci przeglądają figury, porównują kształty, przykładają po dwie figury do siebie (np. trójkąty) i odkrywają nowe kształty. Samodzielnie wybierają potrzebne materiały. Nadają pracy tytuł: układają z liter lub dyktują nauczycielce (podpisuje na odwrocie kartki). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 43A „Ukryte figury geometryczne”. ▪ Zabawy badawcze zainspirowane zagadką „Kolorowa wstęga na niebie się mieni. Utkana jest z deszczu i słońca promieni”. Zabawa 1). „Tworzenie tęczy”. Pytanie: „Co to jest tęcza?”, „Kiedy możemy zobaczyć tęczę?” Dzieci wychodzą do ogrodu (rano lub po południu, słoneczny dzień). Nauczycielka zrasza część ogrodu wodą z węża, następnie wytwarza z silnego strumienia wody „mgiełkę” na ciemnym tle (krzewy). Dzieci ustawione tyłem do słońca obserwują zjawisko tęczy. (promienie słoneczne odbijają się w kroplach wody i załamuje się światło białe, rozszczepiając się na różne kolory). W sali dzieci obserwują barwy tęczy, manipulując pytą CD: ustawiają się tyłem do światła lampy, obserwują odbijanie się światła na płaszczyźnie płyty. Zabawa 2). „Bączek –mieszanie kolorów”. Dzieci otrzymują wycięte z kartonu kółko (średnica około 8-10 cm) z narysowanymi na nim siedmioma równymi segmentami (w postaci wycinków koła).Malują kredkami poszczególne segmenty w kolorach tęczy. Nauczycielka w środku koła robi otwór, dzieci wciskają do niego ołówek ostrzem w dół. Pytanie: „Jak myślicie, co się będzie działo z kolorami, gdy bąk będzie mocno wirował?”. Dzieci wprawiają bączek w ruch wirowy (na małą śliskiej powierzchni – podkładka z tekturki). Obserwują kolory na krążku, odkrywają zmianę: gdy bączek kręci się szybko, wiruje, uzyskuje kolor biały. Drugie kółko: jeden segment pomarańczowy lub czerwony i dużo czarnego dadzą brązowy kolor wirującego bączka. Pytanie: 	<p>La-to/Scenariusz 43. Do czego przydaje się wyobraźnia i pomysłowość?</p> <p>Płyta CD</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 43A „Ukryte figury geometryczne”</p> <p>43B „Wieże”</p> <p>43C „Co to może być?”</p> <p>43D „Bystre oko”</p>

		<p>„Co by było, gdyby na świecie nie było kolorów?”. Dzieci opowiadają własne wyobrażenia. Otrzymują balony, dmuchają, układają „wiązki” z siedmiu kolorów tęczy. Dekorują salę. Dzieci otrzymują kartki zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 43C „Co to może być”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawy „Podobieństwa i różnice” zainspirowane pokazem obrazków. Nauczycielka wyświetla zestawienia obrazków: 1) „myszka polna” i „myszka od komputera”, „pióro do pisanie i pióro gęsie”, „zamek budowla i zamek/ suwak”. Pytanie: „W czym przedstawione przedmioty są do siebie podobne, a czym się różnią?”. Dzieci poszukują uzasadnienia dla wspólnej nazwy. 2). „drabina (pojedyncza) i rysunek wysokiej góry”. Pytanie: „Dlaczego o tym możemy powiedzieć, że są podobne do siebie?”. Dzieci uzasadniają (wspinamy się po drabinie i na górę). Nauczycielka wnosi worek z różnymi przedmiotami. Dzieci losowo wyjmują po jednym przedmiocie. Oglądają, nazywają, określają do czego służy. Tańczą przy muzyce (dowolny utwór z płyty CD), na przerwę dobierają się w pary, poszukują podobieństw i różnic w swoich przedmiotach. Łączą przedmioty ze sobą i „na siłę” próbują wynaleźć jedną nazwę. Zamieniają się przedmiotami i na kolejną przerwę w muzyce – zmiana partnera. Dzieci siadają w kręgu. Nauczycielka wybiera jeden przedmiot, dzieci obmyślają sposób niekonwencjonalnego zastosowania danego przedmiotu. Pytania: „Do czego w życiu może nam się przydać taka „pomysłowość?” (jeżeli czegoś nie mamy, zastępujemy czymś innym). „Jak teraz możemy wykorzystać te przedmioty w zabawie?”. Dzieci organizują zabawę. ▪ Składanki papierowe zainspirowane opisem sytuacji problemowej. Nauczycielka odwołuje się do wyobraźni dzieci, przedstawia sytuację: „Jednego dnia znikają wszystkie zabawki i przedmioty, wokół jest pusto. Masz tylko jedną kartkę, nic więcej. Jak z niej zrobić zabawkę?”. Dzieci podają swoje propozycje. Nauczycielka demonstruje składankę „łódka”, („samolot”). Dzieci wybierają dowolny kolor kartki, siadają do stolików. Wykonują łódeczkę: zginają papier zgodnie z instrukcją nauczycielki. W trakcie składania obserwują i nazywają zmiany kształtów (prostokąt, trójkąt, kwadrat). Dzieci ozdabiają zabawkę: kolorują, nadają nazwy, układają napisy z liter. Organizują wspólne zabawy z wykorzystaniem łódek. Zabawy słowem „Przekształcanie wiersza”. Nauczycielka wygłasza tekst: „Ene due rabe, połknął bocian żabę, a później chińczyka, co z tego wynika”. Pytanie: „Jak można przestawić lub dodać słowa, aby zmienić wierszyki?”. Dzieci wymyślają zmiany, proponują inne, znane sobie wierszyki, przekształcając dowolnie. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 43B „Wieże”. ▪ Tworzenie szlaczków, ornamentów pasowych i płatków (rozetek) z figur geometrycznych w trzech kolorach, zainspirowane obrazkiem „Płatek Kocha”. Zadanie 1). Dzieci otrzymują do dyspozycji koperty. W kopertach zestaw: dwa trójkąty (czerwony i niebieski) o boku 9 cm, sześć trójkątów (zielony) o boku 3cm, trzydzieści trójkątów o boku 1cm. Nauczycielka wyświetla na tablicy obrazek „Płatek Kocha”- wypełniony kolorowymi figurami: „płatek” ułożony z zestawu trójkątów (dwa duże nałożone na siebie tworzą gwiazdę, na jej narożnikach naklejone są mniejsze trójkąty (zielone) tak, aby narożniki tworzyły gwiazdki, 	
--	--	---	--

		<p>następnie na tych narożnikach ułożone się najmniejsze trójkąty). Pytanie; „Kto potrafi wykleić taki sam płatek?” Dzieci odwzorowują układ. Zadanie 2). Zestaw figur: trójkąty (równoboczne, równoramienne, sześciokąty, prostokąty, kółka), kartki z liniaturą, kartki w formie kwadratu. Nauczycielka demonstruje sposób układania „dywaników” – dzieci kończą rozpoczęty wzór lub projektują samodzielnie. Tworzą wzory i ornamenty na tablicy interaktywnej. Układają obrazki z tangramów.</p> <p>Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 43D „ Bystre oko”.</p>	
Tydzień 44			
Rozumowanie matematyczne w kontekście ekonomii i przedsiębiorczości	Planujemy wydatki	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Dostrzeganie korzyści związanych z oszczędzaniem i inwestowaniem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana utworzoną przez dzieci planszą „Po co nam pieniądze?” Dzieci oglądają monety i banknoty, odczytują z nauczycielką nazwy na awersie i rewersie, określają wartość, wskazują najmniejszy i największy nominał. Pytania: „Czy wiecie jak się to nazywa?” (złoty polski), „Po co nam pieniądze?”. Nauczycielka wyklada arkusz papieru z zapisem pytania, kolorowe czasopisma, foldery reklamowe, karteczki, pisaki. Dzieci rysują, wycinają obrazki, układają na arkuszu. Segregują. Analizują: jakiego rodzaju są tu zaspokojone potrzeby (czy tylko własne?, czy może być inaczej?) Nauczycielka zakreśla pętlą grupy obrazków, dzieci poszukują pojęć nadrzędnych. Przykleja do planszy „serduszko” (akcja charytatywna). Pytanie: „Z czym kojarzy wam się ten symbol?” Nauczycielka kieruje rozmowę na możliwość finansowego pomagania innym i pożyteczność akcji charytatywnych. Pytanie: „W czym my pomagamy innym?”.(np. akcja „Góra grosza”). ▪ Rozmowa zainspirowana scenką domową „Dziecko z rodzicami na zakupach”. Nauczycielka wybiera trójkę dzieci i przygotowuje do odegrania scenki: dwoje dzieci przyjmuje role rodziców, jedno dziecko jest „rozkapryszonym dzieckiem”, które domaga się zakupu: płacze, tupie nogami i uparcie woła „ja chcę..”, rodzice powtarzają „nie możemy kupić”. Pytania: „Dlaczego rodzice nie chcą spełnić żądania dziecka?”, „Jak czują się rodzice w takiej sytuacji?”, „Jak czuje się dziecko?”, „Co by się stało, gdyby wszystkie dzieci zachowywały się tak w sklepie?”, „Co można zrobić, aby nie było takich sytuacji?” Dzieci dzielą się uwagami i swoim doświadczeniem. Nauczycielka podaje przykład dziecka, które otrzymuje „kieszonkowe” i dokonuje zakupów z własnych oszczędności. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 44B „Portfele”. ▪ Gra planszowa „Poker kryterialny”. Dzieci przeprowadzają w domu rozmowę z rodzicami na temat wydatków domowych (nauczycielka informuje rodziców o zadaniu dzieci): np. dowiadują się, co to są „rachunki do zapłaty”, za co stale płacimy w domu, co kupujemy jednorazowo, a co często. Dzieci przynoszą do przedszkola kartki z rysunkami ważnych potrzeb i wydatków. Umieszczają na ogólnej tablicy „Wydatki w rodzinie”. Porównują, grupują. Nauczycielka przygotowuje grę: arkusz brystolu z zaznaczonymi trzema polami w formie prostokąta (układ centryczny) i zaznaczonymi na polach punktami: w centralnym miejscu pięć punktów (najważniejsze kryterium), dalej od środka - siedem punktów, na zewnętrznym polu – osiem oraz dwa 	<p>Lato / Scenariusz 44. Dlaczego warto oszczędzać pieniądze?”</p> <p>Zeszyt ćwiczeń:</p> <p>44A, „Planujemy zakupy”</p> <p>44B „Portfele”</p>

		<p>dzieńca kart z piktogramami (rysunkami) rzeczy związanych z wydatkami w rodzinie. W grze przy jednej planszy bierze udział pięcioro dzieci. Każdy gracz otrzymuje po cztery zakryte karty. Dzieci kolejno odkrywają po jednej karcie i umieszczają na polu według kryterium ważności. Kolejne dziecko powtarza czynność. Jeśli pole, na którym chce umieścić kartę jest zajęte, proponuje poprzednikowi zamianę i uzasadnia dlaczego to jest ważniejsze. Dzieci dyskutują i wspólnie decydują o zamianie. Jeżeli nie ma zgody, karta wraca do rozgrywającego. Po rozegraniu wszystkich kart, dzieci w grupach porównują przyjęte kryteria.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawa „Organizujemy przyjęcie dla misia” zainspirowane obrazkami „Urodziny”. Nauczycielka wyświetla 2-3 obrazki na jednym slajdzie. Dzieci wymieniają powtarzające się elementy: tort, dekoracje pomieszczenia, strój dzieci (czapeczki urodzinowe). Nauczycielka przypina do tablicy karton z napisem „Cennik”: zestaw obrazków przedstawiających produkty i elementy dekoracyjne oraz ceny, np. tort 4 zł, lody (pudełko) 2 zł, balony (woreczek) 1 zł, serpentyny 1 zł, sok 1zł, torebka cukierków 3 zł, i inne. łączna kwota zestawu przekracza 10 zł. Pytanie: „Kto się domyśla, jaką zabawę proponuję?” Dzieci dzielą się losowo na zespoły. Otrzymują arkusze papieru z naklejonym obrazkiem misia, foldery reklamowe z obrazkami rzeczy znajdujących się na cenniku, kopię banknotu 10 zł, notatnik. Każdy zespół zastanawia się i podejmuje decyzję, co znajdzie się na „zdjęciu urodzinowym” misia. Dzieci rysują lub wycinają „zakupy” z folderów i nakleją na arkusz. Prezentacja „fotografii”, porównywanie. Wybrane osoby z grup wyjaśniają, dlaczego dokonały takiego wyboru zakupów: z czego można było zrezygnować (dlaczego), a co było najważniejsze (dlaczego). Dzieciom, które łatwo radzą sobie z dodawaniem, nauczycielka organizuje inną sytuację (np. ceny pojedynczych lodów, cukierków, piscożadek do dmuchania i podana liczba gości na urodzinach). ▪ Wycieczka do banku. Nauczycielka wyświetla na tablicy obrazek skarbanki, bankomatu i budynku z napisem „Bank”. Pytanie: „Co o tym wiemy”, „Co to jest?”, „Po co jest?”. Dzieci wspólnie z nauczycielką rysują mapkę - zaznaczają rysunkiem, zapisem to, co wiedzą. „W jaki sposób możemy się jeszcze więcej o tym dowiedzieć?”. Dzieci podają propozycje. Nauczycielka proponuje przygotowanie wycieczki i przeprowadzenie wywiadu z pracownikiem banku. Dzieci w porozumieniu z rodzicami przygotowują pytania do wywiadu, np. „Co to jest oszczędzanie?”, „Po co jest oszczędzanie?”, „Co to jest kredyt?”, „Co to jest inwestowanie?”, „Czy lepiej składać do skarbanki, czy do banku?”. W banku dzieci odczytują napisy, oglądają reklamy zachęcające do inwestowania. Nauczycielka ponownie wyświetla obrazek, który był inspiracją do wycieczki, dzieci uzupełniają mapkę, łączą z planszą „Po co nam pieniądze?”. Wyciągają wnioski: można wydawać, można oszczędzać i inwestować. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 44A „Planujemy zakupy”. 	
Tydzień 45			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumienie roli aktywności fizycznej i ruchu 	<p>Aktywnie spędzamy wolny czas.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: organizowanie zabaw sportowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa inspirowana planszą demonstracyjną „Park – aktywności ruchowe”. Nauczycielka recytuje wiersz M. Szpondera 	<p>Lato / Scenariusz 45. Dlaczego ruch na</p>

<p>na wolnym powietrzu dla zdrowia.</p>		<p>„Królestwo Chicholandii” (z e-zeszytu). Pytania: „Co odpowiemy na pytanie z wiersza?”, „ Co jeszcze sprawia, że jesteśmy weseli i zdrowi?” Dzieci dzielą się swoimi przekonaniem. Wychodzą na podwórko, nauczycielka organizuje tradycyjne zabawy ruchowe, np. „Berek”, „Gąski do domu”, „Zbijany”. Po powrocie do sali nauczycielka odśpiewa planszę demonstracyjną. Pytania: „Dlaczego lekarze mówią, że ruch to zdrowie?”, „Jak czuliście się w czasie zabaw?”, „Dlaczego zabawy w ruchu sprawiają nam przyjemność?”, „Co się dzieje z naszym organizmem, gdy zachowujemy się tak, jak na obrazie?”. Nauczycielka kieruje rozmowę na pracę mięśni, oddychanie (dotlenianie), nabywanie sprawności, zwinności. Dzieci opowiadają o swoich zabawach z wykorzystaniem sprzętu sportowego. Nauczycielka proponuje: „Jak mógłby wyglądać król i królowa z wiersza na deskorolce (rowerze, hulajnodze)? Dzieci wybierają dowolne środki, tablicę interaktywną, wykonują prace plastyczne. Organizują wystawę w sali, upinają prace na taśmie klamerkami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabawa ruchowo – orientacyjna „Wybierz szybko, co wolisz?”. Nauczycielka staje naprzeciw grupy dzieci, lewą i prawą ręką pokazuje kolejno różne obrazki, np. hulajnoga/ skakanka; rolki/wrotki, spacer/rower, piłka/skakanka itp. Wypowiada zdanie „wybierz szybko, co wolisz” i rozkłada ręce na boki. Dzieci szybko przemieszczają się, na lewą lub prawą stronę, zgodnie z podjętym wyborem i decyzją, ustawiają się w rzędy. Przyjmują zasadę: nie zmieniamy miejsc po podjęciu decyzji. Zabawa powtórzona jest kilka razy. Nauczycielka ustawia w różnych miejscach ogrodu różne przybory do zabaw ruchowych. Zawiera umowę: najpierw wybierz, co wolisz, potem w grupce dzieci zaproponuj wspólną zabawę. Każdy w grupce przedstawia przynajmniej jeden pomysł, wszyscy zgodnie biorą udział w zabawie. Dzieci odczytują wyrazy z obrazków do globalnego czytania „rower”, „skakanka”. Tworzą definicje, łańcuch skojarzeń, poszukują podobieństw i różnic..” Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 45A „Zabawy ruchowe w ogrodzie”. ▪ Zabawy ruchowe na powietrzu inspirowane obrazem P. Bruegla „Zabawy dzieci”. Dzieci przyglądają się obrazowi. Komentują spontanicznie. Pytanie: „Czy są tu zabawki i sprzęt sportowy?” Nauczycielka proponuje wesołe zabawy „naszych pradziadków” z użyciem tylko piłki, kijków, kamyków. Dzieci wychodzą na plac, na którym można rysować koła. Nauczycielka przedstawia problem: „Potrzebujemy narysować trzy koła wewnątrz siebie (mają wspólny środek). Mam tu sznurek i patyki. Jak to zrobić?” Rysowanie koła cyrklem ze sznurka. Każde dziecko znajduje 5 kamyków. Dzieci ustawiają się wokół koła. Kolejno rzucają po jednym kamyku – celują do centralnego koła. Kto trafi, cofa się o krok. Ten, kto wrzuci wszystkie swoje kamyki do centralnego koła, zostaje królem. Dzieci dobierają się parami, otrzymują po jednej piłce i dwa patyki. Piłkę przenoszą w parach: złączeni głową, ramionami, plecami, dwoma palcami. Konkuruje ze sobą: kto dłużej utrzyma patyk na palcu, kto szybciej patykiem doprowadzi piłkę do mety. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 45B „Pokoloruj według wzoru”. ▪ Zawody sportowe w grupie „Żyjemy zdrowo na sportowo” zainspirowane zdjęciami sportowców. Pytania: „Co to jest sport”, „Po co jest sport?”, „Czego potrzeba, żeby zostać sportowcem?” Dzieci podają swoje definicje i uzasadnienia. Przypominają przeprowadzony (zimną) wywiad. Nauczycielka proponuje zorganizować 	<p>powietrzu to zdrowie?</p> <p>Plansza demonstracyjna: „Park-aktywności ruchowe”</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Obrazki do globalnego czytania</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 45A „Zabawy ruchowe w ogrodzie”</p> <p>45B „Pokoloruj według wzoru”</p>
---	--	---	--

		<p>wanie w grupie zawodów sportowych. Pytania: „Jak to zrobimy?”, „Co jest potrzebne?”, „Kto jest potrzebny?”. Nauczycielka przypina do tablicy piktogramy/nazwy przedmiotów, które można wykorzystać w zawodach (piłki, szarfy, kosz, woreczki). Dzieci dzielą się na zespoły. Obmyślają (rysują, zapisują) propozycje zabaw/konkurencji. Układają słowo „Regulamin” i tworzą zasady, np.: wszyscy zawodnicy są ważni, staramy się wygrać – ale nie złościmy się, gdy się nie uda, składamy sobie nawzajem gratulacje (dzieci próbują przedstawić zasady piktogramami). Nauczycielka podaje propozycję konkurencji: „Wyścig z odczytywaniem liczb”. Zawodnik biegnie z woreczkiem na głowie do pachofka, zostawia woreczek, wybiera piłeczkę oznakowaną liczbą. Wraca biegiem, wrzuca piłkę do pojemnika oznaczonego taką samą liczbą. Dzieci ustalają ostateczny przebieg konkurencji, dzielą się losowo na zespoły. Organizują sprzęt, stroje, tory zawodów.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gra „Ścieżka zdrowia”. Nauczycielka dzieli się z dziećmi pomysłem: opracujemy grę „planszową”, ale... nie na papierze, a na trawie, i z udziałem rodziców. Pytanie: „Co zwykle jest w grze planszowej?” Dzieci wymieniają: pionki, kostka, tor, przeszkody/zadania, start, meta. Dzieci przygotowują potrzebne pomoce, tworzą dwa zestawy: wyrazy „start”, „meta”, odliczają gotowe krążki, np. z zestawu gimnastycznego, (wycinają z brystolu) do układania ścieżki/toru, oznaczają krążki (literą, cyfrą), które będą „zadaniem”. Grupa dzieli się na dwa zespoły. Pracują „w tajemnicy”. Dzieci z rodzicami obmyślają treść zadań, np. „wykonaj pięć podskoków pajaca”, „przejdźcie na czworakach przez tunel utworzony z nóg grupy osób”, „bieg węzłem do wybranego celu”, „wróć do zadania pierwszego”, (liczba zadań 8-10), umieszczają zapis na odwrotnej stronie krążka. Każdy zespół układa na trawie swoją ścieżkę. Po ułożeniu gry, zespoły zamieniają się miejscami. Kostka do gry ma na ściankach jedną i dwie kropki (chodzi o to, by nie pomijać zadań, a bawić się ruchem). Rzuty kostką wykonują kolejno członkowie grupy, zadanie wykonują wszyscy. Zmiana członków grupy i stanowisk. 	
Tydzień 46			
<p>Przetwarzanie zdobytych informacji i wiedzy o świecie na różne formy plastyczne. Wyrażanie opinii i argumentowanie.</p>	<p>Dostrzegamy piękno w otoczeniu</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Wyrażanie emocji za pomocą form plastycznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana planszą demonstracyjną „Łąka”. Nauczycielka zawiesza zasłoniętą tablicę. Dzieci otrzymują dowolną ilość małych karteczek, kredki, pisaki. Polecenie: „Narysuj na kartce wszystko, co kojarzy ci się ze słowem „Łąka”. Nauczycielka wyklada na podłogę arkusz papieru z napisem „Łąka”. Dzieci układają rysunki, segregują według podobieństw, uogólniają: „rośliny”, „zwierzęta”, „inne”. Pytania: „Co to jest „Łąka”? Dzieci definiują własne rozumienie pojęcia. Nauczycielka odstawia tablicę: dzieci nazywają widniejące na obrazie rośliny i zwierzęta, wskazują, których jeszcze nie potrafią nazwać. Pytanie: „Czy coś was zdziwiło, zaskoczyło?”⁸ Dzieci wyrażają własne odczucia. Nauczycielka recytuje wiersz M. Buczkówny „Tylko raz”. Pytanie: „Czego możemy nauczyć się z tego wiersza?”. Nauczycielka wyjaśnia znaczenie łąki jako ekosystemu, pożyteczność owadów i zwierząt (pszczola, mrówka, dżdżownica), potrzebę ochrony siedliska. Dzieci przeglądają atlasy roślin i zwierząt łąkowych. Odczytują napisy z obrazków do globalnego czytania: „kret”, „motyl”, układają samodzielnie z rozsypanki literowej lub piszą 	<p>Lato / Scenariusz 46. Jakie uczucia budzi w nas przyroda?”</p> <p>Plansza demonstracyjna „Łąka”</p> <p>Obrazki do globalnego czytania</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Płyta CD</p> <p>Zeszyt ćwiczeń</p>

	<p>na komputerze. Doświadczenie „Hodowla dżdżownicy w stoju” zainspirowane zagadką „Nikt się tym zwierzęciem nie zachwyca. Wędruje w ziemi długa...”. Dzieci spacerują po ogrodzie z lupą i poszukują dżdżownicy (najlepiej po deszczu). Obserwują jej zachowanie, zastanawiają się dlaczego jest na powierzchni. Umieszczają kilka dżdżownic w stoju, napełnionym na przemian warstwami piasku i ziemi (warstwy spryskane wodą). Na górnej warstwie ziemi układają suche liście, przykrywają tkaniną i ustawiają w ciemnym miejscu. Zakładają dzienniczek obserwacji. Dzieci oglądają ilustracje różnych zwierząt – wybierają te, które żywią się dżdżownicami (np. krety, ptaki, jeże, myszy). Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 46A „Lot pszczoły”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wycieczka na łąkę zainspirowana wierszem M. Buczkówny „Łąka” (z e zeszytu). Pytania: „Do czego zaprasza nas wiersz?”, „Co zabierzemy ze sobą?”, „O czym będziemy pamiętać?”, „Co chcielibyśmy zobaczyć?” (poszukamy obiektów widzianych na planszy). Dzieci przygotowują sprzęt do notowania obserwacji. Przypominają wskazania z poprzedniego wiersza (M, Buczkówny „Tylko raz”). Dzieci na łące słuchają ciszy, wążają zapachy, określają kolory. Obserwują przez lupę rośliny, zwierzęta. Przyglądają się łące z pozycji leżącej, siedzącej, stojącej. Rysują, fotografują. Poszukują odpowiedzi na pytania: „Czego jest najwięcej?”, „Czym się różni łąka od lasu, ogrodu?”, „Jakie są rośliny, ziemia w dotyku dłonią, policzkiem?”, „Jak się czujemy?”, „Co zachwyca?”, „Co by było, gdyby na łące wyginęły wszystkie rośliny?” Rundka: Dzieci wypowiadają się, kończąc zdanie: Cieszę się, że tu jestem, bo...”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 46C „Biedronki”. ▪ Tworzenie pracy plastycznej „Łąka” techniką collage. Nauczycielka włącza muzykę z płyty CD „Podkład ilustracyjny lato”. Dzieci zajmują swobodną pozycję. Przypominają sobie swoje wrażenia i odczucia z pobytu na łące (kolory, kształty, dźwięki, nazwy). Nauczycielka wyklada na podłodze kilka arkuszy kartonu połączonych ze sobą (tworzą długi pas), dzieci organizują na stoliki środki plastyczne (dostępne w sali), wyjmują zawartość pudła: waciki, gąbki o różnej wielkości i strukturze, gumki, frotki. Nauczycielka pokazuje możliwy sposób wykorzystania przedmiotów i farby do tworzenia śladów na papierze. Dzieci wykonują prace indywidualnie na osobnych kartkach, na tablicy interaktywnej lub tworzą wspólny obraz na kartonie: najpierw pokrywają powierzchnię kartonu pastelami. Rysują, malują, wycinają z kolorowego papieru pojedyncze elementy „mieszkańców łąki” i nakleja je na karton lub/i tworzą, bezpośrednio zajmując miejsce dookoła kartonu. Dzieci dekorują salę pracami, wspólnie podziwiają wytwory. Wyrażają zdania: „Najbardziej mi się, bo..., ponieważ..”, „Gdybym żył na łące, to chciałbym być..., bo...”. ▪ Zabawy badawcze „Cień” inspirowane wierszem L.J. Kerna „Cień” (z e-zeszytu). Pytanie: „Co to jest cień?” Dzieci definiują własne rozumienie pojęcia, opisują sytuacje, w których zaobserwowały cień. Nauczycielka, w zaciemnionym pomieszczeniu na stole, ustawia obiekt (np. butelka, wazon, duży klocek), następnie z różnych stron podświetla go latarką. Dzieci obserwują, co się dzieje z cieniem: odkrywają, że cień zmienia się (długość, wyrazistość, kierunek) w zależności od położenia źródła światła (latarki) – nawiązują do zjawiska, jakie obserwujemy 	<p>czeń: 46A „Lot pszczoły”</p> <p>46B „Budowle i ich cienie”</p> <p>46C „Biedronki”</p>
--	--	--

		<p>każdego słonecznego dnia. Następnie dzieci samodzielnie eksperymentują. Dzieci przynoszą do przedszkola latarki. Nauczycielka organizuje „kąciki cienia”: z kartki formatu A4 i spinacza biurowego formuje „kącik” (lub ¼ otwartego pudełka). Dzieci stawiają klocki drewniane (pojedynczo, układ), kierują światło latarki z różnych stron. Nauczycielka udostępnia wzory cieni, które dzieci próbują odtworzyć układem klocków. Dzieci wycinają w karteczkach różne otwory/wzory (np. składają na cztery części, obcinają róg) i puszczają strumień światła na kartki. Wykorzystują zjawisko cienia do zabaw „Teatr cieni”. Zabawy ruchowe: dzieci dobierają się parami, jedno dziecko wykonuje różne ruchy (stojąc, chodząc), drugie naśladuje, potem zmiana. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 46B „Budowle i ich cienie”.</p> <ul style="list-style-type: none"> Malowanie inspirowane wierszem M. Brykczyńskiego „Pomarańczowy” (z e-zeszytu). Nauczycielka wyświetla pokaz obrazów o tematyce przyrodniczej (np. M. Skrzyńskiej „Cień wielkiej lipy”, T. Kopańskiej „Cień bociana”, S. Skrzypińskiego „Cień”). Dzieci spontanicznie wyrażają uwagi, spostrzeżenia. Pytanie: „Czy wiecie, co to jest gaj?” (niewielki las lub grupa drzew dziko rosnących). Nauczycielka recytuje wiersz. Pytanie: „Jak może wyglądać ilustracja do wiersza?” Dzieci wybierają dowolne środki plastyczne, format i rodzaj papieru (kartki, tekturki, karton). Dzieci z nauczycielką oprawiają prace w papierowe ramki – otrzymują kartki z narysowanym na środku dużym prostokątem. Rozwiązują problem: „Jak wyciąć „okienko”, aby powstała ramka, bez przycinania brzegów kartki?” Składają duże kartki na połowę, wycinają po narysowanej linii. Wykonują na komputerze podpisy (imiona, tytuł), organizują wystawę w holu przedszkola. 	
Tydzień 47			
<p>Rozumienie wartości współpracy i współdziałania.</p>	<p>Wiemy, że wszyscy ludzie mają równe prawa.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Zauważanie korzyści z przynależności do wspólnoty.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wirtualne wycieczki zainspirowane treścią Hymnu Małego Europejczyka”. Pytania: „Kto z was ma kolegów w innym kraju?”, „Jak się z nimi kontaktujecie/rozmawiacie?”, „Dlaczego warto poznawać świat i ludzi?” Nauczycielka wyświetla obrazek maskotki Syriusza w stroju niemieckim, i niemiecką flagę. Pytanie: „Do jakiego kraju zaprasza Syriusz?” Wyświetla mapę Europy z zaznaczonym obszarem Niemiec. Na tablicy obok przypina arkusz papieru z napisem „Niemcy”. Pytania: „Kto wie, jak mówi się „Dzień dobry” po niemiecku?”, „Jak nazywa się stolica Niemiec?” Dzieci powtarzają przywitanie. Nazywają stolicę: Berlin Pokazują na mapie granice państwa, ustalają bliskość sąsiedztwa z Polską. Oglądają obrazy architektury, np. Brama Brandenburska, Reichstag, podziwiają kopułę i jej wnętrze (odnajdują podobieństwa do figur geometrycznych), stroje ludowe. Nauczycielka wyklada na dywan piktogramy oznaczeń pojazdów firm: mercedes, volkswagen, opel, i obrazek/sylwetę (książeczkę) „Czerwonego Kapturka”. Pytanie: „Kto się domyśla, dlaczego łączymy te rzeczy z Niemcami?” Dzieci wymieniają nazwy firm produkujących auta, nauczycielka wyjaśnia, że są to modele opracowane przez niemieckich konstruktorów, baśń wymyśliły niemieckie praprababki, a zapisali ją niemieccy pisarze, bracia Grimm. Dzieci dobierają się w zespoły, wybierają zadanie: wykonują flagę niemiecką, znaki firm produkujących auta, wycinają zdjęcia aut z gazet, rysują historię „Czerwonego Kapturka”, 	<p>Lato / Scenariusz 47.</p> <p>Co nam daje poznanie ludzi z innych krajów i współpraca z nimi?</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Zeszyt ćwiczeń:</p> <p>47A „Plaża – różnice”</p>

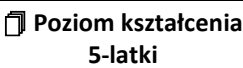

		<p>rysują lub budują z klocków (innych materiałów) Bramę Brandenburską, wykonują podpisy na komputerze, drukują. Prace nakleją na arkuszu z napisem „Niemcy”. Nauczycielka podkreśla: dzięki wspólnej pracy powstała gazetka o Niemczech.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wirtualna wycieczka po Anglii. Nauczycielka wyświetla obrazek maskotki Syriusza w stroju angielskim i flagę Anglii. Na tablicy umieszcza arkusz papieru. Pytanie: „Jakie dziś postawimy pytanie?” (do jakiego kraju zaprasza Syriusz?). Dzieci odgadują nazwę kraju, nauczycielka zapisuje na arkuszu. Pytania: „Jak mówimy „Dzień dobry” po angielsku?”, „Jak nazywa się stolica Anglii?”. Dzieci wskazują na mapie Anglię, stwierdzają, że jest to wyspa. Nazywają stolicę: Londyn. Nauczycielka wyświetla obrazki, np.: portret królowej Elżbiety II w koronie, most zwodzony Tower Bridge, czerwone autobusy i budki telefoniczne, pałac Buckingham, gwardziści królowej, pałac Westminsterski, zegar Big Ben. Dzieci układają na podłodze listewki, odmierzają centymetrem 4m, nauczycielka wyjaśnia, że taka jest długość jednej wskazówki zegara. Zabawa ruchowo/naśladowcza: dzieci chodzą po sali z woreczkiem na głowie, wykonują dodatkowe ruchy, np.: chłopcy unoszą wyprostowane nogi („chód gwardzisty”), dziewczynki „dygają” w ukłonach. Dzieci rysują, (wycinają) dowolne obrazki związane z oglądanymi, nakleją na arkusz z napisem „Anglia”. ▪ Wirtualna wycieczka po Paryżu. Nauczycielka umieszcza na arkuszu papieru obrazek maskotki Syriusza w stroju francuskim i flagę Francji. Pytania: „Jak mówi się po francusku „Dzień dobry”?”, „Jak nazywa się stolica Francji?”, „Kto wie, z czego najbardziej znana jest Francja?” (wieża Eiffla). Dzieci pokazują na mapie Francję, nazywają stolicę: Paryż. Oglądają panoramę Paryża na tablicy interaktywnej, rozpoznają wieżę Eiffla. Oglądają zdjęcie pałacu królewskiego Luwr, portret Mony Lisy. Nauczycielka nakrywa stół obrusem, wyklada talerzyki z serkami Camembert i Brie (w kształcie koła) oraz talerz z sylwetami żab i muszelki ślimaka winniczka. Pytanie: „O co chcielibyście mnie zapytać, patrząc na stół?” Nauczycielka wyjaśnia: Francuzi znani są z produkcji serów o takich nazwach oraz spożywania żab i ślimaków. Pytanie: „Jak podzielić krążek sera, aby czworo dzieci dostało po równo?” Zabawy rytmiczne przy piosence ludowej „Panie Janie, Panie Janie, Rano wstań...”. Dzieci śpiewają z podziałem na grupy, dobierają akompaniament do refrenu „Bim, bam, bom”. ▪ Zabawy swobodne „Razem”. Nauczycielka organizuje prowokacyjną/problemową sytuację: każde dziecko otrzymuje pudełko z jedną zabawką, np.: kilka klocków, gra z kostką, lalka, mały zestaw naczyń dla lalek, autko, kilka elementów mozaiki do układania, itp. Wydaje polecenie: „Proszę sobie znaleźć osobne miejsce, każdy bawi się sam, tylko tymi przedmiotami, które ma. Ma być cicho, o nic nie wolno pytać, ani mnie, ani kolegów”. Nauczycielka chwilę odczekuje. Pytania: „Jak czuliście się, gdy wydałam takie polecenie?”, „Jak wolałybyście bawić się?”, „Jak można wykorzystać w zabawie przedmioty, które ma każdy z was?” Dzieci wykładają zawartość pudełek na dywan, zgłaszają pomysły. Nauczycielka zachęca do organizowania swobodnych zabaw z wykorzystaniem zabawek i przedmiotów znajdujących się w sali („jak zawsze”), udostępnia inne nowe rzeczy (np. zestaw klocków, grę). Pytanie: „Kto pomógł sobie wzajemnie w zabawie, na czym to polegało?” Dzieci wymieniają 	
--	--	---	--

		<p>przykłady, nauczycielka uzupełnia swoimi obserwacjami. Rundka: Dzieci wypowiadają się, kończąc zdanie: „Zabawa razem jest...”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 47A „Plaża – różnice”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie mapy skojarzeń „Prawa dzieci” zainspirowane obrazkami „Smutne dzieci świata”. Nauczycielka wyświetla obrazki dzieci, np. „smutne dziecko”, „dziecko przy pracy” (inne kraje). Pytania: „Jak myślicie, dlaczego dzieci przedstawione na zdjęciach są smutne?” Dzieci wypowiadają własne przypuszczenia. „Kiedy wam jest smutno?”, „Co to jest „prawo”?”, „Kto wymyśla prawa?”, „Jakie prawa chcą mieć dzieci? Do czego?” Nauczycielka wyklada na dywan arkusz papieru z napisem „Prawa dzieci”. Dzieci wybierają dowolną ilość karteczek, rysują własne oczekiwania od dorosłych (jedna myśl na jednej kartce) lub dyktują nauczycielce (zapisuje). Segregują kartki, naklejają według podobieństw, oczekiwań, poszukują uogólnień (np. prawo do zabawy, miłości). Pytanie: „Jak myślicie, czy dorośli wiedzą, jakie prawa chcą mieć dzieci?” Nauczycielka wygłasza wiersz J. Poloczka „Mam prawo do...” (z e-zeszytu). Wymienia nazwę dokumentu „Konwencja o prawach dziecka”, wyjaśnia znaczenie. Wyświetla flagę UNICEF. Pytanie: „Czy chcielibyście jeszcze coś dorysować?” Dzieci umieszczają arkusz na tablicy dla rodziców. Nauczycielka dołącza treść wiersza, wypowiedzi dzieci (anonimowo) na temat „Kiedy jest mi smutno”. 	
Tydzień 48			
<p>Stawianie celów, i poszukiwanie sposobów ich realizacji.</p>	<p>Planujemy wakacje.</p>	<p>Rozwijane umiejętności dziecka: Projektowanie działań.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmowa zainspirowana planszami demonstracyjnymi „Lato”, „Wakacje”. Nauczycielka odsłania planszę „Lato”. Pytanie: „Z jaką porą roku kojarzy się ten obraz?”. Wyświetla slajd, na którym są obrazki: walizka/torba podróżna, okulary słoneczne, kapelusz przeciwsłoneczny, aparat fotograficzny, statek, samolot, auto (z bagażnikiem na dachu), pociąg, plecak. Pytania: „Z czym kojarzą wam się te obrazki?”, „Po co ludzie wybierają się w podróż?”, „Co to znaczy, że są wakacje?” Nauczycielka prezentuje planszę demonstracyjną „Wakacje”. Pytania: „Jak nazywa się takie miejsce?”, „Co najbardziej by wam się podobało, gdybyście byli w takim miejscu?” Dzieci swobodnie wypowiadają się. Nauczycielka wyciska elementy obrazka (piłka, wiaderko, maska z rurką, koło dmuchane, płetwy, statek, łódź). Układa na dywanie, zadaje zagadki (w formie opisu słownego), dzieci odgadują, o czym mowa. Dzieci wybierają z rozsypanki wyrazowej dowolne wyrazy związane z treścią obrazu „Wakacje”, (odczytują samodzielnie, z pomocą nauczycielki). Zadanie: „Narysuj lub ułóż z dowolnych przedmiotów z sali to, o czym mówi wyraz”. Dzieci wykonują zadanie samodzielnie lub w parach. Porównują różny sposób przedstawienia takich samych rzeczy (np. okulary narysowane, ułożone ze skakanki i wyciętych kół, ułożone z elementów mozaiki geometrycznej). Zabawy rytmiczno – ruchowe zainspirowane piosenką „Piosenka o lecie” (z płyty CD). Dzieci spontanicznie poruszają się w rytm melodii, potem wspólnie obmyślają układ ruchowy z marszem i wyklaskiwaniem. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 48B „Trasa na wakacje”. ▪ Tworzenie mapy myśli „Planowanie podróży” zainspirowane wierszykiem J. Brzechwy „Żółw” (z e-zeszytu). Nauczycielka wyświetla mapę Europy. Recytuje wierszyk i informuje, że żółw 	<p>Lato / Scenariusz 48. Czego uczą nas podróże?</p> <p>Plansze demonstracyjne: „Lato” „Wakacje”</p> <p>Płyta CD</p> <p>E-zeszyt</p> <p>Tablica interaktywna</p> <p>Zeszyt ćwiczeń: 48A „Ile to jest” 48B „Trasa na wakacje” 48D „Krzyżówka”</p>

		<p>wybrał się na wakacje do kraju, który ma kształt buta. Pytania: „Kto wie, jak nazywa się ten kraj?” Dzieci wskazują na mapie Włochy, Polskę. „Co można powiedzieć o decyzji żółtwa?”, „Czy można pieszo wędrować po świecie?” Nauczycielka wyklada na dywan arkusz papieru z napisem „Podróż”. Pytanie: „Jeśli chcemy wybrać się w podróż, to co musimy wiedzieć?”. Nauczycielka zapisuje wypowiedzi dzieci na kartkach (każdą osobno). Na stole wyklada kartoniki z wyrazami: „Miejsce”, „Kraj”, „Dokąd?”, „Czym?”, „Pojazd”, „Cena”, „Bilet”, „Kto?”, „Osoby”, „Klimat/Pogoda”, „Atrakcje”, „Zabytki” oraz odpowiadające im obrazki, np. piktogramy pojazdów, pieniędzy, widokówki, znaki synoptyczne, postaci, i inne. Polecenie: „Odszukajcie wyrazy lub obrazki, które pasują do postawionego pytania”. Dzieci ustalają kolejność pytań, naklejają wyrazy i obrazki na arkusz. Nauczycielka zapowiada „podróż do Włoch”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wirtualna podróż po Włoszech. Nauczycielka wyświetla mapę Włoch. Dzieci opisują wygląd flagi, Syriusza. Pytanie: „Kto wie coś o tym kraju?”, „Jak nazywa się stolica Włoch?”, „Jak mówi się „Dzień dobry” po włosku”? Dzieci oglądają na tablicy interaktywnej zabytki: Wenecji (kanały, gondole), Rzymu (Kolosseum, Bazylikę), krzywą wieżę w Pizie. Obrazy wulkanu Etna na Sycylii, plaże włoskie. Wypowiadają opinie, czy warto kiedyś pojechać do Włoch. Nauczycielka wyświetla obrazek z postacią Pinokio (autorem jest włoski pisarz). Dzieci budują z klocków „krzywą wieżę”, skleją siatki walca (różnej wielkości) i łączą w budowlę (osiem kondygnacji), składają z papieru techniką origami „tódeczki” (gondole). Dzieci losowo wybierają z koperty kartkę w kształcie wycinka koła (koła średnicy 35cm, podzielone na 4 i 6 części), rysują na swoim „kawałku pizzy” ulubione składniki potrawy. Dobierają się w grupki tak, aby powstał cały krąg. Porównują ilości i wielkości części krążków. Przygotowują, degustują pizzę z naturalnych składników. ▪ Zadanie matematyczne „Obliczamy wydatki” zainspirowane obrazami „Pojazdy do podróży”. Dzieci słuchają zagadek dźwiękowych z płyty CD, rozpoznają odgłosy (syrena okrętowa, pociąg, samochód). Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej stronę „wyznacz trasę” (np.maps.google.pl) dzieci pokazują Polskę i Włochy. Pytanie: „Gdybyśmy wybrali się do Włoch statkiem, jak będzie wyglądała trasa, którą?” Dzieci wodzą palcem po mapie. Nauczycielka wpisuje w wyszukiwarkę „wyznacz trasę” nazwy miejscowości, np. Wrocław-Rzym, dzieci określają, która droga jest krótsza, lądowa czy morska. Nauczycielka wyświetla na tablicy zdjęcia samolotu, autokaru, pociągu. Pytanie: „Jak myślicie, czym najlepiej jest podróżować, jeśli zależy nam, aby oglądać krajobrazy zza okna pojazdu?” Nauczycielka przypina do tablic trzy arkusze papieru i omawia: na każdym arkuszu jest obrazek pojazdu oraz piktogramy symbolizujące: bilet, widokówkę i aparat („zwiedzanie”), pizzę, gondolę, lody. Przy każdym piktogramie jest „cena” (cyfra i znak euro), np.: bilet na samolot 5 euro; na autokar 4 euro; na pociąg 3 euro. Pozostałe rzeczy, na każdym arkuszu, mają tę samą cenę, np. „zwiedzanie” 2, pizza 2, gondola 3, lody 1. Dzieci dobierają się parami. Pary otrzymują kartkę z narysowanym piktogramem symbolizującym banknot „10 euro” (lub kserokopia). Zadanie: „Wybieracie się w podróż do Włoch. To są ceny na dwie osoby. Wybierzcie środek podróży i atrakcje. Obliczajcie wydatki tak, aby wystarczyło 10 euro. Narysujcie swój wybór.”. Nauczycielka sugeruje, aby dzieci posługiwały się palcami przy liczeniu. Dzieci siadają 	
--	--	--	--

		<p>w kręgu; każda para kolejno staje przy odpowiednim arkuszu i omawia swój wybór, pokazując na palcach „wydatki”. Pytanie: „Czy to było trudne zadanie?”, „Dlaczego?” Dzieci wyciągają wnioski: jeśli na wszystko nie wystarcza, trzeba z czegoś zrezygnować. Do podejmowania wspólnych decyzji potrzebna jest zgoda. Nauczycielka ponownie wyświetla na tablicy interaktywnej stronę „wyznacz trasę”, dzieci podają nazwy miast, wpisują samodzielnie (lub nauczycielka), klikają w okienko z napisem „wyznacz trasę”, manipulują mapą, wykorzystują informator pogodowy. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 48A „Ile to jest”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projektowanie układu tanecznego zainspirowane wierszem D. Gellner „Dziki taniec”(z e-zeszytu). Pytania „Co to jest taniec?”, „Jak się czujemy, gdy tańczymy?”, „Jakie ruchy wykonujemy?” Dzieci definiują pojęcie, określają uczucia, pokazują i określają ruchy np.: „poskoki”, „przypadki”, „obroty”, „cwał”, „marsz”, „ukłony”. Nauczycielka wyświetla obrazek tańczącej grupy dzieci (odwołuje się do wcześniejszych doświadczeń dzieci). Pytanie: „Co jest potrzebne, aby powstał wspólny, grupowy taniec?” Nauczycielka zapisuje wypowiedzi dzieci na kartkach, umieszcza na tablicy. Wspólne ustalenie kolejności: wybór muzyki, wybór kroków/figur, „układ”- kolejność następowania ruchów, wybór strojów (elementów dekoracyjnych), ćwiczenie, prezentacja. Nauczycielka włącza muzykę, dzieci tańczą według własnego pomysłu. Pytanie: „Czy tańczyliśmy „razem?” Nauczycielka umawia się z dziećmi: „Zabawimy się w choreografów. Ułożymy wspólny taniec. Kto ma pomysł?” Dzieci podają pomysły figur (np. pary, koło). Ustalają kolejność, tańczą prosty układ proponują kolejne zmiany. Dzieci rysują tańczącą postać (lub parę), wycinają, nakleją na wspólny arkusz: wykonują wspólną ilustrację do wiersza „Dziki taniec”. Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 48D „Krzyżówka”. 	
--	--	---	--

☉ CEL: Dowiadanie o pozytywnym i niszczącym wpływie wiatru na przyrodę i życie ludzi.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📁 MATERIAŁY : Obrazki: las i domy zniszczone wichurą, pojedyncze połamane drzewa, sztandarowe drzewa (korony rosnące w jedną stronę), wydmy nadmorskie, drzewa wiatropylne (sosna, leszczyna, dąb, topola), trawy, deszcz, „plażowicze” (postaci w strojach plażowych, np. na leżakach), latawiec, szybowce, elektrownia wiatrowa; kartki, kredki, arkusz papieru z napisem „wiatr”, tekturki z makulatury, środki plastyczne.
🔧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD(dowolny utwór), e-zeszyt wiersz J. Tuwima „Dwa wiatry”, tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Ubiór”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Przyroda potrafi niszczyć. Człowiek potrafi wykorzystać siły przyrody do pozytywnych celów”.
📖 PAMIĘTAJMY: Dzieci mogą wykonać grupowy portret wiatru na tablicy interaktywnej. Podpisy wykonują chętne dzieci.

Lato/Scenariusz 38.**Czy słońce i wiatr mogą zagrażać człowiekowi?****INSPIRACJA:**

→ Zagadka:
„Łódkę popchnie, balon uniesie, porusza wiatraki, kto to taki?”.

Dzieci wyjaśniają pojęcie „wiatr”. Słuchają nagrania odgłosu wiatru.

→ Nauczycielka recytuje wiersz J. Tuwima „Dwa wiatry”. Pytania: Czym różnią się dwa wiatry opisane w wierszu? Jakimi słowami możemy je określić? W czym są podobne? Jak się czujecie, gdy wieje wiatr? Jakie znacie nazwy wiatru? Dzieci wymieniają, nauczycielka dopowiada: np. wiaterek, zefirek, wietrzyk, wicherzysko, wichura, huragan, zamieć, halny, tajfun.

→ Pytanie: Dlaczego o wietrze mówi się, że jest pożyteczny i niszczycielski?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Nauczycielka wyklada na stolik obrazki, kartki, kredki, na dywanie kładzie arkusz papieru z napisem „Wiatr”. Dzieli arkusz linią na połowę.

→ Polecenie: Przejrzyjcie obrazki, zastanówcie się, jak możemy pogrupować je, by wskazać na pożyteczne i niszczycielskie działanie wiatru., Dorysujcie inne przykłady z waszych doświadczeń. Dzieci przeglądają zgromadzone materiały, układają obrazki i rysunki na arkuszu.

→ Rozmowa: Dzieci wypowiadają się na temat treści przedstawionych na obrazkach, opowiadają własne przygody z wiatrem, uzasadniają podział na dwie grupy. Pytania: Co by było, gdyby wiatru nie było? Jakie widzicie korzyści i jakie zagrożenia? Dzieci posługują się obrazkami, wyjaśniają, np. „nie ma wiatru – nie ma zniszczeń”. Nauczycielka kieruje uwagę na pozytywne działanie wiatru dla przyrody: podkreśla szczególne znaczenie dla zapyłania traw, rozsiewania nasion drzew, spulchniania gleby korzeniami pod wpływem ruchu drzew na wietrze, łagodzenia temperatury latem, przynoszenia deszczu.

→ Zabawa przy muzyce. Na przerwę w muzyce dzieci przy pomocy gazet „tworzą” wiatr: „wicherek” – wachlują nad głową, „wichura” – stają w kole i razem wywołują silny powiew.

→ Dzieci oglądają fragmenty filmów z Internetu: szum wiatru, niszczycielskie siły przyrody – huragan.

→ Nauczycielka recytuje wiersz „Dwa wiatry”. Dzieci rysują/malują „Portret wiatru”. Nadają tytuł: układają samodzielnie lub z pomocą nauczyciela podpisy z rozsypanki literowej.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Ubiór”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Rozumienie konieczności ochrony roślin i zwierząt.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : kartki biurowe, arkusz papieru, pisaki mazak, kartoniki z pytaniami.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Pacynka Sowa, e-zeszyt wiersz D. Klimkiewicz „Ekologia”, płyta CD piosenka „Jestem chwat”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Las jest bogactwem. Chrońmy lasy dla dobra roślin, zwierząt i ludzi”.
 PAMIĘTAJMY: ‘ Dzieci najpierw dzielą się swoją wiedzą i propozycjami. Nauczycielka podkreśla: dużo wiemy, warto wiedzieć więcej. Dzieci powinny mieć poczucie współdecydowania o projekcie.

Lato/Scenariusz 39.**Dlaczego należy chronić las?****INSPIRACJA:**

→ Nauczycielka trzyma w ręku pacynkę Sowę. Wypowiada początek wiersza D. Klimkiewicz

„Ekologia – mądre słowo, a co znaczy? – powiedz sowo!...”.

Zwraca się do dzieci: „Kto z was odpowie za sowę?” Dzieci dzielą się swoją wiedzą, następnie nauczycielka recytuje dalszą treść wiersza.

→ Pytanie: Co wiemy o lesie?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Nauczycielka wyklada na dywan arkusz papieru z napisem na środku „Las”. Dzieci biorą dowolną ilość kartek, rysują lub zapisują to, co wiedzą o lesie, np.: zwierzęta, drzewa, rośliny, według zasady: jeden obiekt na jednej kartce. Kładą kartki na arkuszu. Nazywają, segregują według podobieństw. Nauczycielka przykleja kartki, otacza rysunkiem pętli, podpisuje. Rysuje kilka pustych pętli i stawia znaki zapytania.

→ Pytania: Czego jeszcze możemy dowiedzieć się o lesie? Dzieci zadają pytania, nauczycielka dodaje: Jak nazywają się drzewa? Czym się różnią? Co to jest ściółka leśna? Czy las pachnie? Czy można zobaczyć/spotkać zwierzęta? Po co jest las? Jakie korzyści z lasu mają ludzie? Jakie uczucia budzi w człowieku las? Nauczycielka kładzie kartoniki z pytaniami w pustych pętlach. Dzieci stawiają hipotezy. Nauczycielka zapisuje przypuszczenia dzieci, np.: w lesie można zobaczyć mrówkę, pająka, ptaki i inne zwierzęta oraz rośliny.

→ Pytania: W jaki sposób dowiemy się o tym? Kto/co nam pomoże?” Dzieci proponują rozwiązania, wymieniają źródła pozyskania wiedzy, np. wycieczka do lasu, książki, Internet, rodzice. Pytanie: Co wybieramy w pierwszej kolejności? Podjęcie decyzji: wyprawa do lasu, wywiad z leśniczym.

→ Pytanie: Co, i po co ze sobą zabierzemy? Przybornik badacza: lornetki, lupy, bloki/notatniki, aparat, taśmy miernicze, woreczki foliowe, worki na śmieci.

→ Pytanie: Co zrobimy ze zgromadzoną wiedzą i materiałami? Dzieci i nauczycielka podają propozycje, wspólnie ustalają, np.: utworzenie albumów o lesie, zwierzętach, o korzyściach z lasu; zaprezentowanie społeczności przedszkolnej - wykonanie ekspozycji w holu przedszkola.

→ Zabawa przy piosence „Jestem chwat”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Dzieci oglądają w Internecie filmy „Uroki lasu”, „Pożary lasu”.

Dostrzeganie znaczenia i wartości pracy ludzi różnych zawodów

Lato/Scenariusz 40.**„Co wiemy o pracy ludzi różnych zawodów?”****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka recytuje wiersz D. Wawiłowa „A jak będę dorosła”.
- Pytania: „Co to znaczy, że zostanę „kims””? Co to znaczy „zawód”, (pracować w jakimś zawodzie)? Dzieci próbują wyjaśnić pojęcie. Nauczycielka precyzuje: wyuczone zajęcie/ praca zarobkowa.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wnosi karton z materiałami (według wykazu w scenariuszu). Dzieci wydobywają i układają przedmioty na dywanie.
- Pytanie: Które przedmioty tu zgromadzone pasują do treści wiersza? Dzieci wyodrębniają przedmioty, pozostałe - segregują według uznania. Uzasadniają podział. Pytanie: Kto w swoim zawodzie (swojej pracy) używa takich przedmiotów? Dzieci odczytują z obrazka do globalnego czytania wyraz „centymetr”, nazywają zawody: „krawcowa”, „fryzjer”, „szewc” (przeliczają sylaby).
- Nauczycielka odśpiewa planszę demonstracyjną „ W gabinecie lekarskim”. Dzieci spontanicznie wypowiadają się na temat przedstawionych sytuacji, odnoszą do swoich doświadczeń. Pytanie: Jak się nazywa osoba, która jest w gabinecie lekarskim lub w szpitalu ?
- Nauczycielka wygłasza fragment z wiersza: o lekarstwie i zastrzykach. Pytania: Co chcielibyście o tym powiedzieć? Opisuje sytuację o dziecku, które będąc samo w domu sięgnęło po lekarstwa z domowej apteczki. Jakie jest zagrożenie w takim postępowaniu? Dlaczego dzieciom nie wolno samodzielnie brać i zażywać lekarstw?
- Zabawa pantomimiczna: „Jak się czujemy, kiedy jesteśmy chorzy? Jak się czujemy, kiedy jesteśmy zdrowi?”
- Nauczycielka wywiesza arkusze papieru z obrazkiem nawiązującym do specjalności lekarskiej (oko, ucho/nos. zęby, cała postać dziecka). Pytanie: O czym musimy pamiętać, aby dbać o zdrowie? Dzieci wybierają dowolną ilość karteczek, rysują, wycinają z obrazków lub wybierają napisy wiążące się z higieną codzienną, wizytą u stomatologa, spacerami, sportem, używaniem chusteczek do nosa, okularów przeciwsłonecznych. Wymieniają nazwy specjalności: laryngolog, dentysta, okulista.
- Pytanie: Co by było, gdyby na świecie nie było lekarzy?

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Zawody atrybuty”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasie burzy.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : piktogramy /obrazki (na tablicę i dla każdego dziecka): burza, drzewo, auto, telefon kom., postać „w kuckach”, postać leżąca, rów, koperty dla każdego dziecka, kartoniki z napisem TAK, NIE
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD odgłosy przyrody, E-zeszyt wiersz E. Szelburg-Zarembiny „Do domu, do domu”, tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Obieg wody w przyrodzie”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Niektóre zjawiska przyrody są bardzo niebezpieczne. Należy chronić się przed burzą. Bez wody nie ma życia”.
 PAMIĘTAJMY: Dzieci mogą przejawiać lęk wobec burzy. Należy zapewnić, że nie grozi niebezpieczeństwo, gdy przebywamy w domu i wiemy, jak się zachować.

Lato/Scenariusz 41.**Dlaczego należy oszczędzać wodę?****INSPIRACJA:**

- Dzieci słuchają nagrania z płyty CD „Burza”. Pytania: Czyj to dźwięk? Co to jest burza? Co to jest piorun? Jak się czujemy, kiedy jest burza? Dzieci dzielą się swoją wiedzą i odczuciami.
- Dzieci zbliżają się do okna. Pytania: Czy dziś będzie burza? Czy wiemy jak powstaje burza?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Dzieci oglądają na tablicy interaktywnej film „Jak powstaje burza” (chmury burzowe) i „Burza”(grom, błyskawice). Wypowiadają spontanicznie uwagi. Używają określenia „grzmot” (grom), „błyskawica” (piorun). Nauczycielka wyjaśnia: burza powstaje z chmur burzowych, w których wieją silne wiatry i krople wody z odrobinami lodu trą o siebie. Piorun to potężny prąd.
- Rozmowa zainspirowana wierszem E. Szelburg – Zarembiny „Do domu, do domu”. Pytanie: Dlaczego dzieci nie pozostały na dworze?
- Nauczycielka odwołuje się do wyobraźni dzieci: „Wyobraźcie sobie, że jesteście na wycieczce, na przykład na łące i nagle pojawia się burza, wokół nie ma domów”. Pytanie: Czy ktoś wie, jak należy się chronić? Przypina do tablicy piktogramy, przekreśla czerwonym pisakiem piktogramy z niewłaściwym zachowaniem i wyjaśnia nie należy!: chować się pod drzewem, używać telefonu, stać, być blisko zbiorników wodnych, kłaść się na ziemi. Komentuje pozostałe sytuacje (chowanie się do rowu, pozycja „ w kucki”, auto) jako bezpieczniejsze.
- Zabawa ruchowa „Burza”: dzieci spacerują i biegają swobodnie w rytm bębna, na przerwę- naśladują ruchy zjawisk atmosferycznych (deszcz, wiatr, wichura), na słowo „burza!” przykucają zgodnie z wcześniejszą instrukcją lub biegają do wyznaczonego miejsca „dom”, „auto”.
- Każde dziecko otrzymuje zestaw piktogramów, czerwony pisak, dwie koperty, napisy „TAK”, „NIE”. Napisy nakleją na kopertach, na obrazkach dorysowują chmury, skreśleniem zaznaczają „niebezpieczne sytuacje”, segregują obrazki do kopert. Koperty umieszczają w swoich teczkach.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Obieg wody w przyrodzie”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Uwrażliwienie na potrzebę zachowań proekologicznych.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Kartony „warsztaty” z przedmiotami do zadań: artykuły biurowe, farby, kredki, obrazki odpadów, napisy TAK/NIE, EKO, wycinki z gazet z piktoqramami ekologicznymi i produktami w opakowaniach ekologicznych, koperta z tekstem opowiadania.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: E-zeszyt opowiadanie J. Huterskiej-Góreckiej „Sen chłopca”, Aplikacja interaktywna „Segregowanie odpadów”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Ziemia jest zagrożona od nadmiaru śmieci. Kochajmy Ziemię – postępujemy mądrze”.
 PAMIĘTAJMY: Pozwólmy dzieciom na wzajemne uczenie się od siebie. Zachęcajmy do werbalizowania myśli i działań. Rozwijanie wiedzy i postaw proekologicznych wymaga zróżnicowanych działań i czasu.

Lato/Scenariusz 42.**Dlaczego śmieciom NIE ?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka pokazuje dzieciom kopertę i jej zawartość: kartkę z opowiadaniem i zaklejoną kopertą. Wyjaśnia, że znalazła to i pomyślała, że może warto to dzieciom w przedszkolu przeczytać. Zaklejonej koperty nie otwiera, ponieważ jest na niej napisane „otworzyć później”. Nauczycielka czyta dzieciom opowiadanie J. Huterskiej - Góreckiej „Sen chłopca”. Pytanie: O co chcielibyście zapytać, co wiąże się z treścią opowiadania? Dzieci dowolnie zadają pytania.
- Pytania: Czy zdarzało wam się widzieć takie zaśmiecone miejsca? Czy można temu zaradzić? Kto ma pomysł? Dzieci zgłaszają pomysły.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyklada na stoliki „warsztaty”. Informuje, że każdy warsztat ma inne zadanie, dzieci mogą wybrać miejsce. Mogą pracować samodzielnie lub w grupkach. Dzieci wyjmują z kartonów przedmioty i kartki z informacją o zadaniu, np. „Plakat- Śmieciom NIE”; „Segregujemy odpady”, „Apel” (do ludzi na świecie, aby dbali o czystą ziemię). Dzieci tworzą prace plastyczne, wypowiadają zdania, teksty, nagrywają wypowiedzi na magnetofon, wspólnie z nauczycielką piszą na komputerze. Nauczycielka rozmawia z dziećmi w trakcie pracy, inspiruje poprzez zadawanie pytań, ukierunkowuje działania dzieci.
- Prezentacje prac w grupie. Otwarcie zaklejonej koperty – odczytanie „postanowienia chłopca” : „Zapamiętam – ziemia od śmieci jest chora”. Napiszę list do ludzi - śmieci mniej, ziemi lżej”. Dzieci porównują treść swoich prac z treścią „postanowienia chłopca”.
- Pytanie: Co zrobimy dalej z pracami? Dzieci proponują miejsca ekspozycji wytworów, np. zorganizowanie wystawy w pobliskiej szkole, gminnym ośrodku kultury.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Segregowanie odpadów”.

 Poziom kształcenia 5-latki
🕒 CEL: Rozwijanie umiejętności twórczego przekształcania, wyrażania treści słowa za pomocą rysunku.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📁 MATERIAŁY : Kartki , kredki, pisaki, szablony kółek (śr. 4cm, 3cm), paski z tekturki do odrysowania linii (dł. 10 cm., jeden bok wycięty w linię falistą.)
🎧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD dowolny utwór muzyczny, e-zeszyt wiersz D. Wawiłow „Rupaki”, tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Kolorowanie kształtami/cyframi”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Twórcze myślenie pomaga być przedsiębiorczym”.
📖 PAMIĘTAJMY: Należy dać dzieciom czas na przyjrzenie się układowi kółek i linii, zachęcić do odwracania kartki- poziomo, pionowo.

Lato/Scenariusz 43.**Do czego przydaje się wyobraźnia i pomysłowość?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wyświetla pusty slajd. Pytanie: Czy może być na świecie coś, czego nie ma, a gdyby było, to do niczego i nikogo niepodobne? Na ekranie w formie animacji pojawiają się sylaby Ru-pa-ki. Dzieci odczytują sylaby, łączą w wyraz. Pytanie: Kto wie, co to jest? Dzieci podejmują próby określenia słowa.
- Nauczycielka recytuje wiersz D. Wawiłow „Rupaki”. Pytanie: Jakie pytanie można zadać? Dzieci stawiają dowolne pytania.
- Pytanie: W jaki sposób Rupaki mogłyby zaistnieć (być)?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyklada na stoliki zgromadzone materiały. Dzieci wybierają kolor kartki do rysowania.
- Polecenie: Narysujcie na kartce, za pomocą szablonów, jedno duże kółko, dwa małe kółka i dwie linie (falistą i prostą). Wszystko w dowolnym układzie.
- Nauczycielka zbiera kartki. Dzieci losowo wybierają po jednej.
- Polecenie: Wykorzystaj rysunek do utworzenia portretu Rupaka.
- Dzieci wykonują prace indywidualnie, lub łączą kartki i wspólnie malują kredkami jeden portret.
- Zabawa rytmiczno - ruchowa „Żywe rzeźby”. Dzieci tańczą w parach, na przerwę w muzyce „układają rzeźbę” z ciała partnera.
- Prezentacja prac: podziwianie pomysłowości. Zorganizowanie wystawy dla rodziców. Wykonanie napisu „Rupaki”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Kolorowanie kształtami/cyframi”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Dostrzeganie korzyści z ograniczania zakupów i oszczędzania.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Woreczek z monetami, banknoty, naklejki cenowe używane w sklepach, małe kartki, kredki(pisaki).
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD dowolne nagranie muzyczne, e-zeszyt Wiersz J. Brzechwy „Kłótnia zabawek”, aplikacja interaktywna „Zakupy w sklepie”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Musimy nauczyć się dokonywać wyborów. Oszczędzanie dobra rzecz, pozwala w przyszłości coś mieć. Gdy oszczędzamy to sobie i innym pomagamy”.
 PAMIĘTAJMY: Warto nagrać wypowiedzi dzieci, wykonać gazetkę dla rodziców „Uczymy się wybierać zakupy i oszczędzać”. W zabawie należy obserwować zachowanie i emocje dzieci. W zabawie trzeba dać dzieciom czas.

Lato/Scenariusz 44.**Dlaczego warto oszczędzać pieniądze?****INSPIRACJA:**

→ Zagadka: Nauczycielka ukrywa w dłoniach garść monet i potrząsa. Na tablicy przykleja nalepki z napisem „cena” i zaznaczonymi kwotami. Pytanie: Co wspólnego mają ze sobą dźwięk, który słyszałyście i te karteczki? Dzieci wyjaśniają. Nauczycielka nie komentuje i nie uzupełnia wypowiedzi.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka recytuje wiersz J. Brzechwy „Kłótnia zabawek”.
- Pytania: O co kłóciły się zabawki? Czy skarbonka miała rację? Dlaczego? Kto to jest konsument? Co to jest cena? Co to znaczy wydawać pieniądze oszczędnie? Dzieci dzielą się swoją wiedzą. Nauczycielka objaśnia słowo „konsument”.
- Pytanie: Co najczęściej chcielibyście kupować, kiedy jesteście z rodzicami w sklepie? Dzieci otrzymują karteczki, kredki. Rysują według zasady: na jednej karteczce jeden przedmiot. Segregują rysunki według podobieństw. Analizują: czego jest najwięcej, czego najmniej, czy jest coś „dla całej rodziny”. Określają rodzaj zakupów: słodczyce, zabawki, owoce, inne. Pytanie: Czy możemy kupować wszystko, na co mamy ochotę? Kto płaci za zakupy? Kto z was płacił za swoje zakupy ze swoich pieniędzy?(skarbonka)?
- Zabawa w formie opowieści ruchowej „Zakupy”. Każde dziecko otrzymuje cztery karteczki z piktogramami „słodczyce”, „zabawki”, „książka/kartki/kredki”, „owoce”, płócienny woreczek. Opowieść: „Dzieci wybierają się z mamą do sklepu. Mama informuje: w sklepie możesz wybrać dla siebie tylko dwie z czterech rzeczy (słodczyce, owoce, zabawki, „do czytania i rysowania”).” Dzieci przeglądają swoje karteczki, zastanawiają się nad wyborem zakupu. Spacerują po sali przy muzyce, na przerwę nauczycielka wypowiada hasła: „półka z ...”. Dziecko, które podejmuje decyzję o danym zakupie wkłada karteczkę do woreczka (nauczycielka przypomina: uwaga! będą jeszcze trzy półki, jeden zakup już masz). Na zakończenie zabawy pytania: Czy jesteście zadowoleni z wyboru? Kto nie? Co można zrobić w takiej sytuacji w sklepie? (odłożyć na półkę towar, wziąć inny, ale najlepiej najpierw dobrze zastanowić się).
- Rozmowa w kręgu. Pytanie: Jak czuliście się podczas podejmowania decyzji, co wybrać? Dlaczego to jest trudne?

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Zakupy w sklepie”.

<p> Poziom kształcenia 5-latki</p>
<p>☉ CEL: Rozwijanie umiejętności empatii, wyrażania myśli i emocji. Rozumienie znaczenia ruchu na powietrzu dla zdrowia.</p>
<p>📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala</p>
<p>📺 MATERIAŁY : Tabliczki z piktogramami określającymi warsztaty i kartoniki z rysunkami prowokującymi do pytań, litery/sylaby, kartki rysunkowe, środki plastyczne, instrumenty muzyczne, atlas ptaków, magnetofon,</p>
<p>🔗 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD utwór do zabaw i opowieści ruchowych, e-zeszyt wiersz J. Tuwima „Spóźniony słowik”, tablica interaktywna, aplikacja interaktywna „Zdrowy tryb życia”.</p>
<p>🦉 MĄDROŚĆ SOWY: „Myśli i emocje przekazujemy za pomocą języka werbalnego i niewerbalnego. Spaceruje służą zdrowiu”.</p>
<p>📖 PAMIĘTAJMY: Najważniejsze jest podejmowanie przez dzieci twórczej aktywności. Szanujemy podmiotowość dziecka. Nie należy dzieci poprawiać. Nauczycielka tworzy klimat akceptacji, ufności i wolności. Obdarza uwagę, inspiruje dodatkowymi pytaniami typu „jak można inaczej?”, wartościuje, np. „to ciekawy pomysł”.</p>

Lato/Scenariusz 45.

Dlaczego ruch na powietrzu, to zdrowie?

INSPIRACJA:

→ Zagadka:

„Przyjemność i zdrowie, to tego chodzenia cel. Jak się ta czynność nazywa?”.

→ Nauczycielka recytuje wiersz J. Tuwima „Spóźniony słowik”.

→ Pytanie: Jakie pytania możemy zadać, co wiąże się z treścią wiersza? Dzieci stawiają dowolne pytania.

→ Nauczycielka pokazuje kolejno piktogramy prowokujące do zadawania pytań, np. rys. „usta i łyż” („co/jak mogła mówić pani słowikowa, kiedy płakała?”), rys. „ptak – kwiaty - usta” („jak przeproszał za spóźnienie pan słowik, jak się tłumaczył?”), „lustro” („jak wyglądał pan słowik?”), „miny - usta” („jak inaczej mogła przywitać pani słowikowa męża?”), „drzewa – spacerujący słowik” („jaki tekst mógł śpiewać pan słowik”).

→ Pytania: Jak możemy wykorzystać wiersz do twórczej zabawy? W jaki sposób możemy to zrobić?

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

→ Nauczycielka umieszcza na stolikach tabliczki informujące o rodzaju „warsztatu” oraz przygotowane materiały.

→ Polecenia: Wybierzcie miejsce pracy, partnera, środki. Wymyślcie tekst, ruch/gesty, obrazy związane z pytaniami i treścią wiersza.

→ Dzieci, przy stoliku „słowo”, tworzą odpowiedzi na postawione wcześniej pytania: nagrywają na magnetofon, układają z rozsypanki literowo/sylabowej, bawią się słowem: wypowiadają zwroty, inne dzieci wzbogacają wypowiedź, dyktują nauczycielce.

→ Dzieci, przy stoliku „plastyka/obraz”, rysują/malują np.: obraz „Spacer słowika i piękny wieczór”, „Stany emocjonalne pani i pana Słowików”, „Portrety państwa Słowików” i inne.

→ Dzieci, przy stoliku „ruch/gest”, obmyślają/przedstawiają np.: „pani Słowikowa” – („zaniepokojenie”, „czekanie”, „złość”, „radość spotkania”), „pan Słowik” („spacer”, „spotkanie z p. Słowikową”, „przeprosiny”), „taniec skowronków – rozbójników”, „ taniec miłosny p. Słowików”.

→ Dzieci, przy stoliku „dźwięki/muzyka” tworzą np.: podkład muzyczny do tańca pary słowików i skowronków/rozbójników, muzykę do spacerów.

→ Dzieci, przy stoliku „przyroda”, przeglądają atlasy ptaków: opisują własnymi słowami wygląd słowika i skowronka, znajdują podobieństwa i różnice.

→ Rundka. Prezentacje prac. Uporządkowanie doświadczeń. Dzieci wyrażają odczucia z zajęć: wyciągają wnioski – myśli i uczucia możemy przekazać za pomocą różnych środków wyrazu.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Zdrowy tryb życia”.

Poziom kształcenia 5-latki
☉ CEL: Uwalnianie wyobraźni. Wyrażanie wiedzy i przeżyć w twórczości plastycznej i słownej.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
📁 MATERIAŁY : Różne środki plastyczne, pędzle, waciki, tkaniny, kolorowe chustki, klamerki do bielizny, bibuły, arkusze papieru (biały, szary), tekturki. wieszak stojący, rozsypanka sylabowo/literowa, kartki, kredki.
🔧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD odgłosy natury, e-zeszyt wiersz W. Ścisłowskiego „Leśne licho”, aplikacje interaktywne „W świecie owadów”, „Czyj to cień”
🦉 MĄDROŚĆ SOWY: „Wyobraźnia pomaga nam tworzyć. Świat przyrody dostarcza pięknych przeżyć i porusza wyobraźnię”.
📖 PAMIĘTAJMY: Ważne jest uwalnianie wyobraźni dzieci. Warto zasugerować, aby „licho” było zupełnie niepodobne do znanych obiektów. Dzieciom, które mają trudności można zaproponować najpierw wykonanie plamy (mokry „kleks” na środku kartki, złożenie kartki na połowę). Uzupełnianie powstałego obrazu.

Lato/Scenariusz 46.

Jakie uczucia budzi w nas przyroda?

INSPIRACJA:

- Nauczycielka trzyma w ręku kartkę zwiniętą w rulon, przewiązany trawą i ozdobiony pękiem kartoników z dużymi znakami zapytania. Zachęca dzieci, aby przywołały w wyobraźni las, barwy lasu. Włącza nagranie „Odgłosy natury”.
- Pytanie: Kto w lesie mieszka? Dzieci wymieniają nazwy zwierząt. Nauczycielka z tajemniczą miną mówi: A może ktoś jeszcze? Rozwija rulon i czyta wiersz W. Ścisłowskiego „Leśne licho”. Pytanie: Jakie jeszcze pytanie możemy postawić?
- Nauczycielka pokazuje kolejno piktogramy prowokujące do postawienia pytania, np: „kolorowe plamy” („czy ma kolor?”, w jakim jest kolorze?”), „tort ze świeczkami” („ile ma lat?”), „dzieci” („czy ma dzieci?”), „talerz” („co jada?”), „łóżko” („czy sypia?, gdzie sypia?”), „klucz mechaniczny” („czy pracuje?, co robi?”), „nuta” („czy śpiewa?”), „usta” („czy mówi?, co mówi?”), „oczy” („co widzi?”), itp.
- Pytania: W jaki sposób możemy „zobaczyć” Leśne licho? (wyobrazić sobie), Jeśli czegoś nigdy nie było, a chcemy, żeby było, co możemy zrobić? (wytworzyć: narysować, namalować, wykonać z czegoś).

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Nauczycielka wyświetla na tablicy interaktywnej obraz lasu.
- Dzieci wybierają:
  - plastyczne środki wyrazu, miejsce pracy. Wykonują prace przedstawiające „leśne licho” indywidualnie lub dobierają się w zespoły. Tworzą prace na papierze, na tablicy interaktywnej, lub przestrzenne wykorzystując np. wieszak.
  - rozsypankę sylabowo/literową, kartki, kredki. Układają zlepkę sylabowe, wyrazy („mowa, imię leśnego licha”), rysują „jadłospis”,
  - instrumenty perkusyjne (niekonwencjonalne) układają „piosenkę leśnego licha”.
- Zabawa pantomimiczna „Taniec leśnego licha”: dzieci prezentują dowolne ruchy, naśladują głosy. Nauczycielka sugeruje ciche zachowanie (mieszkaniec lasu).
- Wystawa prac. Dzieci wspólnie z nauczycielką decydują o wyborze miejsca i sposobie ekspozycji prac, np. tworzą „kącik” w holu przedszkola. Zastanawiają się nad układem prac, aby ekspozycja była estetyczna. Odczytują wspólnie z nauczycielką wytwory słowne.
- Rundka: Dzieci kończą zdania: „Wyobraźnia pomogła mi..”, „Cieszę się, bo udało mi się...”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacje interaktywne „W świecie owadów”, „Czyj to cień”

 Poziom kształcenia 5-latki
☉ CEL: Dostrzeganie korzyści z współpracy i współdziałania.
📍 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala, teren.
📎 MATERIAŁY : Obrazki: flaga UE, flagi państw UE, kserokopie banknotów Euro, znak waluty Euro, rysunki postaci Syriusza w strojach ludowych, obrazki/kserowanki o różnej treści nie związane z UE, symbole „współpracy”, tarcza zegara, kartoniki z wyrazami „razem”, „pomoc”.
🔧 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Płyta CD Hymn UE, aplikacja interaktywna „Kosmos”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Razem łatwiej i więcej można zrobić dobrego. Ludzie, chociaż pochodzą z różnych krajów łączą się, aby sobie pomagać. Jesteśmy Polakami. Jesteśmy Europejczykami”.
📖 PAMIĘTAJMY: Ważne, aby zachęcić dzieci do odkrywania obcokrajowców w swoim najbliższym otoczeniu (np. imigranci). Warto wykorzystać wiedzę, zainteresowania i doświadczenia dzieci (np. dzieci urodzone za granicą, praca rodziców, wyjazdy do innych krajów).

Lato/Scenariusz 47.**Co nam daje poznawanie ludzi z innych krajów i współpraca z nimi?****INSPIRACJA:**

- Nauczycielka wyświetla na tablicy obrazki symbolizujące współpracę (np. złączone dłonie w geście powitania, złączone dłonie kilku osób). Pytania: Co to znaczy, że ktoś ze sobą współpracuje? Po co jest współpraca/wspólne działanie? Dzieci wyrażają rozumienie pojęcia.
- Dzieci odczytują wyrazy „razem”, „pomoc”. Pytania: Kiedy prosimy kogoś o pomoc? Jak się czujemy, gdy budujemy/robimy coś razem i pomagamy sobie? Dzieci odwołują się do swoich doświadczeń z zabaw i zajęć, oraz do zawieranych umów w grupie.
- Pytanie: Co to jest Unia Europejska? Nauczycielka wyjaśnia słowo „unia”: połączenie państw, które chcą działać wspólnie i pomagać sobie.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Dzieci otrzymują zestaw obrazków, karton z napisem „Unia Europejska”. Nauczycielka wyświetla na tablicy obraz z wykazem państw UE i flagami. Polecenie: Odnajdźcie wśród obrazków te, które kojarzą się z UE. Dzieci segregują i nazywają obrazki: flagi państw, maskotki, waluta, symbole (flaga UE, znak waluty). Wyróżniają polskie znaki (flaga, maskotka), Nakleją obrazki na karton.
- Pytanie: Jak nazywa się maskotka UE? Nauczycielka wyjaśnia pochodzenie nazwy maskotki UE (od najjaśniejszej gwiazdy na niebie Sirius).
- Nauczycielka prezentuje flagę UE na tablicy. Dzieci opisują wygląd, przeliczają gwiazdki, porównują do tarczy zegara. Nauczycielka wyjaśnia znaczenie symbolu: zgodne współżycie wszystkich obywateli Unii.
- Pytanie: Gdzie, w naszej miejscowości, widziałyście takie oznaczenie?
- Wycieczka do wybranych miejsc. Dzieci oglądają (nauczycielka odczytuje) tabliczki informujące o współfinansowaniu obiektów ze środków unijnych (np. place zabaw). Odnajdują tablice na budynkach urzędowych.
- Dzieci słuchają fragmentu hymnu UE. Nauczycielka podaje nazwę: „Oda do radości” i nazwisko kompozytora: L. von Beethoven.
- Nauczycielka wyświetla obrazek maskotki UE i napis „Syriusz zaprasza do...”. Wyjaśnia, że w następnych dniach zabawimy się w „podróż po Europie”.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Aplikacja interaktywna „Kosmos”.

 Poziom kształcenia 5-latki
 CEL: Projektowanie działań do stawianych celów.
 MIEJSCE ZAJĘĆ: sala
 MATERIAŁY : Materiały plastyczne: farby, pastele, kredki, plastelina, duży arkusz papieru, nożyczki, klej, kartoniki z wyrazami (litery w kolorze niebieskim, zielonym), „woda”, „fale”, „ryby”, magnetofon, kawałki tkanin, chust w kolorze morza, bibuła/krepina., sznury, wstążki, lusterka.
 NARZĘDZIA Z PROGRAMU: Plansza demonstracyjna „Morze”, tablica interaktywna, kartki z zeszytu ćwiczeń 48C „Ryby”.
 MĄDROŚĆ SOWY: „Dzięki badaczom głębin mórz i oceanów możemy podziwiać piękno i bogactwo życia pod wodą. Można zwiedzać lądy i głębiny wód”.
 PAMIĘTAJMY: Jeśli wiele dzieci nie widziało morza, można zobrazować odwołując się do wyobraźni: „kałuża ogromna jak niebo”.

Lato/Scenariusz 48.**Czego uczą nas podróże?****INSPIRACJA:**

→ Zagadki:

*„Spokojne – jest gładkie, niby tafla szklana.**A w gniewie – w huczących kłębi się bałwanach”.**„Może być niebieskie, szare lub zielone.**Bywa spokojne lub bardzo wzburzone”.*

Dzieci słuchają z płyty CD odgłosów morza.

- Pytania: Kto widział morze? Co to jest „morze”? Dzieci definiują pojęcie. Oglądają globus, zastanawiają się, czego jest więcej: lądów, czy wody.
- Pytanie: Z czym kojarzy się wam morze? Dzieci wypowiadają własne skojarzenia. Nauczycielka prezentuje planszę demonstracyjną „Morze”. Dzieci spontanicznie wypowiadają spostrzeżenia.
- Dzieci oglądają fragment filmu „Odgłosy natury – szum morza” na tablicy interaktywnej, pokaz obrazów „rafy koralowej”, „muszle morza”, „głębiny oceanu/zwierzęta morza”.

ZADANIA/SPOSÓB REALIZACJI:

- Pytanie: Jak możemy przedstawić „morze” w naszej sali? Dzieci wymieniają pomysły na zasadzie „burzy mózgów”, potem przeglądają materiały przygotowane przez nauczycielkę.
- Polecenie: Dobierzcie się w zespoły. Uzgodnijcie, jak i przy pomocy czego chcecie przedstawić „morze”.
- Dzieci wybierają stolik z przedmiotami do zadań: plastyczny, słowny, muzyczny, skrzynia „skarbów”, tablica interaktywna. Rysują, wycinają i nakleją na arkusz papieru „mieszkańców” morza. Układają z wyrazów „obrazek” (np. układają wyrazy „fale”, „woda” w ciąg obrazujący fale). Dyktują nauczycielce skojarzenia słowne z morzem (nagrywają na magnetofon). Układają na dywanie z tkaniny i krepiny oraz innych elementów (wycięte z gazet, ulepione ryby, muszle, napisy) „obraz morza”.
- Prezentacje. Wspólne podziwianie wytworów. Wygłaszanie głoskami, sylabami słów „woda”, „fale”, „ryby”.
- Dzieci otrzymują kartki z zeszytu ćwiczeń, wykonują zadanie 48C „Ryby”. Wykorzystują lusterko, dostrzegają symetryczne odbicie.

TABLICA INTERAKTYWNA:

Dzieci oglądają w Internecie filmy o zwierzętach i roślinach morza.

ZESTAW ĆWICZEŃ
DLA DZIECI ZE SPECJALNYMI
POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI (SPE)
DO PROGRAMU „JUTRO IDĘ DO SZKOŁY”

SPIS ĆWICZEŃ:

1. Ćwiczenia usprawniające proces komunikowania się i porozumiewania
2. Ćwiczenia wspomagające rozwój intelektualny (edukacja matematyczna)
3. Ćwiczenia rozwijające motorykę dużą
4. Ćwiczenia rozwijające motorykę małą
5. Ćwiczenia rozwijające sprawność ruchową
6. Ćwiczenia rozwijające orientację przestrzenną, spostrzegawczość i uwagę
7. Ćwiczenia usprawniające aparat mowy
8. Ćwiczenia usprawniające koordynację wzrokowo- ruchowo- słuchową
9. Ćwiczenia rozwijające słuch fonematyczny
10. Ćwiczenia rozwijające myślenie przyczynowo- skutkowe
11. Ćwiczenia wyrabiające gotowość do nauki czytania

1. ĆWICZENIA USPRAWNIAJĄCE PROCES KOMUNIKOWANIA SIĘ I POROZUMIEWANIA

Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Opisz emocje”</p> <p>Dziecko otrzymuje kartoniki z rysunkami twarzy, na których przedstawione są różne stany emocjonalne (zdziwienie, smutek, radość, strach). Zadaniem dziecka jest opisanie tego, co widzi na obrazkach.</p>	<p>„Mały mediator”</p> <p>Nauczyciel, wykorzystując zdolności dziecka w porozumiewaniu się z innymi, angażuje je do podejmowania prób rozwiązywania sytuacji konfliktowych w grupie.</p>
<p>„Zgadnij, co robię?”</p> <p>Nauczyciel pokazuje gestem , ruchem jakąś czynność, a dziecko odgaduje, co pani robi. Po chwili następuje zamiana ról.</p>	<p>„Teatr bez słów”</p> <p>Nauczyciel pokazuje szereg czynności nie komentując tego, co robi. Gdy skończy, prosi dziecko o ułożenie opowiadania z zachowaniem właściwej kolejności oglądanych prezentacji. Dla wzbogacenia wypowiedzi dziecko ma możliwość korzystania z przygotowanych do zabawy rekwizytów.</p>
<p>„Powiedz coś o sobie”</p> <p>Nauczyciel daje dziecku nową pluszową zabawkę i chustkę. Zachęca, by dziecko zasłoniło maskotce oczy, przedstawiło się jej i powiedziało coś o sobie. Następnie nauczycielka przybliży maskotkę do ucha i głośno mówi to, czego dowiedziała się o dziecku.</p>	<p>„Autoprezentacja”</p> <p>Zabawa z wykorzystaniem multimediiów, np. telefonu komórkowego, magnetofonu, kamery. Nauczycielka daje dziecku mikrofon i stwarza mu możliwość przygotowania prezentacji, po czym nagrywa wypowiedź na dostępny sprzęt. Następnie prezentuje ją kolegom i rodzicom.</p>

2. ĆWICZENIA WSPOMAGAJĄCE ROZWÓJ INTELEKTUALNY (EDUKACJA MATEMATYCZNA)	
Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Dary jesieni”</p> <p>Dziecko segreguje wybrany zbiór, np. owoców i warzyw, według wybranej cechy jakościowej, po czym dopasowuje je do właściwych krzewów, drzew...</p>	<p>„Owoce krajowe i egzotyczne”</p> <p>Dziecko grupuje owoce w dwóch koszach, a następnie dopasowuje pestki do właściwych, dojrzałych owoców.</p>
<p>„Znaki drogowe”</p> <p>Dziecko układa znaki według kształtu i koloru (zakazu, informacyjne i ostrzegawcze). Zachęcamy dziecka do wypowiedziania się na temat treści prezentowanych znaków.</p>	<p>„Zaprojektuj własny znak”</p> <p>Dziecko otrzymuje trzy tekturki w kształcie figur geometrycznych: żółty trójkąt z zieloną otoczką, niebieski kwadrat, białe koło z zieloną otoczką. Zadaniem dziecka jest zaprojektowanie własnych znaków i dopasowanie ich do właściwej grupy znaków.</p>
<p>„Dobierz parę”</p> <p>Nauczycielka udostępnia dziecku zbiory przedmiotów, np. : skarpet, kapci, rękawiczek, butów. Zadaniem dziecka jest pogrupowanie rekwizytów w pary. Wśród kolekcji przedmiotów powinny znaleźć się rekwizyty bez pary.</p>	<p>„Ułóż w komplet”</p> <p>Dziecko otrzymuje sztucce, kredki, talerze, kubki, nożyczki. Jego zadaniem jest tworzenie kompletów zwracając uwagę na drobne różnice, np. logo.</p>

3. ĆWICZENIA ROZWIJAJĄCE MOTORYKĘ DUŻĄ	
Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Mały dyrygent”</p> <p>Dziecko w rytm wyrazistej muzyki wykonuje swobodne i spontaniczne ruchy, naśladując dyrygenta.</p>	<p>„Taniec ze wstążkami”</p> <p>Dziecko samo projektuje i wykonuje pałeczkę ze wstążką, następnie przygotowuje układ choreograficzny w oparciu o wybrany utwór muzyczny z programu i prezentuje go.</p>
<p>„Chodnikowe obrazy”</p> <p>Nauczycielka pokazuje dziecku proste kształty i rysunki, a ono odtwarza je, rysując kredą, węglem lub patykiem na dużych powierzchniach (w układzie poziomym i pionowym).</p>	<p>„Malowanie światłem”</p> <p>Dziecko słuchając utworu A. Vivaldiego maluje swobodnie pędzlem na dużym arkuszu papieru. Nauczycielka wiesza powstały obraz na ścianie, po czym dziecko wodzi promieniem światła latarki po powstałym wzorze.</p>
<p>„Ścieżka sprawności”</p> <p>Dziecko doskonali sprawność biegania, chodzenia na czworakach, rzucania piłką, skakania, wykonując kolejne zadania z wykorzystaniem przyborów. Ścieżkę sprawności organizujemy w sali lub w ogrodzie przedszkolnym. Po zakończeniu ćwiczeń dziecko otrzymuje znaczek „Jestem sprawny” .</p>	<p>„Zabawa z balonami”</p> <p>Dziecko za pomocą miotły zmiata dziewięć nadmuchanych balonów (po trzy z każdego koloru) do trzech obręczy hula-hop oznaczonych kolorami.</p>

4. ĆWICZENIA ROZWIJAJĄCE MOTORYKĘ MAŁĄ	
Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Nawlekaj, nie czekaj”</p> <p>Dziecko otrzymuje makaron o różnych kształtach. Zadaniem jego jest wykonanie koralików dla bliskiej osoby.</p>	<p>„Bizuteria”</p> <p>Dziecko korzystając z kolorowych, drobnych koralików, cekinów, perełek, plastikowych słomek projektuje i wykonuje biżuterię, np. z okazji Dnia Kobiet...</p>
<p>„Serwetka”</p> <p>Dziecko wyszywa na materiale proste ściegi (fastryga) używając kolorowych nici.</p>	<p>„Kolorowy obrazek”</p> <p>Dziecko wyszywa ściegiem krzyżkowym obrazek wyrysowany na materiale. Pracę można wzbogacić przyszywaniem guzików.</p>
<p>„Papierowe zoo”</p> <p>Nauczycielka daje dziecku tekturowe sylwety zwierząt egzotycznych. Dziecko odrysowuje je na kolorowych kartkach i wycina nożyczkami. Wykonane elementy można wykorzystać do wykonania makiety jako liczmany.</p>	<p>„Origami ”</p> <p>Dziecko tworzy papierowe formy według instrukcji obrazkowej w książce.</p>

5. ĆWICZENIA ROZWIJAJĄCE SPRAWNOŚĆ RUCHOWĄ

Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Zrób tak jak ja”</p> <p>Nauczycielka proponuje dziecku zabawy ruchowe z przyborami: ze skakanką, z woreczkami, z kolorowymi laskami, a dziecko dokładnie odtwarza ćwiczenia.</p>	<p>„Mini aerobik”</p> <p>Przy dynamicznej muzyce nauczycielka prowadzi zabawy i ćwiczenia ruchowe. Dziecko naśladuje ją i wzbogaca zestaw własnymi propozycjami.</p>
<p>„Zabawy z piłką”</p> <p>Dziecko gra z nauczycielką piłką plażową na świeżym powietrzu: rzuca, łapie, toczy, trafia do wyznaczonego celu...</p>	<p>„Gry w plenerze”</p> <p>Dzieci poznają zasady gier zespołowych i grają: w paletki, w mini kosza, w piłkę nożną...</p>
<p>„Zabawy z trampoliną”</p> <p>Dziecko swobodnie skacze, wykonuje wymachy rąk i nóg, bezpiecznie upada, nabywając pewności i swobody ruchów.</p>	<p>„Nauka jazdy”</p> <p>Dziecko uczy się jeździć na hulajnodze, rolnach, na rowerze. Podczas zabaw należy zapewnić dziecku bezpieczeństwo i odpowiedni strój (kaski, ochraniacze).</p>

6. ĆWICZENIA ROZWIJAJĄCE ORIENTACJĘ PRZESTRZENNĄ, SPOSTRZEGAWCZOŚĆ I UWAGĘ	
Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Zabawa z lustrem”</p> <p>Dziecko stoi naprzeciwko nauczycielki i naśladuje obserwowane ruchy, jednocześnie mówi o tym, co robi, np. chwytam się za prawe ucho, unoszę lewą rękę do góry, zginam prawą nogę...</p>	<p>„Co widzi Krzyś?”</p> <p>Dziecko otrzymuje dwustronną sylwetę postaci (gdzie wyraźnie zaznaczony jest przód i tył) .</p> <p>Najpierw nauczycielka manipuluje sylwetą i zadaje pytania dziecku typu: Co jest przed Krzysiem? Co znajduje się za Krzysiem? .</p> <p>Następnie nauczycielka informuje dziecko : Krzyś stoi bokiem do szafy. Krzyś patrzy w okno .</p> <p>Zadaniem dziecka jest właściwe ustawienie tekturowej postaci.</p>
<p>„Dyżury”</p> <p>Dziecko pełni rolę dyżurnego, nakrywa do stołu przed posiłkami zgodnie z zasadami savoir- vivre lub zaprezentowanym wcześniej wzorem.</p> <p>Zachęcamy je, by mówiło, co robi (określało kierunki).</p>	<p>„Dyktando rysunkowe”</p> <p>Dziecko rysuje obrazek zgodnie z instrukcją słowną nauczyciela. Po wykonaniu zadania omawia swoją pracę.</p>
<p>„Kolorowe kompozycje”</p> <p>Dziecko odtwarza proste kompozycje z klocków, wzorując się na układach zaproponowanych przez nauczyciela (zgodnie z możliwościami dziecka).</p>	<p>„Poszukiwania symetrii”</p> <p>Dziecko otrzymuje prostokątne lusterko i kilka obrazków typu: postać człowieka, owad, figura geometryczna, kwiat. Zadaniem dziecka jest odnalezienie osi symetrii postaci lub obrazka symetrycznego poprzez manipulowanie lusterkiem.</p>

7. ĆWICZENIA USPRAWNIAJĄCE APARAT MOWY

Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Urodziny” - ćwiczenia oddechowe</p> <p>Nauczycielka ustawia świeczki na „torcie” (talerz lub tekturowe koło). Zadaniem dziecka jest zdmuchnięcie jak największej ilości świeczek za jednym razem.</p>	<p>„Ptasie trele”</p> <p>Zabawa zainspirowana wierszem J. Tuwima „Ptasie radio”. Dziecko naśladuje odgłosy ptaków występujących w utworze, tworząc własną kompozycję. Nauczycielka umożliwi dziecku korzystanie z mikrofonu i nagrywa jego tekst na magnetofon.</p>
<p>„Zabawy buzią” - ćwiczenia usprawniające język</p> <p>Dziecko przelicza zęby, oblizuje usta, kląska, zlizuje miód z talerza.</p>	<p>„Łamanie języka”</p> <p>Dziecko powtarza za nauczycielem zdania trudne do wypowiedzenia, np. <i>1)Stół z powyłamywanymi nogami.</i> <i>2)Chrząszcz brzmi w trzcinie w Szczepreszynie.</i> <i>3)W czasie suszy szosa sucha, itp.</i></p>
<p>„Zrób tak jak ja” - ćwiczenia warg</p> <p>Dziecko nadmuchuje buzię, przesuwając powietrze między policzkami, nakłada dolną wargę na górną i na odwrót, pije przez słomkę, wyraźnie wymawia samogłoski...</p>	<p>„Dmuchajki”</p> <p>Nauczycielka napełnia wodą doniczkę balkonową (dł. 80 cm), która z jednej strony ma napis „start” a z drugiej strony „meta”. Dziecko otrzymuje piłeczkę ping-pongową. Musi dmuchać w nią tak, by znalazła się na mecie. Do zabawy warto wprowadzić element rywalizacji i stoperem odmierzać czas wykonania zadania.</p>

8. ĆWICZENIA USPRAWNIAJĄCE KOORDYNACJĘ WZROKOWO- RUCHOWO- SŁUCHOWĄ	
Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Tworzymy kopie”</p> <p>Dziecko otrzymuje rysunek, pod którym znajduje się kalka i czysta kartka. Rysunek wykonany jest przerywaną linią. Zadaniem dziecka jest rysowanie po śladach...</p>	<p>„Labirynty”</p> <p>Dziecko otrzymuje kartkę ze wzorem dwóch labiryntów, w kwadracie i w kole. Zadaniem dziecka jest odnalezienie właściwej drogi do domu.</p>
<p>„Zagraj tak jak ja”</p> <p>Nauczycielka wystukuje rytm, a dziecko odtwarza go ruchem i gestem, wykorzystując różne rekwizyty (instrumenty tradycyjne i niekonwencjonalne).</p>	<p>„Wygraj melodię”</p> <p>Dziecko tworzy instrumentację znanej, lubianej piosenki i wygrywa melodię na dzwoneczkach.</p>
<p>„Co wydaje taki dźwięk?”</p> <p>Dziecko przygląda się, jak nauczycielka wrzuca do szklanego słoika różne przedmioty, np. monetę, spinacz, gumkę do zmywania, cukierka, pudełeczko... Po chwili odwraca się i nasłuchuje, musi odgadnąć, jaki przedmiot wpadł do słoika.</p>	<p>„Długo i krótko”</p> <p>Dziecko otrzymuje kartonik z zapisanym rytmem typu: dwie kreski długie, trzy krótkie, dwie długie, trzy krótkie... Dziecko na trójkącie wygrywa dźwięki według zakodowanego rytmu, np. długa kreska oznacza głośny dźwięk, a krótka cichy. Warto urozmaicać rytmy.</p>

9. ĆWICZENIA ROZWIJAJĄCE SŁUCH FONEMATYCZNY

<p>Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia</p>	<p>Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie</p>
<p>„Zabawa w sklep” Nauczycielka przedstawia dziecku planszę „Na straganie”. Zadaniem dziecka jest „zakupienie” warzyw i owoców, których nazwa rozpoczyna się głoską, w których wybrana głoska jest w środku wyrazu lub na jego końcu.</p>	<p>„Łańcuszek słów” Nauczycielka rozpoczyna zabawę, mówiąc jakieś słowo. Dziecko powinno szybko wypowiedzieć inne słowo rozpoczynające się na ostatnią głoskę usłyszanego słowa, itp.</p>
<p>„Zabawa z sylabami” Dziecko dobiera w pary obrazki, których nazwa zaczyna się od takiej samej sylaby.</p>	<p>„Uzupełnianie sylab” Nauczycielka wypowiada sylabami wyrazy opuszczając jedną z nich (pierwszą, środkową lub ostatnią). Zadaniem dziecka jest dopowiedzenie brakującej sylaby.</p>
<p>„Szukanie rymów” Dziecko losuje kartonik z obrazkiem i głośno wypowiada jego nazwę, a nauczycielka szuka rymu. Po chwili następuje zamiana ról.</p>	<p>„Rymowanki” Dziecko układa krótkie rymowanki na dowolny temat, taki, który go interesuje, bawi, inspiruje.</p>

10 .ĆWICZENIA ROZWIJAJĄCE MYŚLENIE PRZYCZYNOWO- SKUTKOWE	
Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Dokończ historyjkę obrazkową”</p> <p>Nauczycielka przedstawia dziecku kilka obrazków z historyjki (warto wykorzystać narzędzia programu,) ale jeden lub dwa obrazki chowa. Zadaniem dziecka jest dopowiedzenie treści brakujących obrazków. Na końcu dziecko sprawdza, czy treść jest zgodna z odkrytym obrazkiem.</p>	<p>„Ułóż zakończenie”</p> <p>Dziecko otrzymuje dwa obrazki z historyjki obrazkowej. Zadaniem dziecka jest wymyślenie pozytywnego i negatywnego zakończenia.</p>
<p>„Co się może stać?”</p> <p>Nauczycielka przedstawia dziecku różne sytuacje (kubek na skraju stołu, niedokręcony kran, dziecko bez czapki i szalika zimową porą...).Dziecko próbuje przewidzieć skutek.</p>	<p>„Dlaczego boli?”</p> <p>Dziecko ogląda obrazek, na którym jest, np. postać z obolałą miną i spuchniętym policzkiem. Zadaniem dziecka jest wskazanie przyczyny zaistniałej sytuacji, przedstawienie skutków i zaproponowanie profilaktyki.</p>
<p>„Snucie domysłów”</p> <p>Nauczycielka zadaje dziecku pytania typu: Co by było, gdybyś cały dzień siedział przy komputerze? Co by było gdyby krowy przestały dawać mleko? ...Zwracamy uwagę na logiczne argumentowanie wypowiedzi.</p>	<p>„Trudne pytania”</p> <p>Nauczycielka zadaje dziecku pytania typu: Co by było, gdyby słońce przestało świecić? Co by było, gdyby nie było książek? Co by było, gdyby zabrakło prądu? itp. Dziecko szuka odpowiedzi na pytania, a następnie zadaje pytania nauczycielce.</p>

11. ĆWICZENIA WYRABIAJĄCE GOTOWOŚĆ DO NAUKI CZYTANIA	
Propozycje dla dzieci wolniej pracujących i wymagających wsparcia	Propozycje dla dzieci szybciej pracujących i wykazujących większe umiejętności w danym zakresie
<p>„Śpiewanki sylabowe”</p> <p>Nauczycielka prezentuje dziecku kartoniki z wydrukowanymi sylabami ułożonymi w szeregu typu: pa, pe, pi, po, pu , py lub ma, me, mi...</p> <p>Dziecko próbuje odczytać je, po czym wyśpiewuje na znaną melodię. Po chwili następuje zamiana ról- dziecko układa sylaby w szeregu, a nauczycielka odczytuje je i wyśpiewuje.</p>	<p>„Pozdrowienia z wakacji”</p> <p>Dziecko projektuje i wykonuje kartkę pocztową. Następnie z pieczętek z drukowanymi literami układa (stempluje) jedno lub dwa zdania. Odczytuje je.</p>
<p>„Czytanie globalne”</p> <p>Nauczycielka rozkłada obrazki do globalnego czytania. Dziecko losuje obrazek, odczytuje jego nazwę i układa z nim zdanie.</p>	<p>„ Rozsypanka wyrazowa”</p> <p>Dziecko odczytuje wyrazy z kartoników i układa zdania o wakacjach. Nauczycielka zachęca je do tworzenia własnego tekstu.</p>
<p>„Znajdź taką samą literę”</p> <p>Dziecko wyszukuje w tekście różnych czasopism litery wskazane przez nauczyciela i zaznacza je kolorową kredką, wycina nożyczkami...</p>	<p>„Czytanie tekstów”</p> <p>Dziecko podejmuje próby czytania prostych tekstów przygotowanych przez nauczycielkę lub z książeczek z przedszkolnej biblioteki.</p>

